

TRNAVSKÁ UNIVERZITA V TRNAVE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Monografia je jedným z výstupov vedeckého projektu Vedeckej grantovej agentúry Ministerstva školstva SR a Slovenskej akadémie vied (VEGA) č. 1/0447/09 *Analýza synchronnej a diachrónnej hydronymie povodia Váhu*.

Recenzenti:

prof. PaedDr. LUBOMÍR KRALČÁK, PhD.
PhDr. MILAN MAJTÁN, DrSc.

HYDRONYMIA SLOVACIAE

JURAJ HLADKÝ

HYDRONYMIA
POVODIA DUDVÁHU

Trnava 2011

© doc. PhDr. Juraj Hladký, PhD., 2011
© TYPĽ UNIVERSITATIS TYRNAVENSIS, 2011

ISBN 978-80-8082-504-1

OBSAH

Úvod	7
Hydrografická charakteristika toku	11
Zásady spracovania hesiel	19
Názvy vodných tokov	25
Názvy vodných plôch a prameňov	143
Hydrografické členenie povodia Dudváhu	174
Kartografické pramene	181
Pramene, literatúra	184
Značky a skratky	192
Skratky obcí	194
Mapa povodia Dudváhu	197

ÚVOD

Slovenská historická toponymia predstavuje jedinečnú bázu jazykových faktov o vývine praslovanských makrodialektov a o formovaní slovenského jazyka. Výskum vlastných mien cennými informáciami dopĺňa pohľad na vývin, diferenciaciu a súčasný stav jazyka. Je aj nevyhnutným predpokladom na historicko-porovnávacie výskumy, pri ktorých ako základný dokumentačný materiál slúži historická apelatívna a historická propriálna lexika. Komplexný výskum slovenskej hydronymie môže priniesť cenné informácie o vývine hydronymickej lexiky apelatívneho pôvodu, ale takisto o motivačnej, lexikálno-sémantickej, slovotvornej a štruktúrnotypologickej stránke slovenskej (v širšom kontexte aj slovenskej a osobitne západoslovenskej) hydronymie v jednotlivých obdobiach. Tieto poznatky môžu okrem iného rozšíriť a spresniť obraz diferenciacie praslovanského lexikálneho fondu v jednotlivých slovanských jazykoch a slovenských nárečiach.

Pôvodom slovanské toponymá (písomné doklady o nich z územia Slovenska siahajú až do 11. storočia) sa neraz začleňovali aj do staromadžarskej toponymickej sústavy a v nej prešli pomerne zložitým vývinom. Po komplexnej analýze však môžu poskytnúť cenné lingvistické údaje napríklad aj o pomedznom pásme kontaktu osobitne západoslovanského a južnoslovanského praslovanského makrodialektu v podunajskom priestore a o praslovanskej genéze slovenčiny (porov. Krajčovič, 1974, s. 36). Hydronymá najčastejšie vznikali z apelatívnej (aj propriálnej) lexiky jestvujúcej v období vzniku vlastného mena v konkrétnom jazyku, a preto poskytujú slovakistike aj slavistike dôležitý dokladový materiál. V najstaršej doloženej hydronymii môžeme identifikovať vrstvu starého slovanského (a slovenského) lexikálneho fondu, ktorá najvýraz-

nejšie zachováva starší (praslovanský) stav. Mnohé hydronymá vznikali aj z vlastných mien z iných onymických tried (najčastejšie z osadných a terénnych názvov), a preto poskytujú závažné informácie aj o starších vlastných menách (osobitne ojkonymách).

Slovenská hydronymia nebola v minulosti skúmaná systematicky. Cenné doklady o hydronymách v jednotlivých historických stoliciach (a v daktorých prípadoch aj etymológie) priniesol už Matej Bel v diele *Notitia Hungariae Novae Historico-Geographica*. Roku 1932 vyšla pozoruhodná a priekopnícka monografia *Vodopis starého Slovenska* (1932), v ktorej V. Šmilauer rekonštruoval najstaršiu hydronymickú lexiku z jednotlivých povodí podľa dokladov zo stredovekých listín. V ďalšom období sa jazykovedci venovali len daktorým názvom, osobitne takým, ktoré sa pokladali za najstaršie (či už predslovanské alebo slovanské).

V súvislosti s komplexnejším heuristickým výskumom slovenskej hydronymie M. Majtán roku 1987 (s. 14 – 16) poznamenal, že „monografický komplexný výskum slovenskej hydronymie podľa jednotlivých povodí je dosiaľ iba v začiatkoch“ a naznačil smerovanie ďalšieho výskumu: „Podrobnejší, frekvenčnými údajmi a dynamikou vývinu pomenovania, pomenúvacích obsahových i slovotvorných modelov doplnený výskum, a rovnako podrobná analýza štruktúrnych a slovotvorných typov historickej i súčasnej slovenskej hydronymie ostáva ešte úlohou. Komplexne a monograficky spracovaná slovenská hydronymia bude aj východiskom porovnávacieho výskumu v západoslovanskom i v celoslovanskom meradle.“

Za prvý takýto pokus o systematický výskum a systematické spracovanie slovenského hydronomastického materiálu z jedného povodia možno pokladať až monografiu M. Majtána a K. Rymuta (*Hydronymia dorzecza Orawy*, 1985). Už predtým vznikal v Nemecku projekt jednotného a komplexného spracovania hydronymie celej Európy s názvom *Hydronymia Europaea* (jeho históriu a princípy predstavuje P. Žigo v štúdiu *Hydronymia Slovenska a Hydronymia Europaea*, 1994), ktorý našiel svoju podobu aj v národnom projekte *Hydronymia Slovaciae*. Širšej odbornej verejnosti jeho východiská a metodiku predstavil J. Krško v publikácii *Spracovanie hydronymie Slovenska (Metodické pokyny na spracúvanie*

projektov *Hydronymia Slovaciae*, 2005). Jej cieľom bolo zabezpečiť kompatibilitu jednotlivých hydronomastických prác (vrátane seminárnych, diplomových či iných kvalifikačných prác). Podľa metodických princípov projektu *Hydronymia Slovaciae*, vychodiacej z metodiky *Hydronymia Europaea*, postupne vyšli monografie o hydronymii slovenskej časti povodia Slanej (L. Sičáková, 1996), Dunajca a Popradu (K. Rymut – M. Majtán, 1998), Ipla (M. Majtán – P. Žigo, 1999), Turca (J. Krško, 2003), Nitry (J. Hladký, 2004), Oravy (M. Majtán – K. Rymut, 2006; ide o nové vydanie spomínanej práce *Hydronimia dorzecza Orawy*, spracované podľa metodiky *Hydronymia Europaea*) a *Hrona* (J. Krško, 2008). Najnovšie sa dokončievajú práce na príprave monografie o hydronymii slovenskej časti povodia Moravy (jej základy predstavil A. Závodný v dizertačnej práci *Vzťahové a štruktúrne modely v hydronymii slovenských prítokov Moravy*, 2010).

Komplexné spracovanie slovenskej hydronymie zo všetkých relevantných hľadísk (lexikálno-sémantická, štruktúrnotypologická, etymologická stránka hydroným a pod.) v jednotlivých povodiach podľa spoločných metodických kritérií na základe heuristického výskumu umožňuje vytvoriť rozsiahlu bázu porovnateľných dokladov z celého územia Slovenska, resp. Európy. V samotnej edícii *Hydronymia Europaea* zo slovenskej (resp. slovensko-poľskej) hydronymie vyšla napr. monografia *Gewässernamen im Flußgebiet des Dunajec* (*Nazwy wodne dorzecza Dunajca*) od autorov K. Rymuta a M. Majtána (Stuttgart 1998).

Úvahy o príprave komplexného spracovania povodia Váhu dali základ vzniku ambicióznemu projektu komplexného spracovania hydronymie z povodia tejto najdlhšej slovenskej rieky (na riešení sa zúčastňuje niekoľko autorov z vedeckovýskumných a vysokoškolských slovakistických pracovísk Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a Trnavskej univerzity v Trnave). V rámci projektu *Analýza synchronnej a diachronnej hydronymie povodia Váhu* (VEGA č. 1/0447/09) sa napokon podarilo komplexne spracovať hydronymický materiál z troch významných čiastkových povodí Váhu – Kysuce (D. Velička – J. Krško), horného Váhu (J. Krško) a Dudváhu (J. Hladký). V tejto súvislosti nám prichodí poďakovať sa za ochotu a užitočné konzultácie počas štúdia prameňov

a zostavovania heslára PhDr. Milanovi Majtánovi, DrSc., a RNDr. Adriánovi Belákovi, odbornému pracovníkovi Ústredného archívu geodézie a kartografie v Bratislave.

Korpus názvov, ktoré v práci uvádzame, istotne nie je uzavretý. Pri komplexnom spracúvaní súčasnej aj historickej hydronymie z povodia Váhu bude potrebné napríklad doplniť a analyzovať nové doklady z máp jednotlivých vojenských mapovaní, ktoré sme nemali k dispozícii počas prípravy monografie o hydronymii povodia Nitry, najdlhšieho prítoku Váhu. V súvislosti s hydronymiou povodia Dudváhu bude vhodné preveriť a zužitkovať aj onymický materiál z diplomovej práce Branislava Hrdloviča o hydronymii Stoličného potoka a Gidry (Trnava 2011). V prípade všetkých čiastkových povodí by sa žiadalo zúročiť zasa kartotéku toponým v Jazykovednom ústave L. Štúra SAV aspoň v takých prípadoch, keď môžeme hydronymá alebo terénne názvy stotožniť s konkrétnymi objektmi na mape, príp. by sa žiadalo priamo v teréne verifikovať aj ďalšie názvy z kartotéky, vrátane etymologicky či vecne súvisiacich terénnych názvov, pretože môžu spresniť výklad jednotlivých vlastných mien.

HYDROGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA TOKU

Územie povodia Dudváhu je z geografického hľadiska prirodzene determinované povodím rieky Dudváh. Rozprestiera sa na ploche 1 531,6 km² (153 160 ha; web 1), v 70. rokoch sa uvádzala plocha 1507 km² (ES. I, s. 599).

Rieka Dudváh z dnešného hydrografického hľadiska nepatrí medzi bežné rieky s prirodzeným prameňom a ústím. Podľa súčasných hydrografických a kartografických prameňov vzniká ako rameno odpájajúce sa z toku Dubovej (tá je z hľadiska historickej hydrografie dolným tokom Jablonky) v katastrálnom území obce Čachtice. Novšie výskumy ukázali, že Dudváh a Dubová sú historickými nížinnými traťami Jablonky, ktorá pramení a tečie v Myjavskej pahorkatine a do rovinného terénu severného výbežku Podunajskej pahorkatiny priteká údolím popri čachtickom hradnom kopci (a teda dnešný potok Jablonka je vlastne horným tokom Dudváhu). Podľa starších listín to uviedol už B. Varsik v monografii mesta Myjavy (1985, s. 34 – 35), stručne to skonštatoval aj v monografii *Slovanské (slovenské) názvy riek na Slovensku a ich prevzatie Maďarmi v 10. – 12. storočí* (1990, s. 26). Jeho predpoklad na základe štúdia kartografických aj encyklopedických diel rozviedol M. Majtán v štúdiu *Úskalí heuristického výskumu hydronymie (problém horného a pramenného toku Dudváhu)* v roku 2010, ukazujúc popritom komplikovanú a nejednoznačnú situáciu v pomenovaní Jablonky (historického horného toku Dudváhu) a jej prítokov v 19. a 20. storočí.

V intenciách Varsikových a Majtánových záverov je zaujímavé pozorovať problematiku horného toku Dudváhu aj na mapách prvého až tretieho vojenského mapovania Uhorska (v skúmanom území situácia z rokov 1782 až 1884). Na mape z prvého vojenského mapovania (1782 – 84) je situácia jednoznačná a hydrograficky pomerne jednoduchá. Vy-

plýva z nej, že Jablonka (horný tok Dudváhu) priteká z Myjavskej pahorkatiny cez obec Višňové ako nepomenovaný tok, tečie okolo čachtického hradného brala a v obci Čachtice sa rozdeľuje na dve ramená, ktoré sa na východnom okraji obce Častkovce opäť spájajú – jedno severnejšie, dnešná Dubová, pokračuje na juhovýchod a ústi do Váhu (dnes do vodnej nádrže Slňava pri Piešťanoch) – na mape sa uvádza ako *Dudwag Fl.[us]* a na mapách druhého vojenského mapovania (1837 – 1840) je už toto rameno zaznačené ako Dubová (*Dubowa Woda*). Z druhého (južnejšieho) ramena sa ešte pred spojením sa s hlavným ramenom odpája ďalšie rameno, ktoré pokračuje ďalej na juh súběžne s Váhom ako *Dudwag Bach* (dnešný tok Dudváhu).

Prvé (aj druhé) vojenské mapovanie ukazuje, že ešte pred reguláciou odvádzala väčšinu vôd Jablonky riečka Dubová priamo do Váhu a len malá časť pokračovala ďalej na juh nevýrazným korytom Dudváhu. Koryto najsevernejšej časti dnešného Dudváhu (pri Čachticiach a Častkovciach) sa výraznejšie zavodnilo až po regulácii rieky [azda preto je na mieste dnešnej Dubovej názov *Dudwag Flus* (F. = rieka) a na mieste dnešného koryta Dudváhu *Dudwag Bach* (B. = potok) – použitie týchto nemeckých hydrografických termínov istotne odzrkadľuje vtedajší charakter obidvoch objektov, resp. ich odlišný stupeň množstva vody]. V tejto súvislosti je zaujímavé vrátiť sa k úvahe M. Majtána (2010, s. 13 – 14), ktorý uviedol tri možnosti určenia dolného toku dnešnej Jablonky (od obce Čachtice). Môže ním byť: 1. Dudváh, lebo ide o starý prirodzený tok, ktorého novšie a súčasné prietoky sa menili umelými úpravami; 2. Dubová, ústiaca do vážskej nádrže Slňava južne od Piešťan (tak Jablonku začleňujú do povodia Váhu hydrologické publikácie a táto možnosť má oporu aj v hodnoverných staších kartografických dielach); 3. Čachtický kanál, ústiaci do Biskupického kanála Váhu (v najnovších vydaniach vodohospodárskej mapy 1 : 50 000 sa už uvádza ako Jablonka). Nech už sa na problém pozrieme z ktoréhokolvek hľadiska, ukazuje sa, že každá z týchto možností je svojím spôsobom správna. Rozhodujúca je však optika pohľadu – ináč ho môžeme vnímať na pozadí historickej hydrografie, ináč v súvislosti s osídlením regiónu a historickými zmienkami o Dudváhu a Jablonke, a ináč v súvislosti s dnešným hydrografickým členením.

Prirodzené prítoky má Dudváh len z pravej strany, pretože z ľavej strany jeho koryto takmer bezprostredne susedí s korytom Váhu, no vysoký agradačný val Váhu neumožňuje Dudváhu spojiť sa s ním – preto tečie súbežne s Váhom a na riečnej trati prvým, krajinným reliéfom daným a historicky stabilným ústím, je ústie pri Siladiciach, kde Dudváh odvádza do Váhu väčšinu vôd z prítokov v hornej časti svojho toku (osobitne svoje vlastné vody, vody Holešky, Chtelničky, sčasti aj Blavy; na vodohospodárskych mapách z 80. rokov, keď sa nerozlišoval horný a dolný tok Dudváhu, je tento asi trojkilometrový úsek pomenovaný ako *Siladický Dudváh*). Ba možno aj tok, ktorý dnes odvádza vody Dubovej alebo Jablonky do Váhu (do vodnej nádrže Sĺňava), bol pôvodne odvodňujúcim ramenom Dudváhu po tom, čo vstúpil do nížinného terénu stredného Považia (porov. predchádzajúci text), a dnešný Dudváh len jeho sekundárnym ramenom.

Utvoriť si primeranú predstavu o novodobom hydrografickom vývoji povodia nám umožňuje porovnanie hydrografickej situácie povodia v období troch vojenských mapovaní so situáciou na dnešných vodohospodárskych mapách.

Prvé vojenské mapovanie (1782 – 84) zachytáva Dudváh ešte pred reguláciou ako slabý, nevýrazný tok nížinného typu, meandrujúci už v severnej časti povodia, na vodu bohatší až po zaústení Holešky. Pôvodné koryto bolo situované popri obciach Rakovice, Veselé, Ďapkové (dnes časť obce Veselé), Dubovany, Veľké Kostolány, kde takisto pomerne bohato meandrovalo (hlavný tok Dudváhu bol vtedy na mieste dnešného Veselského kanála). Neskôr bol tok Dudváhu preložený od obcí ďalej na východ, aby nespôsobil rozsiahle škody počas povodní.

Ďalej tiekol smerom na juhovýchod, pričom od hlavného koryta sa severne od obce Červeník odpájalo nevýrazné barinaté koryto, pokračujúce na juhozápad cez obec Trakovice (na sever a na juh od Trakovíc bolo v 19. storočí zregulované a spolu s ďalšími vybudovanými úsekmi tvoria dnešné koryto rieky). Pôvodné hlavné koryto pokračovalo cez dnešný les Mlieč a cez polia po západných okrajoch Červeníka a Leopoldova smerom na juh a neskôr opäť na juhozápad. Východne od obce Bučany sa v sieti niekoľkých krátkych meandrov opäť spájalo so sekun-

dárnym korytom Dudváhu pritekajúcim od Trakovic (na mladších katastrálnych mapách, ktoré vznikli po regulácii Dudváhu v 19. storočí, sa pôvodné hlavné koryto uvádza už ako **Starý Dudváh*, porov. napr. heslo Červenický kanál; a ako *Dudváh* sa nazýva pôvodné barinaté, neskôr zregulované rameno tečúce od Trakovic). Cieľom regulácie okrem iného istotne bolo odkloniť pôvodné hlavné koryto Dudváhu od Váhu ďalej na západ, pretože napr. v úseku Červeník – Leopoldov – Bučany obidve korytá takmer bezprostredne susedili (vzdušná vzdialenosť medzi nimi neprevyšovala dva-tri kilometre), čo však v období jarných alebo jesenných príválov vody či povodní bolo pre husté osídlenie regiónu nebezpečné.

V jedinom koryte takto Dudváh tiekol ďalej zasa okolo Horných a Dolných Zeleníc, kde zmenil smer výrazne na juhovýchod až východ a tu prirodzene ústil do Váhu (dnešná dolná časť Horného Dudváhu alebo podľa starších máp *Siladický Dudváh*). Tu sa prirodzené koryto Dudváhu končilo.

S názvom *Dudváh* sa na tejto mape stretávame znova asi 15 km na juhozápad pri obci Majcichov, kde sa spájali riečky Blava a Trnávka. Z toho usudzujeme, že dnešná trať Dudváhu medzi obcami Bučany a Majcichov je situovaná v pôvodnom koryte Blavy (*Dudwag oder Blawa Bach*) a počas regulácie bol dobudovaný úsek (prepojka) z pôvodného koryta Dudváhu medzi Dolnými Zelenicami (resp. Siladicami) a Zavarom. Po sútoku Blavy (Dudváhu) s Trnávkou priberá zľava Gidru a pokračuje ďalej okolo Malej Mače a Sládkovičova opäť ako Dudváh (*Dud-Wag*; možno práve tu sa výraznejšie pociťovala skutočnosť, že ide o zložený názov Dud- + Váh, pretože väčšina grafických podôb dokladov v južnej časti povodia Dudváhu je práve v tejto podobe; porov. výklad pri hesle *Dudváh*).

V dolnej časti povodia je situácia podobná tej dnešnej. V Čiernom Brode sa z koryta odpája rameno Dudváhu, ktoré Dudváh sčasti odvodňuje do Čiernej vody (*Schwarz Waßser*). Druhá časť pokračuje cez Mostovú, Horné Saliby a Dolné Saliby smerom na juhovýchod a toto koryto pri Kráľovom Brode ústi do Starej Čiernej vody (*Schwarz Waßs. die Kleine Donau*). Dnes tento úsek poznáme ako *Salibský Dudváh* a pri jeho koryte sú zapísané názvy *Dudváh* (*Dud-Wag, Dudwag*) aj *Váh* (*Waag Fl.*).

Na mapách druhého vojenského mapovania (1837 – 1840) je už zachytená situácia po zregulovaní toku Dudváhu a nenachádzame tu výrazne odlišnejšiu situáciu v porovnaní so súčasnou hydrografickou charakteristikou toku. Regulácia sa týkala „napriamania” koryta rieky, v daktorých prípadoch bolo hlavné koryto preložené do sekundárnych ramien a odvedené ďalej za obce, čo bolo na ten čas azda postačujúce a dostupné protipovodňové opatrenie (obce Rakovice, Veselé, Veľké Kostolany, Žlkovce, Trakovice, Bučany a pod.). Pôvodné koryto pomerne bohato meandrujúcej riečky je na niektorých miestach odvedením vody do nového koryta zachytené už len ako bočný kanál alebo rameno (Leopoldov), príp. ako barinaté zvyšky koryta bez väčšieho vodohospodárskeho významu (v teréne sú zreteľné a čiastočne aj zavodnené alebo vlhké podnes – napr. v katastrálnom území obce Červeník). Bočné meandre boli väčšinou vysušené a rekultivované, zriedka boli upravené ako odvodňovacie či závlahové kanály. Mapa druhého vojenského mapovania ukazuje, že týmito rozsiahlymi úpravami v podstate zanikol pôvodný tok Dudváhu pri Horných a Dolných Zeleniciach a takisto zaniklo historické ústie Dudváhu pri Siladiciach (zostalo v teréne ako vysychajúce koryto) – hlavný tok bol umelou preložkou odvedený do koryta dolného toku Blavy. Mapa naznačuje situáciu, keď Dudváh bol významne zregulovaný len po obec Vlčkovce.

Oproti prvému vojenskému mapovaniu je v južnej časti povodia (asi od obcí Zavar a Vlčkovce) zachytená bohatá sústava napohľad samostatných meandrov (resp. mokradí) pri obciach Zavar a Šúrovce. Tie boli jednak zvyškami meandrujúceho Dudváhu pred zregulovaním jeho koryta, jednak zvyškami delty Váhu na širokej Podunajskej nížine v husej sútokovej oblasti. Ukazuje sa, že Homorov a Derňa (v povodí Dudváhu) sú z vývojového hľadiska jedným pravostranným ramenom Váhu (s pôvodným začiatkom v Šúrovciach), Šárd zasa historickým ľavostranným ramenom Dudváhu (so začiatkom na východ od Majcichova na mieste, kde sa podľa VM I. spájala Blava s Trnávkou). Pomerne komplikovanú a v istom zmysle napätú situáciu medzi povodiami Dudváhu a Váhu romantizujúco, no výstižne charakterizoval roku 1892 regionálny historik Ján Klempa v jednej zo svojich historicko-zemepisných štú-

dií: „Váh volakedy nie terajším svojím korytom, ale krúťac a na ramená deliac sa aj tade tiekol, kade sa Dudváhsky kanál ťahá medzi zátočinami Váhu...” (s. 92).

Hydrografická situácia nezregulovaného Dudváhu v najjužnejšej časti povodia je rovnaká ako v prvom vojenskom mapovaní, podobne je to aj v treťom vojenskom mapovaní (1884). Na regulácie z 19. storočia v strednej časti povodia nadviazali v 20. storočí ďalšie vodohospodárske úpravy napríklad v zaústovaní Chtelničky, Šteruského potoka, Lančárskeho a Kočínskeho potoka, v budovaní melioračných kanálov najmä v strednej a dolnej časti povodia, vysúšaní pôvodných meandrov Dudváhu, ale na dnešnom území povodia Dudváhu aj meandrov Váhu, porov. napr. heslo **Mŕtvy Váh* a pod.).

Všetky tri vojenské mapovania (1782 – 1784, 1837 – 1840, 1884) ukazujú, že úplne jednoznačne a uspokojivo nemožno uzatvoriť ani problematiku ústia Dudváhu. So súčasným hydrografickým členením sa zhodujú v tom, že určujú dve ústia Dudváhu do Čiernej Vody, resp. Starej Čiernej vody: jedno pri obci Čierna Voda, druhé (ústie Salibského Dudváhu) pri Kráľovom Brode. Všetky tri vojenské mapovania však zachytávajú pod dnešným Malým Dunajom močaristé koryto s názvom Dudváh v grafických podobách *Dud Waag*, *Dud-Waag*, *Dudwaag* (VM. I), *Dudvágh B.[ach]* (VM. I) a *Dodvág* (VM. III; názov je v tejto podobe zaznamenaný trikrát) východne od obce Opatovský Sokolec (južne od Studienskeho kanála, ktorý zo synchronného hladiska ešte zaradujeme do povodia Dudváhu). Koryto pokračuje ďalej na východ, resp. na juhovýchod okolo samôt Maderét, Starý Lapuhát, okolo obce Čalovec, a spája sa s Váhom pri obci Kameničná. Začiatok tohto koryta je ťažké identifikovať v spleti nevýrazných ramien Čiernej Vody a Malého Dunaja (začínalo sa asi na južnom okraji osady Asód ako veľmi nevýrazné koryto; VM. I, II). Na súčasných vodohospodárskych mapách má názov *Čalovský Dudváh*.

Existencia tohto v teréne nie veľmi výrazného koryta naznačuje, že aj po zaústení Dudváhu (Salibského Dudváhu) do Starej Čiernej Vody a po jej krátkom úseku, ústiacom do Malého Dunaja, pokračovalo historické koryto Dudváhu (ako sekundárne rameno) ďalej na juh, resp.

juhovýchod, kde sa spájalo s Váhom (zamokrené koryto je podnes v teréne rozpoznateľné, ako to ukazujú aj súčasné vodohospodárske mapy). Ukazuje sa teda, že úsek od prvého zaústenia Dudváhu do Čiernej vody (obec Čierna Voda) po zaústenie Salibského Dudváhu do Starej Čiernej vody (obec Kráľov Brod) a krátky spoločný úsek po zaústenie Čiernej vody do Malého Dunaja sa historicky vnímal ako koryto Dudváhu, ktoré po spojení sa s Čiernou vodou a Malým Dunajom pokračovalo ďalej osobitným korytom na juhovýchod (v tomto prípade teda Čierna voda by bola prítokom Dudváhu, čo naznačuje aj určenie rozvodníc na mapách publikácie *Hydrologické poměry ČSSR*). Zohľadniac skutočnosť, že táto hustá sýtuková oblasť bola prevažne močaristá a pomerne často tu vodné toky menili svoje korytá, nedá sa vylúčiť ani to, že v minulosti sa skutočne Dudváh spájal s Váhom aj v tejto najjužnejšej časti (pri obci Kameničná). Skutočnú hydrologickú a hydrografickú genézu tohto územia však môže zodpovednejšie osvetliť len ďalší výskum geografov, hydroológov a historikov.

Rieka Dudváh má len pravostranné prítoky. Tie najdôležitejšie, prístupné prítoky v rámci povodia Dudváhu, pramena väčšinou na východných malokarpatských svahoch. Dnešné hydrografické členenie Dudváhu na tri časti, ako sme sčasti ukázali v predchádzajúcom exkurze, má oporu v prirodzenom historickogeografickom vývine povodia:

1. úsek od odbočenia z koryta Dubovej až po zaústenie do koryta Váhu pri obci Siladice s dĺžkou 42 km – *Horný Dudváh*;
2. pokračovanie koryta Dudváhu od Siladic až po zaústenie do Čiernej vody pri obci Čierna Voda s dĺžkou 34 km – *Dolný Dudváh*;
3. v obci Čierny Brod sa odpája tretia časť Dudváhu s dĺžkou 23 km, ústi na severozápadnom okraji obce Kráľov Brod do Starej Čiernej vody – *Salibský Dudváh*.

Hydrografické rozčlenenie pôvodného toku Dudváhu na povodia Horného Dudváhu a Dolného Dudváhu vzniklo na začiatku 90. rokov 20. storočia a z hydrografického hľadiska je nevýrazné a skôr pomocné. Časť vôd Horného Dudváhu sa pri Siladiciach odvádza do Váhu, časť zasa do Dolného Dudváhu (dovtedy sa celý horný a dolný tok po ústie do Čiernej vody, resp. po Salibský Dudváh chápal ako jeden tok – Dud-

váh; koryto odvodňujúce Horný Dudváh do Váhu a dnes oddeľujúce od seba Horný a Dolný Dudváh sa nazývalo *Siladický Dudváh*).

Súčasnú povodie Dudváhu sa rozkladá v zmysle aktuálneho územnosprávneho členenia v Trnavskom kraji (okresy Piešťany, Hlohovec, Trnava, Galanta, Šala a krátkymi pramennými úsekmi zasahuje do okresu Senica), len najsevernejšia časť povodia zasahuje do Trenčianskeho kraja (južná časť okresu Nové Mesto nad Váhom).

ZÁSADY SPRACOVANIA HESIEL

Monografia je spracovaná podľa metodiky projektu Hydronymia Europaea. Hydronymá sa spracúvajú podľa jednotlivých povodí vo forme slovníka. Lexikografická časť (hydronymikon) sa skladá z dvoch častí – v prvej sú podľa abecedy zoradené štandardizované alebo na štandardizáciu vhodné názvy vodných tokov (vrátane ramien), do druhej časti sa zaraďujú názvy vodných plôch a prameňov.

Heslové slovo (tučne vysádzané) predstavuje štandardizovanú (alebo na štandardizáciu vhodnú) podobu hydronyma. Ak sú doklady hydronyma nemecké alebo maďarské, prípadne ide o slovanský, resp. slovenský názov adaptovaný do maďarčiny, heslové slovo je označené znakom * (to značí, že ide o názov, ktorý bol adaptovaný, rekonštruovaný do slovenčiny). Daktoré takéto názvy tvoria maďarské doklady získané z katastrálnych alebo špeciálnych máp. Neraz ide o umelé názvy (napr. *Halastó* → **Rybník*, *Csatorna* → **Kanál*, *Patak* → **Potok*) vytvorené kartografom a vznikli prostým prekladom slovenských apelatív (rybník, kanál), v bilingválnom prostredí možno aj proprializáciou neslovanského apelatíva. Apelatívum ani takéto vlastné meno (napr. *halastó* – *Halastó*, *csatorna* – *Csatorna* a pod.) v komunikácii obyvateľov vôbec nemuseli byť živé.

Rekonštruované podoby treba pokladať len za návrh heslového slova, pretože neraz sa vzťahujú na také vodné objekty, pri ktorých sú naporúdzajú len jeden–dva doklady, a to neraz len z 12. – 13. storočia, a teda overenie pôvodnej podoby vlastného mena býva v takýchto prípadoch veľmi problematické. Nevyklúčujeme preto, že ďalším výskumom a dopĺňaním dokladov bude treba rekonštrukciu, prípadne aj výklad názvu korigovať. Názvy objektov, ktoré dnes nemajú štandardizované názvy a ktoré pochádzajú z terénneho výskumu, upravujú sa podľa pravidiel spisovného

jazyka, ale medzi dokladmi sa uvádza nárečová podoba názvu (napr. náreč. *Smrallák* > *Smradliak*).

Zápis vodného toku uvádzame na príklade *Kočínskeho potoka*. Heslo pozostáva z encyklopedickej, dokladovej, výkladovej a bibliografickej časti. Pri každom hesle (1) sa nachádza úvodný odsek s identifikáciou vodného objektu. Pri homonymných názvoch (označujúcich odlišné deotáty, resp. vodné objekty) je v zátvorkách číslo analyzovaného homonymného názvu, resp. číslo objektu. Nasleduje informácia, či ide o ľavý alebo pravý prítok (2) a tok sa schematicky začleňuje do hydrografickej siete povodia (3). Súčasťou odseku je aj určenie dĺžky toku, presná identifikácia prameňa toku a jeho ústia v katastrálnom území obce (resp. obcí) a vymedzenie smeru toku (4). Ak objekt zanikol a dnes ho už nemožno spoľahlivo lokalizovať, údaj o miestopisnej lokalizácii sa prispôsobuje zachovaným informáciám o objekte. Ak ide o významnejší vodný tok, do úvodnej informácie sa zaraďujú údaje o priemernom dennom prietoku, ploche povodia a pod. V prípade, že vodný objekt mal v minulosti viacero názvov (prípadne ich môže mať aj v súčasnosti), vyrátávajú sa pod zhrnujúcim pomenovaním varianty (nejde tu však o hláskové varianty toho istého názvu, ale o lexikálne, resp. aj slovtvorne a gramatickým číslom odlišné názvy toho istého objektu zo synchronného i diachrónneho hľadiska, takisto sa sem zaraďujú rekonštruované podoby nemeckých a maďarských názvov) (5). Skúmané vodné názvy veľmi často súvisia s vlastnými menami z iných onymických sústav (s oronymom, ojkonymom, názvom chotárnej časti a pod.). Hydronymá sú neraz aj odvodené od nich, a preto informácia o súvisiacich terénnych názvoch (TN.) a osadných názvoch (ON.), príp. o osobných menách (OM.), vodných názvoch (VN.) alebo etnonymách (EN.) je uvedená ako záverečná informácia úvodného odseku (6), napr.:

Kočínsky potok (1) Ľ. Lančársky potok (2) (→ Holeška → Horný Dudvák) (3), 7,5 km; pramení na SV okraji obce Kočín, tečie JV smerom, ústi Z pri obci Veselé (4); varianty: Kočínka, *Kočínsky kanál (5); ON. Kočín. (6)

Súčasťou každého hesla je lokalizácia objektu podľa poradových (kladových) listov Vodohospodárskej mapy SSR (SR) 1 : 50 000. V lokalizácii sa uvádza číslo listu (7), v daktorých prípadoch aj s poznámkou, že objekt nie je vo vodohospodárskej mape pomenovaný, príp. že sa ho nepodarilo identifikovať (lokalizovať). Ak sa objekt v mape nenachádza, číslo mapového listu je uvedené v hranatých zátvorkách – najčastejšie ide o zaniknuté objekty (pred heslovým slovom sa v takých prípadoch nachádza znak †).

Ďalšiu časť hesla tvorí korpus chronologicky zoradených dokladov hydronyma (8). Za štandardizované sa pokladajú tie názvy, ktoré sú uvedené v zoznamoch geografického názvoslovia, vydávaného v edícii *Kartografické informácie*, a najmä z názvoslovných zoznamov jednotlivých okresov vydávaných v edícii *Geografické názvoslovné zoznamy OSN Slovenskej republiky* (resp. ČSSR, ČSFR), novšie v rámci *Spravodajcu Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky*. V takýchto prípadoch súčasťou dokladu názvu je občas aj údaj o starších názvoch, resp. o variantoch názvu, ktorý však bolo treba upraviť, štandardizovať. V takýchto prípadoch pri štandardizovanom (úradnom) názve uvádza sa aj starší (neštandardizovaný) názov z názvoslovných zoznamov, avšak kvôli odlišeniu je uvedený v zátvorkách. Za dokladom nasleduje skratka prameňa, z ktorého doklad pochádza. Ak ide o doklady z katastrálnych máp alebo názvoslovných zoznamov, pri skratke prameňa je uvedená skratka obce, resp. skratky obcí (9). Tam, kde sa podarilo získať nárečový alebo živý miestny názov, uvádza sa so skratkou obce ako posledný doklad o hydronyme, prípadne aj o terénnom názve (9a), napr.:

VMp. 50: 35-31; 32 (7)

VN.: 1262 *iuxta fluium Kochyn* Šmil., Nr. 142 B (8)

1864-65 *Kocsini* cs.[*atorna*] Šmil., s. 300 (8)

1932 *Kočínsky potok* Šmil., s. 300 (8)

1968 *Kočínsky potok* ZVMp. 50 (8)

1970 *Kočínsky potok* MO ČSSR. (8)

1971 *Kočínsky potok* HČ. (8)

1972 *Kočínský potok* ZMp. 10 (8)

1975 *Kočínsky potok* MO ČSSR. (8)

-
- 1978 *Kočínsky potok* VMp. 50 (8)
1979 *Kočínsky potok* GN. 10 (8)
1984 *Kočínsky potok* ZMp. 10 (8)
1985 *Kočínsky potok* GNTn. Koč., DLop., Rak., Ves., Šter. (9)
1989 *Kočínsky potok* AMp. 15 (8)
1991 *Kočínsky potok* VMp. 50 (8)
1994 *Kočínsky potok* Tmp. 129 (8)
1999 *Kočínsky potok* PAS.; ZMp. 50 (8)
2002 *Kočínsky potok* Tmp. 129 (8)
2004 *Kočínsky potok* MK. 25 (8)
2005 *Kočínsky potok* TAS. 50 (8)
náreč. *Kočínka* Rak., Ves. (9a)
ON.: Kočín: (10)
1436 *Kotlyň* VSO. II, 37 (10)
1446 *Kochyn* VSO. II, 37 (10)
1773, 1808, 1863 – 1907 *Kocsin* Majt. 133 (10)
1786 *Kocschin* Majt. 133 (10)
1913 *Köcsény* Majt. 133 (10)
1920 – 1991 *Kočín* Majt. 133 (10)
r. 1991 zlúčenie obcí Kočín a Lančár > *Kočín-Lančár* Majt. 133 (10)

Doklady vodných názvov pochádzajú z viacerých zdrojov. Historické názvy sú z monografie V. Šmilauera *Vodopis starého Slovenska* (1932), zo zbierok diplomatík (*Codex diplomaticus et epistolaris Slovaciae*, tomus I., II., 1971 a *Regesta diplomatica nec non epistolaria Slovaciae*, tomus I., 1980; II., 1987; *Urbáre feudálnych panstiev na Slovensku*, zv. 1., 2., 1959). Vhodným prameňom je aj dielo M. Bela *Notitia Hungariae Novae Historico-geographica*.

Mladšie doklady (od 19. storočia) sú zo súpisu geografických objektov v Uhorsku zostaveného J. Lipským (*Repertorium locorum objectorumque in XII tabulis mappae regnorum Hungariae, Slavoniae, Croatiae et confiniorum militarium occurrentium*; 1808), zo starších vlastivedných monografií, z Korabinského máp jednotlivých žúp, *Vzdialenostnej mapy Uhorska* 1 : 50 000 (1898) atď. Závažným prameňom sú mapy troch vojenských mapovaní (mapové listy zo skúmaného povodia sú podľa jednotlivých cyklov mapovania z rokov 1782 – 1784, 1837 – 1840 a z roku 1884; porov. Jakubík, 2009). Nenahraditeľným a veľmi podrobným zdrojom do-

kladov hydroným aj súvisiacich terénnych názvov sú katastrálne mapy obcí z 19. a prvej polovice 20. storočia a staršie konkrétné mapy obcí (z polovice 19. storočia; z dolnej časti povodia sa nezachovali).

Základný korpus súčasných dokladov poskytujú vodohospodárske kartografické diela (*Vodohospodárska mapa SSR 1 : 50 000*, vodohospodárske plány jednotlivých povodí v mierke 1 : 50 000, hydrologické plány povodí v mierke 1 : 50 000), vodohospodárske (hydrografické) zoznamy (*Hydrologické poměry ČSSR, zv. 1; 1965; Hydrografický číselník tokov na Slovensku; 1971*), katastrálne mapy a mladšie odtlačky katastrálnych máp jednotlivých obcí v skúmanom povodí podľa fondov Ústredného archívu geodézie a kartografie SR v Bratislave (v mierke 1 : 1 440, 1 : 2 880). Ďalšie doklady pochádzajú z vlastivedných sprievodcov, turistických máp s rozmanitými mierkami, zo *Základnej mapy ČSSR* (resp. SR) 1 : 50 000, 1 : 10 000, z rozmanitých tematických a špeciálnych máp (1 : 25 000, 1 : 50 000, 1 : 75 000), *Encyklopédie Slovenska* (1977 – 1982), z publikácií vydávaných v edícii *Turistický sprievodca*, regionálnych vlastivedných a obecných monografií a podobne.

Doklady o súvisiacich osadných a ďalších názvoch (**10**) pochádzajú zo spomínaných kódexov a registárov, z *Vlastivedného slovníka obcí na Slovensku* (1977 – 1978) a z publikácie M. Majtána *Názvy obcí Slovenskej republiky (Vývin v rokoch 1773 – 1997; 1998)*. Doklady súvisiacich terénnych názvov sú z edícií *Geografické názvoslovné zoznamy OSN Slovenskej republiky* (resp. ČSSR, ČSFR), *Kartografické informácie* (11. zv.), z katastrálnych máp, kartografických diel s rozličnými mierkami a zameraniami. Staršie doklady sú zo spomínaných urbárov, zostavených R. Marsinom a M. Kušíkom (1959). V daktorých prípadoch sú uvedené aj doklady z kartotéky terénnych názvov pri Jazykovednom ústave L. Štúra SAV (so skratkou KJÚ. a skratkou konkrétnej obce),

V záverečnej časti každého hesla sa uvádza motivácia a etymologický výklad názvu (resp. názvov) vodného objektu (**11**). Etymológia variantných názvov sa nachádza vždy na mieste, kde sa analyzuje heslový názov. Ak konkrétny názov bol interpretovaný aj v minulosti, uvedené sú všetky zistené názory. Tam, kde je to možné, uvádza sa stručne aj etymológia osadných alebo terénnych názvov, ktoré sú v dajakom vecnom alebo po-

menúvacom súvisie s interpretovaným vodným názvom (**12**). V dakto-
rých prípadoch je uvedený aj prehľad etymologickej literatúry, avšak iba
tej, ktorá priamo súvisí s analyzovanými názvami (vysádzaná je menším
typom písma; **13**), napr.:

(**11**) Etym.: Doklad z roku 1262 (*iuxta fluuium Kochyn*) ukazuje, že pôvodný názov
potoka je *Kočín*.

Názov *Kočínsky potok* vznikol z osadného názvu *Kočín* (**12**) (< **Koč* + poses. suf. *ín*;
pravdepodobne vznikol zo slovan. osobného mena **Kočb*, ako o tom svedčia aj po-
dobné ON. z historického slovenského, resp. aj slovanského územia, aj keď na toto
osobné meno nemáme naporúdzi historické doklady; porov. Stan., SJ. II, s. 234),
apel. *potok* a pomenúva potok pretekajúci cez obec s týmto názvom. Názov *Kočín-
ka*: ON. *Kočín* + suf. *-ka*.

Názov **Kočínsky kanál* (maď. *Kocsini csatorna*) je umelý; pomenúva upravenú časť
toku.

Lit.: Stanislav, SJ. II, s. 234. (**13**)

NÁZVY VODNÝCH TOKOV

A

Abrahámsky → Abrahámsky kanál

Abrahámsky kanál 4,2 km; kanál spájajúci Gidru s Dolným Dudváhom, začína sa SZ od obce Abrahám, končí sa JV od obce (ide o pôvodné koryto dolného toku Gidry; na tomto mieste aj ústila do Dudváhu); varianty: Abrahámsky, Abrahámsky odpad, Starý potok; ON. Abrahám.

VMp. 50: 45-11

VN.: 1837 – 1840 *Gidra B.[ach], Stari potok* VM. II

1884 *Stari potok* VM. III

1893 *Sztari patak* KMp. Abr.

1970 *odpad Abrahámsky* ZVMp. 50

1979 *Abrahámsky kanál (Abrahámsky)*

GN. 10

1983 *Abrahámsky kanál* VMp. 50

1993 *Abrahámsky kanál* GNGa. Abr.

1975 *Abrahámsky kanál* ZMp. 10

1992 *Abrahámsky kanál* ZMp. 10

2000 *Abrahámsky kanál* ZMp. 50

ON.: Abrahám:

1266 *Scent Abraam Šmil*, Nr. 155 A

1282 *Zenth Abraham Šmil*, Nr. 155 B

1773 *Sz[ent]-Abraham* Majt. 21

1786 *Abraham, Sent-Abraham* Majt. 21

1808 *Ábrahám, Sz[ent] Ábrahám, Abrahám* Majt. 21

1863 *Szentábrahám* Majt. 21

1873 – 1913 *Ábrahám* Majt. 21

1920 *Abrahám* Majt. 21

Etym.: Názov *Abrahámsky kanál* vznikol z osadného názvu *Abrahám* (podľa patrocínia sv. *Abraháma*, patriarchu; porov. Judák – Poláčik, 2009, s. 237), apel. *kanál*; podobne staršie technické názvy *Abrahámsky odpad* (apel. *odpad* – kanál), *Abrahámsky* [odpad, kanál].

Doklad Gidra nevyčleňujeme ako samostatný variant, pretože Abrahámsky kanál je pôvodné koryto dolného toku Gidry. S touto skutočnosťou súvisí aj názov *Starý potok* (adj. *starý* < psl. **starъ*, apel. *potok*) – motivovala ho neupravenosť koryta, ktorým pôvodne ústila Gidra do Dolného Dudváhu.

Abrahámsky odpad → Abrahámsky kanál

Ambrózov kanál 1,4 km; kanál začínajúci sa V od obce Bňovce, na SZ okraji obce sa spája s riekou Trnávka.

VMp. 50: 35-33

1968 *Ambrózov kanál* ZVMp. 50

1979 *Ambrózov kanál* GN. 10

1980 *Ambrózov kanál* VMp. 50

2000 *Ambrózov kanál* ZMp. 50

Etym.: Názov *Ambrózov kanál* vznikol z osobného mena *Ambróz*, apel. *kanál*.

Pomenúva kanál nachádzajúci sa v lokalite patriacej Ambrózovi, príp. vznikol z terénneho názvu odvodeného z tohto osobného mena (v uvedených prameňoch TN. nie je doložený).

Asódsky kanál 5 km; kanál spájajúci sa SZ od mesta Kolárovo so Studienským kanálom; varianty: *Aszód ér*, *Asódsky potôčik; ON. > TN. Asód.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1837 – 1840 *Aszod ér Graben* VM. II

1884 *Aszódi ér* VM. III

1979 *Asódsky kanál (Aszódér)* GN. 10

1982 *Asódsky kanál* VMp. 50

1991 *Asódsky kanál* GNKo. Kol.

2005 *Asódsky kanál* TAS. 50

ON. > TN.: *Aszód* (dve zan. osady v blízkosti obce Okoč > pole):

asi 1292 *uilla Ozold* Stan., SJ. II, s. 11

1460 *Azolph* Stan., SJ. II, s. 11

1982 *Asód* (pole) VMp. 50

Etym.: Názov *Asódsky kanál* vznikol z terénneho názvu *Asód* (pôvodne názov zaniknutej osady; J. Stanislav ho podľa dokladov rekonštruuje v podobe **Osol*:- < OM. **Osol*, príp. apel. *osol* – zástupca podrodu somár, zool. *Asinus*; ak by bol názov maďarský, čo je s prízretím na mladšie doklady pravdepodobnejšie, odvodený by bol od maď. adj. *aszó* – suchý, vyschnutý, -*d* je tu maď. derivačný sufix; porov. Kiss, 1988, s. 121; a museli by sme predpokladať, že starší je názov potoka, ktorý by sme interpretovali ako **Suchý potôčik* – *Aszód ér* a z neho vznikol názov osady *Aszód* > *Aszód ér* > *Asódsky kanál*).

Doklady *Aszódér*, *Aszod ér* interpretujeme ako **Asódsky potôčik* (ON. > TN.

Aszód, maď. apel. *ér* – potôčik). V prípade dokladu *Aszod ér Graben* ide o maďarský názov doplnený kartografom o nemecký hydrografický termín *r Graben* – jarok.

Lit.: Stanislav, SJ. II, s. 11; Kiss, 1988, s. 121.

***Asódsky potôčik** → *Asódsky kanál*

Aszódér → *Asódsky kanál*

B

Babidol → *Babindol*

Babindol 3 km; občasný vodný tok bez ústia (pôvodne ústil pravdepodobne do Krupského potoka); začína sa JZ od obce Dolná Krupá, končí sa Z od obce Špačince, tečie okolo samoty Potôčky; variant: *Babidol*, TN. *Babindol*.

VMp. 35-33 (nepomenovaný)

VN.: 1896 *Babindol patak*, *Babidol patak* KMp. DKr.

TN.: 1884 *Babindol* VM. III

1896 *Babidól* (pole) KMp. DKr.

1917 *Babindol* ŠMp. 75

1930 *Babindol* ŠMp. 75

1935 *Babindol* SMSS., s. 46

1938 *Babindol* ŠMp. 75

1940 *Babindol* ŠMp. 75

1945 *Babindol* Mp. 75

1952 *Babidol* ŠMO. 5

1953 *Babindol* GŠ. 50

2003 *Babí dol*, *Babidól* Petráš, 2003, s. 30

náreč. *Babí dol* (pole, majer; dnes hosp. *Dolina*) KJÚ. (Bohd.)

Etym.: Názov *Babindol* vznikol podľa

terénneho názvu *Babindol* (náreč. aj *Babí dol*): poses. adj. *babin*, *babí* < apel. *baba*, psl. **baba*, príp. aj *Baba*, mytologická bytosť starých Slovanov; porov. Stan., SJ. II, s. 14; apel. *dol* – dolina.
Lit.: Stanislav, SJ. II, s. 14.

Babinec 2,3 km; kanál začínajúci sa a končiaci sa Z od mesta Piešťany, kde sa spája s Orvištským kanálom a Podhájskym kanálom (vznikol na mieste bývalých meandrov Váhu); TN. Babinec.

VMp. 50: 35-32

VN.: 1970 *Babinec* ZVMp. 50

1974 *Babinec* ZMp. 10

1978 *Babinec* VMp. 50

1979 *Babinec* GN. 10

1981 *Babinec* ZMp. 10

1985 *Babinec* GNTn. Piešť.

1987 *Babinec* ZMp. 10

1996 *Babinec* ZMp. 10

1999 *Babinec* ZMp. 50

2005 *Babinec* TAS. 50

TN.: 1878 *Babinecz* (pole) KKMp. Vrb.

1900 *Babinecz* KMp. Piešť.

1974 *Babinec* ZMp. 10

1985 *Babinec* GNTn. Piešť.

1951 *Babinec* ŠMO. 5

1996 *Babinec* ZMp. 10

Etym.: Názov *Babinec* vznikol podľa názvu lokality, v ktorej sa nachádza (*Babin-ec* < poses. adj. *babin* < apel. *baba*, príp. *Baba* → *Babindol*).

Bahence I. Zajačí potok (→ Kamenný potok → Gidra → Dolný Dudvák), 0,4 km; pramení a ústi v lokalite Lampíry S od Zochovej chaty v k. ú. mesta Modra, tečie J až JV smerom; TN. Bahence.
VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

VN.: 1854 *Bohemcze* KKMp. Mod.

TN.: náreč. *Bahence* (dolina, les) Mod.

Etym.: Názov vznikol podľa terénneho názvu *Bahence* (< apel. *bahno*, psl. **bagǫn-*; porov. Udolph, 1977, s. 324 – 336) alebo podľa charakteru bahnistého terénu v lokalite, resp. dna potoka.
Lit.: Udolph, 1977, s. 324 – 336.

† ***Barba ér** zaniknuté rameno alebo prítok Derne Z od obce Diakovce.

VMp. 50: [45-14]; Šmil., s. 83, 335

1214 *iuxta Barbaheri* CDSl. I, Nr. 192 (*iuxta Barba-heri* Šmil., Nr. 282)

1223 *Barbaheri* CDSl. I, Nr. 286

Etym.: V. Šmilauerovi (1932, s. 335) sa nezdá byť starší výklad zo spojenia slovan. apel. **bara* (barina) + maď. *ér* (potôčik) dôveryhodný, prikláňa sa skôr k tomu, že môže súvisieť s OM. *Barbara*. Pri výklade osadného názvu **Barba* (1474) zo Zalianskej stolice J. Stanislav (SJ. II, s. 27, 58) predpokladá, že vznikol azda z hypokor. podoby osobného mena *Barabáš*, príp. z OM. **Borba*.

Názov pokladáme za nejasný; súvisieť však môže s historickými dokladmi o osade, ktorá jestvovala na mieste dnešnej obce Žihárec, resp. medzi dnešným Žihárom a Palárikovom, a zničená bola počas tatárskeho vpádu: 1138 uilla *Boren*, 1214 *Berben*, *Berhen*, 1217 *Bvrin*, *Beren* (porov. Stan., SJ. II, s. 39; VSO. III, 382) < azda zo slovan. osobného mena *Boren* alebo príbuzného OM. s koreňom *Bor-*; porov. Stan. SJ. II, s. 39.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 335; Stanislav, SJ. II, s. 27, 39.

Barina p. Parná (→ Trnávka → Dolný Dudváh), 2,5 km; pramení JZ od obce Horné Orešany, tečie SV smerom, ústi Z od obce.

VMp. 50: 35-33

1980 *Barina* VMp. 50

2009 *Barina* SÚGKK.

Etym.: Názov *Barina* vznikol propriáli-
záciou apel. *barina* (psl. **barina* < **bara*
+ *-ina*; ESSJa, 1, s. 159 – 160) – mokré
bahnisté miesto (SSJ. I, s. 72) a motivoval
ho blatistý charakter toku.

Bátoňai odpad → Batonský kanál

Bátónya → Žihľavový kanál

Batonský kanál 0,6 km; kanál spájajú-
ci JZ od obce Vlčany Bočný Bufiansky
kanál s Kolárovsým kanálom; variant:
Bátoňai odpad; ON. > TN. Batoňa, TN.
*Batonské lúky, *Batonské zeme, *Ba-
tonský dub.

VMp. 50: 45-14

VN.: 1971 *Bátoňai odpad* ZVMp. 50

1979 *Batonský kanál (Bátoňai odpad)*
GN. 10

1982 *Batonský kanál* VMp. 50

1983 *Batonský kanál* ZMp. 10

1990 *Batonský kanál* ZMp. 10

1993 *Batonský kanál* GNGa. Vlč.

2000 *Batonský kanál* ZMp. 50

ON. > TN. Batoňa (zan. samota > pole;
Vlčany):

1884 *Bátónya puszta* VM. III

1898 *Bátónya psz.* MTT. 75

1938 *Batónya, dv. Batoňa* ŠMp. 75

1946 *Batoňa* GMp.

1979 *Batoňa (pole)* GN. 10

1982 *Batoňa* VMp. 50

1993 *Batoňa* GNGa. Vlč.

1990 *Batoňa* ZMp. 10

TN.: 1. 1837 – 1840 *Batonyai Rétek*
(lúka) VM. II

1884 *Batonyai rétek* VM. III

2. 1837 – 1840 *Batonyai Földek* (pole,
lúka) VM. II

3. 1884 *Batonyai domb* (pole) VM. III

Etym.: Názov *Batonský kanál* vznikol
z pôvodného názvu samoty, resp.
neskôr poľa *Batoňa*, ten zasa zo slo-
van. osobného mena *Bata* (porov. Stan.,
SJ. I, s. 36 – 37; SJ. II, s. 31) alebo ešte
pravdepodobnejšie z OM. *Batona*, ako
na to v iných súvislostiach upozorňuje
V. Uhlár (1975, s. 208), apel. *kanál*.
Názov *Bátoňai odpad* je umelo utvorený
(maď. *bátoňai* = sloven. *batonský*, apel.
odpad – kanál).

Lit.: Stanislav, SJ. I, s. 36 – 37, SJ. II, s. 31;
Uhlár, 1975, s. 208.

Bíňovský potok (1) I. Trnávka (→
Dolný Dudváh), 1,7 km; pramení JV
od obce Bíňovce, tečie JZ smerom, ústi
S od obce Boleráz; varianty: Boleráz-
sko-bíňovský potok, Pod Šarkanom,
*Šarkanský potok; ON. 1. Šarkan (dnes
Banka), 2. Bíňovce, 3. Boleráz; TN. Šar-
kan.

VMp. 50: 35-33

VN.: 1330 *circum riulum Sarkanpata-
ka, ad Sarkanpathaka* Šmil., Nr. 151

1954 *Bíňovský potok* ŠMO. 5

1968 *Bolerázsko-bíňovský potok* ZVMp. 50

1974 *Pod Šarkanom* ZMp. 10

1979 *Bíňovský potok (Bolerázsko-Bíňov-
ský potok)* GN. 10

1980 *Bíňovský potok* VMp. 50

1985 *Pod Šarkanom* GNTn. Bíň.

1987 *Pod Šarkanom* ZMp. 10
1996 *Bíňovský potok* Babirát, s. 17
2000 *Bíňovský potok* ZMp. 50
ON.: 1. Šarkan (samota; Boleráz):
1954 *dvor Šarkan* ŠMO. 5
1980 *Banka* VMp. 50
1981 *Banka* GN. 11
1985 *Banka* GNTn. Bol.
2. Bíňovce:
1330 *Byn, Ben* Šmil., Nr. 151
1469 *Bynowecz* VSO. I, s. 166
1505 *Bynocz* VSO. I, s. 166
1773 *Biynocz, Binowetz, Binowczw* Majt. 34
1786 *Binyocz, Binowcze* Majt. 34
1808 *Binyócz, Bényóócz, Binowitz, Bínowce* Majt. 34
1863 *Bingóc, Béngcz* Majt. 34
1873 – 1913 *Binóc* Majt. 34
1920 *Binovce* Majt. 34
1927 *Bíňovce* Majt. 34
3. Boleráz:
1205 – 1233 *Balarad* (?) CDSI. I, Nr. 135
1240 *Balarad* CDSI. II, Nr. 71
1247 *Balarad* CDSI. II, Nr. 275
1248 *Balarad* CDSI. II, Nr. 291
1249 *Balyarad* CDSI. II, Nr. 339
1256 *Balarad* CDSI. II, Nr. 562, 563
1297 *Balierat* VSO. I, 180
1332 – 1337 *Villa Dominarum* VSO. I, 180
1363 *Bolerad* VSO. I, 180
1450 *Boleraz* VSO. I, 180
1773 *Bolerasz, Boleraz* Majt. 38
1786 *Boleracz* Majt. 38
1808 *Boleráz* Majt. 38
1873 – 1882 *Boleráz* Majt. 38
1863 *Bolerác* Majt. 38
1888 – 1913 *Bélaház* Majt. 38

1920 *Boleráz* Majt. 38
TN.: 1. 1256 *per montem Sarkan* CDSI. II, Nr. 563; (*Sarkany* Šmil., Nr. 152) kopec, pole; Bol.
1764 – 1787 *Sárkány Drachenberg* VM. I 18. st. *Rudolfshöhe* Babirát, 1996, s. 309
1853 *Sarkan, Pod Sarkanem/Rakité* Babirát, 1996, s. 243
1869 *Šárkán* PM.
1881 *Sárkány* KKMp. Bol.
1884 *Šárkán (Rudolfshöhe)* VM. III
1898 *Sárkány* MTT. 75
1930 *Šarkáň* GMP.
1952 *Šarkán* GŠ. 50
1954 *Šarkan* ŠMO. 5
1979 *Šarkan* GN. 10
1980 *Šarkan* VMp. 50
1985 *Šarkan* GNTn. Bol.
nářeč. *Šarkan, Na Šarkani, Pot Šarkanom* KJÚ. (Bol., Bíň.)
Etym.: Názov *Bíňovský potok* vznikol z osadného názvu *Bíňovce* (< OM. *Bin/-a* < *Ben/-a* hypokorist. podoba osobného mena *Benedikt*; porov. Stan., SJ. II, s. 45), apel. *potok* a pomenúva potok pritekajúci z k. ú. obce Bíňovce.
Názov *Bolerázsko-bíňovský potok* je umelo utvorený názov, vznikol z osadných názvov *Boleráz* (< OM. **Bolěrad* + poses. suf. *-jъ*), *Bíňovce*, apel. *potok*. Motiváciou názvu bola jeho rozhraničujúca funkcia „potok tečúci po katastrálnej hranici obcí Boleráz a Bíňovce“.
Názov *Pod Šarkanom* vznikol podľa lokalizácie toku z prep. *pod* a oronyma *Šarkan* (metaforický názov vznikol z apel. *šarkan* – rozprávková obluda majúca podobu okridleného jaštera, drak; HSSJ., V, s. 605; podľa ľudovej etymológie nad polom letel šarkan, kto-

rý chvostom zasiahol pole, a tak v ňom vznikla prepadlina (Kubiš, 2001, s. 10). Lokalizačný príznak motivoval aj názov **Šarkanský potok* (1330 *Sarkanpatak*), vznikol z TN. *Šarkan*, apel. *potok*; pomenúva potok pritekajúci od vrchu Šarkan.

Lit.: Stanislav, SJ. II, s. 45; Kubiš, 2001, s. 10.

Bíňovský potok (2) → Krupica

Bírósági → Sudcovský kanál

Blatnavý jarok I. Zajačí jarok (→ Kamenný potok → Gidra → Dolný Dudváh), 0,2 km; pramení a ústi S od miestnej časti Modra-Piesok, tečie V smerom.

VMp. 50: 34-44 (nezaznačený)

1854 *Blatnavi jarek* KKMp. Mod.

Etym.: Názov *Blatnavý jarok* motivoval charakter terénu, cez ktorý preteká, príp. charakter dna (adj. *blatnavý* < *blatný* < apel. *blato* < psl. **bolto*; ESSJa, 2, s. 179 – 182), apel. *jarok* (< pravdepodobne maď. *árok* < turkotat. *aryk* – vodná struha < tatár. *jar* – príkry breh, výmol; porov. Mach., s. 216; Preobraženskij, s. 138 – 139).

Blava p. Dudváh (Horná Blava → Horný Dudváh, Dolná Blava; Dolná Blava → Dolný Dudváh); celková dĺžka toku je 47,5 km; pramení tromi prameňmi pri kostole v obci Dobrá Voda v nadmorskej výške 268 m n. m., tečie juhovýchodným smerom cez obce Dechtice, Malženice a Bučany; lesnatosť brehov je asi 80 %; v súčasnosti je názov Blava neštandardizovaný, za štandardizované

pokladáme názvy *Horná Blava* (od prameňa po vtok do Horného Dudváhu pri obci Bučany) a *Dolná Blava* (tok odčleňujúci sa z koryta Hornej Blavy a ústiaci do Dolného Dudváhu pri obci Križovany nad Dudváhom) vo výške 126 m n. m.; plocha povodia Hornej Blavy a Dolnej Blavy je 266 km² (ES. I, 208); varianty: **Dobrovodský potok*, *Mariáš* (h. t.), *Stará Blava*, *Nová Blava* (časti toku v konkrétnych kat. územiach); ON. *Dobrá Voda*; TN. 1. *Horné Blavské*, 2. *Pred Blavou*, 3. *Za Blavou*, 4. *Od Blavky*, 5. *Lúčky medzi Blavkami*, 6. *Podblavok*, 7. *Medzi Blavami*, 8. *Záblavské*, 9. *Záblavie*; VN. *Mariáš*.

VMp. 50: 35-31, 33, 34; 45-12

VN.: 1113 *aqua Blavva*, *Balawa* CDSL. I, Nr. 69; Šmil., Nr. 149

1229 *aqua Balaua* CDSL. I, Nr. 357; Šmil., Nr. 145 A

1258 *aqua Baluva* CDSL. II, Nr. 618; Šmil., Nr. 145 B

1268 *riuulum Bolova*, *riuo Boloua* Šmil., Nr. 146

1270 *fluvium Balata* Šmil., Nr. 148

1326 *molendinum super fluvium Balaua* Šmil., s. 301

1735 – 1742 *Blawa* Šmil., s. 301

1747 *Blava Fl.* SnP., s. 11

1782 – 1784 *Plava Bach*, *Blawa Bach*, v obci Hoste: *Dudwag oder Blawa Bach* VM. I

1793 za *Blawu* Valihora, s. 273

1804 *Blava Fl.* Kor.

1808 (sloven.) *Blawa*, (maď.) *Blava* Lip-sz.

1837 – 1840 *Blawa Potok*, *Blawa Thal und Bach* VM. II

1852 *Blava* KKMp. VBrest.

- 1854 *Blava* KKMp. HLov.
 1854 *Blava Bach* KKMp. DVoda
 1864-65 *Jókői patak, Blava Šmil.*, s. 301
 1869 *Blavá B.[ach]* PM.
 1881 *Bláva Šmil.*, s. 301
 1882 *Blava Šmil.*, s. 301
 1884 *Blava, Blava p.* VM. III
 1893 *Blava patak* KMp. KnD. (pôvodne ústí J od obce na mieste Križovianskeho kanála)
 1895 *Blava patak* KMp. VBr., MBr., Zavarar
 1898 *Blava p.* MTT 75; KMp. Kátl.
 1898 *Nova Blava, Blava patak* KMp. Decht.
 1898 *Blava patak* KMp. Boh., Pad., Jasl., Trak.
 1898 *Öreg Blava, Blava*; po sútokou s *Novou Blavou (2) *Uj Blava* KMp. Malž.
 1899 *Máriás patak* (h. t.), *Blava patak, Bláva patak* KMp. DVoda
 1927 *Blava* GMp.
 1930 *Blava p.* ŠMp. 75
 1935 *Blava* ŠMp. 75
 1937 – 38 *Blava* ŠMp. 75
 1940 *Blava* ŠMp. 75
 1945 *Blava* Mp. 75
 1952 – 53 *Blava* GŠ. 50
 1954 *Blava* ŠMO. 5; MK. 200
 1955 *Blava* ŠMO. 5
 1962 *Blava* TS. 34/1, mapa
 1965 *Blava* HP.
 1966 *Blava* TS. 37, s. 138
 1967 – 68 *Blava* ZVMp. 50
 1970 *Blava* MO ČSSR.
 1971 *Blava* HČ.
 1972 *Blava* ZMp. 10
 1975 *Blava* MO ČSSR.
 1977 *Blava* VSO. I, 238; ES. I, 208
 1978 *Blava* ZMp. 10; VSO. III, 338
 1981 *Blava* TS. 5/1, s. 21
 1983 *Blava* ZMp. 10
 1985 *Blava* GNTn. Brest., Buč., Decht., DVoda, KnD., JBoh., Kátl., Malž., Zavarar
 1986 *Blava* TS. 5/2, s. 20
 1987 *Blava* ZMp. 10
 1989 *Blava* AMp. 15
 1991 *Blava* ZMp. 10
 1991 *Horná Blava* VMp. 50
 1997 *Blava* Tmp. 151
 1999 *Blava, Horná Blava* (úsek od JBoh. po DLov.), *Dolná Blava* (úsek od DLov. po ústie) PAS.
 2002 *Blava* Tmp. 129
 2003 *Blava* Tmp. 11; Hruš., s. 21
 2005 *Blava* TAS. 50
 2005 *Horná Blava, Dolná Blava* SÚGKK.
 náreč. *Stará Blava* (pôv. tok v obci Bučany); porov. *Nová Blava* (1); *Vidlička*, s. 15
 2006 *Blava, Horná Blava, Dolná Blava* TSK.
 náreč. *Stará Blava* (pôv. tok v obci Malženice), porov. *Nová Blava* (2); *Ozvald*, 1993, s. 12
 náreč. *Stará Blava* (pôv. koryto v obci Košolná) Kubiš, 2001, s. 7
 ON.: *Dobrá Voda*:
 1316 *Ioku* RDSL. II, Nr. 84, 116, 117, 118, 119, 120, 121
 1392 *Jokw* VSO. I, 323
 1436 *Dobrawoda* VSO. I, 323
 1773 *Jokő, Guttenstein, Dobra Woda* Majt. 65
 1786 *Dobrá Woda, Jó-Kő* Majt. 65
 1808 *Jókő, Jókeő, Dobrá Woda* Majt. 65
 1863 – 1913 *Jókő* Majt. 65
 1920 *Dobrá Voda* Majt. 65

TN.: 1. 1898 *Horne Blavke* (!), *Horne Blawszke* (pole) KMp. Decht.

2. 1895 *Pred Blavu* (pole) KMp. MBr.

1985 *Pred Blavou* GNTn. Brest.

3. 1895 *Za Blavu* (pole) KMp. MBr.

1978 *Za Blavu* ZMp. 10

1985 *Za Blavou* GNTn. Brest.

1996 *Za Blavu* ZMp. 10

4. 1665 *Pod Blavky* (Buč., pole) Ur. II, s. 334

1852 *Odblafki* (pole) KKMp. VBr.

1898 *Od Blavki* (pole) KMp. Buč.

5. 1898 *Lúcski medzi Blavki* (pole, lúka) KMp. Buč.

6. 1898 *Podblavek* (pole) KMp. Malž.

1955 *Podblavek* ŠMO. 5

1978 *Podblavok* ZMp. 10

1985 *Podblavok* (*Podblavek*) GNTn. Malž.

2005 *Podblavok* ZMp. 10

7. 1898 *Medzi blavami* (polia) KMp. Boh.

8. 1893 *Zablavzske* (pole) KMp. KnD

9. 1854 *Záblavje* (pole) KKMp. DVoda

1884 *Zablavy* MVS. III

1938 *Zablavý* ŠMp. 75

1952 *Zablavý* GŠ. 50

1985 *Záblavie* GNTn. DVoda

VN.: → Mariáš

Etym.: Dnešné štandardizované názvy

Horná Blava (adj. *horný*, VN. *Blava*)

a *Dolná Blava* (adj. *dolný*, VN. *Blava*)

vznikli podľa polohy častí pôvodného toku rieky vzhľadom na rozhraničujúci bod, ktorým je kanál odvodňujúci hornú časť toku do Dudváhu (pri obci Bučany).

Doklady ukazujú, že pôvodná podoba hydronyma je *Blava*, staršie zápisy svojím pôvodom slovenského názvu Bla-

va vznikli pre maďarčinu príznačným predsúvaním alebo vsúvaním samohlások do spojenia spoluhlásky so sonórou (porov. maď. zápisy *Balava*, *Bolova*), B. Varsik (1990, s. 27) predpokladá, že od takýchto podôb sa upustilo ešte v 13. st. po odchode staromaďarských (pečenežských) stráží z Podudvažia a aj v maďarskom úradnom úze ustálila sa domáca (slovenská) podoba názvu (*Blava*).

Zo starších výkladov spomeňme názor L. Niederleho (Šmilauer, 1932, s. 301), ktorý názov pokladá za slovenský, poznačený maďarskou grafikou, a rekonštruuje ho ako **Boljana* (alebo skôr **Boljaua*, **Boljava* – tu ide asi o tlačovú chybu).

V. Šmilauer sa o výklad nepokúsil, ale správne vyznačil vývin: *Blava* > maď. *Balava*, resp. *Bolova* a názov zaradil do skupiny hydroným s formantom *-ava*, aj keď etymológiu pokladá za neznámu. Š. Ondruš (2004, s. 125) dáva výklad názvu *Blava* do súvislosti so svojím výkladom hydronyma → *Gidra* (predpokladá pôvodnú podobu **Kydra* s motíváciou „pomaly, kydavo tečúca voda“); názov *Blava* odvodzuje od psl. koreňa **meld-* (porov. adj. *mlandravý*) > **mlav-* s takou istou motíváciou (porov. srb. apel. *mlava* – pomaly tečúca rieka, poľ. hydronymum *Mlava*), po alternácii bilabiál *m/b* **Mlava* > *Blava*.

B. Varsikovi (1990, s. 26 – 27) sa slovenský (slovenský) pôvod názvu nezdá byť úplne istý a usudzuje, že Slovania ho mohli prevziať od pôvodného neslovenského obyvateľstva a k názvu mohli pripojiť hydroformant *-ava* podľa suse-

diacich tokov (Trnava, Ronava). Sám sa však otázkou pôvodu názvu ďalej nezaobrá.

Prevzatie hydronyma v období mladších dosídlovacích procesov od pol. 13. st. neprichádza do úvahy (najstarší doklad hydronyma je už z r. 1113: *Blavva, Balawa*). Muselo by preto ísť o staré prevzatie z obdobia, keď sa Slovania usádzali v Malých Karpatoch. Názov by tak azda mohol byť odvodený od nem. adj. *blau* – modrý, belasý, a to podľa sfarbenia vody (pri prameni); porov. napr. ojedinelý doklad *Blavá Bach* (analogicky adj. *belavá, modravá*; čes. adj. *blavý* Kott, I, s. 70; V, s. 1006; v stredošariš. náreč. apel. *blavač* – nevädza poľná: podľa modrých kvetov). Predpoklad o predslovanskom – germánskom (kvádskom) pôvode hydronyma Blava vyslovil napr. L. Kiss (1988, s. 220). Pôvodnú formu názvu rekonštruoval v podobe **Blāwaha* (s motiváciou „modrá voda, modrý potok“) a nachádza aj paralelu v nemeckej stredovekej hydronymii (1424 *Blauwe*).

Predpoklad o predslovanskom pôvode sa síce nedá vylúčiť, nezdá sa však ako pravdepodobný z viacerých dôvodov: v povodí Blavy sa nám nezachovali vlastné mená, ktoré by sme mohli pripísať starším slovansko-germánskym kontaktom; názvy komunikačne rovnako dôležitých riečok, ktoré tečú súbežne s Blavou (Trnava, Ronava, Pilava – dnes Gidra, Parná, pôv. azda **Parnava* majú slovanský (slovenský) pôvod; podobný vývin (resp. pôvod) by sme očakávali aj v prípade spomínaného polabsko-slovanského hydronyma *Blawaseen*

a českého ojkonyma *Blava* (zaniknutá osada).

Súhlasiac so Šmilauerovým predpokladom, že v názve Blava sa realizuje formant *-ava (-va)*, odvodzujeme ho od všeslovan. onomatopoického koreňa **blv- (/ *blv-)*, porov. psl. **bl̥vati* (azda z ide. **bhl̥ē-*), po zániku párovej mäkkosti v skupine trnavských nárečí najneskôr v 13. st. > **bl- (/ *blv-)* + *-ava* s motiváciou hlasného, intenzívneho vyvierania vody z (krasových) vyvieraciek; s týmto zvukomalebným základom porov. verbá *blavúňať, blavúňať, blafkat/blavkať* (SSN. I, s. 127, Kálal, s. 27); porov. aj výklad hydronyma *Blawa-seen* (< ver. *blivati*) od P. Kühnela (1982, s. 53), názov zaniknutej českej obce *Blava* (Kott, V, s. 1007).

Doklad z rokov 1864 – 65 (*Jókői patak*) interpretujeme ako **Dobrovodský potok*, vznikol z osadného názvu *Dobrá Voda* (maď. *Jókő*, suf. *-i* = sloven. *-ský*), apel. *potok* (maď. *patak*).

Ojedinelý doklad *Balata* (**Blatá?*) z r. 1270 nevyčleňujeme ako variant – ide tu azda o pisárov omyl, ktorý vznikol pre zvukovú podobnosť názvu *Blava* s apel. *blato*, resp. pl. *blatá* (zámena grafém *v/t*).

Názvy *Nová Blava, Stará Blava*, ktoré vznikli na základe opozície, motivoval protiklad pôvodnosť koryta (*starý*, maď. *öreg*) – sekundárnosť ramena (nového koryta; maď. *új*), a to bolo väčšinou umelo vytvorené ako mlynský náhon alebo plnilo podobnú hospodársku funkciu s lokálnym významom; obidva tieto názvy mali len lokálnu platnosť.

Názov *Mariáš* vznikol stotožnením horného toku Blavy s potokom → *Mariáš*.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 301; Kühnel, 1982, s. 53; Kiss, 1988, s. 220; Varsik, 1990, s. 26 – 27; Ondruš, 2004, s. 125; Hladký, 2010, s. 94 – 100.

Blavica → Kuliarsky kanál

Blavička 1,5 km dlhé pravostranné rameno Hornej Blavy v obci Kátlovce; varianty: Mladá Blava, Nová Blava; VN. Blava.

VMp. 50: 35-31

VN.: 1898 *Blavicska patak* KMp. Kátl.

1954 *Blavička* ŠMO. 5

náreč. *Blavička, Mladá Blava, Nová Blava* Kubiš, 2001, s. 7, 8

VN.: → Blava

Etym.: Názov *Blavička* vznikol ako deminutívny názov ramena rieky Blava (> Blav-ič-ka). S tou istou motiváciou vznikli aj synonymné názvy *Mladá Blava* a *Nová Blava* (adj. *mladý, nový, VN. Blava*).

Bočný kanál (1) 1,5 km; kanál spájajúci sa Z od obce Dedina Mládeže s Obecným kanálom.

VMp. 50: 45-32

1982 *Bočný kanál* VMp. 50

1991 *Bočný kanál* GNKo. DM.

Etym.: Názov *Bočný kanál* motivovala jeho poloha, resp. orientácia („kanál pripájajúci sa k inému z boku“), vznikol z adj. *bočný* < apel. *bok*, apel. *kanál*.

Bočný kanál (2) → Cintorínsky potok

Bočný Bufiarsky kanál 2,8 km; kanál spájajúci sa V od obce Vlčany s Bufiarskym a Batonským kanálom; variant:

Bufiarský odpad bočný; VN. Bufiarsky kanál; ON. Bufa, TN. Bufa.

VMp. 50: 45-14

VN.: 1971 *Bufiarský odpad bočný* ZVMp. 50

1979 *Bočný Bufiarsky kanál (Bufiarský odpad bočný)* GN. 10

1982 *Bočný Bufiarsky kanál* VMp. 50

1983 *Bočný Bufiarsky kanál* ZMp. 10

1990 *Bočný Bufiarsky kanál* ZMp. 10

1993 *Bočný Bufiarsky kanál* GNGa. VIč.

2000 *Bočný Bufiarsky kanál* ZMp. 50

VN.: → Bufiarsky kanál

ON.: Bufa → Bufiarsky kanál

TN.: Bufa → Bufiarsky kanál

Etym.: Názov *Bočný Bufiarsky kanál* motivovala jeho orientácia vzhľadom na nadradený kanál, vznikol z adj. *bočný* (< apel. *bok*), VN. → *Bufiarsky kanál*. Takú istú motiváciu má aj starší technický názov *Bufiarský odpad bočný* (správne malo byť *Bufiarsky*).

Boguna dnes neznámy močaristý prítok Váhu J alebo JV od obce Červeník (jeho súčasťou mohlo byť podnes jestvujúce, v teréne už nevýrazné močaristie koryto v lokalite Malý Vážok).

VMp. 50: [35-34]; Šmil., s. 334

1254 *palus Boguna* CDSL. II, Nr. 461; Šmil. Nr. 271 A

Etym.: Názov vznikol zo slovan. osobného mena **Bogun/-a* s koreňom **Bog-* > *Boh-* (porov. neďaleké Bohunice; dnes časť obce Jaslovské Bohunice: 1113 Bagan, 1263 Boguna) a motivovalo ho vlastníctvo lokality, v ktorej sa močiar nachádzal.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 301; Hladký, 2010, s. 298 – 299.

Bohatá I. Parná (→ Trnávka → Dolný Dudváh), 6 km; pramení JZ od mesta Smolenice, tečie JV smerom, neskôr SV smerom, ústi Z od obce Horné Orešany; ON. > TN. Stará Bohatá, ON. Nová Bohatá; TN. Bohatá.

VMp. 50: 35-33

VN.: 1884 *Bohata p.* VM. III

1952 *p. Bohatá* GŠ. 50

1962 *Bohatá* TS. 34/1, s. 85

1968 *p. Bohatá* ZVMp. 50

1970 *Bohatá* MO ČSSR.

1971 *Bohatá* HČ.

1972 *Bohatá* ZMp. 10

1973 *Bohatá* ZMp. 10

1975 *Bohatá* MO ČSSR.

1979 *Bohatá* GN. 10

1980 *Bohatá* VMp. 50

1981 *Bohatá* TS. 5/1, s. 129

1985 *Bohatá* GNTn. HOR., Smol.

1986 *Bohatá* TS. 5/2, s. 123

1987 *Bohatá* ZMp. 10

1989 *Bohatá* AMp. 15

1992 *Bohatá* ZMp. 10

1997 *Bohatá* TMp. 151

1999 *Bohatá* PAS.

2000 *Bohatá* ZMp. 50

2003 *Bohatá* TMp. 128

2005 *Bohatá* TAS. 50

2006 *Bohatá* TSK.

ON. > TN.: Stará Bohatá (zan. samota > les; Smolenice):

1884 *Bohata J. H.* MVS. III

1896 *Ó Bohata* KMp. Loš.

1973 *Stará Bohatá* ZMp. 10

1977 *Stará Bohatá* VSO. II, 189

1985 *Stará Bohatá* (les) GNTn. Smol.

1987 *Stará Bohatá* ZMp. 10

ON.: Nová Bohatá (horáreň; Smolenice):

1896 *Új Bohata* KMp. Loš.

1952 *Bohatá* GŠ. 50

1945 *mysl. Bohatá* Mp. 75

1958 *háj. Bohatá* MK. 75

1962 *Bohatá* TS. 34/1, s. 85

1973 *Nová Bohatá* ZMp. 10

1977 *Nová Bohatá* VSO. II, 189

1980 *N. Bohatá* VMp. 50

1985 *Nová Bohatá* GNTn. Smol.

2003 *Nová Bohatá* TMp. 128

TN. 1837 – 1840 *Bohatta* MVS. II

1973 *Bohatá* (les) ZMp. 10

1985 *Bohatá* GNTn. DOr.

1987 *Bohatá* ZMp. 10

Etym.: Názov *Bohatá* vznikol podľa osadného alebo terénneho názvu *Bohatá* (< azda z OM. **Bohat-*) alebo adj. *bohatá* (*bohatý*, psl. **bogatŏ(je)* ESSJa, 2, s. 158 – napr. podľa hojného výskytu zveri a pod.).

Bolerázsko-Bíňovský potok → Bíňovský potok (1)

† ***Borér** dnes neznámy vodný tok pri obci Horné Saliby (západne od pôvodného koryta Dudváhu).

VMp. 50: [45-14]; Šmil., s. 303

1297 *fluvius Burbera* Šmil., Nr. 164

Etym.: V. Šmilauer pokladá presné znenie názvu a jeho etymológiu za nejasné, uvažuje však o možnej rekonštrukcii v podobe *Burhera* – **Borér* (1932, s. 303; < apel. *bor?*). Názov nie je jasný.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 303.

Borovský kanál 8,5 km pôvodne ľavostranné rameno potoka Holešky, dnes kanál spájajúci sa SV od obce Veľké Kostolany s Horným Dudváhom

(pôvodné rameno sa začínalo v k. ú. obce Veselé); varianty: *Kanál, Prvý kanál; ON. Borovce.

VMp. 50: 35-32; 34

VN.: 1898 *Csatorna* KMp. VK.

1899 *Csatorna* KMp. Rak., Ves.

1953 *Catorna* ŠMO. 5

1981 *Prvý kanál* ZMp. 10

1985 *Prvý kanál* GNTn. Ves.

1987 *Prvý kanál* ZMp. 10

1999 *Borovský kanál* ZMp. 50

2005 *Borovský kanál* ZMp. 10

2009 *Borovský kanál* ZMp. 50

ON.: Borovce:

1262 *Borey* Šmil., Nr. 142 B

1263 *Bori* VSO. I, 183

1388 *Bary* VSO. I, 183

1398 *Bory* VSO. I, 183

1571 – 1573 *Bori* Ur. I, s. 397

1773 *Bory, Borovez, Borowce* Majt. 39

1786 *Borj, Borowitz, Borowce* Majt. 39

1808 *Bori, Bory, Borowce* Majt. 39

1863 – 1907 *Bori* Majt. 39

1913 *Vágbori* Majt. 39

1920 *Borovce* Majt. 39

Etym.: Názov *Borovský kanál* pomenúva kanál v katastrálnom území obce Borovce; vznikol z ON. *Borovce* (< apel. *bor*, psl. **borъ*, pl. *bori* – borovica lesná, lat. *Pinus sylvestris*; borovicový les; ON. **Bory* > *Borovce*; porov. SSN. I, s. 144, Krajčovič, 1990, s. 46), apel. *kanál*.

Názov *Csatorna* je technický názov, motivovala ho funkcia objektu a vznikol proprietizáciou maď. apel. *csastorna* – kanál. Variant *Prvý kanál* je takisto technický názov, vznikol na základe číselnej identifikácie (< num. *prvý*, apel. *kanál*).

Lit.: Krajčovič, 1990, s. 46.

Bosniacký potok → Podhájsky potok (2)

Brodo-salibský Dudváh → Salibský Dudváh

Bufanský hlavný → Bufiansky kanál

Bufanský odpad bočný → Bočný Bufiansky kanál

Bufiansky kanál 1,4 km; kanál spájajúci sa v od obce Vlčany s Kolárovsým kanálom; variant: Bufanský hlavný; ON. Bufa; TN. Bufa.

VMp. 50: 45-14

VN.: 1971 *odp. Bufanský hlavný* ZVMp. 50

1979 *Bufiansky kanál (Bufanský hlavný)* GN. 10

1982 *Bufiansky kanál* VMp. 50

1983 *Bufiansky kanál* ZMp. 10

1990 *Bufiansky kanál* ZMp. 10

1993 *Bufiansky kanál* GNGa. Vlč.

2000 *Bufiansky kanál* ZMp. 50

ON.: Bufa (samota; Vlčany):

1938 *dv. Bufa* ŠMp. 75

1946 *Bufa* GMp.

1953 *Bufa* GŠ. 50

1978 *Bufa* VSO. III, s. 274

1983 *Bufa* ZMp. 10

1993 *Bufa* GNGa. Vlč.

TN.: 1837 – 1840 *Bufa* VM. II

1884 *Bufa* VM. III

1993 *Bufa (pole)* GNGa. Vlč.

Etym.: Názov *Bufiansky kanál* vznikol z názvu samoty *Bufa* (ten z terénneho názvu *Bufa*), apel. *kanál*.

Starší názov *Bufanský hlavný [odpad]* (správne malo byť *Bufiansky*) motivo-

vala nadradenost voči inému kanálu (→ Bočný Bufiansky kanál), vznikol z adj. *bočný* < apel. *bok*, adj. *bufiansky* (< ON., TN. *Bufa*; apel. *odpad* – odtok, kanál).

Buková p. Trnávka (→ Dolný Dudváh), 5 km; pramení SZ od obce Buková, tečie V smerom na okraji obce, ústi V od nej; ON. Buková.

VMp. 50: 35-31

VN.: 1968 *Buková* ZVMp. 50

1970 *Buková* MO ČSSR.

1971 *Buková* HČ.

1972 *Buková* ZMp. 10

1975 *Buková* MO ČSSR.

1979 *Buková* GN. 10

1980 *Buková* VMp. 50

1981 *Buková* TS. 5/1, s. 132

1983 *Buková* ZMp. 10

1985 *Buková* GNTn. Buk.

1986 *Buková* TS. 5/2, s. 128

1989 *Buková* AMp. 15

1999 *Buková* ZMp. 50

1991 *Buková* ZMp. 50

2003 *Buková* Tmp. 11

2004 *Buková* MK. 25

2005 *Buková* TAS. 50

ON.: Buková:

1256 *Byk* CDSL. II, Nr. 563

1366 *Eleskw* VSO. I, 255

1394 *Eleskw in wlgari theutonico Scharfenstain* VSO. I, 255

1394 *Buzgaad, Byzgaad* VSO. I, 255

1504 *Eleskew, Ostrziess, Ozthris alias Elecskeo* VSO. I, 255

1773 *Bixard, Bixárd* Majt. 47

1786 *Bikszárd* Majt. 47

1808 *Bikszárd, Bixárd* Majt. 47

1863 – 1920 *Bikszárd* Majt. 47

1927 – 1948 *Biksárd* Majt. 47

1948 *Buková* Majt. 47

Etym.: Názov *Buková* vznikol podľa názvu obce Buková, cez ktorú tečie (< *bukový* < apel. *buk*, psl. **bukъ* – buk lesný, lat. *Fagus silvatica*, maď. *bükk, bükkfa*; podľa porastu buka lesného).

Bukovinský potok I. Chtelnička (→ Horný Dudváh), 2,8 km; pramení SZ od obce Dolný Lopašov, tečie južným smerom cez les Bukovina, ústi S od obce Chtelnica; TN. Bukovina.

VMp. 50: 35-31

VN.: 1991 *Bukovinský potok* VMp. 50

2009 *Bukovinský potok* SÚGKK.

TN.: 1985 *Bukovina* (les) GNTn. DLop.

Etym.: Názov *Bukovinský potok* vznikol z terénneho názvu *Bukovina* (apel. *bukovina* – bukový porast < *bukový* < *buk*; → *Buková*), apel. *potok*.

***Bystrec** → Lopašovský potok

C

Cintorínsky potok p. Holeška (→ Horný Dudváh), 4,5 km; pramení SV od obce Kočín v lokalite Lipník, tečie JV smerom, ústi na V okraji mesta Vrbové, v súčasnom koryte je po rozsiahlej regulácii v 70. rokoch; varianty: Potok, Bočný kanál, Valy.

VMp. 50: 35-32

1911 *Patak, Potok* Bosák, 1997, s. 6

1955 *potok* Valy Bosák, 1997, s. 6

1968 *Bočný kanál* ZVMp. 50

1970 *Cintorínsky potok* MO ČSSR.

1972 *Cintorínsky potok* ZMp. 10

1975 *Cintorínsky potok* MO ČSSR.

1978 *Cintorínsky potok* VMp. 50
1979 *Cintorínsky potok* GN. 10
1983 *Cintorínsky potok* ZMp. 10
1985 *Cintorínsky potok* GNTn. Koč.,
Vrb.
1986 *Cintorínsky potok* ZMp. 10
1994 *Cintorínsky potok* Tmp. 129
1999 *Cintorínsky potok* ZMp. 50
2002 *Cintorínsky potok* Tmp. 129
2005 *Cintorínsky potok* ZMp. 10, TAS. 50

Etym.: Názov *Cintorínsky potok* vznikol podľa lokality, vedľa ktorej tečie, resp. tiekol v minulosti (adj. *cintorínsky* < apel. *cintorín* < strlat. *cimeterium*, Mach., s. 59; apel. *potok*).

Starší názov *Potok* (maď. *Patak*) vznikol proprializáciou apel. *potok* (maď. *patak*). Názov *Valy* vznikol proprializáciou apel. *val* (pl. *valy*) – násyp, ochranná hrádza; motivovalo ho spevnenie brehov toku ochranným násypom.

Názov *Bočný kanál* motivovala poloha a upravenosť toku, vznikol z adj. *bočný* (< apel. *bok*), apel. *kanál*.

Csoványos → Žihľavový kanál

Č

Čanov → *Červenický kanál

Častiansky potok → Dolina (2)

***Čertov potok** I. Podhájsky potok (→ Parná → Trnávka → Dolný Dudváh) 0,5 km; pramení a ústí SZ od obce Dolány, tečie JV smerom, ústí pri horárni Zabité.

VMp. 50: 35-33 (nepomenovaný)
1898 *Ördög patak* Kmp. Dol.

Etym.: Metaforický názov *Čertov potok* (< apel. *čert* – démonologická bytosť < psl. **čertō*, maď. *ördög*; apel. potok, maď. *patak*) motivovala povaha toku, príp. vznikol z terénneho názvu s apelatívom *čert* (v uvedených prameňoch nie je doložený).

Červené vrby → Vrbový kanál

Červenický kanál 8,5 km; kanál začínejúci sa JZ od obce Madunice, orientované je smerom na J, utvára pomerne hustú sieť prevažne vyschnutých nepomenovaných kanálov, V od obce Bučany sa spája zľava s dnešným korytom Dolného Dudváhu (časť sa spája aj so Zeleňickým kanálom); tvorí ho pôvodné koryto rieky Dudváh pred reguláciou (jeho prirodzené zvyšky sa nachádzajú na juž. okrajoch lesa Mlieč v k. ú. obcí Madunice a Červeník); varianty: Dudváh, Starý Dudváh, Čanov, Smradliak; ON. Červeník; VN. 1. Dudváh, 2. *Čanov.

VMp. 50: 35-34 (nepomenovaný)

VN.: 1894 *Dudvág* Kmp. Šul.

1898 *Dudvág* Kmp. Buč.

1898 *Ó Dudvág* Kmp. Trak.

1954 *Starý Dudvág* ŠMO. 5

2006 *Červenický kanál* SÚGKK. miest. *Smradlák* (Buč.) Vidlička, s. 16 náreč. *Čanov* Červ.; *Smrallák* Brest.

ON.: Červeník:

1113 *Bin* CDSl. I, Nr. 69

1208-1209 *Ben* CDSl. 1, Nr. 149

1216 *Ben* CDSl. I, Nr. 208

1254 *Been* CDSl. II, Nr. 461

1294 *Edeuthbiny* VSO. I, 290

1317 *Vereswar, Rufo castrum* RDSl. II, Nr. 234

1317 *Wereswar* RDSL. II, Nr. 231
 1318 *Wruswar* RDSL. II, Nr. 369
 1375 *Wereswar* VSO. I, 290
 1571 – 1573 *Veres Var* Ur. I, s. 397
 1773 *Veresvár, Veresvar* Majt. 57
 1786 *Wereschwár* Majt. 57
 1808 *Vörösvár, Veresvár, Weresswár* Majt. 57
 1863 – 1907 *Vörösvár* Majt. 57
 1913 *Vágvörösvár* Majt. 57
 1920 – 1948 *Verešvár* Majt. 57
 1948 *Červeník* Majt. 57
 VN.: 1. → Dudváh
 2. → [vodná plocha] † *Čanov
 Etym.: Názov *Červenický kanál* vznikol z osadného názvu *Červeník* (ON. vznikol umelo prekladom pôv. názvu *Verešvár*, maď. *Vörösvár* (**Verešov hrádok* < osobné meno *Abraham Rufus* (*Vörös*) < maď. *vörös* – červený, lat. *rufus* – *červenavý, ryšavý* + maď. apel. *vár* – hrad, hrádok), apel. *kanál*.
 Starší názov *Dudváh* pomenúva pôvodné koryto rieky *Dudváh* pred reguláciou, názov **Starý Dudváh* (maď. *Ó Dudvág*) po nej (po rozsiahlych melioračných úpravách sa pre takmer vyschnuté koryto štandardizoval názov až r. 2006).
 Názov *Čanov* pomenúva časť kanála (pôvodne išlo o samostatný nevýdatný tok) na západnom okraji obce a súvisí s názvom zaniknutého močiara *Čanov* (→ vodné plochy).
 Názov *Smradliak* (náreč. *Smradlák, Smrallák*) motivoval zápach stojatej (zahŕňajúcej) vody v koryte (adj. *smradlavý* < apel. *smrad*, psl. **smordb* – zápach; Mach., s. 562).

***Červenokamenská voda** → *Gidra*

Čipkešd → † **Čipkovský jarok*

† ***Čipkovský jarok** zaniknutý vodný tok, resp. pravdepodobnejšie rameno *Váhu* s dĺžkou asi 6 km; začínalo sa J od obce *Veľká Mača*, orientované bolo JZ smerom, v minulosti sa pravdepodobne spájalo s potokom (ramenom) *Derňa J* od mesta *Galanta* (odtiaľ pokračovalo asi v dnešnom koryte *Derne*); varianty: *Čipkešd*, **Čipkovský potôčik*, *Šíповý jarok*; TN. *Čipkové, Šíповé*.

VMp. 50: [45-12]

VN.: 1296 *fluuium Chipkez* Šmil., Nr. 162 A

1297 *fluuium Chipkez* Šmil., Nr. 162 B

1837 – 1840 *Csipkésd Árok, Csipkésd Áru* VM. II

1882 *Csipkesdia árok* ŠMp. 75

1884 *Csipkésdi árok* VM. III

1891 *Csipkés* KMp. Ned. (zvyšky koryta)

1892 *Csipkésd ér* KMp. Gal., VMača

1892 *Csipkés ér* KMp. Gal.

1898 *Csipkésdi árok* MTT. 75

1932 *jarok Čipkešd (Csipkesdi árok)* Šmil., s. 303

1938 *Čipkešd jarok (Csipkesdi árok)* ŠMp. 75

1953 *Šíповý jarok (Csipkesdi árok)* GŠ. 50

TN.: 1. 1296 *ad vallem Chipkez, ad vallem Chypkez* Šmil., Nr. 162 A

1884 *Csipkásd* VM. III

1891 *Csipkés (pole)* KMp. Ned.

1892 *Csipkésd, Csipkés* KMp. Gal.

1938 *Čipkešd* ŠMp. 75

1977 *Čipkové* ZMp. 10

1989 Čipkové ZMp. 10 (susedí s lokalitou → Šípkové v k. ú. VMača)

1993 Čipkové (pole) GNGa. Gal., Gáň

2. 1892 Csipkésd (pole) KMp. VMača

1993 Šípkové GNGa. VMača

2000 Šípkové ZMp. 50 (susedí s lokalitou → Čipkové v k. ú. Gal.)

Etym.: V. Šmilauer názov rekonštruoval v podobe *Csipkés*, čo potvrdzujú aj mladšie doklady (< maď. *csipke* < slov. *šipkǫ < *šip-; šípka, rastlina aj plod ruže šíповej, lat. *Rosa canina*; s. 482). Ako ukazujú najstaršie doklady VN. aj TN., k maď. názvu bolo deminutívne -d prisunuté až neskôr (*Csipkésd*). Terénne názvy jednej a tej istej lokality v susediacich katastrálnych územiach odzrkadľujú tú istú motiváciu: Čipkové (maď. *Csipkésd*) = Šípkové – prvý názov vznikol grafickou a čiastočne aj jazykovou úpravou maď. názvu, druhý jeho prekladom.

Názov Šíповý jarok vznikol prekladom pôvodného hydronymu. Ak by bol prvotný terénny názov (Šípkové, maď. *Csipkésd*), vhodnejšie by bolo názov rekonštruovať ako *Šípkovský jarok.

Doklady *Csipkésd ér* interpretujeme ako *Čipkovský potôčik; názov vznikol z TN. → *Csipkésd*, maď. apel. *ér* – potôčik.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 303, 482.

*Čipkovský potôčik → † *Čipkovský jarok

D

Dechtický kanál 2,6 km; kanál začínajúci sa na Z okraji obce Dechtice, J od

obce sa spája s Hornou Blavou; variant: Stoček pri Panenke Márii; ON. Dechtice.

VMp. 50: 35-31

VN.: 1968 *Dechtický kanál* ZVMp. 50

1972 *Dechtický kanál* ZMp. 10

1979 *Dechtický kanál* GN. 10

1980 *Dechtický kanál* VMp. 50

1985 *Dechtický kanál* GNTn. Decht.

1989 *Dechtický kanál* AMP. 15

1991 *Dechtický kanál* VMp. 50

1992 *Dechtický kanál* ZMp. 10

1999 *Dechtický kanál* ZMp. 50

náreč. *Stoček pri Panenke Márii* Kátl.; Kubiš, 2001, s. 180

ON.: Dechtice:

1258 *villa Degte* CDSL. II, Nr. 618

1258 *Degce* Šmil. Nr. 145 B

1280 *Dekte* VSO. I, 307

1449 *Dechta* VSO. I, 307

1553 *Dyecthycz* VSO. I, 307

1773 *Dejthe, Deithe, Dehticze* Majt. 62

1786 *Dejthe* Majt. 62

1863 – 1877 *Dejthe* Majt. 62

1882 *Dejte* Majt. 62

1808 *Dejthe, Dehtiz, Dehtice* Majt. 62

1888 – 1913 *Dejte* Majt. 62

1920 *Dehtice* Majt. 62

1927 – 1946 *Dehtice* Majt. 62

1946 *Dehtice* Majt. 62

Etym.: Názov *Dechtický kanál* vznikol z osadného názvu *Dehtice* (R. Krajčovič pôvodnú podobu ON. rekonštruoval v podobe **Degtica* < **degt* < **degǫ* – decht, tmavá tekutina získaná pálením najmä brezovej kôry; názov osady motivovala výroba dechtu; 2005, s. 171), apel. *kanál*.

Názov *Stoček pri Panenke Márii* motivovala lokalizácia kanála – nachádza

sa pri soche Immaculaty z r. 1771 (dal ju postavíť G. Krman; porov. Kubiš, 2001, s. 180), vznikol z demin. podoby apel. *stok > stoček*, prep. *pri*, bibl. vlastné meno *Panna Mária*, hovor. *Panenka Mária*.

Lit.: Krajčovič, 2005, s. 171.

Derňa I. Salibský Dudváh, 43 km; pôvodne asi pravostranné rameno Váhu (alebo † *Míftveho Váhu); Derňa je dnes najmä v južnej časti upravená ako kanál, začína sa JZ od mesta Sereď (pôvodne sa začínala pri obci Šúrovce a končila sa na mieste, kde je dnes vybudovaný Kajalský kanál; porov. heslo → Homorov; VM. I – III), orientovaná je JV smerom, JV od obce Dolné Saliby sa spája so Salibským Dudváhom (v minulosti sa spájala s → † *Míftvym Váhom); varianty: *Kanál, Pena, Perna, *Starý Váh; TN. 1. *Derňa, 2. *Za Derňou.

VMp. 50: 45-12; 14; Šmil., s. 83, 334

VN.: 1138 *fluvium Pinnam* CDSL. I, Nr. 78

1214 *fluuium Pinna, Pinnam fluuium* CDSL. I, Nr. 192; Šmil. Nr. 282 B

1223 *fluvium Pinna, ad Pinnam fluvium* CDSL. I, Nr. 286

1782 – 1784 *Alte Waag oder Penna Flus, alte Wag oder Penna VM. I*

1837 – 1840 (h. t.) *Dernye B.[ach]* (sl. *Děrna*), *Dernye Árok*, (d. t.) *Perna B.[ach]* VM. II

1804 *Penna Fl.* Kor.

1882 *Perna Canal* ŠMp. 75

1884 (h. t.) *Dernye árok*, (d. t.) *Perna KH., Perna, Perna Kanal* VM. III

1890 *Penna* Kmp. Diak.

1890 *Csatorna* Kmp. Teš.

1892 *Dernye ér* Kmp. VMača

1892 *Dernye csatorna* Kmp. Kaj.

1898 *Perna Csatorna* MTT. 75

1932 *Pena* Šmil., s. 334

1938 *Pena, Kanál Perna* ŠMp. 75

1953 *Kanál Pena* GŠ. 50

1965 *Kanál Derna* HP.

1970 *Derňa, odp. Derňa* MO ČSSR.

1970 *kanál Derna, odpad Derňa* ZVMp. 50

1971 *kanál Derňa* ZVMp. 50

1971 *Derňa* HČ.

1974 *kanál Derňa* MO ČSSR.

1977 *Pena* VSO. II, 7

1978 *Derňa* ZMp. 10

1978 (potôčik) *Pena* VSO. III, 169

1979 *Derňa* GN. 10

1981 *Derňa* VMp. 50

1982 *Derňa* VMp. 50

1983 *Derňa* ZMp. 10

1989 *Derňa* AMp. 15

1993 *Derňa* GNGa. Gal., Diak., DSaI.,

Gáň, Kaj., Ser., Teš., Top., VMača

1997 *Derňa* Tmp. 152, Tmp. 151

1999 *Derňa* PAS.

2000 *Derňa* ZMp. 50

2005 *Derňa* TAS 50

2006 *Derňa* ZMp. 10; TSK.

TN.: 1. 1296 *ad vallem Derna* Šmil. Nr. 162 A

2. 1892 *Dernyén túli dülf* (pole) Kmp. VMača, Gáň

1892 *Dernyehási* (pole) Kmp. Gal.

Etym.: V. Šmilauer nemal naporúdzli, že *Derňa* a **Pena* boli jedným vodným objektom, preto ich nachádzame v dvoch samostatných heslách (č. 162, 282). Doklady z vojenských mapovanií a z katastrálnych máp (18. – 19. st.)

ukazujú, že názov *Derňa* sa používal v severnej časti toku (ramena?), názov **Pena* zase v južnej, a zároveň ukazujú, že pôvodne mohlo ísť o dve ramená. Otázkou teda je, či pri pomenovaní sa vnímali ako dva samostatné objekty (často meniaci sa hydrograf. situácia v hustej sútokovej oblasti to skôr potvrdzuje). Pravdepodobne teda ide o dva samostatne existujúce historické názvy (v 13. st. už máme doklady aj pre VN. **Pena*, aj pre dolinu **Derna*). Nepriamo to môžu potvrdiť aj doklady v podobe *Perna*, ktoré sú pravdepodobne dôsledkom úsilia po hláskoslovnom vyrovnávaní obidvoch starších foriem, resp. názvov (**Pena* > *Perna* – *Derna*).

Vývin názvu *Derňa* rekonštruoval V. Šmilauer: slov. *Dġnava* > maď. *Dernva* (podobne ako *Žitava* > maď. *Zsitva* a pod.) > *Derna*; podobných historických dokladov máme v slovan. toponymii viac; porov. Stan., SJ. II, s. 127, 142). Názov vznikol zo slovan. apel. *drn* (< psl. **dbrnǫ*) – pažiť trávnik, mačina + *-ava* a motivoval ho porast v okolí toku „potok tečúci v nížine cez trávniky a pažite“ (Šmil., s. 334, 475, Stan., SJ. II, s. 127, 142). Palatálnosť v štandardizovanom názve je dôsledkom úpravy názvu prevzatého z maďarčiny (*Dernya*, *Dernye* > *Derňa*).

V súvislosti s názvom **Pena* uvádza V. Šmilauer aj starší výklad P. J. Šáfárika, ktorý názov rekonštruuje v podobe *Pěna*, sám ho však pokladá za hydronymum s neznámym (cudzím) pôvodom a naznačuje možnú súvislosť s hydronymom Pinnau (prítok Labe). Staršie doklady v podobe *Pinna* nevyklúčujú Ša-

fárikovu rekonštrukciu, keďže v stredovekých maďarských zápisoch hydronym prevzatých zo slovan. jazykov sa často stretávame so zmenou -ě- > -i- (v Ponitří napr. hydronymá **Trěbica* > *Tripce*: 1271 *Terepche*, *Tripche*, **Súteča*: 1113 *Zutisca*, v Podudvaží **Lesov*, maď. *Liszó*; porov. Šmil., s. 132, Hladký, 2004, s. 63, 189). Najstaršie doklady takisto ukazujú, že pôvodný tvar bol asi derivovaný (**Pěn-n-*). Motiváciu názvu môžeme hľadať v spenenosti vody v dôsledku kalného, bahnistého koryta a pomalého toku, na rovine tečúcom pažiami, trávnikmi; vznikol propriálizáciou apel. *pena* (psl. **pěna* – s pôvodným významom „to, čo je vyplavené alebo vypluté“; porov. Mach., s. 443). Motivačne a sémanticky majú teda k sebe názvy *Derňa* a **Pena* blízko. Z apel. **pěna* v historickej západoslovenskej hydronymii porov. VN. *Penna* < azda **Pěnina*, **Pěnova* alebo *Pěnavá* od apel. **pěna*, porov. aj VN. *Penig* < **Pěnik* (HOS. II, s. 164).

Nemecké doklady *Alte Waag*, *alte Wag* interpretujeme ako **Starý Váh*, ktorý naznačuje, že ide o bývalé pravostranné rameno Váhu.

Lit.: Šmilauer, s. 303, 334, 475; Stanislav, SJ. II, s. 127, 142; Hladký, 2004, s. 63, 189; HOS, s. 164.

Dernodudvážsky [spojovací odpad]
→ Dernodudvážsky kanál

Dernodudvážsky kanál 3,8 km; kanál spájajúci tok Dudváhu a Derne Z od mesta Sered'; varianty: Dernodudvážsky spojovací kanál, Dernodudvážsky; VN. 1. Derňa, 2. Dudváh.

VMp. 50: 45-11; 12
VN.: 1970 *spoj. odp. Dernodudvážsky*
ZVMp. 50
1979 *Dernodudvážsky spojovací kanál*
GN. 10
1983 *Dernodudvážsky kanál* VMp. 50
1992 *Derňodudvážsky kanál* ZMp. 10
1993 *Derňodudvážsky kanál* GNGa.
Hos., Ser.
2005 *Derňodudvážsky kanál* TAS. 50
VN.: 1. → Derňa
VN.: 2. → Dudváh
Etym.: Názov *Derňodudvážsky kanál* je
umelo utvorený technický názov, vznikol
z VN. → *Derňa*, → *Dudváh*, ktoré
spája, apel. *kanál*. Spojovacia funkcia
kanála motivovala aj staršie varianty
Dernodudvážsky [spojovací odpad]
a *Dernodudvážsky spojovací kanál*.

Derňodudvážsky spojovací kanál →
Derňodudvážsky kanál

Diakovský kanál 2,7 km; kanál spájajúci
Kráľovský kanál s Derňou JV od obce
Diakovce; variant: Diakovský na panskom
hone; ON. Diakovce; TN. Panský hon.

VMp. 50: 45-14
VN.: 1971 *odp. Diakovský na panskom*
hone ZVMp. 50
1979 *Diakovský kanál (Diakovský na*
panskom hone) GN. 10
1982 *Diakovský kanál* VMp. 50
1983 *Diakovský kanál* ZMp. 10
1989 *Diakovský kanál* ZMp. 10
1993 *Diakovský kanál* GNGa. Diak.
2000 *Diakovský kanál* ZMp. 50
2005 *Diakovský kanál* TAS. 50
2006 *Diakovský kanál* ZMp. 10

ON.: Diakovce:
(najstaršie doklady v CDSL. I: porov.
heslá Beren, Ieneu, Sala; tu uvádzame
len podľa VSO.)
1002 *Waf* VSO. I, 315
1102 *Uaga* VSO. I, 315
1138 *Sala* VSO. I, 315
1187 *Vag* VSO. I, 315
1212 *Sala et Wac* VSO. I, 315
1226 *due ville clericorum in Sala* VSO. I,
315
1236 *Sala nunc Dyaky* VSO. I, 315
1237 – 1240 *Dyaqui* CDSL. II, Nr. 30
1297 *Deaky* VSO. I, 315
1317 *Dyaky* RDSL. II, Nr. 204
1321 *Dyaky* RDSL. II, Nr. 650
1321 *Deyaki* RDSL. II, Nr. 652
1773 *Deáki, Deakowce* Majt. 63
1786 *Deáki, Diakowce* Majt. 63
1808 *Deáki, Diákowce* Majt. 63
1863 – 1913 *Deáki* Majt. 63
1938 – 1945 *Deáki* Majt. 63
1920 *Deakovce* Majt. 63
1927 – 1938 *Diakovce, Deáki* Majt. 63
1945 – 1948 *Diakovce, Deáki* Majt. 63
1948 *Diakovce* Majt. 63
TN.: 1982 *Panský hon (pole)* VMp. 50
1993 *Panský hon* GNGa. Diak.
Etym.: Názov *Diakovský kanál* vznikol
z osadného názvu *Diakovce* (< hist. apel.
diak – pomocník pri kresťanských obra-
doch, pisár v cirkevných úradoch; Kraj-
čovič, 2005, s. 143), apel. *kanál*.
Starší a umelo utvorený technický ná-
zov *Diakovský* [kanál, odpad] na *pans-
skom hone* vznikol z ON. *Diakovce*, prep.
na, TN. *Panský hon* (< adj. *panský* <
apel. *pán*, apel. *hon*).
Lit.: Krajčovič, 2005, s. 143.

Diakovský na panskom hone → Diakovský kanál

Dievčí stok → Pustoveský potok

***Dobrovodský potok** → Blava

Dolina (1) p. Krupský potok (→ Trnávka → Dolný Dudvák) 2,3 km; občasný vodný tok prameniaci JV od obce Bohdanovce nad Trnavou a ústiaci pri obci Dolné Lovčice, tečie JV smerom popri samote Dolina; variant: Hrubá; ON. Dolina; TN. 1. Za dolinou, 2. Hrubé pole, 3. Hrubá dolina.

VMp. 50: 35-33 (nepomenovaný)

VN.: 1884 *Dolina* VM. III

1869 *Hrubá B.[ach]* PM.

1895 *Dolina patak* KMp. Trn.

1898 *Hrubá* MTT. 75

1955 *Dolina* ŠMO. 5

ON.: Dolina (hospodárstvo; Trnava):

1884 *Dolina M. H.* VM. III

1898 *Dolina mjr.* MTT. 75

1917 *Dolina – M. H.* Mp. 75

1935 *dv. Dolina* ŠMp. 75

1938 *dv. Dolina* ŠMp. 75

1978 *Dolina* VSO. III, 187

1983 *Dolina* VMp. 50

1985 *Dolina* GNTn. Trn.

2000 *Dolina* ZMp. 50

TN.: 1. 1895 *Völgyen túl, Za dolinu* (pole) KMp. Trn.

1985 *Za dolinou* GNTn. Trn.

2. 1952 *Hrubé pole* (pole) ŠMO. 5

1985 *Hrubé pole* GNTn. Bohd.

3. 1884 *Hrubá Dolina* MVS. III

Etym.: Názov *Dolina* vznikol propriálizáciou pomenovania terénneho tvaru, cez ktorý tečie (apel. *dolina* < psl. **dolb*).

Variant *Hrubá* [dolina] vznikol podľa terénneho názvu *Hrubá dolina* (adj. *hrubý* < psl. **grǫbъ*, apel. *dolina*; podľa šírky doliny), v ktorej potok tečie.

Dolina (2) p. Štefanovský potok (→ Gidra → Dolný Dudvák), 5,5 km; pramení SZ od obce Častá, tečie JV smerom cez Častiansku dolinu a cez obec Častá, ústi SZ od obce Štefanová; variant: Častiansky potok, ON. 1. Dolina, 2. Častá; TN. Dolina.

VMp. 50: 35-33; 34-44 (nepomenovaný)

VN.: 1884 *Dolina* MVS. III

1958 *Dolina* MK. 75

1977 *Častiansky potok* VSO. I, 280

ON.: 1. *Dolina* (horáreň; Častá):

1958 *Dolina* MK. 75

1977 *Dolina* VSO. I, 280

1981 *Dolina* (neosíd.) GN. 11

2. Častá:

1291 *Chuztu* VSO. I, 280

1332 – 37 *Chastuc, Chastue* VSO. I, 280

1390 *Sathmansdorf* VSO. I, 280

1466 *Sathmaria* VSO. I, 280

1773 *Cseszte, Schadmansdorff, Czasta* Majt. 54

1786 *Cseszte, Schattmannsdorf, Čschasta* Majt. 54

1808 *Cseszte, Schatmansdorf, Czasta* Majt. 54

1863 *Cseszte és Vöröskéő* Majt. 54

1873 – 1913 *Cseszte* Majt. 54

1920 *Častá* Majt. 54

TN.: 1958 *Dolina* (dolina; Častá) MK. 75

1983 *Dolina* GNBv. Čas.

Etym.: Názov *Dolina* vznikol propriálizáciou pomenovania terénneho tvaru,

cez ktorý tečie (apel. *dolina* < psl. **dolъ*).
Názov *Častiansky potok* vznikol z osad-
ného názvu *Častá* (ten vznikol zo slo-
van. osobného mena s koreňom *Čast-* <
**Čęst-*, **Čast-*; porov. Stan., SJ, II, s. 91),
apel. *potok*.

Lit.: Stanislav, SJ, II, s. 91.

Dolina (3) → Ronava

Dolina (4) → Krupský potok

Dolinka (1) → Lančársky potok

Dolinka (2) → Krupský potok

Dolinská voda → Ronava

Dolná Blava → Blava

Dolný Dudváh → Dudváh

Dubnícky potok I. Horná Blava (→
Horný Dudváh), 2,1 km; pramení JV
od obce Dobrá Voda v lokalite Dubník,
tečie JZ smerom, ústi SZ od obce Dech-
tice; TN. Dubník.

VMp. 50: 35-31

VN.: 1991 *Dubnícky potok* VMp. 50

2009 *Dubnícky potok* SÚGKK.

TN.: 1837 – 1840 *Dubník B.* (Ies) VM.

II

1884 *Dubník B.* VM. III

1980 *Dubník* VMp. 50

1985 *Dubník* GNTn. DVoda

1991 *Dubník* VMp. 50

Etym.: Názov *Dubnícky potok* vznikol
z terénneho názvu *Dubník* (adj. *dubný* +
suf. *-ík*, psl. **dъbъnъ(jъ)* ESSJa, 5, s. 98 –
dubový < apel. *dub* < psl. **dъbъ*; bot. *dub*

letný, *Quercus robur*; *dub zimný*, *Quer-*
cus sessilis – podľa dubového porastu),
apel. *potok*.

Dubovský kanál (1) 1,5 km; kanál spá-
jajúci sa Z od obce Vlčany s Hamským
kanálom; variant: **Dubový les* (maď.
Tölgyerdő); TN. Dubové.

VMp. 50: 45-14

VN.: 1971 *Tölgyerdő* ZVMp. 50

1972 *Dubovský kanál* ZMp. 10

1979 *Dubovský kanál* (*Tölgyerdő*) GN.
10

1982 *Dubovský kanál* VMp. 50

1991 *Dubovský kanál* ZMp. 10

1993 *Dubovský kanál* GNGa. Vlč.

2000 *Dubovský kanál* ZMp. 50

2005 *Dubovský kanál* TAS. 50

TN.: 1884 *Tölgyördé* VM. III

1891 *Tölgy erdő* (pole) KMp. Vlč.

1979 *Dubové* GN. 10

1982 *Dubové* VMp. 50

1993 *Dubové* GNGa. Vlč.

Etym.: Názov *Dubovský kanál* vznikol
z terénneho názvu **Dubový les* (maď.
Tölgyerdő: < *tölgy* – dub, *erdő* – les; ná-
zov v doklade z roku 1884 *Tölgyördé*
je nesprávne zapísaný: *ördé* – správne
malo byť maď. *erdő* – les). Starší tech-
nický názov *Tölgyerdő* vznikol z TN.
Tölgyerdő – **Dubový les*.

***Dubovský kanál** (2) → Dubovský
potok

Dubovský potok p. Horná Blava (→
Horný Dudváh), 12,2 km; pramení SZ
od obce Horné Dubové, tečie JV sme-
rom, ústi na S okraji obce Jaslovské Bo-
hunice; varianty: **Dubový*, *Graba*, *Luh*,

- Vinohradský potok, ON. 1. Dolné Dubové, 2. Horné Dubové; TN. 1. Luh, 2. Za Lúžkom.
 VMp. 50: 35-31; 33
 VN.: 1262 fluuiu Dumbov Šmil. Nr. 144
 1837 – 1840 (h. t.) *Dubowski Potok*, (d. t.) *Luch Dolina* VM. II
 1864-65 *Dombói cs.[atorna]* Šmil., s. 301
 1869 *Dubovski B.[ach]* PM.
 1884 (h. t.) *Dubovski p.*, (d. t.) *Luch dolina* VM. III
 1898 *Graba p.* KMp. DDub.
 1898 *Dubovski p.* MTT. 75
 1898 *Graba p., Garba p. (!)* KMp. Pad.
 1898 *Luch patak* KMp. Boh.
 1927 *Dubovský potok* GMp.
 1935 *Luch* (d. t.) ŠMp. 75
 1937 *Dubovský p.* ŠMp. 75
 1938 *Luch* ŠMp. 75
 1945 *Luch* Mp. 75
 1952 *Graba potok* (d. t. od obce HDub.), *Dubovský potok* ŠMO. 5
 1952 – 1953 *Luch* GŠ. 50
 1954 *Graba* (d. t.) ŠMO. 5
 1955 *Graba* (d. t.) ŠMO. 5
 1962 *Dubovský potok* TS. 34/1, mapa
 1965 (h. t.) *Dubovský potok (Graba)*, (s. t.) *Vinohradský potok* HP.
 1967 – 1968 *Dubovský potok* ZVMp. 50
 1970 *Dubovský potok* MO ČSSR.
 1971 *Dubovský potok* HČ.
 1972 *Dubovský potok* ZMp. 10
 1975 *Dubovský potok* MO ČSSR.
 1977 *Dubovský potok* VSO. I, 436
 1978 *Dubovský potok* ZMp. 10
 1979 *Dubovský potok* GN. 10
 1980 *Dubovský potok* VMp. 50
 1985 *Dubovský potok* GNTn. DDub., HDub., JBoh.
 1987 *Dubovský potok* ZMp. 10
 1989 *Dubovský potok* AMp. 15
 1991 *Dubovský potok* VMp. 50
 1994 *Dubovský potok* TMp. 129
 1997 *Dubovský potok* TMp. 151
 1999 *Dubovský potok* PAS.
 2000 *Dubovský potok* ZMp. 50
 2002 *Dubovský potok* TMp. 129
 2003 *Dubovský potok* TMp. 11
 2004 *Dubovský potok* MK. 25
 2005 *Dubovský potok* TAS. 50
 2006 *Dubovský potok* TSK.
 ON.: 1. Dolné Dubové:
 1262 *Dombou* VSO. I, s. 334
 1316 *Dub* RDSL. II, Nr. 118
 1773 *Alsó-Dombó, Unter-Dombova, Dolne Dombowa* [!] Majt. 68
 1786 *Alschó-Dombo* Majt. 68
 1808 *Alsó-Dombó, Unter-Dubowan, Dolní Dubové* Majt. 68
 1863 – 1913 *Alsódombó* Majt. 68
 1920 *Dolné Dubové* Majt. 68
 2. Horné Dubové:
 1262 *Feldomobov, Ful Dombou* VSO. I, 436
 1277 *Fuldombo* VSO. I, 436
 1316 *Dub* RDSL. II, Nr. 118
 1773 *Felső-Dombó, Ober-Dombova, Horne Dombowa* [!] Majt. 97
 1786 *Felschó-Dombo* Majt. 97
 1808 *Felső-Dombó, Ober-Dubowan, Horní Dubové* Majt. 97
 1863 – 1913 *Felsődombó* Majt. 97
 1920 *Horné Dubové* Majt. 97
 TN.: 1. 1837 – 1840 *Luch Dolina* VM. II
 1851 *Luch (pole)* KKMp. DDub.
 1985 *Horný luh* GNTn. DDub.
 2. 1884 *Za Luskom (pole)* VM. III
 Etym.: Z dokladov jasne nevyplýva, či bol starší názov potoka alebo obce, ktorá sa vyprofilovala na jeho brehu. Ak

bol starší názov potoka, jeho pôvodný názov by sme rekonštruovali v podobe *Dubový: *Dǫbov- (< psl. *dǫbъ) a motivoval ho porast v lokalite („potok tečúci cez dubový porast“). Ako sa zdá z dokladu *Dumbov*, Maďari názov v tejto podobe prevzali v období rozpadu, resp. denazalizácie nosoviek, teda asi na konci 10., resp. na začiatku 11. st. (psl. -ǫ- > maď. -um- > -om-); po prevzatí v maďarčine: *Dǫbov-* > maď. *Dumbov* > *Dombou* (porov. Šmil., s. 301).

Názov *Dubovský potok* je dôsledkom onymickej polarizácie a vznikol z osadeného názvu [Horné, Dolné] *Dubové*; pomenúva potok tečúci od týchto obcí. Názov **Dubovský kanál* (maď. *Dombói csatorna*) je umelý a pomenúva upravenú časť toku v obci [Horné, Dolné] *Dubové*.

Názov *Luh* vznikol propralizáciou apel. *luh* (< psl. *lǫgъ s genetickou súvislosťou s apel. *lúka*, psl. *lǫka a *ka(lo)luža* < **luža* a vo všeobecnosti sa ním označujú polia a lesy na mokrej pôde v nížinách; porov. ESSJa, 16, s. 141, 217; Majtán, 1996, s. 38 – 41), názov teda motivoval charakter územia, cez ktoré potok tečie. Názov *Graba* motivovala členitosť terénu, cez ktorý potok preteká (< apel. *graba* – kopček, vyvýšenina v teréne, resp. nerovnosť terénu; porov. SSN. 1, s. 503).

B. Varsik (1990, s. 26) k Dubovskému potoku priradil aj doklad zo Zoborskej listiny (1113 *Dumbo*). Je to však omyl – v listine sa spomína potok (kanál) Dubová, ktorý dnes vteká do vodnej nádrže Sĺňava pri Drahovciach („De villa Vvederat [in villa] Dobret est que-

dam agua, que vocatur Dumbo...“ CDSL. I, Nr. 69; porov. aj Šmil., s. 299).

Názov *Vinohradský potok* (stredná časť toku) motivovalo hospodárske využitie lokality, cez ktorú tečie (adj. *vinohradský* < apel. *vinohrad*, psl. **vino*+**gorđ*, Mach., s. 567, apel. *potok*).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 301; Varsik, 1990, s. 26, Majtán, 1996, s. 38 – 41.

***Dubový** → Dubovský potok

***Dubový les** → Dubovský kanál

Dudváh (Horný Dudváh, Dolný Dudváh), v osobitnom hesle je spracovaný Salibský Dudváh); pôvodná dĺžka rieky bola 97 km a plocha vlastného povodia 1507 km². Má len pravostranné prítoky. Vzniká po odbočení z koryta Dubovej v Čachticiach (z hľadiska historickej geografie a hydrografie je Dudváh pravdepodobne nížinná trať potoka Jablonky, ktorá priteká z Myjavskej pahorkatiny, resp. Jablonka je horným tokom Dudváhu, ako na to upozornil rozborom Žigmundovej listiny z r. 1392 B. Varsik a priniesol tak dôkaz o pomenúvaní horného toku rieky Dudváh v stredoveku; porov. Varsik, 1990, s. 26; Majtán, 2010, s. 11 – 14; ES. I, s. 599). V 70. rokoch 20. st. lesnatosť povodia dosahovala 20 %, priemerný prietok v Siladiciach za obdobie rokov 1961 – 1970 bol 1,26 m³·s⁻¹, maximálny denný prietok 17,4 m³·s⁻¹ a minimálny denný prietok 0,24 m³·s⁻¹ (ES., I, 599). Hydrografické členenie Dudváhu na tri časti má oporu v prirodzenom historickogeografickom vývine povodia:

1. úsek od odbočenia z koryta Dubovej až po zaústenie do koryta Váhu pri obci Siladice (tečie smerom na J okolo obcí Podolie, Krakovany, Veselé, cez Trakovice, okolo obcí Bučany, Dolné Zelenice a Siladice; dĺžka: 42 km; rozloha: 499 km²) – *Horný Dudváh*;

2. pokračovanie koryta Dudváhu od Siladic až po zaústenie do Čiernej vody pri obci Čierna Voda (tečie najskôr smerom na JZ, potom na J okolo obcí Križovany nad Dudváhom, Majcichov, Hoste, Sládkovičovo, Čierny Brod; dĺžka: 34 km; rozloha: 282 km²) – *Dolný Dudváh*;

3. v obci Čierny Brod sa odpája tretia časť Dudváhu a ústí na SZ okraji obce Kráľov Brod do Starej Čiernej vody (tečie smerom na JV cez obce Mostová, Horné Saliby, Dolné Saliby; dĺžka: 23 km; rozloha: 281 km²) – *Salibský Dudváh*.

Hydrografické rozčlenenie pôvodného toku Dudváhu na povodia Horného Dudváhu a Dolného Dudváhu vzniklo na začiatku 90. rokov 20. st. a z hydrografického hľadiska je nevýrazné a skôr pomocné – časť vôd Horného Dudváhu sa pri Siladiciach odvádza do Váhu, časť zasa do Dolného Dudváhu (dovtedy sa celý horný a dolný tok po ústie do Čiernej vody, resp. po Salibský Dudváh chápal ako jeden tok – Dudváh; koryto odvodňujúce vodu Horného Dudváhu do Váhu a dnes oddeľujúce od seba Horný a Dolný Dudváh sa nazývalo *Siladický Dudváh*). Z tohto dôvodu uvádzame dokladovú časť spoločne pre Horný aj Dolný Dudváh. Salibský Dudváh je spracovaný v samostatnom

hesle. Variant: Siladický Dudváh (najjužnejšia časť Horného Dudváhu); ON. † *Dudwagzegh*.

VMp. 50: 35-14, 32, 34; 45-11, 13

VN.: 1208 – 1209 *aqua Dwdwag, fluvium Dwdwag* CDSL. I, Nr. 149

1216 *aqua Dwdwag, fluvium Dwdwag* CDSL. I, Nr, 208; Šmil., Nr. 143 A

1217 *aquam Duduag* CDSL. I, Nr. 216; Šmil., Nr. 165

1217 *de Diduag* CDSL. I, Nr. 217

1221 *aqua Dudvag, dudwag, Dudwag* Šmil., Nr. 163

1221 *Dudwag* CDSL. I, Nr. 263

1247 *ad Dwdwag* CDSL. II, Nr. 284 (*Dudwag* Šmil., Nr. 179)

1251 *Duduag* CDSL. II, Nr. 370

1252 *Dudwag* CDSL. II, Nr. 400 (1251-52 *Duduag, Dudvag, Dudwag* Šmil., Nr. 281)

1254 *flumen Dudwag* CDSL. II, Nr. 461; Šmil., Nr. 271 A

1258 *fluvio Dudwag* CDSL. II, Nr. 624; Šmil., Nr. 141 B

1260 *iuxta Duduagtu, Dudwagh, Duduvag* CDSL. II, Nr. 646 (*iuxta Duduagtu, Dudu Vagh* Šmil., Nr. 178 A)

1261 *piscatura Dudvag* Šmil., s. 298

1262 *Duduag* Šmil., s. 298

1263-64 *aque Dudwag* Šmil., Nr. 264

1264 *fluium Duduag* Šmil., Nr. 262

1264 *fluium Duduag* Šmil., Nr. 263

1266 *aquam Duduag* Šmil., Nr. 155 A

1268 *aquam Dudwag* Šmil., Nr. 172 – 174, 176, 178

1268 *aquam Dudvag, Dudvagh* Šmil., Nr. 175

1270 *fluvium Dudwag, fluvium Dudvaga* Šmil., Nr. 148

1271 *fl. Dudwag* Šmil., s. 298

- 1272 – 1290 a. *Dudwag* Šmil., s. 298
 1274 *fluuium Duduag (Dudwag), Dudu-
 ach* Šmil., Nr. 143 B
 1277 *Dudwag* Šmil., Nr. 179
 1282 *fluuium Dudwagh, fluuiio Dudwagh*
 Šmil., Nr. 155 B
 1283 *aqua Duduagh* Šmil., Nr. 171 B
 1285 *fl. Dudwag* Šmil., s. 298
 1291 *fl. Dodwagh* Šmil., s. 298
 1297 *fuuium Dudwag* Šmil., Nr. 164
 1297 *fl. Duduag* Šmil., s. 298
 2. pol. 13. st. *aqua Dudwag* Šmil., Nr.
 171 A
 1310 *fluuium Dudwag* RDSL. I, Nr. 780
 1311 *fluuium Dudwag* RDSL. I, Nr. 858
 1321 *Dudwagh* RDSL. II, Nr. 650
 1321 *Dudwag* RDSL. II, Nr. 652
 1322 *Dudwag* RDSL. II, Nr. 858
 1323 *fluuium Dudwag* RDSL. II, Nr. 991,
 1039
 1326 *Dudwag* Šmil., s. 27
 1735 – 42 *Dudváh* Šmil., s. 299
 1747 *Dudvág Fl.* SnP., s. 11
 1782 – 1784 *Dudwaag Fl., Dudwaag*
Bach, Dutwaag Bach, Dud vag Bach,
Dudvag Bach, Dudwag, Dud-Wag VM. I
 1804 *Dudwag Fl., Dudvag* Kor.
 1808 *Dudvag Fl., (fluuius, stagnum)*
Dudvágh Lipsz.
 1837 – 1840 *Dudvágh B.[ach], Dudváh*
B., Dudváh Potok (Dudwag) VM. II
 1851 *Dud-Wag, Dud Wag* KKMp. Čacht.
 1851 *Dudwag* KKMp. Višňové
 1852 *Dudvag* KKMp. Hos.
 1853 *Dudvág* KKMp. Sládk.
 1854 *Dudvag* KKMp. HLov.
 1857 *Dudvag* KKMp. VŠúr.
 1864 *Dudvah (za Dudvahom)* Vidlička,
 s. 108
 1864-65 *Dudvág* Šmil., s. 299
 1867 *Dudvág* KKMp. VK.
 1869 *Dudvágh B., Dudvah B.[ach]* PM.
 1871 *Dudváh* Lich., s. 40, 41
 1882 *Dudváh* Šmil., s. 299
 1882 *Dudvág* Mp. 75
 1884 *Dudvág p., Dudvág* VM. III
 1893 *Dudvág* KMp. Teš., HSa.,
 1898 *Dudvág* KMp. Peč., Rat., VK.,
 Trak.; MTT. 75
 1898 *Dudvág csatorna, Csatorna Dudvág*
 KMp. Žlk., Buč.
 1899 *Dudvág csatorna* KMp. Ost.
 1899 *Dudvág* KMp. Krak., Bor., Treb.,
 Ves.
 1900 *Dudvág cstarona* KMp. Drah.
 1901 *Dudvág p., Dudvág patak* KMp.
 Čast., Pod., Oč.
 1903 *Dudvág* KMp. Čacht.
 1912 *Dudvág* KMp. Dub.
 1917 *Dudvág* ŠMp. 75
 1927 *Dudváh* GMp.
 1930 *Dudváh* GMp.
 1938 *Dudváh* ŠMp. 75
 1940 *Dudváh* ŠMp. 75
 1945 *Dudváh* Mp. 75
 1953 *Dudváh* GŠ. 50
 1954 *Dudváh* MK. 200
 1962 *Dudváh* TS. 34/1
 1965 *Dudváh* HP.
 1966 *Dudváh* TS. 37, s. 144
 1967 – 71 *Dudváh* ZVMp. 50
 1971 *Dudváh* HČ.
 1975 *Dudváh* MO ČSSR.
 1977-78 *Dudváh* ZMp. 10
 1978 *Siladický Dudváh (najjužnejšia*
časť toku Horného Dudváhu) VMp. 50
 1979 *Dudváh* ES. I, 599
 1980 *Dudváh* ZMp. 10
 1981 *Dudváh* TS. 5/1, s. 20
 1984 *Dudváh* AMp. 15

1985 *Dudváh* GNTn. Bor., Buč., Drah., Dub., KnD., Hloh., Majc., Ost., Piešť., Rak., Sil., Šúr., Treb., VK., Ves., Žlk.

1986 *Dudváh* TS. 5/2, s. 20

1987 *Dudváh* ZMp. 10

1989 *Dudváh* ZMp. 10

1991 *Dudváh* GNTn. Čacht., Čast., Pod.

1993 *Dolný Dudváh* GNGa. Abr., ČB., Hos., Košúty, Most., Sládk.

1996 *Dudváh* ZMp. 10

1997 *Dudváh, Dolný Dudváh* Tmp. 152

1999 *Dudváh, Horný Dudváh, Dolný Dudváh* PAS.

2000 *Dudváh* Trakovice, s. 24

2001 *Horný Dudváh, Dolný Dudváh* ZMp. 10

2002 *Dudváh* Tmp. 129

2005 *Horný Dudváh, Dolný Dudváh* ZMp. 10; TAS.

2006 *Horný Dudváh, Dolný Dudváh* TSK.

2007 *Dolný Dudváh, Horný Dudváh* SÚ-GKK.

náreč. *Dudvách* Sil., DZel.

ON.: Siladice:

1113 *Saladizc* CDSl. I, Nr. 69

1317 *Zylag* RDSl. II, Nr. 339 (s neistou; porov. RDSl. II, s. 612)

1325 *Zily* VSO. III, 28

1393 *Zylad* VSO. III, 28

1773 *Szilád, Siladitz, Siladcze* Majt. 263

1786 *Silád, Siladice* Majt. 263

1808 *Szilád, Siladitz, Syladice* Majt. 263

1863 – 1913 *Szilád* Majt. 263

1920 *Siladice* Majt. 263

ON.: *Dudwagzagh* (zaniknutá osada pri Sládkovičove):

1301 *Dudwagy* RDSl. I, Nr. 15

1307 *Dwdwagzagh, Dudwagzagh* RDSl. I, Nr. 468

Etym.: Dnešné štandardizované názvy *Horný Dudváh* (adj. *horný*, VN. *Dudváh*) a *Dolný Dudváh* (adj. *dolný*, VN. *Dudváh*) vznikli podľa polohy častí pôvodného toku rieky (porov. opis v encyklopedickej časti hesla).

Staršie výklady hydronyma *Dudváh* predstavil V. Šmilauer (1932, s. 298). M. Bel o názve *Dudváh* uvádza, že pomenúva rieku, ktorá je sekundárnym korytom rieky Váh a s týmto predpokladom spája aj jej názov („lento aquarum tractu secundarius quasi Vagus, ideo adpellatus“), zároveň odmieta starší výklad z *Tót-Vágus* (t.j. **Slovenský Váh*). Z ďalších názorov V. Šmilauer uvádza výklad z perz. *dudu* – zvuk a ľudovú etymológiu zo spojenia *dudvás Vág* – zaplavený Váh (Resó), uvádza aj výklad od rus. *didjak* (Czirbusz). K otázke výkladu hydronyma *Dudváh* V. Šmilauer spočiatku nezaujal svoje vlastné stanovisko. Z doterajších výkladov pokladáme za vážnejší výklad E. Schwarza – hydronymum *Dudváh* odvodzuje od germ. **dauda*, **töd*, *död* – mŕtvy, resp. názov chápe ako spojenie **daud-wäg* (germ. **wäg* – prúd; vysvetľuje ho ako pred-slovanský, resp. kvádsky názov s významom *mŕtvy Váh* (mŕtvy, s motiváciou „pomaly tečúci alebo v nížine tečúci a zahŕňajúci Váh“; porov. LMŠ., 1982, s. 90; Klempa, 1892, s. 81 – 99). S týmto výkladom súhlasí aj L. Kiss (1988, s. 393).

Etymologickým výkladom hydronyma *Dudváh* sa na viacerých miestach zaoberal Š. Ondruš. K výkladu hydronyma *Dudváh* prikročil po diskusii s V. Šmilauerom o etymologickej interpretácii

hydronyma Váh, ktoré sa všeobecne pokladá za germánske, resp. predslavanské (podrobnejšie sa zaoberáme len diskusiou, ktorá priamo súvisí s hydronymom Dudváh).

Š. Ondruš podľa princípov laryngálnej teórie predpokladal, že hydronymum Váh vzniklo z ináč nedoloženého psl. adj. *wāg s prvotným významom „svetlý tok, svetlá rieka“, prípadne „na juh, za svetlom tečúca rieka“ (1972, s. 257 – 263). Na tento výklad zareagoval V. Šmilauer, ktorý s Ondrušom súhlasí v tom, že germánsky pôvod hydronyma Váh je len hypotéza, no v konečnom dôsledku ju pokladá za prevdepodobnejšiu ako predložený konštrukt Š. Ondruša. Za jeden z argumentov pokladá aj existenciu hydronyma Dudváh, odvodeného z germ. *daud* – mŕtvy (Šmilauer, 1973, s. 531). Vo svojej trocha osobnej odpovedi V. Šmilauerovi (1975a, s. 39) Š. Ondruš výslovne píše, že „práve na Slovensku, kde existuje hydronymum Dudváh, existuje aj apelatívna lexéma *duda* vo význame priehľbeň, dolina, jama.“ Dudváh tak podľa neho pomenúva dolný Váh (od Trenčína, resp. od Piešťan). Ďalej predpokladá, že neskôr, keď sa názov Váh preniesol na celý tok dnešného Váhu, špecifikoval sa zložený názov Dudváh na pomenovanie dolného toku v priehľbni, v údolí, teda toku medzi vlastným tokom Váhu a Karpatmi (dnešný tok Dudváhu). Aj na tento výklad bezprostredne reagoval formou poznámky V. Šmilauer (1975, s. 40 – 41), spochybňujúc Ondrušov výklad apel. *duda* v slovanských jazykoch a slovenčine (uvádza iba významy otvor v lade, pišťalka, rúra, trstina, teda všet-

ky významy spája význam „niečo, čo je duté“). Ďalším argumentom je skutočnosť, že Váh ani Dudváh netečú v doline, ale tečú súběžne v podstate rovinnom teréne. Ani spôsob vzniku hydronyma Dudváh sa V. Šmilauerovi nepozdáva – „žádný Slovan by nevytvoril slovo typu „Dudváh = Jámváh; to je spôsob čiste germánský.“ Argumenty V. Šmilauera sa pokúsil Š. Ondruš vyvrátiť v štúdiu Ešte o mene rieky Dudváh (1975b, s. 225 – 229). V porovnaní so staršou štúdiou (1975a, s. 39) spresnil, že slovo *duda* s významom jama, priehľbeň je známe zo slovenského nárečia v rumunskom Nadelaku, odmieta však, že by aj medzi ostatnými významami nebola významová súvislosť. Ďalšími argumentmi Š. Ondruša je používanie zložených vlastných mien aj v slovenčine (najmä v antroponymii, mladšie aj v ojkonymii) a neprihliadanie na laryngálnu teóriu a poznatky indoeuropeistiky. K otázke etymológie hydronyma Dudváh k ostatnému príspevku Š. Ondruša sa posledný raz vyjadril V. Šmilauer r. 1981 (s. 155). V podstate zopakoval svoje stanovisko a opäť zdôraznil, že názvy zložené z dvoch substantív v starých slovanských hydronymách sú úplne nemožné, pričom v germánskych jazykoch sú zložené názvy z adjektíva a substantíva bežné. Svoj etymologický názor Š. Ondruš napokon zhrnul v 3. zväzku publikácie Odtajnené trezory slov. Predpokladá pôvodnú kompozitnú podobu **Dud(a)-Vag* a vysvetľuje ju zo spojenia starého apel. základu **dud-* a hydronyma Váh, resp. Vág (apel. **duda*, **dudla* – jama, priehľbeň, dolina, ktoré v slovenčine pokladá za rezíduá zo staršieho vývinu –

treba však uviesť, že v apelatívnej slovnej zásobe ho nemáme v slovenčine doložené ani v starších obdobiach; porov. však chorv. *duliba* – priehlebeň, dolina; porov. aj ESSJa., 5, s. 146; Varsík, 1990, s. 23, 25; podobnú motiváciu Š. Ondruš predpokladá aj pri osadnom názve Dudince – osada v doline, jame, a aj v prípade etnonyma Du(d)lebi – ľudia žijúci v doline; paralely nachádza aj v ruskej ojkonymii). Hydronymum Dudváh tak podľa neho pomenúva dolný Váh, resp. Váh tečúci v nížine – menší paralelný tok Váhu (porov. výklad M. Bela). S Ondrušovým výkladom, vychádzajúcim z predpokladnej reziduálnej slovansko-slovenskej lexémy **duda*, berúc pritom do úvahy aj historické fakty, nesúhlasil ani B. Varsík (1990, s. 20 – 26).

Ukazuje sa, že aj s ohľadom na vývin názvu je namieste pokladať Dudváh za predslovanské hydronymum, ktoré od pôvodných obyvateľov prevzali usádzajúci sa Slovania a od nich zasa Maďari (s očakávanou zmenou v slovenčine *Dudvág* > *Dudváh*, zatiaľ čo maďarčina názov aj z hláskoslovných dôvodov uchovala v podobe spreď 12. storočia – *Dudvág*). Viaceré doklady takisto ukazujú, že pomerne výrazne sa počítavala skutočnosť, že ide o názov, ktorý vznikol z hydronyma *Váh* (porov. zápisy z rokov 1260, 1782 – 84 a z polovice 19. storočia *Dud-Wag*, *Dud Wag* a pod., porov. aj výklad v kapitole *Hydrografická charakteristika toku*).

Názov *Siladický Dudváh* pred štandardizáciou názvu Horný Dudváh pomenúval kanál (pôvodné prirodzené koryto), ktorý odvodňoval hornú časť toku Dudváhu

do Váhu pri obci Siladice; vznikol z osadného názvu *Siladice* (< *sila*, psl. **sila*, resp. **silad'* s kolektívnym sufixom *-ad'*; „osada pri priestore, objekte, v ktorom sa prejavujú silou, donucovaním“ – napr. vykonávajú hliadky, stráže; Krajčovič, 1990, s. 62; vyhlúčiť sa nedá ani motivácia výrobou sladu v obci), VN. *Dudváh*. Pomenúva odvodňovací kanál Dudváhu pri obci Siladice.

Lit.: Bel, 1736, s. 17; Klempa, 1892, s. 81 – 99; Šmilauer, 1932, s. 299; 1973, s. 531; 1975, s. 40 – 41; 1981, s. 151 – 156; Lutterer – Majtán – Šrámek, 1982, s. 90; Kiss, 1988, s. 393; Varsík, 1990, s. 20 – 26; Ondruš, 1972, s. 257 – 263; 1975a, s. 27 – 41; 1975b, s. 225 – 229; 1979, s. 285; 1985, s. 271; 2000, s. 44, 2004, s. 123; Krajčovič, 1990, s. 62.

† **Dudváh** (2) 1,4 km dlhé ľavostranné rameno Šárdy v obci Dolné Saliby; VN. *Dudváh*.

VMp. 50: [45-14]

VN.: 1890 *Dudvág ér* KMp. DSaI.

VN.: → *Dudváh*

Etym.: Názov pomenúva pravdepodobne pôvodné koryto Šárdy, ktoré sa spájalo s riekou *Dudváh*.

Dudváh → Starý *Dudváh*, *Siladický Dudváh*, *Salibský Dudváh*, *Červenický kanál*

Dvorský kanál 1,5 km; kanál spájajúci J od mesta Šala Šaliansky kanál s Kolárovským kanálom; variant: *Udvárdský odpad*; ON. 1. † **Dvorec*; 2. † **Dvory*; TN. 1. Veľký dvorec, 2. Malý dvorec, 3. **Dvorská lúka*.

VMp. 50: 45-14

VN.: 1971 *Udvárdský odpad* ZVMp. 50

1979 *Dvorský kanál (Udvárdsy odpad)*
GN. 10

1982 *Dvorský kanál* VMp. 50

1993 *Dvorský kanál* GNGa. Šaľa

2000 *Dvorský kanál* ZMp. 50

2007 *Dvorský kanál* ZMp. 10

ON.: 1. † *Dvorec (zaniknutá osada JZ od mesta Šaľa):

1113 *villa Dorz* CDSL. I, Nr. 69

1138 *Vduorc* CDSL. I, Nr. 78

1211 *Vdworc, Vdworce* CDSL. I, Nr. 168

1214 *Vduorc* CDSL. I, Nr. 192

1231 *Vduorch, Vdorch* CDSL. I, Nr. 369

1237 – 1240 *Vduorc* Stan., SJ. II, s. 146

1764 – 1787 *Stadel* VM1.

2. † *Dvory (zaniknutá osada J od mesta Šaľa):

1138 *villa civilium Posoniensium Vduory*
CDSL. I, Nr. 78

1214 *Wdwory, Vdwory* CDSL. I, Nr. 192

1223 *Wdwrii* CDSL. I, Nr. 286

1226 *Odwory* Stan., SJ. II, s. 147

TN.: 1. 1993 *Veľký dvorec* (pole) GNGa. Šaľa

2007 *Veľký Dvorec* ZMp. 10

2. 1993 *Malý dvorec* (pole) GNGa. Šaľa

2007 *Malý dvorec* TMp. 10

3. 1837 – 1840 *Udvárd Réte* VM. II

1884 *Udvárd rét* VM. III

1938 *Udvárdi rét* (pole, lúka) ŠMp. 75

Etym.: Názov *Dvorský kanál* vznikol z terénneho názvu [Malý, Veľký] *Dvorec*, apel. *kanál* (TN. Malý Dvorec vznikol z názvu zaniknutej osady *Dvory, TN. Veľký Dvorec z názvu zaniknutej osady *Dvorec* < apel. *dvorec* < *dvor*, psl. **dvorъ* ESSJa, 5, s. 169 > maď. *udvar*).

Starší názov *Udvárdsy odpad* vznikol z osadného názvu *Dvorec* (maď. *Udvárd*), apel. *odpad* – kanál.

Lit.: Chaloupecký, 1923, s. 226, 259, 358; Stanislav, SJ. II, s. 146, 147.

DŽ

Džbankársky p. Trnávka (→ Dolný Dudvák), 2,2 km; pramení JV od obce Boleráz, tečie JV smerom, ústi v obci Klčovany; TN. Za džbankárskou dolinou. VMp. 50: 35-33

VN.: 1980 *Džbankársky* VMp. 50

TN.: 1853 *Za Zsbánkari* (pole) Babirát, 1996, s. 243

1884 *Zsbankari dolina* VM. III

1896 *Za zsbánkari dolina* KMp. Bol.

1930 *Dla. Žbánkari* MP. 75

1954 *Za džbankárskou dolinou* ŠMO. 5

1996 *Za džbankárskou dolinou* Babirát, s. 227

miest. *Za džbány dolinou* Bol.; Babirát, 1996, s. 249

náreč. *Za žbánkari dolina, Nad džbankami* KJÚ. (Bol.)

Etym.: Názov *Džbankársky* vznikol univerbizáciou z názvu *Džbankársky* [potok] < adj. *džbankársky* < apel. *džbankár* – výrobca džbánov < apel. *džbán* (psl. pravdepodobne **čbбанъ* > znelostnou neutralizáciou *džbán*; Mach., s. 138) alebo podľa TN. *Džbankárska dolina* – motivovala ho ťažba hliny na výrobu džbánov a existencia dielni na ich výrobu (o rozvoj džbankárstva v Bolerázi sa zaslúžil zeman Ján Körmendy a v 1. pol. 18. st. tam dielne zakladali Kittovci, používajúci techniku holičských manufaktúr, úpadok výroby nastal v 2. pol. 19. st.; Babirát, 1996, s. 224 – 227).

Lit.: Babirát, 1996, s. 224 – 227.

E, É

Érsegmajerský kanál → Majerský kanál

F

† ***Farský potôčik** zaniknuté rameno, ktoré v minulosti pravdepodobne spájalo korytá Derne a Šárdu, na konci 19. st. sa začínalo na Z okraji obce Veľká Mača, orientované bolo JZ smerom, so Šárdom sa spájalo v lokalite Vincov les; TN. Farské.

VMp. 50: [45-12]

VN.: 1882 *Pap ér* ŠMp. 75

1884 *Pap ér* VM. III

1892 *Pap ér* KMp. VMača

1938 *Pap ér* ŠMp. 75

TN.: 1953 *St. farské (Pap ér)* (pole) GŠ. 50

1977 *Farské* ZMp. 10

1993 *Farské* GNGa. Sládk.

Etym.: Názov *Pap ér* môžeme interpretovať ako **Farský potôčik* (maď. *pap* – kňaz, *ér* – potôčik), motivovalo ho vlastníctvo lokality, v ktorej sa rameno nachádzalo (lokalita patriaca farárovi, resp. cirkvi).

Felső Nyilas → Horný kanál (2)

Františkov kanál 0,8 km; kanál začínajúci sa SV od obce Biňovce, na S od obce sa spája s riečkou Trnávka.

VMp. 50: 35-31; 33

1968 *Františkov kanál* ZVMp. 50

1979 *Františkov kanál* GN. 10

1980 *Františkov kanál* VMp. 50

1992 *Františkov kanál* ZMp. 10

Etym.: Názov *Františkov kanál* vznikol z osobného mena *František*, apel. *kanál*. Pomenúva kanál nachádzajúci sa v lokalite patriacej Františkovi, príp. vznikol z terénneho názvu odvodeného z tohto osobného mena (v uvedených prameňoch TN. nie je doložený).

G

Gelenecký odpad č. 1 → Gelenský kanál

Gelenský kanál 3 km; kanál nachádzajúci sa SV od obce Diakovce, S od obce Horné Saliby sa spája s kanálom Šárd; varianty: Gelenecký odpad č. 1, Jelenský kanál; ON. Jelenec; TN. *Jelenec.

VMp. 50: 45-14

VN.: 1971 *Gelenecký odpad č. 1* ZVMp. 50

1982 *Jelenský kanál* VMp. 50

2005 *Jelenský kanál* TAS. 50

2006 *Gelenský kanál* SÚGKK.

ON.: Jelenec (hospodárstvo; Diakovce):

1882 *Kaplató mjr (Gelencze)* Mp. 75

1884 *Kaplató m. (Gelencze)* VM. III

1893 *Gelencze pusta* KMp. Diak.

1930 *ps. Jelenec* GMp.

1938 *ps. Jelenec* ŠMp. 75

1953 *pust. Jelenec* GŠ. 50

TN.: 1893 *Gelencze* (pole) KMp. Diak.

Etym.: Názov *Gelenský kanál* vznikol zo staršieho názvu samoty *Gelence* (neskôr bol štandardizovaný názov *Jelenec*). J. Stanislav osadný názov *Gelence* rekonštruoval v podobe **Glinica* (*hlinisko* – miesto, kde sa kope, dobýva hlina < *hlina*, psl.

- **glina*; porov. Kott, I, s. 433; HSSJ. I, s. 412) a napriek tomu, že staršie doklady o osade chýbajú, predpokladá, že bola starobylá (SJ. I, s. 73).
- Názov *Jelenský kanál* vznikol z osadného názvu *Jelenec* (< *Gelencze*), apel. *kanál*; technický názov *Gelenecký odpad č. 1* vznikol z ON. *Gelence*, apel. *odpad* – odtok, kanál a číselnej identifikácie znakom č. 1.
- Lit.: Stanislav, SJ. I, s. 73.
- Gidra p.** Dolný Dudváh, 38 km; podľa súčasných kartografických diel pramení v Malých Karpatoch pod vrchom Baďurka (547,4 m n. m.), tečie JV smerom cez obec Píla, okolo obcí Budmerice a Cífer, ústí Z od obce Malá Mača; plocha povodia: 80,27 m², priemerný ročný prietok: 0,58 m³.s⁻¹ (Cífer, s. 9). Pôvodne ústila na mieste dnešného Abrahámskeho kanála J od obce Hoste (o lokalizácii pramennej časti toku porov. Beláková, 2010, s. 91 – 93); varianty: *Červenokamenská voda, Starý potok, Pleva, Plevanský potok; ON. Červený Kameň; TN. 1. Pleva, 2. Plevanské diely. VMp. 50: 34-44; 35-33; 45-11 VN.: 1287 *riuulum Pylwa* (horný tok) Šmil. Nr. 133
- 1296 *fluvius Pylua* Šmil. Nr. 156
- 1313 *fl. Peleua* Šmil., s. 302
- 1322 *fluvium Peleua* RDSL. II, Nr. 858
- 1323 *fl. Palewa* Šmil., s. 302
- 1324 *fluv. Palewa* Varsik, 1990, s. 28
- 1326 *fl. Pelewa* Šmil., s. 27, 302
- 1735 *Gidra* Šmil., s. 302
- 1782 – 1784 *Gidra Bach* (pri prameni), *Rothe Steinwaßser* (od Budm.) VM. I
- 1804 *Gidra B.* Kor.
- 1808 *Gidra* Lipsz.
- 1837 – 1840 (h. t.) *Gidra B.[ach]*, (d. t.) *Stari potok* VM. II
- 1864-65 *Gidra* Šmil., s. 302
- 1869 *Stari potok (pri ústí)*, *Gidra B.* PM.
- 1871 *Gidra* Lich., s. 41
- 1882 *Stari p. (Polva víz)* (pri ústí) ŠMp. 75
- 1884 (h. t.) *Gidra p.*, (d. t.) *Stari p. (Polva víz)*, *Stari p.*, *Polva víz* VM. III
- 1893 *Gidra patak* KMp. Pav., Abr.
- 1894 *Gidra patak* KMp. Vod.
- 1895 *Gidra patak* KMp. Budm.
- 1895 *Gidra patak, Paidla patak* (úsek Gidry po sútok s Kamenným potokom) KMp. Čas.
- 1895 *Gidra patak* Cífer, s. 118
- 1898 *Gidra p.* MTT. 75
- 1898 *Stari p.*, *Polva víz* (od obce Pavlice) MTT. 75
- 1895 *Gidra* KMp. Píla, Cíf., Jab.
- 1898 *Gidra B.[ach]* Babirát, 1993, s. 62
- 1930 *Gidra B[ach]*, *Stari p. (Polva víz)* ŠMp. 75
- 1930 (h. t.) *Gidra*, (d. t.) *Plevanský potok* ŠMp. 75
- 1931 *Gidra* ŠMp. 75
- 1934 *Gidra* KMp.-od. Vod.
- 1935 *Gidra*, (od obce Pavlice) *Plevanský potok* ŠMp. 75
- 1938 *Plevanský potok* ŠMp. 75
- 1940 *Gidra, Plevanský potok* ŠMp. 75
- 1945 *Gidra, Plevanský potok* Mp. 75
- 1952 *Gidra* ŠMp. 25
- 1953 (h. t.) *p. Gydra*, (d. t.) *Plevanský potok* GŠ. 50
- 1954 *Plevanský potok* MK. 200
- 1958 *Gidra* MK. 75
- 1962 *Gidra* TS. 34/1, mapa
- 1965 (h. t.) *Gidra*, (d. t.) *Pleva* HP.

1966 *Gidra* TS. 37, s. 149
 1967 *Gidra* ZVMp. 50
 1968 *Gydra* ZVMp. 50
 1970 p. *Gidra* MO ČSSR.
 1971 *Gidra* HČ.
 1972 *Gidra* ZMp. 10
 1973 *Gidra* ZMp. 10
 1974 *Gidra* ZMp. 10
 1975 *Gidra* ZMp. 10
 1975 *Gidra*, (d. t.) *Pleva* ZMp. 10
 1977 *Plevanský potok*, *Gidra* VSO. I, 106
 1981 *Gidra* TS. 5/1, s. 21
 1983 *Gidra* GNBv. Budm., Čas., Jab., Píla
 1985 *Gidra* GNTn. Cíf., Vod.
 1986 *Gidra* TS. 5/2, s. 20
 1987 *Gidra* ZMp. 10
 1989 *Gidra* AMp. 15
 1991 *Gidra* Cífer, s. 9
 1992 *Gidra*, (d. t.) *Pleva* ZMp. 10
 1993 *Gidra* ZMp. 10
 1993 *Gidra* GNGa. Abr., Sládk.
 1997 *Gidra* Tmp. 151
 1999 *Gidra* PAS.
 2000 *Gidra* ZMp. 50
 2003 *Gidra* Tmp. 10; Hrušovský, s. 21
 2005 *Gidra* TAS. 50
 2006 *Gidra* TSK.
 ON.: Červený Kameň:
 1240 *Rotenstein* VSO. I, 280
 1271 *Piberspurch*, *Piberspurg* VSO. I, 280
 1296 *Vereskw*, *Chezthey* VSO. I, 280
 1354 *Wereskw* VSO. I, 290
 1484 *Cherweny Kamen* VSO. I, 290
 1503 *Czerwen Kamen* VSO. I, 290
 1543 *Rottenstain* Ur. I, s. 69
 1773 *Wöröskő*, *Čerwenj Kamen* Majt. 57
 1786 *Vöröschkő*, *Čerwený Kamen* Majt. 57

1808 *Vöröskő*, *Vereskő*, *Rothenstein*, *Czerwený Káměn* Majt. 57
 1863 *Vöröskő és Oroszlánkő* Majt. 57
 1873 – 1882, 1892 – 1913 *Vöröskő* Majt. 57
 1888 *Zápehovavöröskő* Majt. 57
 1920 *Červený Kameň*, *Červenkameň* Majt. 57
 1927 *Červený Kameň* Majt. 57
 TN.: 1. 1975 *Pleva* (pole) ZMp. 10
 1992 *Pleva* ZMp. 10
 1993 *Pleva* GNGa. Abr.
 1997 *Pleva* Tmp. 151
 2. 1953 *Plevanské diely* (pole) GŠ. 50
 Etym.: Ukazuje sa, že v najstarších dokladoch z 13. a 14. storočia sa tok spomína výlučne ako **Pleva*. Aj keď v uvádzanom korpuse dokladov absentujú doklady z konca stredoveku, s názvom *Gidra* sa stretávame až v štvrtine 18. storočia (M. Bel). Mladšie doklady (z 19. a 20. st.) zasa ukazujú, že od 19. storočia sa pravidelne používal názov *Gidra* v hornej časti toku, názvy *Pleva* a *Starý potok* pravidelne pomenúvali dolnú časť toku.
Pleva (< **Pilava*). Zo starších výkladov V. Šmilauer spomína výklad M. Bela (Not. II, s. 197), ktorý názov odvodzuje od píly, ktorá bola základom osady (dnešnej obce) Píla. S týmto výkladom sa stotožňuje aj Š. Ondruš (1995, s. 164).
 V. Šmilauer názov rekonštruuje v podobe **Pilava* (do pozornosti dáva viaceré paralely: české hydronymum *Pilavka*, slezskú (*Pilavu* >) *Peilu*, od toho istého koreňa odvodzuje pol. a srb. názvy *Pilice*). V starších prácach sa **Pilava* (*Pleva*) spájala s adj. *pilný* (podľa prud-

kého a hlbokého toku), ale hľadala sa aj súvislosť s koreňom *pel-, ktorý je v hydronymii častý (Šmilauer, 1932, s. 302). Etymológiu názvu pokladá V. Šmilauer za neznámu, ako nejasnú ju chápe aj K. Kiss (1988, s. 515 – 516). S rekonštrukciou v podobe *Pilava sa stotožňujú aj B. Varsik (1990, s. 28) a I. Lutterer, M. Majtán a R. Šrámek (1982, s. 98).

Gidra. Etymológiu názvu sa zaoberal na viacerých miestach Š. Ondruš (1995, s. 162 – 165, 2004, s. 124 – 125). Predpokladá, že pôvodný názov bol *Kydra a predpokladá, že z neho sa vyvinul po 12. storočí sporadickou znelostnou neutralizáciou *k* : *g* názov *Gydra* (> *Gidra*). Predpoklad uvedenej neutralizácie vysvetľuje asimiláciou nezvučného *k*-*k* zvučným spoluhláskam *-dr-* v názve *Kydra. Názov tak odvodzuje od slovesa *kydať* a spája ho s významom „husto tiecť, husto padať, kydavo padať“ (v češtine dokladá apel. *kejda*, *kyjda* – niečo kašovité; porov. Machek, s. 313; podobný výklad Ondruš uplatnil pri výklade hydronyma → Blava). Paralelu pre svoj výklad aj v súvislosti s názvom obce Voderady, ktoré ležia pri Gidre, nachádza vo východoslovenskej toponymii pri Volyni (osady Oderady, Oderovok < *vodr̥v : *odr̥v – plot, ohrada, azda ako ochrana pred riekou; rieka Kydra).

Iný výklad uvádzajú autori publikácie Zeměpisní jména Československa (1982, s. 98). Názov podľa nich pochádza z maďarského apel. *gödör* s významom jama, výmoľ, roklina. Výklad sa nedá vylúčiť, aj keď by sme predpokladali, že vznikol už v slovenskom jazykovom prostredí z apel. *gedra* (maď.

gödör), ako to r. 1988 uviedol aj L. Kiss (s. 515 – 516; apelatívnu paralelu nachádza aj v srb. a chorv. *gùdura* – priepasť, hľbočina, hlboká dolina). Pravdou však zostáva, že nemáme naporúdzi žiaden doklad v podobe *Gedra, na čo poukázal aj B. Varsik (1990, s. 30). Etymológiu názvu pokladáme naďalej za nejasnú.

Názov *Plevanský potok* vznikol z terénneho názvu *Pleva* (< VN. *Pleva*), apel. *potok*; pomenúva potok tečúci cez lokalitu Pleva.

Doklad *Rothe Steinwaßser* (1782 – 1784) intepretujeme ako *Červenokamenská voda (nem. ON. *Rothenstein* = sloven. Červený Kameň, resp. nem. *roth* – červený, *r Stein* – hrad, teda *Červený hrad, *s Wasser* – voda); pomenúva potok tečúci okolo hradu Červený Kameň. Názov *Starý potok* vznikol podľa pôvodnosti, neupravenosti koryta rieky v strednej a dolnej časti toku (adj. *starý*, psl. **starv*, apel. *potok*).

Doklad *Pajdla* nevyčleňujeme ako variant (> *Pajdla*).

Lit.: Bel, 1736, s. 197; Šmilauer, 1932, s. 302; Varsik, 1990, s. 28 – 30; Lutterer – Majtán – Šrámek, 1982, s. 98; Kiss, 1988, s. 515 – 516; Ondruš, 1995, s. 162 – 165; 2004, s. 124 – 125.

Gorazdov kanál → Gorazdovský kanál

Gorazdovský kanál 4,6 km; kanál začínajúci sa V od Galanty, v obci Kajal sa spája s Kajalským kanálom; varianty: Gorazdov kanál, Kajalský odpad II.; ON. 1. Gorazdov dvor, 2. Kajal. VMp. 50: 45-12

VN.: 1970 *Kajalský odpad II.* ZVMp. 50
1978 *Gorazdov kanál* ZMp. 10
1979 *Gorazdovský kanál (Kajalský odpad II.)* GN. 10
1981 *Gorazdovský kanál* VMp. 50
1989 *Gorazdov kanál, Gorazdovský kanál* ZMp. 10
1993 *Gorazdovský kanál* GNGa. Gal.
1993 *Gorazdovský kanál (Gorazdov kanál)* GNGa. Kaj.
1997 *Gorazdovský kanál* TMP. 152
2000 *Gorazdovský kanál* ZMp. 50
2005 *Gorazdovský kanál* TAS. 50
2007 *Gorazdovský kanál* ZMp. 10
ON.: 1. Gorazdov dvor (samota; Galanta):
1884 *Garásdi m.* MVS. III
1. pol. 20. st. maď. *Garasd major, Garasdim* Stan., SJ. II, s. 156
1953 *Garážda* GŠ. 50
1981 *Gorazdov mjr.* VMp. 50
1971 *Gorazdov dvor (Garážda)* GN. 11
1993 *Gorazdov dvor* GNGa. Gal.
2. Kajal:
1297 *Quayol Šmil.*, s. 28
1361 *Kayul* VSO. II, 7
1380 *Kayal* VSO. II, 7
1449 *Kayaly* VSO. II, 7
1476 *Alsokayal, Felsewkayal* VSO. II, 7
1773 *Kajall* Majt. 124
1786 *Kajal* Majt. 124
1808 *Kajal* Majt. 124
1863 – 1907 *Kajal* Majt. 124
1913 *Nemeskajal* Majt. 124
1938 – 1945 *Nemeskajal* Majt. 124
1920 *Zemanský Kajal* Majt. 124
1927 – 1938, 1945 *Kajal* Majt. 124
Etym.: Názov *Gorazdovský kanál* a jeho variant *Gorazdov kanál* vznikli z názvu samoty *Gorazdov dvor* (maď. podobu

názvu *Garasd-* rekonštruoval J. Stanislav v podobe **Goražd'* < poses. **Goražd'-jv* < OM. *Gorazd*; SJ. II, s. 156), apel. *kanál*. Názov *Kajalský odpad II.* vznikol z osadného názvu *Kajal* (J. Stanislav ako pôvodnú nevyklučuje ani formu *Kajaly* < ver. *kajať (sa)*, stsl. *kajati se* – ľutovať, psl. **kajati* – trestať; porov. názov susednej obce *Kajsa* – k ver. *kajať sa*; Stan., SJ. II, s. 209, 244, Mach., s. 195), apel. *odpad* – kanál, numerická identifikácia číselným znakom *II.* (= druhý).
Lit.: Stanislav, SJ. II, s. 156, 209, 244.

Görse → Kolárovsý kanál

Graba → Dubovský potok

H

***Hajkovský jarok** p. Horná Blava (→ Horný Dudváh); v teréne neidentifikovaný tok prameniáci v lokalite *Lipina Z* od obce *Kátlovce*.
VMp. 50: 35-31 (nezakreslený)
náreč. *Hajkech járek* Kubiš, 2001, s. 7
Etym.: Názov vznikol pravdepodobne z osobného mena *Hajko* (+ náreč. poses. suf. *-ech/-éč*), apel. *jarok*.

Hajlošský potok → Ráztocký potok

Hamweis → Hamský kanál

Hamský kanál 3,2 km; kanál nachádzajúci sa V od obce *Vlčany*; spája sa s *Vlčianskym kanálom*; variant: *Hamweis*.
VMp. 50: 45-14
VN.: 1971 *Hamweis* ZVMp. 50

1979 *Hamský kanál* (Hamweis) GN. 10
1982 *Hamský kanál* VMp. 50
1983 *Hamský kanál* ZMp. 10
1990 *Hamský kanál* ZMp. 10
1993 *Hamský kanál* GNGa. Vlč.
2000 *Hamský kanál* ZMp. 50

Etym.: Názov *Hamský kanál* vznikol úpravou staršieho technického názvu *Hamweis*. Názov pravdepodobne vznikol z nem. apel. *ham*, ktorým sa pomenúvalo vysychajúce rameno rieky, ale aj zátoka (porov. výklad ojkonyma Hamburg od L. Kissa, 1978, s. 262; LKH., 1976, s. 101), nem. adj. *weis* – biely. Pôvodný názov by sme tak mohli azda rekonštruovať v podobe **Biele rameno* alebo **Biela zátoka*. Porov. aj názov močiar + *Ham* (→ názvy vodných plôch). Lit.: Kiss, 1978, s. 262; Lutterer – Kropáček – Huňáček, 1976, s. 101.

Hetménsky kanál 1,8 km; nachádza sa J od mesta Šaľa; spája sa s Kolárovským kanálom pri osade Hetméň; variant: Hetmínský odpad; ON. Hetméň, TN. Hetméň.

VMp. 50: 45-14

VN.: 1971 *Hetmínský odpad* ZVMp. 50
1979 *Hetménsky kanál* (*Hetmínský odpad*) GN. 10

1982 *Hetménsky kanál* VMp. 50
1983 *Hetménsky kanál* ZMp. 10
1989 *Hetménsky kanál* ZMp. 10
1993 *Hetménsky kanál* (*Hetméňsky kanál*) GNGa. Šaľa

2000 *Hetménsky kanál* ZMp. 50

ON.: Hetméň (miestna časť; Šaľa):

1113 *Chetmich* CDSl. I, Nr. 69

1251 *villa Hethmech* CDSl. II, Nr. 370

1251-52 *t. Hethmech* Šmil. Nr. 281

1323 *terra Hetmech* RDSl. II, Nr. 1015
1337 *Hethmed* Stan., SJ. II, 193
1338 *nunc Hethmyh, olim Chetmich, Hetmech* Stan., SJ. II, s. 193
1773 *Hettmény* Majt. 284
1786 *Hetmény* Majt. 284
po r. 1786 pričlen. k mestu Galanta Majt. 284

1837 – 1840 *Hettmény M. H.* VM. II

1869 *Hettmény M. H.* PM.

1884 *Hettmeny major* VM. III

1946 *Hetmeň mjr.* GMp.

1953 *Dvor Hetmeň* GŠ. 50

TN. 1979 *Hetméň* (pole) GN. 10

1982 *Hetmín* VMp. 50

1989 *Hetméň* ZMp. 10

1993 *Hetméň* GNGa. Šaľa

Etym.: Názov *Hetménsky kanál* vznikol z osadného názvu *Hetméň*, ktorý bol do maďarčiny prevzaný po náležitých hláskoslovných zmenách zo slovan. osadného názvu **Chot(ě)mic(i) > *Chot(ě)minъ* (možno aj **Chot(ě)miny*) > **Chotmin(y)* z osobného mena *Chotěm* a tento tvar zo zloženého OM. *Chotěmyslъ* alebo *Chotěmirъ* (Stan., SJ. I, s. 238; SJ. II, s. 193), apel. *kanál*; pomenúva kanál nachádzajúci sa pri osade Hetméň.

Starší názov *Hetmínský odpad* má takú istú motiváciu, vznikol z ON. *Hetméň* (v starších podobách *Hetmin*, *Hetmín*), apel. *odpad* – odtok, kanál.

Literatúra: Stanislav, SJ. I, s. 238, SJ. II, s. 193.

Hetmínský odpad → Hetménsky kanál

Hlavina p. Horná Blava (→ Horný

Dudváh) 3 km; pramení JZ od obce Dobrá Voda v lokalite Láhký kameně (občas sa zamieňa s potokom Mariáš), ústi J od obce; TN. Hlavina.

VMp. 50: 35-31

VN.: 1991 *Hlavina* VMp. 50

2006 *Hlavina* SÚGKK.

TN.: 1884 *Hlavina* VM. III

1938 *Hlavina* (pole, les) ŠMp. 75

1952 *Hlavina* GŠ. 50

1962 *Hlavina* TS. 34/1, s. 94

1980 *Hlavina* VMp. 50

1985 *Hlavina* GNTn. DVoda

1991 *Hlavina* VMp. 50

Etym.: Názov *Hlavina* vznikol podľa terénneho názvu *Hlavina* (metafor. z apel. *hlava* + suf. *-ina* „vynvýšenina zaobleného tvaru, vršok“; porov. Cuřín, 1967, s. 131; Kálal, s. 169).

Hlavný → Orvištský kanál

hlavný Gútsky odpad → Kolárovský kanál

Hlavný kanál (1) 4,3 km; kanál odpájajúci sa od Horného Dudváhu SZ od obce Madunice a odvodňujúci severnú časť povodia Horného Dudváhu do Váhu.

VMp. 50: 35-32 (nepomenovaný)

1978 *Hlavný kanál* ZMp. 10

1985 *Hlavný kanál* GNTn. Mad.

1987 *Hlavný kanál* ZMp. 10

1989 *Hlavný kanál* ZMp. 10

Etym.: Názov *Hlavný kanál* motivovala funkcia kanála (bezprostredne spája Dudváh s Váhom), vznikol z adj. *hlavný*, apel. *kanál*.

Hlavný kanál → Kolárovský kanál

Hlavný kanál Kolárovský → Kolárovský kanál

hlavný Kolárovský kanál → Kolárovský kanál

Hlavný odpad → Orvištský kanál

Hlboký jarok I. Zajačí jarok (→ Kamenný potok → Gidra → Dolný Dudváh), 2 km; pramení Z od obce Píla, tečie SV, neskôr JV smerom, ústi v lokalite Lampíry.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

1894 *Mély árok* KMp. Mod.

1972 *Hlboký jarok* ZMp. 10

1983 *Hlboký jarok* GNBv. Píla

1991 *Hlboký jarok* ZMp. 10

Etym.: Názov *Hlboký jarok* motivovala hĺbka koryta, vznikol z adj. *hlboký* (< psl. **glōbokъ*), apel. *jarok*.

Holeška p. Horný Dudváh, 16,5 km (so zaniknutým úsekom v k. ú. obcí Dubovany, Veselé a Rakovice pôvodne 27,7 km); pramení v Malých Karpatoch na juhovýchodnom úpätí Vysokej hory (557,6 m n. m.) vo výške okolo 324 m n. m., spočiatku tečie JV, neskôr SV smerom, od obce Prašník opäť JV smerom cez mesto Vrbové a obec Krakovany, ústi V od obce Trebatice (tu v minulosti odvádzalo vodu hornej časti toku rameno Starý potok a rieka tiekla ďalej na J, priberala Šteruský a Lančársky potok, ústila V od obce Dubovany – dnes je táto časť toku zaniknutá), pôvodná plocha povodia bola 218 km² (ES. II,

- 283) varianty: Suchá Holeška (časť toku), Lopusná, Vrbovský potok, Starý potok; ON. † Holeška; TN.: 1. Holeška, 2. Suchá Holeška, 3. Nad Holeškou, 4. Za Holeškou, 5. Vyše Holešky, 6. *Lúky a Za Holeškou, 7. Lopusná.
- Podľa rukopisnej mapy okolia Brezovej pod Bradlom (Mappa, 1707) pramenila dvoma, resp. troma prameňmi – jeden na mieste dnešného prameňa rieky (tu sa nazýva Lopusná), druhý na mieste dnešného prameňa, zachyteného do verejnej vodovodnej siete – s názvami Holeška a → Suchá Holeška, ako tretí pramenný tok (Holeška) je uvedený krátky potok ústiaci dnes do vodnej nádrže Pustá Ves).
- VN.: 1113 *aqua Olesca* CDSI. I, Nr. 69; Šmil., Nr. 141 A
- 1258 *ad fluvium Olesca* CDSI. II, Nr. 624 (*ad fluvium Olesca* Šmil., Nr. 141 B)
- 1262 *in fluio Olesca* Šmil., Nr. 142 A
- 1522 *Olesca* Ur. I, s. 49
- 1707 *rivus Holleška*, (h. t.) *rivulus Lopusna* Mappa
- 1742 *Holeschka* Šmil., s. 299
- 1808 *Holleska*, (sloven.) *Holesska* Lipsz.
- 1837 – 1840 *Holeška Potok*, *Holeška Potok*, *Holeska Potok*, (pri obci Krakovany) *Starí Potok* VM. II
- 1853 *Holeška* KKMp. Vrb.
- 1853 *Holeska patak* KKMp. Praš.
- 1864-65 *Holeska*, *Verbói p. Šmil.*, s. 299
- 1880 *Holeska patak*, *Szucha Holeska* KKMp. Vrb.
- 1881 *Holečka* (!) Šmil., s. 299
- 1882 *Holeska* Šmil., s. 299
- 1884 *Holeska p.*, *Stari p.* VM. III
- 1898 *Holeska patak* KMp. VK.; MTT. 75 (ústila do Dudváhu pri Pečeňadoch);
- 1899 *Holeska patak* KMp. Vrb., Krak., Rak., Ves., Bor., Treb.
- 1912 *Holeska patak* KMp. Dub.
- 1932 *Holeška* Šmil., s. 19
- 1935 *Holeška* ŠMp. 75
- 1937 *Holeška* ŠMp. 75
- 1945 *Holeška* Mp. 75
- 1952 *Holeška* GŠ. 50
- 1953 *Holeška* ŠMO. 5; GŠ. 50
- 1954 *Holeška* ŠMO. 5
- 1965 *Holeška* HP.
- 1968 *Holeška* ZVMp. 50
- 1970 *Holeška* MO ČSSR.
- 1971 *Holeška* HČ.
- 1972 *Holeška* ZMp. 10
- 1973 *Holeška* ZMp. 10
- 1975 *Holeška* MO ČSSR.
- 1977 *Holeška* VSO. II, 87
- 1978 *Holeška* VSO. III, 264; ES. II, 283
- 1981 *Holeška* TS. 5/1, s. 20
- 1985 *Holeška* GNTn. Krak., Piešť., Praš., Treb., Ves.,
- 1986 *Holeška* TS. 5/2, s. 20
- 1987 *Holeška* ZMp. 10
- 1989 *Holeška* AMp. 15
- 1991 *Holeška* VMp. 50
- 1994 *Holeška* Tmp. 129
- 1999 *Holeška* PAS.; ZMp. 50
- 2002 *Holeška* Tmp. 129
- 2003 *Holeška* ZMp. 50
- 2004 *Holeška* MK. 25
- 2005 *Holeška* TAS. 50
- 2006 *Holeška* TSK.
- ON.: † Holeška (zan. osada v blízkosti mesta Vrbové):
- 1262 *Olesca* Šmil. Nr. 142 A
- TN.: 1. 1899 *Holeska* (pole) KMp. Vrb.
- 1985 *Holeška* GNTn. Piešť.
2. 1899 *Sucha holeska* (polia, les) KMp. Vrb.

3. 1880 *Hore Holesku* (pole) KKMp. Vrb.

1899 *Hore Holesku* (*Cservenni blatto*) KMp. Vrb.

1985 *Pod Čerencom* (*Nad Holeskou*) GNTn. Vrb.

4. 1878 *Za Holesku* (pole) KKMp. Piešť.

1900 *Za Holesku* KMp. Piešť.

1985 *Za Holeskou* GNTn. Piešť.

5. 1853 *Nad Holesku* (pole) KKMp. Vrb.

1878 *Vise Holeski* KKMp. Piešť.

1900 *Vise Holeski* KMp. Piešť.

1985 *Vyšé Holesky* GNTn. Piešť.

6. 1912 *Rétek a Holeskán túl* (polia) KMp. Dub.

7. 1707 *montes, vallis Lopušna* (kopec, dolina) Mappa

1980 *Lopušná* VMp. 50

1989 *Lopušná* (les) GNSe. BpB.

Etym.: Najstaršie doklady bez výnimky ukazujú, že pôvodný názov potoka bol **Oleška* a iba neskôr sa predsunula spoluhláska *h*-. Názov vznikol z náreč. apel. *olša* – *jelša*, psl. **elbcha*/**olbcha*, bot. *jelša* lepkavá, *Alnus glutinosa*) + suf. *-ka* a motivoval ho porast, cez ktorý potok tiekol („malá riečka pretekajúca terénom s jelšovým porastom“; Krajčovič, 1980, s. 221; porov. Šmil., s. 299; SSN. II, s. 605). Podľa hydronyma *Holeška* vznikli ďalšie názvy – ON. *Holeška*, TN. *Holeška* a od neho ďalšie odvodené terénne názvy.

Názov *Holeška* zo sémantického hľadiska zaraďujeme v slovenskej hydronymii do bohatej skupiny názvov typu *Jelšový potok*, *Jelešina*, *Jeleška*, *Jelešnica*, *Jeleškový potok*, *Jelšie*, *Jelšina*, *Jelšovec*, *Jalša*, *Jalšie*, *Jelšovka*, *Jelšovník*, *Jalšina*, *Jelšová*, *Jelšovík*, *Jelšovka*, *Jelšiny*, *Jelša-*

va a *i*.

Variant *Suchá Holeška* pomenúval časť toku v meste Vrbové, kde koryto často vysychalo (adj. *suchý*, psl. **suchŕ*; VN. *Holeška*).

Názov **Vrbovský potok* (maď. *Verbói p.[atak]*) vznikol z osadného názvu *Vrbové* (< apel. *vřba*, bot. *vřba* biela, *Salix alba*; ON. motivoval typický porast), apel. *potok* (maď. *patak*).

Názov *Starý potok* pomenúva časť toku pri dnešom ústí (v minulosti ním ústila len horná časť toku *Holešky*), vznikol z adj. *starý*, psl. **starŕ*, apel. *potok*.

V. Chaloupecký (1923, s. 80, 81) k dokladom na potok *Holeška* priradil aj staršie doklady (Olzawa), ktoré však V. Šmilauer (s. 299) spochybňuje a priraduje ich k rieke *Olšavka*, ktorá ústí do Moravy pri Uherskom Ostrohu (v našich dokladoch nie sú preto ani uvedené).

V r. 1208-1209 sa miestopisne uvádza pravdepodobne na mieste *Holešky aqua Bysturus* (CDSL. I, Nr. 149; Šmil. Nr. 143 A), najskôr však ide o → *Lopašovský potok*, preto tento doklad ani neuvádzame v tomto hesle (porov. Šmil., s. 299).

Doklad *Holečka* (1881) je chybný zápis. Názov *Lopušná* (starší názov pre dnešný horný tok *Holešky*, pôvodne jej krátky pravostranný prítok) motivoval porast v okolí toku (adj. *lopušný*, *lopušový* < apel. *lopuš*, bot. *lopuš* väčší, *Arctium lappa*, príp. devätsil biely, *Petasites albas*; HSSJ. II, s. 231). Rod názvu naznačuje, že staršie bolo pravdepodobne hydronymum *Lopušná* [voda] alebo TN. *Lopušná* [dolina].

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 299 – 300; Chaloupecký, 1923, s. 80 – 81; Krajčovič, 1980, s. 220 – 221; Kiss, 1988, s. 601; Varsik, 1990, s. 26.

Holeška → Stará Holeška, Veselský kanál

Homorov I. Derňa (→ Salibský Dudváh), 4,5 km; vysychajúce rameno; možno pôvodné koryto Derne Z od mesta Sered' (pôvodne sa začínalo pri obci Šúrovce a končilo sa pri obci V. Mača; porov. VM. III); TN. Homorov (dnes Priehlbiny).

VMp. 50: 45-12 (nepomenovaný)

VN.: 1893 *Homorov ér* KMp. Ser.

1898 *Homorov* MTT. 75

1938 *Homorov* ŠMp. 75

1945 *Homorov* Mp. 75

TN.: 1935 *Homorov* (pole) ŠMp. 75

1953 *Priehlbiny* GŠ. 50

1970 *Priehlbiny* ZVMp. 50

Etym.: Názov *Homorov* vznikol pravdepodobne z maď. *homorú* – vyhlbený (o priekope; významovo mu zodpovedá → TN. *Priehlbiny*), ale aj vyklenutý, vypuklý (podľa tvaru); porov. Šmil., s. 294, 459. Z hľadiska motivácie pokladáme za pravdepodobnejší prvý výklad; VN. > TN. Homorov (= *Priehlbiny*).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 294, 459.

Horná Blava → **Blava**

Horný Dudváh → **Dudváh**

Horný kanál (1) 1,8 km; nachádza sa JV od obce Kráľov Brod; kde sa spája s Kolároevským kanálom; variant: Hor-

ný odpad; TN. Horné lúky.

VMp. 50: 45-14

VN.: 1979 *Horný kanál* (*Horný odpad*)

GN. 10

1982 *Horný kanál* VMp. 50

1983 *Horný kanál* ZMp. 10

1984 *Horný kanál* ZMp. 10

1990 *Horný kanál* ZMp. 10

1993 *Horný kanál* GNGa. KBrod

2004 *Horný kanál* ZMp. 10

2005 *Horný kanál* TAS. 50

TN.: 1983 *Horné lúky* (pole) ZMp. 10

1993 *Horné lúky* GNGa. Žih.

1990 *Horné lúky* ZMp. 10

Etym.: Názov *Horný kanál* vznikol podľa TN. Horné lúky (adj. *horný*, apel. *lúka*, pl. *lúky*); podobne aj starší technický názov *Horný odpad* (apel. *odpad* – odtok, kanál).

Horný kanál (2) 2 km; kanál začínajúci sa SZ od mesta Kolárovo v lokalite Šípové hony, JV od obce Kráľov Brod sa spája s Kolároevským kanálom; variant: Felső Nyilas.

VMp. 50: 45-32

1979 *Horný kanál* (*Felső Nyilas*) GN. 10

1982 *Horný kanál* VMp. 50

1984 *Horný kanál* ZMp. 10

1991 *Horný kanál* GNKo. Kol.; ZMp. 10

1993 *Horný kanál* GNGa. KBrod

2000 *Horný kanál* ZMp. 50

Etym.: Názov *Horný kanál* (adj. *horný*, apel. *kanál*) vznikol prekladom staršieho maďarského názvu *Felső Nyilas* (maď. *felső* – horný, *nyilas* < *nyil* – šíp).

Horný odpad → Horný kanál (1)

Hrubá → Dolina (1)

- Humenský potok** → Vrbovský kanál 1971 *Výtok* HČ.
1972 *Výtok* ZMp. 10
1973 (d. t.) *Chtelnička* ZMp. 10
1975 *Výtok* MO ČSSR.
1977 *Výtok* VSO. II, 308
1978 *Výtok* VMp. 50
1978 *Chtelnička* ZMp. 10
1979 *Výtok* GN. 10
1980 *Výtok* VMp. 50
1983 *Výtok* ZMp. 10
1985 *Výtok* GNTn. Chtel.
1985 *Výtok (Chtelnička)* GNTn. VK.
1987 (d. t.) *Chtelnička* ZMp. 10
1989 *Výtok* AMp. 15
1989 *Chtelnička* ZMp. 10
1991 *Výtok* ZMp. 10
1991 *Chtelnička* VMp. 50
1992 *Výtok* ZMp. 10
1994 *Výtok* Tmp. 129
1997 *Chtelnička* Tmp. 152; Tmp. 151
1998 *Chtelnička, Chtelnický potok*, ne-
správne *Výtok* Polakovič, s. 5, 6
1999 *Chtelnička* ZMp. 50
1999 (h. t.) *Výtok*, (d. t.) *Chtelnička* PAS.
2003 *Výtok* Tmp. 11
2003 *Vítek* Hrušovský, s. 21
2005 (d. t.) *Chtelnička* ZMp. 10
2005 *Výtok*, (po sútoku s Lopašovským
potokom) *Chtelnička* TAS. 50
2005 *Chtelnička (predtým Výtok)* SÚ-
GKK.
2006 (h. t.) *Výtok*, (d. t.) *Chtelnička*
TSK.
náreč. *Stari potok* Chtel.
ON.: 1. Chtelnica:
1208-1209 *Wytelnize* CDSl. I, Nr. 149
1216 *Wytelnize* CDSl. I, Nr. 208
1216 *Wyteluche* Šmil., Nr. 143 A
1258 *Uitunche* CDSl. II, Nr. 618; Šmil.,
Nr. 145 B
- CH**
- Chojnica** → Chvojnica
- Chotárny potok** → Podkylavský potok
- Chtelnica** → Chtelnička
- Chtelnický potok** → Chtelnička
- Chtelnička** (1) p. Horný Dudváh,
20 km; pramení SZ od obce Chtelnica,
tečie JV smerom, ústi V od obce Veľké
Kostoľany; varianty: Chtelnica, Chtel-
nický potok, Výtok, Starý potok; ON.
1. Chtelnica, 2. Chtelnický kaštieľ (Vý-
tok); TN. Stará Chtelnica; VN. Výtok.
VMp. 50: 35-32; 31; 34
VN.: 1392 *riiulum Tewbuch* Šmil., s. 21,
Marek, s. 77
1837 – 1840 *Witek Potok* VM. II
1869 *Vitek B.[ach]* PM.
1884 *Vittek p.* VM. III
1898 *Htelnicza p.* Kmp. Niž.
1898 *Vittek p.* MTT. 75
1898 *Htelnicza patak* Kmp. VK
1899 *Chtelnicza p.* (h. t.), *Chtelnicza p.*,
Chtelnicza p. (s. t.) Kmp. Chtel.
1927 *Vitek* Gmp.
1932 *Chtelnický potok* Šmil., s. 20
1937 *Vitek* ŠMp. 75
1952 *Vitek* GŠ. 50
1954 *Chtelnička* ŠMO. 5
1954 *Vitek* MK. 200
1965 *Výtok* HP.
1967 *Výtok* ZVmp. 50
1970 *Výtok* MO ČSSR.

1379 *Zenthwyd* VSO. I, 486
 1390 *Witenche* VSO. I, 486
 1392 *Alsowitenche* VSO. I, 486
 1394 *Vitencya, Kisvitence* VSO. I, 486
 1394 *Vitencye opidum* Marek, 2006, s. 123
 1398 *Vitencze* Stan., 2008, s. 27
 1423 *Witence oppidum* Kubiš, s. 19
 1437 *Tynicze* Stan., 2008, s. 27
 1571 – 1573 *Vitencze* Ur. I, s. 396
 1584 *Witencze* Kubiš, s. 19
 17. st. *Echtlnitz, Echtlnitz, Echtlitz* Stan., 2008, s. 27
 1773 *Vittencz, Chtelnitz, Chtelnicza* Majt. 112
 1786 *Wittencz, Chtelnicze, Telnitz* Majt. 112
 1808 *Vittencz, Telnitz, Chtelnice* Majt. 112
 1863 – 1913 *Vittencz* Majt. 112
 1920 *Chtelnica* Majt. 112
 2. *Chtelnický kaštieľ* (predtým *Výtok*; rekr. stredisko; *Chtelnica*):
 1977 *Výtok* VSO. I, 438
 1981 *Chtelnický kaštieľ (Výtok)* GN. 11
 1985 *Výtok* GNTn. Chtel.
 1998 *Výtok* Polakovič, s. 63
 TN.: 1899 *Sztara Chtelnicza* (les) KMp. Chtel.
 1985 *Stará Chtelnica* GNTn. Chtel.
 VN.: → (prameň) *Výtok*
 Etym.: Názov *Chtelnicka* je štandardizovaný od r. 2005; vznikol z osadného názvu *Chtelnica* (podľa LMŠ. „doklady z počátku 13. stol. dávají možnost výkladu jako **Vtelnica* „místo s vrbovým (vtelním) porostem“; *vetla* – druh vrby; s. 127; podobne aj Šmil., s. 21) > demin. *Chtelnicka*.
 Z osadného názvu *Chtelnica* vznikol aj

variant *Chtelnický potok*. Takto rekonštruujeme aj najstarší doklad (*Tewbuch*) – prvá časť názvu vznikla z osadného názvu **Vtelnica*, avšak už poznačeného nemeckou grafikou (*Telnic*), ako na to v iných súvislostiach upozorňuje M. Marek (2006, s. 77); druhá časť názvu: *buch* = nem. *r Bach* – sloven. *potok* (Marek predpokladá, že v prípade tejto obce ide o najsevernejšiu obec v Malých Karpatoch, kde sa usádzali Nemci v stredoveku; s. 123).

Do r. 2005 bol štandardizovaný názov → *Výtok* (→ vodné plochy), no súbežne sa používal v kartografických prácach s názvom *Chtelnicka*. Názov *Výtok* (náreč. *Vítek*) vznikol podľa názvu prameňa → *Výtok*, z ktorého potok pramení; VN. > ON. *Výtok*.

Názov *Starý potok* vznikol pravdepodobne podľa pôvodnosti koryta (adj. *starý*, psl. **staro*, apel. *potok*).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 21; Lutterer – Majtán – Šrámek, 1982, s. 127; Marek, 2006, s. 77, 123.

Chtelnicka (2) → Pečeňadský potok

Chvojnica I. Podkylavský potok (→ Holeška → Horný Dudváh) 0,3 km; pramení a ústi v k. ú. obce Podkylava, tečie smerom na J; variant: Chojnica; ON. Chvojnica; VN. Chvojnica. VMp. 50: 35-32

VN.: 1851 *Chvojnica* KKMp. Kraj.

1863 *Hojnice* KKMp. Podk.

1901 *Chojnica* KMp. Kraj.

1935 *Chojnica* KMp.-od. Kraj.

ON.: Chvojnica (miestna časť; Podkylava):

1837 – 1840 *Chojnica* VM. II

1863 *Hojnice* KKMp. Podk.

1884 *Chojnica* VM. III

1977 *Chojnica* VSO. II, 407

1981 *Chvojnica* GN. 11

1991 *Chvojnica* GNTr. Podk.

VN.: [rybník] → Chvojnica

Etym.: Predpokladáme, že starší je názov potoka *Chvojnica* ako názov osady; VN. *Chvojnica* vznikol z adj. *chvojný* (< apel. *chvoj*, psl. **xvoja*/**xvojь* – vetva pokrytá ihličím; HSSJ. I, 485; ESSJa., 8, s. 125; Mach., s. 166) + suf. *-ica* a motivoval ho ihličnatý porast v okolí toku; VN. > ON. *Chvojnica*. Podoba *Chojnica* (a z nej pomadarčená podoba *Hojnice*) je pravdepodobne len omyl, ktorý sa opakoval v jednotlivých mapových dielach.

J

Jarok → Krupský potok

Jaseňový potok I. Horná Blava (→ Horný Dudváh), 4,5 km; pramení SV od obce Dobrá Voda, tečie JZ smerom okolo Jaseňového vrchu, ústi JV od obce Dobrá Voda, TN. Jaseňový vrch. VMp. 50: 35-31

VN.: 1991 *Jaseňový potok* VMp. 50

2009 *Jaseňový potok* SÚGKK.

TN.: 1837 – 1840 *Jasnowi Wr.* (kopec, 326 m n. m.) VM. II

1854 *Jasnov vrch* KKMp. DVoda

1884 *Jasnov v.* VM. III

1952 *Jasnov* GŠ. 50

1980 *Jaseňový vrch* VMp. 50

1991 *Jaseňový vrch* VMp. 50

Etym.: Názov *Jaseňový potok* vznikol podľa terénneho názvu *Jaseňový vrch*,

pomenúva potok tečúci okolo Jaseňového vrchu (< adj. *jaseňový* < apel. *jaseň*, psl. **j-asenb*/**osenb*; bot. jaseň štíhly, *Fraxinus excelsior*; apel. *potok*), príp. ho motivoval jaseňový porast v okolí toku.

† **Javorka** I. Zajačí jarok (→ Kamenný potok → Gidra → Dolný Dudváh) 0,2 km; pramenil a ústil v lokalite Lampíry S od Zochovej chaty v k. ú. mesta Modra, tiekol V smerom.

VMp. 50: [34-44]

1854 *Javorka* KKMp. Mod.

Etym.: Názov *Javorka* motivoval porast, cez ktorý potok tečie; vznikol deriváciou z apel. *javor* (strom z rodu *javor*, *Acer*) + suf. *-ka*.

Jelenský kanál → Gelenský kanál

Jelšový potok → Kamenný potok

K

Káčoňa → Kačonský kanál

Káčoňa bočný → Kačonka

Kačonka 1 km; kanál spájajúci sa V od obce Vlčany s Kačonským kanálom. Nachádza sa v lokalite Horné lúky; variant: *Káčoňa bočný*; TN. 1. *Kačonské zeme, 2. *Kačonské lúky; VN. Kačonský kanál.

VMp. 50: 45-14

VN.: 1971 *Káčoňa bočný* ZVMp. 50

1979 *Kačonka (Káčoňa bočný)* GN. 10

1982 *Kačonka* VMp. 50

1983 *Kačonka* ZMp. 10

1990 *Kačonka* ZMp. 10
1993 *Kačonka* GNga. Vlč.
2000 *Kačonka* ZMp. 50
TN.: 1. † 1837 – 1840 *Kácsanyári Földek* (lúka, pole) VM. II
1884 *Kácsonyái Földek* VM. III
2. † 1837 – 1840 *Kácsanyári Rétek* (lúky) VM. II
VN.: → Kačonský kanál
Etym.: Názov *Kačonka* vznikol zo starších terénnych názvov **Kačonská zem* alebo **Kačonská lúka* (maď. *Kácsonyai földek*, *Kácsonyia rétek*); ten vznikol zo staršieho (v uvádzaných prameňoch nedoloženého) osadného (alebo, čo je menej pravdepodobné, terénneho názvu) *Kácsonya* (**Káčoňa*: < 1. maď. *kácsa* < slov. *kača* – kačica, 2. slov. OM. s koreňom *Kač-*; porov. Stan., SJ. II, s. 208).
Názov *Káčoňa bočný* [kanál, odpad] je technický názov, motivovala ho orientácia kanála vzhľadom na nadradený kanál (→ Kačonský kanál); vznikol zo staršieho ON. alebo TN. **Káčoňa*, adj. *bočný* (< apel. *bok*), eliduje apel. *odpad* alebo *kanál*.
Lit.: Stanislav, SJ. II, s. 208.

Kačonský kanál 1,2 km; kanál spájajúci sa v obci Vlčany s Kolárovským kanálom; variant: *Káčoňa*; TN. 1. **Kačonská zem*, 2. **Kačonské lúky* VN. *Kačonka*.
VMp. 50: 45-14
VN.: 1971 *Káčoňa* ZVMp. 50
1979 *Kačonský kanál* (*Káčoňa odpad*) GN. 10
1982 *Kačonský kanál* VMp. 50
1983 *Kačonský kanál* ZMp. 10
1990 *Kačonský kanál* ZMp. 10

1993 *Kačonský kanál* GNga. Vlč.
TN. 1. **Kačonská zem* → *Kačonka*
2. **Kačonské lúky* → *Kačonka*
VN.: → *Kačonka*
Etym.: Názov *Kačonský kanál* vznikol zo staršieho osadného alebo terénneho názvu **Káčoňa* (→ *Kačonka*), apel. *kanál*.
Starší variant *Káčoňa* vznikol podľa ON. alebo TN. **Káčoňa* (→ *Kačonka*; v uvádzaných prameňoch nie je doložený).

Kajalský kanál 4,1 km; kanál začínajúci sa SZ od obce Kajal, v obci sa spája s kanálom Derňa (v 19. bol súčasťou koryta riečky Derne; VM. II); variant: *Kajalský odpad I*; ON. *Kajal*; VN. *Kajalský odpad II*. (→ *Gorazdovský kanál*).
VMp. 50: 45-12
VN.: 1970 *Kajalský odpad I* ZVMp. 50
1978 *Kajalský kanál* ZMp. 10
1979 *Kajalský kanál* (*Kajalský odpad I*) GN. 10
1981 *Kajalský kanál* VMp. 50
1989 *Kajalský kanál* ZMp. 10
1993 *Kajalský kanál* GNga. Kaj.
1997 *Kajalský kanál* Tmp. 152
1999 *Kajalský kanál* PAS.
2000 *Kajalský kanál* ZVMp. 50
2005 *Kajalský kanál* TAS. 50
2006 *Kajalský kanál* TSK.
ON.: *Kajal*: → *Gorazdovský kanál*
VN.: → *Kajalský odpad II*.
Etym.: Názov *Kajalský kanál* vznikol z osadného názvu *Kajal* (J. Stanislav ako pôvodnú nevyklučuje ani formu *Kajaly* < ver. *kajal' (sa)*, stsl. *kajati se* – ľutovať, psl. **kajati* – trestať; porov. názov susednej obce *Kajsa*; Stan., SJ. II, s. 209, 244, Mach., s. 195), apel. *kanál*.
Starší technický názov *Kajalský odpad I*.

vznikol z ON. *Kajal*, apel. *odpad* – kanál a identifikácie znakom I. (prvý); porov. Kajalský odpad II. (→ Gorazdovský kanál).

Lit.: Stanislav, SJ, II, s. 209, 244.

Kajalský odpad I. → Kajalský kanál

Kajalský odpad II. → Gorazdovský odpad

Kákaš → Kohúti kanál

Kákaš tó → Kohúti kanál

Kaluža → Kalužský kanál

† **Kalužský kanál** 4 km; zaniknutý kanál sa začínal Z od mesta Piešťany, JZ od neho sa spájal so Starou Holeskou; variant: Kaluža; TN. Kaluže.

VN.: 1970 *Kaluža* ZVMp. 50

1974 *Kalužský kanál* ZMp. 10

1978 *Kalužský kanál* VMp. 50

1979 *Kalužský kanál (Kaluža)* GN. 10

1981 *Kalužský kanál* ZMp. 10

1985 *Kalužský kanál* GNTn. Piešť.

1987 *Kalužský kanál* ZMp. 10

1989 *Kalužský kanál* AMp. 15

TN.: 1878 *Kaluzse* KKMp. Vrb.

1954 *Kaluže* (pole) ŠMO. 5

1985 *Kaluže* GNTn. Piešť.

Etym.: Názov *Kalužský kanál* vznikol z terénneho názvu *Kaluže* (< apel. *kaluža* – mláka, barina, pl. *kaluže*: psl. **kaluža* < haplologiu z **kalo-luža* „barina s kalnou vodou“; porov. Mach., s. 237); pomenúva kanál nachádzajúci sa v lokalite Kaluže.

Kamenný → Kamenný potok

Kamenný potok 6,5 km; p. Gidra (→ Dolný Dudváh) pramení a ústí Z od pobe Častá, tečie JV až V smerom, ústí pri horárni Horná Píla; varianty: Kamenný, Jelšovský potok, Krištofka, *Krištofský jarok, Pílanský potok; ON. Píla; TN. 1. Kamenné, 2. Kamenný vršok, 3. Krištof. VMp. 50: 34-44

VN.: 1854 *Christof graben, Kristofka graben* KKMp. Mod.

1869 *Stein B.[ach]* PM.

1884 *Kamení p.* VM. III

1894 *Köves patak, h. t. Kristóf árok* KMp. Mod.

1895 *Olsové patak* KMp. Čas.

1953 *Kamenný potok* GŠ. 50

1958 *Kamenný potok* MK. 75

1962 *Kamenný potok* TS. 34/1, s. 164

1968 *Kamenný potok* ZVMp. 50

1970 *Kamenný potok* MO ČSSR.

1971 *Kamenný potok* HČ.

1972 *Kamenný potok* ZMp. 10

1975 *Kamenný potok* MO ČSSR.

1977 *Pílanský potok* VSO. I, 280

1977 *Kamenný* VSO. II, 261

1979 *Kamenný potok* GN. 10

1981 *Kamenný potok* TS. 5/1, s. 118

1983 *Kamenný potok* GNBv. Čas.

1984 *Kamenný potok* VMp. 50

1986 *Kamenný potok* TS. 5/2, s. 112

1991 *Kamenný potok* ZMp. 10

2005 *Kamenný potok* TAS. 50

2006 *Kamenný potok* TSK.

ON.: Píla:

1602 *Vyffalu sub arce Weöreöskw* VSO. II, 390

1773 *Pila, Sagh-Mihl* Majt. 225

1786, 1808 *Pila, Sägmühl* Majt. 225

1863 – 1907 *Píla* Majt. 225
 1913 *Gidrafürész* Majt. 225
 1920 *Píla*, *Píly* Majt. 225
 1927 – 1944, 1953 *Píla* Majt. 225
 (v rokoch 1944 – 1953 pričlen. k obci Častá; Majt. 225)
 TN.: 1. 1983 *Kamenné* (les) GNBv. Čas.
 2. 1983 *Kamenný vršok* (les) GNBv. Čas.
 3. 1854 *Kryštofka* (les) KKMp. Mod.
 1894 *Kristof* KMp. Mod.
 1984 *Kryštovka* VMp. 50
 Etym.: Názov *Kamenný potok* (nem. *Stein Bach*, maď. *Köves patak*) vznikol z terénneho názvu *Kamenné* alebo *Kamenný vršok* (adj. *kamenný* < apel. *kameň*, psl. **kamy*; Mach., s. 189); apel. *potok*; „potok tečúci cez lokalitu Kamenné“ alebo „potok tečúci okolo Kamenného vršku“, príp. vznikol podľa charakteru koryta alebo dna potoka – „potok s kamenným dnom“. Názov *Kamenný* vznikol univerbizáciou z názvu *Kamenný* [potok].
 Názov *Pílský potok* vznikol z osadeného názvu *Píla* (< apel. *píla* – miesto, kde sa pomocou technických zariadení spracúva drevo, apel. *potok*); pomenúva potok tečúci cez obec Píla.
 Názov *Krištofka* vznikol podľa terénneho názvu *Krištofka*, názov **Krištofský jarok* vznikol z terénneho názvu *Kryštofka* (< azda OM. *Krištof* + suf. *-ka*), apel. *jarok* (nem. *r Graben*, maď. *árok*); pomenúva jarok tečúci cez lokalitu Krištofka. Doklad z roku 1895 *Olšové patak* rekonštruujeme ako **Jelšové* (náreč. *Olšové*; doklad ukazuje, že apel. *patak* má v tomto prípade platnosť hydrografického termínu a nie je súčasťou hydronyma). Názov motivoval porast v lokalite, cez ktorý potok tečie, vznikol z náreč. adj.

olšovový (= jelšovový) < náreč. apel. *olša* (= jelša < psl. **elbcha/*olbcha*; bot. jelša lepkavá, *Alnus glutinosa*).

***Kanál (1)** → Borovský kanál

***Kanál (2)** → Derňa

***Kanál (3)** → Kolárovsý kanál

***Kanál (4)** → Prvý kanál

† ***Kanál (5)** 4,5 km; zaniknutý kanál spájajúci sa zľava s potokom Šárd JZ od obce Dolné Saliby pri samote Sihof. VMp. 50: [45-14]

1890 *Csatorna* KMp. DSaI.

Etym.: Názov *Kanál* (maď. *Csatorna*) je technický názov, vznikol podľa funkcie vodného objektu proprializáciou maď. apel. *csatorna* – kanál.

† ***Kanál (6)** 1,5 km; zaniknutý kanál na západnom okraji obce Biňovce, s Trnávku sa sprava spájal JZ od obce. VMp. 50: [35-32]

1881 *Csatorna* KKMp. Biň.

Etym.: → vyššie; Kanál (5).

***Kanál (7)** → Parná

***Kanál** → Salibský Dudváh

Kanál A → Obecny kanál

Kanál XVI. → Šípový kanál

Kaponca ér → Meder

† **Kárnok ér** zaniknutý samostatne

existujúci kanál (pôv. rameno Dudváhu?) na SZ okraji obce Mostová.

VMp. 50: [45-14]

1892 *Kárnok ér* KMp. Most.

Etym.: Názov nie je jasný; suf. *-ok* = sloven. demin. suf. *-ik, -ík*. Ak by bol slovenský, rekonštruovali by sme ho v podobe **Krník* alebo **Krnický potôčik* (odvodený azda z terénneho názvu so základom *krn-*; v uvádzaných prameňoch nie je doložený).

Kasovský potok 2 km; dnes samostatný občasný vodný tok; začína sa Z od obce Kočín, končí sa (prirodzene zaná) J od mesta Vrbové na hranici k. ú. obce Trebatice; TN. Kasovce.

VMp. 50: 35-32

VN.: 1968 *Kasovský potok* ZVMp. 50

1970 *Kasovský potok* MO ČSSR.

1972 *Kasovský potok* ZMp. 10

1975 *Kasovský potok* MO ČSSR.

1978 *Kasovský potok* VMp. 50

1979 *Kasovský potok* GN. 10

1984 *Kasovský potok* ZMp. 10

1985 *Kasovský potok* GNTn. Koč., Vrb.

1999 *Kasovský potok* ZMp. 50

2005 *Kasovský potok* ZMp. 10

TN.: 1863 *Kasovce* (les) KKMp. Podk.

1880 *Kasovce* (pole) KKMp. Vrb.

Etym.: Názov *Kasovský potok* vznikol z terénneho názvu *Kasovce* (možno pôvodne **Kosovce* < OM. *Kos?*; porov. Stan., SJ. II, 222), apel. *potok*.

Kilíč → Kolárovsý kanál

Kobyli jarok p. Kamenný potok (→ Gidra → Dolný Dudvák), 1,8 km; pramení V od obce Píla pri Starom kopci,

tečie S smerom.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

1854 *Stuten graben* KKMp. Mod.

1894 *Kancza árok* KMp. Mod.

1972 *Kobyli jarok* ZMp. 50

1991 *Kobyli jarok* ZMp. 10

2003 *Kobyli jarok* Tmp. 10

Etym.: Názov *Kobyli jarok* (nem. *Stuten graben*, maď. *Kancza árok*) pravdepodobne motivovala skutočnosť, že potok slúžil ako prirodzené napájadlo pre kone < (nem. *e Stute*, maď. *kanca* – ko- byla; nem. *r Graben*, maď. *árok* – jarok).

Kocurický → Kocurický kanál

Kocurický kanál 2 km; kanál (pôvodne tok) začínajúci sa S od osady Kocurice (časť mesta Piešťany), J od nej sa spája s Veľkým kanálom; varianty: Kocurický, Kocurický potok; ON. Kocurice.

VMp. 50: 35-32

VN.: 1968 *Kocurický* ZVMp. 50

1978 *Kocurický potok* VMp. 50

1979 *Kocurický kanál* (*Kocurický*) GN. 10

1981 *Kocurický kanál* ZMp. 10

1985 *Kocurický kanál* GNTn. Koc.

1987 *Kocurický kanál* ZMp. 10

2005 *Kocurický kanál* ZMp. 10

ON.: Kocurice (časť mesta Piešťany):

1113 *Cozurán* CDSl. I., Nr. 69

1263 *Kozirich* VSO. II, 37

1298 *Kochyrich* VSO. II, 37

1388 *Kosorich* Babirát, 2006, s. 19

1522 *Koczurich, Koczwrich* Ur. I, s. 44, 50

1773 *Koczuricz, Koczuricze* Majt. 225

1786 *Koczuricz* Majt. 225

1808 *Koczuricz, Kocuryce* Majt. 225

1863 – 1907 *Kocuric* Majt. 225

1913 *Koszorány* Majt. 225

1920 – 1973 *Kocurice* Majt. 225

Etym.: Názov *Kocurický kanál* vznikol z osadného názvu Kocurice (pôvodne asi **Kocurani*, azda z OM. **Kocur*), apel. *kanál*. Názov *Kocurický potok* vznikol z ON. *Kocurice*, apel. *potok*, univerbizačiou z neho vznikol názov *Kocurický* [potok, kanál] < ON. *Kocurice*.

Kocurický potok → Kocurický kanál

Kočín → Kočínsky potok

Kočínka → Kočínsky potok

***Kočínsky kanál** → Kočínsky potok

Kočínsky potok l. Lančársky potok (→ Borovský kanál → Horný Dudvák), 7,5 km; pramení na SV okraji obce Kočín, tečie JV smerom, ústi Z pri obci Vesele; varianty: Kočín, Kočínka, *Kočínsky kanál; ON. Kočín.

VMp. 50: 35-31; 32

VN.: 1262 *iuxta fluuium Kochyn* Šmil., Nr. 142 B

1864-65 *Kocsini cs.[atorna]* Šmil., s. 300

1932 *Kočínsky potok* Šmil., s. 300

1968 *Kočínsky potok* ZVMp. 50

1970 *Kočínsky potok* MO ČSSR.

1971 *Kočínsky potok* HČ.

1972 *Kočínsky potok* ZMp. 10

1975 *Kočínsky potok* MO ČSSR.

1978 *Kočínsky potok* VMp. 50

1979 *Kočínsky potok* GN. 10

1984 *Kočínsky potok* ZMp. 10

1985 *Kočínsky potok* GNTn. Koč., DLop., Rak., Ves., Šter.

1989 *Kočínsky potok* AMp. 15

1991 *Kočínsky potok* VMp. 50

1994 *Kočínsky potok* Tmp. 129

1999 *Kočínsky potok* PAS.; ZMp. 50

2002 *Kočínsky potok* Tmp. 129

2004 *Kočínsky potok* MK. 25

2005 *Kočínsky potok* TAS. 50

2006 *Kočínsky potok* TSK.

náreč. *Kočínka* Rak., Ves.

ON.: Kočín:

1436 *Kotlyn* VSO. II, 37

1446 *Kochyn* VSO. II, 37

1571 – 1573 *Kochyn* Ur. I, s. 396

1773, 1808, 1863 – 1907 *Kocsin* Majt. 133

1786 *Kocschin* Majt. 133

1913 *Köcsény* Majt. 133

1920 – 1991 *Kočín* Majt. 133

r. 1991 zlúčenie obcí Kočín a Lančár > *Kočín-Lančár* Majt. 133

Etym.: Doklad z roku 1262 (*iuxta fluuium Kochyn*) ukazuje, že pôvodný názov potoka je *Kočín*.

Názov *Kočínsky potok* vznikol z osadného názvu *Kočín* (< **Koč* + poses. suf. *-ín*; pravdepodobne vznikol zo slovan. osobného mena **Kočь*, ako o tom svedčia aj podobné ON. z historického slovenského, resp. aj slovanského územia, aj keď na toto osobné meno nemáme naporúdzi historické doklady; porov. Stan., SJ. II, s. 234), apel. *potok* a pomenúva potok pretekajúci cez obec s týmto názvom. Názov *Kočínka*: ON. *Kočín* + suf. *-ka*.

Názov **Kočínsky kanál* (maď. *Kocsini csatorna*) je umelý; pomenúva upravenú časť toku.

Lit.: Stanislav, SJ. II, s. 234.

Kohútí kanál 0,9 km; kanál spájajúci sa s Kráľovobrodským kanálom V od obce Kráľov Brod v lokalite Želiarske; varian-

ty: Kákaš, *Kohútie jazero; TN. Kákaš.
VMp. 50: 45-14
VN.: 1971 *Kákastó* ZVMp. 50
1979 *Kohúti kanál (Kákasto)* GN. 10
1982 *Kohúti kanál* VMp. 50
1993 *Kohúti kanál (Kákaš, Kohúti kanál)* GNGa. KBrod
2000 *Kohúti kanál* ZMp. 50
TN.: 1890 *Kákás tó* (pole) KMp. KBrod
1983 *Kákaš* Zmp. 10
1989 *Kákaš* Zmp. 10
1990 *Kákaš* Zmp. 10
Etym.: Názov *Kohúti kanál* vznikol prekladom terénneho názvu *Kákaš* (< maď. *kakas* – kohút, samec kurovitých vtákov); starší doklad *Kákastó* môžeme preložiť ako **Kohútie jazero* (*kakas* – kohút, *tó* – jazero; v minulosti sa v lokalite pravdepodobne nachádzalo jazero *Kákastó*; VN. *Kákastó* > TN. *Kákastó* > *Kákaš*.)

***Kohútie jazero** → Kohúti kanál

Kolárovskej kanál 13,5 km; pôvodne vodný tok prameniaci S od osady Kilič (k. ú. mesta Šaľa); odvodňuje JV časť povodia Dudváhu do Malého Dunaja; začína sa na J okraji mesta Šaľa, smeruje J až JV smerom, SZ od mesta Kolárovo sa spája s Malým Dunajom; varianty: Kilič, Hlavný kanál Kolárovskej, hlavný Kolárovskej kanál, Hlavný kanál, hlavný Gútsky odpad, Görse, *Kanál; ON. 1. Kolárovo, 2. Malá Guta, 3. Veľká Guta, 4. Kilič; TN. *Kiličský háj.
VMp. 50: 45-14; 32
VN.: 1906 *Csatorna* KMp. Kol.
1953 p. *Kilič* GŠ. 50
1965 *Kilič* HP.

1966 *Hlavný kanál* TS. 37, mapa
1970 *Hlavný kanál Kolárovskej* MO ČSSR.
1971 *Gútsky odpad* (úsek od spojnice so Selickým kan. po spojnicu s Kačonským kan.) ZVMp. 50
1971 *Hlavný kanál Kolárovskej* HČ.
1974 *Hlavný kanál Kolárovskej* MO ČSSR.
1979 *Kolárovskej kanál* (aj *hlavný kanál Kolárovskej*, aj *hlavný Gútsky odpad*, aj *Görse*) GN. 10
1982 *Kolárovskej kanál* VMp. 50
1983 *Kolárovskej kanál* ZMp. 10
1984 *Kolárovskej kanál* ZMp. 10
1989 *Kolárovskej kanál* AMp. 15; ZMp. 10
1991 *Kolárovskej kanál* GNKo. DM, Kol.
1993 *Kolárovskej kanál* GNGa. KBrod, Ned., Šaľa, Teš., Vlč., Žih.
1994 *Kolárovskej kanál* ZMp. 10
1999 *Kolárovskej kanál, hlavný Kolárovskej kanál* PAS.
2000 *Kolárovskej kanál* ZMp. 50
2002 *Kolárovskej kanál* ZMp. 10
2005 *Kolárovskej kanál* TAS 50
2006 *Kolárovskej kanál* TSK.
2007 *Kolárovskej kanál* ZMp. 10
ON.: 1. Kolárovo:
1268 *Guta* VSO. II, 42
1281 *Gutha* VSO. II, 42
1312 *Guta* RDSL. I, Nr. 967
1312 *Gutta* RDSL. I, Nr. 973
1349 *Gutta* VSO. II, 42
1773, 1895 – 1907, 1927 – 1948 *Guta* Majt. 135
1786, 1863 – 1882 *Gutta* Majt. 135
1808 *Guta, Gutta* Majt. 135
1888 – 1892 *Gúta* Majt. 135
1913 – 1920 *Gúta* Majt. 135
1948 *Kolárovo* Majt. 135

2. Malá Guta (časť mesta Kolárovo):
1977 *Malá Guta* VSO. II, 42
3. Veľká Guta (časť mesta Kolárovo):
1977 *Veľká Guta* VSO. II, 42
4. Kilič (samota; Šala):
1953 *Kilič* GŠ. 50
1981 *Kilič* GN. 11
TN.: 1837 – 1840 *Killics erdő* (les) VM.
II
1884 *Killics erdő* VM. III
Etym.: Názov *Kolárovskej kanál* vznikol z osadného názvu *Kolárovo* (honoratívny názov sa zaviedol do admin. praxe r. 1948; < OM. Ján Kollár; 1793 – 1852), apel. *kanál*.

Názov *Hlavný Kolárovskej kanál* a názov *Hlavný kanál* vznikli podľa funkcie (dôležitosti) kanála v odvodňovacej sústave južného Podudvážia: adj. *hlavný, kolárovskej* (< ON. *Kolárovo*), apel. *kanál*. Takú istú motiváciu má starší technický názov *hlavný Gútsky opad* (< ON. *Malá Guta, Veľká Guta*; ON. *Guta* je aj historický názov Kolárova, jeho pôvod ani sémantická stránka nie sú jasné; porov. Stan., SJ. II, s. 171; autori LMS. predpokladajú, že má nemecký pôvod; s. 151), apel. *odpad* – odtok, kanál.

Maďarský názov *Görse* nie je jasný. Názov *Kilič* vznikol zo staršieho osadného alebo terénneho názvu *Kilič* (názov nie je jasný).

Názov *Kanál* (maď. *Csatorna*) je technický názov, vznikol podľa funkcie vodného objektu proprializáciou maď. apel. *csatorna* – kanál.

Lit.: Stanislav, SJ. II, s. 171, Lutterer – Majtán – Šrámek, 1982, s. 151.

† ***Konopný potôčik** zaniknutý vodný

tok, ktorý tiekol na V od Dudváhu pri obci Horné Saliby.

VMp. 50: [45-14]

1297 *per venam aquae Zuadere* Šmil. Nr. 164

Etym.: V. Šmilauer názov rekonštruuje ako **Svadér*, resp. **Szvadér* zo slovan. apel. *svodě* – konope > maď. *szvad*, maď. apel. *ér* – potôčik; názov teda môžeme interpretovať ako **Konopný potôčik* a motivoval ho azda výskyt alebo pestovanie konopy siatej (*Cannabis sativa*) v blízkosti toku.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 303, 473.

Kotlovina čiastočne zaniknuté pravostranné rameno potoka Horná Blava; pôvodne sa oddeľovalo na S okraji osady Paderovce (č. o. Jaslovské Bohunice), s Hornou Blavou sa spájalo na S okraji obce Bohdanovce.

VMp. 50: 35-33

1898 *Kotlovina* p. KMp. Boh.

Etym.: Predpokladáme, že názov *Kotlovina* motivovala hĺbka koryta a vznikol proprializáciou apel. *kotlovina* (F. Kott, I, s. 765 o apel. *kotlovina* uvádza, že je synonymom apel. *kotlina* s významom „hlubina vody, tŕň, vír: V kotline na potoce mnoho rakú bývá“), príp. aj „potok tečúci v kotline, terénnej zníženine“. Do akej miery bol tento význam apel. *kotlovina* rozšírený v staršej slovenčine, určiť nevieme.

Kozárovský kanál → Kozárovský potok

Kozárovský potok 2,5 km; ľavostranný kanál na nepomenovanom toku ústia-

com do Podhájskeho potoka na J okraji Dlhej; variant: Kozárovský kanál; ON. Kozy, TN. Kozárovská rovina.

VMp. 50: 35-33

VN.: 1968 *Kozárovský potok* ZVMp. 50

1970 *Kozárovský potok* MO ČSSR.

1972 *Kozárovský potok* ZMp. 10

1975 *Kozárovský potok* MO ČSSR.

1979 *Kozárovský potok* GN. 10

1980 *Kozárovský kanál* VMp. 50

1983 *Kozárovský potok* GNBv. Doľ.

1985 *Kozárovský potok* GNTn. DOr., Dlhá, Koš.

1987 *Kozárovský potok* ZMp. 10

1992 *Kozárovský potok* ZMp. 10

2003 *Kozárovský potok* TMP. 128

2004 *Kozárovský potok* MK. 25

2005 *Kozárovský potok* TAS. 50

ON.: Kozy (samota; Dolné Orešany):

1945 *háj. Koza* Mp. 75

1981 *Kozy (Koza)* GN. 11

1985 *Kozy (Koza)* GNTn. DOr.

TN. 1977 *Kozárovská rovina* VSO. II, 337

Etym.: Názov *Kozárovský potok* geneticky súvisí s názvom samoty *Kozy* (predtým *Koza*), apel. potok. Názov pravdepodobne vznikol z osobného mena *Kozár/Koziar* (porov. apel. *koziar* – pastier kôz), apel. *potok*; motivovalo ho azda vlastníctvo lokality, cez ktorú potok tečie.

Kráľovbrodský kanál 6,1 km; kanál začínajúci sa Z od obce Tešedíkovo, J od obce Kráľov Brod sa spája s riečkou Čierna voda; variant: Kráľovbrodský odpad hlavný; ON. Kráľov Brod; VN. Kráľovský kanál. VMp. 50: 45-14

VN.: 1971 *Kráľovbrodský odpad hlavný* ZVMp. 50

1971 *Kráľovbrodský odpad* HČ.

1979 *Kráľovbrodský kanál (Kráľovbrodský odpad hlavný)* GN. 10

1982 *Kráľovbrodský kanál* VMp. 50

1983 *Kráľovbrodský kanál* ZMp. 10

1989 *Kráľovbrodský kanál* AMp. 15

1990 *Kráľovbrodský kanál* ZMp. 10

1993 *Kráľovbrodský kanál* GNGa. DSa., KBrod, Teš.

2000 *Kráľovbrodský kanál* ZMp. 50

2005 *Kráľovbrodský kanál* TAS. 50

ON.: Kráľov Brod:

1808 *Királyrév* Majt. 145

1863 – 1913 *Királyrév* Majt. 145

1920 *Kráľová* Majt. 145

1927 – 1938 *Kráľov Brod* Majt. 145

1938 – 1945 *Királyrév* Majt. 145

1945 – 1948 *Kráľov Brod, Királyrév* Majt. 145

1948 *Kráľov Brod* Majt. 145

VN.: → Kráľovbrodský odpad bočný
Etym.: Názov *Kráľovbrodský kanál* vznikol z osadného nýzvu *Kráľov Brod*, apel. *kanál*; podobne názov *Kráľovbrodský odpad hlavný* < ON. *Kráľov Brod* (adj. *kráľov* < apel. *kráľ*, maď. *király*; apel. *brod*, maď. *rév*; „brod a pri ňom nachádzajúce sa územie, patriace kráľovi“; porov. Krajčovič, 2005, s. 136 – 137), apel. *odpad* – kanál, adj. *hlavný* (porov. → Kráľovbrodský odpad bočný).

Lit.: Krajčovič, 2005, s. 136 – 137.

Kráľovbrodský odpad bočný → Kráľovský kanál

Kráľovbrodský odpad hlavný → Kráľovbrodský kanál

Kráľovský kanál 15,8 km; kanál začínajúci sa S od obce Diakovce, V od obce Kráľov Brod sa spája s Kráľovobrodským kanálom; variant: Kráľovobrodský odpad bočný; ON. Kráľov Brod; VN. Kráľovobrodský kanál.

VMp. 50: 45-12; 14

VN.: 1971 *Kráľovobrodský odpad bočný* ZVMp. 50

1979 *Kráľovský kanál (Kráľovobrodský odpad bočný)* GN. 10

1982 *Kráľovský kanál* VMp. 50

1983 *Kráľovský kanál* ZMp. 10

1989 *Kráľovský kanál* ZMp. 10

1990 *Kráľovský kanál* ZMp. 10

1993 *Kráľovský kanál* GNGa. Diak., KBrod, KnV., Teš.

1999 *Kráľovský kanál* PAS.

2000 *Kráľovský kanál* ZMp. 50

2005 *Kráľovský kanál* ZMp. 10, TAS. 50

2006 *Kráľovský kanál* ZMp. 10; TSK.

ON.: Kráľov Brod: → Kráľovobrodský kanál

VN.: → Kráľovobrodský odpad hlavný
Etym.: Názov *Kráľovský kanál* vznikol z osadného názvu *Kráľov [Brod]*, apel. *kanál*. Druhá časť ON. bola pri tvorbe hydronyma v štandardizácii vypustená pre odlišenie od → Kráľovobrodského kanála (< ON. *Kráľov Brod*). Potrebu vhodnejšie odlišiť od seba tieto objekty dokazuje aj starší názov *Kráľovobrodský odpad bočný* (porov. → Kráľovobrodský odpad hlavný, dnes Kráľovobrodský kanál).

Krátky kanál 0,5 km, kanál; spája sa s riekou Trnávkuou na S okraji obce Bíňovce.

VMp. 50: 35-33

1980 *Krátky kanál* VMp. 50

Etym.: Názov kanála motivovala jeho dĺžka, vznikol z adj. *krátky* (psl. **kortъ-kъ*; Mach., s. 233), apel. *kanál*.

Krištofka → Kamenný potok

***Krištofský jarok** → Kamenný potok

Krivý jarok → Zajačí jarok

Križoviansky Dudváh → Trnávka

Križoviansky kanál 3 km; pravostranné rameno Dolného Dudváhu (asi pôvodný tok od ústia Blavy) na V okraji obce Križovany nad Dudváhom; variant: Križoviansky odpad; ON. Križovany nad Dudváhom.

VMp. 50: 45-11; 12

VN.: 1893 *Blava patak* KMp. KnD.

1970 *Križoviansky odpad* ZVMp. 50

1978 *Križoviansky kanál* ZMp. 10

1979 *Križoviansky kanál (Križoviansky odpad)* GN. 10

1983 *Križoviansky kanál* VMp. 50

1985 *Križoviansky kanál* GNGa. KnD.

1987 *Križoviansky kanál* ZMp. 10

1989 *Križoviansky kanál* ZMp. 10

1997 *Križoviansky kanál* TMp. 151

2000 *Križoviansky kanál* ZMp. 50

2001 *Križoviansky kanál* ZMp. 10

2005 *Križoviansky kanál* TAS. 50

2007 *Križoviansky kanál* (predtým *Križoviansky kanál*) SÚGKK.

ON.: Križovany nad Dudváhom:

1388 *Kereztes Babirát*, 2006, s. 19

1390 *Sancta Crux* VSO. II, 108

1472 *de Kereztvr aliter Swatokrisky nominatus* VSO. II, 108

1510 *Crysanocz* VSO. II, 108
1773 *Keresztur* Majt. 149
1786 *Keresztur* Majt. 149
1808 *Keresztúr* Majt. 149
1863 – 1882 *Keresztur* Majt. 149
1888 – 1907 *Keresztúr* Majt. 149
1913 *Vágkeresztúr* Majt. 149
1920 – 1948 *Kerestúr* Majt. 149
1948 – 1974, 1990 – *Križovany nad Dudváhom* Majt. 149

Etym.: Názov *Križoviansky kanál* vznikol z osadného názvu *Križovany* [nad Dudváhom] (osadný názov motivovalo patrocinium *Povýšenia Svätého Kríža*; v obci je románsky Kostol *Povýšenia Sv. Kríža*; porov. Judák – Poláčik, 2009, s. 50), apel. *kanál*. Starší názov *Križoviansky odpad* vznikol z ON. *Križovany* [nad Dudváhom], apel. *odpad* – odtok, kanál.

Doklad *Blava* (1893) nevyčleňujeme ako samostatný variant – kanál sa nachádza na mieste pôvodného koryta (ústia) rieky → *Blava* v obci *Križovany nad Dudváhom*.

Križoviansky odpad → *Križoviansky kanál*

Krupá → *Krupský potok*

Krupanský potok → *Krupský potok*

Krupiansky potok → *Krupský potok*

Krupica p. *Krupský potok* (→ *Dolná Blava* → *Dolný Dudváh*), 5,7 km; pramení SV od obce *Horná Krupá*, tečie JV smerom, ústi J od obce (v staršej štandardizácii sa pravdepodobne prihliada-

lo na *Krupský potok* a *Krupicu* ako na jeden tok, preto sa na *VMP*. 50 uvádza až r. 1991 a názov je v starších štandardizačných zoznamoch (GNTn.) zachytený ako neštandardizovaný variant → *Krupského potoka*; neuvádzame ho preto ako variant); varianty: *Krupniansky potok*, *Bíňovský potok*; ON. 1. *Dolná Krupá*, 2. *Horná Krupá*, 3. + *Stredná Krupá*, 4. *Bíňovce*; TN. † *Bíňovský potok*; VN. *Krupský potok*.

VMP. 50: 35-31; 33

VN.: 1330 *ad riuumlum Kurpichapataka* Šmil. Nr. 151

1837 – 1840 *Binowski Potok* VM. II

1896 *Binovszki patak* KMP. HK.

1932 *Krupica* Šmil., s. 24

1991 *Krupica* *VMP*. 50

1999 *Krupica* PAS.; *ZMP*. 50

1997 *Krupiansky potok* *TMP*. 151

2000 *Krupica* *ZMP*. 50

2003 *Krupniansky potok* *TMP*. 11

2006 *Krupica* TSK.

2009 *Krupica* SÚGKK.

náreč. *Krupica* KJÚ. (Bíň.)

ON.: 1. *Dolná Krupá*:

1113 *Crumba* CDSL. I, Nr. 69

1256 *Korumpa* CDSL. II, Nr. 563 (*Kurumpa* Šmil., Nr. 152)

1262 *Corompa* Šmil. Nr. 144

1299 *Korompa Inferior* VSO. I, 329

1316 *Korompa* RDSL. II, Nr. 63

1330 *Chrompah* Šmil., s. 24

1390 *Crompa Mediocris* Petráš, s. 19

1. pol. 15. st. *Krupa* Petráš, s. 19

1529 *Corompa* Petráš, s. 19

1698 *Also Corompa* Petráš, s. 19

1733 *Dolna Krupa* Petráš, s. 19

1773 *Also-Korompa, Unter-Krupa, Doln[a] Krupa* Majt. 67

1786 *Alscho-Korompa, Dolná Krupá* Majt. 67

1808 *Alsó-Korompa, Dolní Krupa* Majt. 67

1863 – 1913 *Alsókorompa* Majt. 67

1920 *Dolná Krupá* Majt. 67

2. Horná Krupá:

1256 *Korumpa* CDSL. II, Nr. 563

1316 *Felsew Korompa* VSO. I, 430

1773 *Felső-Korompa, Ober-Krupa, Horna Krupa* Majt. 95

1786 *Felső-Korompa, Horná Krupá* Majt. 95

1808 *Felső-Korompa, Horní Krupa* Majt. 95

1863 – 1913 *Felsőkorompa* Majt. 95

1920 *Horná Krupá* Majt. 95

3. † Stredná Krupá (splynula v 18. st. s Dolnou Krupou):

1256 *Kuzap Kurumpa* CDSL. II, Nr. 563 (*Kyzep-Korompa* Šmil., Nr. 152)

1390 *Crompa Mediocris* VSO. I, 329

4. Biňovce: → Pod Šarkanom

TN.: 1896 *Binovszki patak* (pole) KMr. HK.

VN.: → Krupský potok

Etym.: Názov *Krupica* pravdepodobne motivoval charakter dna alebo terénu, cez ktorý preteká (**krup-* + hydroformant *-ica*; < psl. **krъpъ(jь)* / **krupъ(jь)*) – hrubý, hrubozrný; ESSJa, 13, s. 27 – 28; v starej češtine adj. *krupý* Gebauer, II, s. 162; Kott, I, s. 830) – pomenúval by riečku s kamenitým, štrkovitým, t.j. hrubozrným dnom (porov. Majtán, 1982, s. 284).

Doklady hydronyma *Krupica* a ojkonyma (Dolná, Horná) *Krupá* nevyklúčujú, že starší názov potoka bol **Krupá* (staršie doklady naň však chýbajú), a ten sa

neskôr začal používať aj ako názov osady, ktorá vznikla v blízkosti toku **Krupej*. Názov potoka neskôr, keď komunikačne začal byť dôležitejší názov obce, sa onymickou polarizáciou zmenil: VN. **Krupá* > ON. *Krupá* > VN. *Krupica*; porov. ďalší výklad pri hesle → Krupský potok; porov. aj VN. *Krup-in-ica* (< ON. *Krup--ina* < VN. *Krup-ina*; Majtán – Žigo, 1999, s. 43; Šmil., s. 468).

Nedá sa však vylúčiť ani to, že názov *Krupica* je dimunutívnym názvom, utvoreným od staršieho názvu potoka, do ktorého ústi: VN. *Krup-á* + demin. suf. *-ica* (podobne Nitra > Nitrica, Orava > Oravica a i.).

Názvy odvodené od adj. **krup-* (**Krupa* a **Krupovъcъ* < **Krupa*/**Krupъ*) v praslovanskom hydronymickom fonde uvádza aj V. P. Šulhač (1998, s. 140). V slovenskej hydronymii od základu **krup-* vznikol názov *Krupina* (dnes Krupinica; Majtán – Žigo, 1999, s. 43), v poľskej hydronymii porov. názvy *Krup*, *Krupa*, *Krupiec*, *Krupianka* a i; NWP. I, s. 151).

Doklady *Krupniansky potok* a *Krupiansky potok* → Krupský potok.

Názov *Biňovský potok* vznikol z osadného názvu *Biňovce* (< **Bin/-a* < **Ben/-a* hypokorist. podoba osobného mena *Benedikt*; porov. Stan., SJ. II, s. 45), apel. *potok*.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 468; Stanislav, SJ. II, s. 45; Majtán, 1982, s. 284; Majtán – Žigo, 1999, s. 43; Šulhač, 1998, s. 43; Szulowska – Wolnicz-Pawłowska, 2001, s. 151.

Krupniansky potok → Krupica, Krupský potok

- Krupský potok** p. Dolná Blava (→ Dolný Dudváh), 32 km; pramení v Malých Karpatoch SZ od obce Naháč vo výške okolo 325 m n. m., tečie JV smerom cez obce Horná Krupá a Dolná Krupá, ústi na JV okraji obce Dolné Lovčice vo výške 133 m n. m.; plocha povodia je 137 km² (ES. III, 259); varianty: Poľana, Dolina, Dolinka, Nádašský potok, Špačinská, Špačinský potok, Krupanský potok, Krupiansky potok, Krupica, *Potok, Jarok, Starý potok; ON. 1. Horná Krupá, 2. Dolná Krupá, 3. Trstín, 4. Špačince, 5. † Dolina; TN. 1. Dolina, 2. Pred Dolinou, 3. Za Dolinou, 4. † Nádašský potok, 5. † Poľana.
VMp. 50: 35-34; 33; 31
VN.: 1316 *fluvium dictum Pathak* RDSL. II, Nr. 63
1782 – 1784 *Polana Bach* VM. I
1804 *Polana Fl. Kor.*
1837 – 1840 (h. t.) *Krupa Potok*, (str. t.) *Polana Potok* VM. II
1851 *Alter Bach* KKMp. Trn.
1869 *Spacinská B.[ach]* PM.
1884 *Dolina* VM. III
1895 *Dolinka patak* KMp. VBr.
1896 *Nádaszki patak; Sztári patak* (úsek v obci popri † Mlynskom ramene) KMp. HK.
1896 *Krupicza patak* KMp. DKr.
1898 *Dolinka patak* KMp. Buč.
1898 *Spacinski p.* MTT. 75
1930 *Špačinski potok* ŠMp. 75
1932 *Krupá* Šmil., s. 24
1935 *Špačinský potok* ŠMp. 75
1938 *Špačinský potok* ŠMp. 75
1940 *Špačinský potok* ŠMp. 75
1953 *Krupský potok* GŠ. 50
1954 *Krupica* ŠMO. 5
1955 *Krupský potok*, (d. t.) *Dolinka* ŠMO. 5
1962 *Krupiansky potok* TS. 34/1, mapa
1965 *Krupianský potok* HP.
1967 *Krupanský potok, Krupiansky potok* ZVMp. 50
1970 *Krupianský potok* MO ČSSR.
1971 *Krupanský potok* HČ.
1972 *Krupiansky potok* ZMp. 10
1973 *Krupiansky potok* ZMp. 10
1974 *Krupica* ZMp. 10
1975 *Krupianský potok* MO ČSSR.
1976 *Krupiansky potok* ZMp. 10
1977 *Krupiansky potok* ZMp. 10
1977 *Krupský potok* VSO. I, 329
1978 *Krupský potok* VMp. 50
1978 *Krupanský potok* VSO. III, 133
1979 *Krupský potok* GN. 10; ES. III, 259
1980 *Krupský potok* VMp. 50
1981 1986 *Krupský potok* TS. 5/1, s. 138
1983 *Krupiansky potok* ZMp. 10
1985 *Krupský potok* GNTn. Trn., HK.
1985 *Krupský potok (Krupica, Krupiansky potok)* GNTn. Biň.
1985 *Krupský potok (Krupiansky potok)* GNTn. Brest., Buč., DKr., Nah., Špač.
1986 *Krupský potok* TS. 5/2, s. 132
1987 *Krupica, Krupiansky potok* ZMp. 10
1989 *Krupský potok* AMp. 15
1991 *Krupský potok* VMp. 50
1992 *Krupiansky potok* ZMp. 10
1993 *Krupský potok* ZMp. 10
1994 *Krupský potok* TMp. 129
1996 *Krupiansky potok* ZMp. 10
1997 *Krupský potok* TMp. 151
1999 *Krupský potok* PAS.; ZMp. 50
2000 *Krupský potok* ZMp. 50
2002 *Krupský potok* TMp. 129
2003 *Krupský potok* Petráš, s. 30
2003 *Krupanský potok* Hrušovský, s. 21

2004 *Krupský potok* MK. 25
 2005 *Krupský potok* TAS. 50
 2006 *Krupský potok* TSK.
 2008 *Krupský potok* ZMp. 10
 náreč. Járek Buč., Vidlička, s. 16
 náreč. *Dolina* Brest., Hrušovský, s. 23,
Dolinka, Krupanský potok KJÚ. (Brest.)
 ON.: 1. Horná Krupá: → *Krupica*
 2. Dolná Krupá: → *Krupica*
 3. Trstín:
 (1256 *Machalan* CDSI. II, Nr. 563)
 1297 *Massalan* VSO. III, 200
 1390 *Nadasd* VSO. III, 200
 1773 *Nádas, Nadás* Majt. 306
 1786 *Nádasch* Majt. 306
 1808 *Nádas* Majt. 306
 1863 – 1907 *Nádas* Majt. 306
 1913 *Pozsonynádas* Majt. 306
 1920 – 1945 *Nadaš* Majt. 306
 1948 *Trstín* Majt. 306
 4. Špačince:
 1275 *Spacha* VSO. III, 133
 1316 *Spacza* RDSI. II, Nr. 99
 1322 *Spacha* RDSI. II, Nr. 860
 1292 *Spachca* VSO. III, 133
 1510 *Spacnyky* VSO. III, 133
 1773 *Spacza, Spatznitz, Spacznicze*
 Majt. 289
 1786 *Spatza, Spatzing, Sspačince* Majt.
 289
 1808 *Spáczca, Sspacynce* Majt. 289
 1863 – 1907 *Spáca* Majt. 289
 1913 *Ispáca* Majt. 289
 1920 *Špačince* Majt. 289
 5. ON. > TN. *Dolina* (samota < pole;
 Bučany):
 1898 *Dolina major* KMp. Bučany (Z od
 obce)
 TN.: 1. 1985 *Dolina* (pole) GNTn.
 Buč., KJÚ. (Brest.)

2. miest. *Pred Dolinou* (pole) Vidlička,
 s. 23
 náreč. *Pred Dolinku* KJÚ. (Brest.)
 3. *Za Dolinou* (pole) Vidlička, s. 23
 4. † 1896 *Nádaszki patak* (pole) KMp.
 HK.
 5. 1884 *Polana* (pole; Špač.) VM. III
 Etym.: Názov *Krupský potok* vznikol
 z osadného názvu [Horná, Dolná] *Kru-
 pá* (ten azda z VN. **Krupá* (porov. heslo
 → *Krupica*); podľa LMŠ., s. 162, vzni-
 kol z koreňa **krǫpъ* – krátky; R. Krajčo-
 vič predpokladá, že vznikol z apel. **krǫ-
 pa* – malá, ale odolná pevnosťka – a jeho
 vznik kladie asi do 9. st.; 2005, s. 78,
 80). V tejto súvislosti sa vraciame k vý-
 kladu hydronyma → *Krupica*, kde sme
 naznačili, že názov *Krupá* sa pôvodne
 vzťahoval azda na pomenovanie potoka
 (< psl. **krǫpъ(jь)* / **krupъ(jь)* – hrubý,
 hrubozrný; ESSJa, 13, s. 27 – 28), a až
 neskôr ho prevzala obec, ktorá sa vy-
 profilovala na jeho brehu (VN. **Krupá*
 > ON. *Krupá* > VN. *Krupica*).
 Staršie doklady naznačujú, že pôvodný
 názov potoka v hornom toku bol *Polana*,
 a až neskôr sa uplatňoval názov od-
 vedený od osadného názvu *Krupá* (a
 to až po sútoku s Krupicou pri D. Krup-
 pej). Ukazuje sa teda, že hydronymum
 **Krupá* (dnešná → *Krupica*) sa spočiat-
 ku vzťahovalo na dnešný tok Krupice
 a Krupského potoka od sútoku s ňou;
 horný tok dnešného Krupského potoka
 sa vnímal ako jej prítok (Polana).
 Názov *Krupanský potok* je pravdepod-
 obne nárečový názov a na jeho základe
 vznikla staršia spisovná podoba *Kru-
 piansky potok*.
 Názov *Krupniansky potok* je pravdepod-

dobne tlačová chyba (nie je správne utvorený – predpokladal by osadný názov so základmi *Krupn-/Krupň-*).

Názov *Polana*, ktorý pôvodne pomenúval pravdepodobne iba hornú časť toku, vznikol podľa terénneho názvu *Polana* (apel. *polana* – horská lúka, lúka v lese; HSSJ. IV, s. 40; SSN. II, s. 943).

Názov *Dolina* vznikol proprializáciou pomenovania terénneho útvaru (apel. *dolina* < psl. **dolъ*), názov *Dolinka* vznikol z názvu zaniknutej osady (> terénneho názvu) *Dolina* (názvy sa používali v dolnej časti toku).

Názov *Špačinský potok* vznikol z osadného názvu *Špačince*, apel. *potok*; univerbizáciou názov *Špačinská* [voda].

Názov *Nádašský potok* vznikol zo staršieho názvy obce Trstín (*Nádaš* < maď. *nád, nádas* – trstina, trstie, vysoká vodná tráva), apel. *potok* (VN. > TN. *Nádašský potok*).

Názov *Starý potok* (nem. *Alter Bach*) vznikol podľa pôvodnosti (neupravenosti) koryta z adj. *starý*, apel. *potok*.

Názov *Jarok* (náreč. *Járek*) vznikol proprializáciou apel. *jarok* – priekopa pri ceste, menší potok, pozdĺžna priekopa; KSSJ., s. 219.

Najstarší doklad (1316 *Pathak*) vznikol proprializáciou apel. *potok* > maď. *patak*.

Lit.: Lutterer – Majtán – Šrámek, 1982, s. 162; Krajčovič, 2005, s. 78, 80.

Kuliarsky kanál 7,2 km; kanál odvodňujúci Dolnú Blavu do Dolného Dudváhu (azda jej pôvodné koryto) pred jej prirodzeným ústím; odpája sa od Dolnej Blavy SV od obce Brestovany, sme-

ruje na J, s Dolným Dudváhom sa spája V od obce Zavar; variant: Blavica; TN. Kuliarsky diel; VN. Blava.

VMp. 50: 35-34 (nepomenovaný)

VN: 2003 *Blavica* Hrušovský, s. 17

2009 *Kuliarsky kanál* SÚGKK.

TN.: 1978 *Kuliarsky diel* (pole) VMp. 50

VN.: → Blava

Etym.: Názov *Kuliarsky kanál* vznikol z terénneho názvu *Kuliarsky diel* (názov nie je jasný; pravdepodobne ide o chybu, azda by malo ísť o **Kuriálny* alebo **Kuriálsky* (prešmyčkou *Kuliarsky*) *diel* < *kúria* – „patriaci kúrii, zemianskemu domu alebo menšiemu kaštieli“ porov. SSJ. I, s. 794; ani jeden z týchto názvov však nemáme doložený v štandardizačných zoznamoch ani v uvádzaných prameňoch), apel. *kanál*.

Názov *Blavica* je deminutívny názov utvorený z VN. → *Blava* a pomenúva ľavostranné rameno (kanál) rieky *Blava*.

L

Lančársky potok p. Borovský kanál (→ Horný Dudvák), 13 km; pramení SZ od obce Lančár, ústi JV od nej; variant: Dolinka (úsek od pôv. zaústenia do Holešky); pred reguláciou viacerých tokov v mikroregióne ústiel do dnes zaniknutého koryta Holešky; variant: Dolinka; ON. Lančár; TN. Dolina.

VMp. 50: 35-31; 32

VN.: 1965 *Lančársky potok* HP.

1968 *Lančársky potok* ZVMp. 50

1970 *Lančársky potok* MO ČSSR.

1971 *Lančársky potok* HČ.

1972 *Lančársky potok* ZMp. 10
1975 *Lančársky potok* MO ČSSR.
1978 *Lančársky potok* VMp. 50
1979 *Lančársky potok* GN. 10
1980 *Lančársky potok* VMp. 50
1981 (d. t.) *Dolinka* ZMp. 10
1984 *Lančársky potok* ZMp. 10
1985 *Lančársky potok* GNTn. DLop., Lanč.
1985 *Dolinka* GNTn. Ves., Dub.
1987 (h. t.) *Lančársky potok*, (d. t.) *Dolinka* ZMp. 10
1989 *Lančársky potok* AMp. 15
1991 *Lančársky potok* ZMp. 10; VMp. 50
1994 *Lančársky potok* TMP. 129
1999 *Lančársky potok* PAS; ZMp. 50
2002 *Lančársky potok* TMP. 129
2004 *Lančársky potok* MK. 25
2005 *Lančársky potok* TAS. 50
2006 *Lančársky potok* TSK.
ON.: Lančár:
1262 *Kuerencher* Šmil. Nr. 142 B
1262 *Kerencher* Mar. 373
1302 *Gerenger* Mar. 374
1316 *Gerenger* RDSL. II, Nr. 118
1332 – 1337 *Guerenger* VSO. II, 133
1394 *Lanchar* VSO. II, 133
1571 – 1573 *Lanchyar* Ur. I, s. 379
1773 *Lancsar* Majt. 133
1786 *Lancschár* Majt. 133
1808 *Lancsár* Majt. 133
1863 – 1913 *Lancsár* Majt. 133
1920 – 1991 *Lančár* Majt. 133
od r. 1991 *Kočín-Lančár* Majt. 133
TN.: 1899 *Dolina* (dolina, samota) KMp. Ves.
1985 *Dolina* (zan. samota) GNTn. Ves.
Etym.: Názov *Lančársky potok* vznikol z osadného názvu *Lančár* – pôvodne

sa nazývala **Grnčar-*, porov. najstaršie doklady, „apel. *lončár* je zasa slovenské pojmenovanie hrnčiare; dnešné meno je tedy prekladom starého **Hrnčiarovce*“ (Šmil., s. 19) a dnešný názov je pozostatkom chorvátskej kolonizácie svahov Malých Karpát v 14. st. (chorv. *lončar* = sloven. *hrnčiar*; porov. Marek, 2006, s. 373 – 374).

Názov *Dolinka* pomenúval dolnú časť Lančárskeho potoka po sútoku s Kočínskym potokom; motivoval ho terénny útvar, cez ktorý tečie, a vznikol z demin. apel. *dolinka* (< *dolina*).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 19; Marek, 2006, s. 373 – 374.

Legelő → Pastvinový kanál

***Lesov** dnes neidentifikovaný pravý prítok Gidry SZ od mesta Modry (možno aj horný tok Stoličného potoka). VMp. 50: 34-44 (neidentifikovaný); Šmil., s. 13, 302

1287 *ad riuulum Lizw* Šmil., Nr. 133
Etym.: Názov rekonštruoval V. Šmilauer v podobe **Lěsov* (< **lěsovъjъ* „lesový“ – lesný < **lěsz* zem porastená stromami; porov. ESSJa, 14, s. 244 – 245, 249 – 251) a uvádza aj ďalší vývin hydronyma po prevzatí do maďarčiny: > maď. *Leszou* > *Liszou* > *Liszó*; pomenúva potok pretekajúci cez les, súvislý stromový porast.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 302.

Líščí kanál 1,3 km; kanál nachádzajúci sa v od obce Vlčany, spája sa s Kačonským kanálom v lokalite Horné lúky; variant: Rávasdi.

- VMp. 50: 45-14
 1970 *Rávasdi* ZVMp. 50
 1971 *Rávasdi* ZVMp. 50
 1979 *Líščí kanál (Rávasdi)* GN. 10
 1982 *Líščí kanál* VMp. 50
 1983 *Líščí kanál* ZMp. 10
 1990 *Líščí kanál* ZMp. 10
 1993 *Líščí kanál* GNGa. Vlč.
 2000 *Líščí kanál* ZMp. 50
 Etym.: Názov *Líščí kanál* vznikol prekladom staršieho maď. názvu *Rávasdi* (ten pravdepodobne vznikol podľa terénneho názvu **Rávasdi*, v uvádzaných prameňoch však nie je doložený (maď. *rávas* – Istivý, prefikovaný > metaf. *líščí*).
- Lopašová** → Lopašovský potok
- Lopašova dolina** → Lopašovský potok
- Lopašovský kanál** → Lopašovský potok
- Lopašovský potok** I. Chtelnička (→ Horný Dudváh), 7 km; pramení na S okraji obce Dolný Lopašov, tečie JV smerom, ústi V od obce Nižná; varianty: Lopašová, Lopašova dolina, *Lopašovský kanál, *Bystrec (*Bysterec); ON. Dolný Lopašov.
 VMp. 50: 35-31; 32
 VN.: 1208-1209 *ad aquam Bysturus* CDSL. I, Nr. 149
 1216 *aqua Bysturus* CDSL. I, Nr. 208; Šmil., Nr. 143 A
 1392 *riiuulum Biztrech* Šmil., s. 21
 1837 – 1840 *Lopaššova dolina* VM. II
 1864-65 *Lopasoí cs.[atorna]* Šmil., s. 300
 1869 *Lopašov B.[ach]* PM.
 1884 *Lopašowa dolina* VM. III
 1932 *Lopašovský potok* Šmil., s. 300
 1937-38 *Lopašová* ŠMp. 75
 1965 *Lopašová* HP.
 1970 *Lopašovský potok* MO ČSSR.
 1971 *Lopašovský potok* HČ.
 1972 *Lopašová* ZMp. 10
 1975 *Lopašovský potok* MO ČSSR.
 1978 *Lopašovský potok* VMp. 50
 1979 *Lopašovský potok* GN. 10
 1980 *Lopašovský potok* VMp. 50
 1985 *Lopašovský potok* (aj *Lopašová*) GNTn. DLop.
 1987 *Lopašová* ZMp. 10
 1989 *Lopašovský potok* AMp. 15
 1991 – 92 *Lopašovský potok* ZMp. 10
 1994 *Lopašovský potok* Tmp. 129
 1999 *Lopašovský potok* PAS.; ZMp. 50
 2002 *Lopašovský potok* Tmp. 129
 2003 *Lopašová Hrušovský*, s. 21
 2004 *Chtelnička* MK. 25
 2005 *Lopašovský potok* TAS. 50
 2006 *Lopašovský potok* TSK.
 ON.: Dolný Lopašov:
 1394 *Lapaso, Lapasow* VSO. I, 346
 1571 – 1573 *Lapasso* Ur. I, s. 396
 1773 *Lopasso, Lopassow* Majt. 71
 1786 *Lopascho* Majt. 71
 1808 *Lopassó, Lopassow* Majt. 71
 1863 – 1882 *Lopassó* Majt. 71
 1888 – 1892 *Lopaso* Majt. 71
 1895 – 1907 *Lopassó* Majt. 71
 1913 *Alsólopasó* Majt. 71
 1920 *Lopašov* Majt. 71
 1927 *Dolný Lopašov* Majt. 71
 Etym.: Podľa prvých dokladov rekonštruoval názov potoka V. Šmilauer v podobe **Bystrec* alebo **Bysterec* (< adj. *bystrý*, psl. **bystrō* s významom rýchly, prudký, čistý – v hydronymii väčšinou ťažko určiť, ktorý význam bol motivujúci pri vzniku hydronyma).

Názvy *Lopašovský potok* a univerbizáciou názov *Lopašová* vznikli z osadného názvu [Dolný] *Lopašov*, apel. *potok* a pomenúvajú potok tečúci cez obec s týmto názvom. Názov **Lopašovský kanál* (maď. *Lopasói csatorna*) je technický názov, pomenúva upravenú časť koryta. Doklad Chtelníčka (2004) nie je variant; chyba vznikla pri zakresľovaní toku.
Lit.: Šmilauer, 1932, s. 300.

Lošonská voda → Smutná

Luh → Dubovský potok

Luhový potok p. Trnávka (→ Dolný Dudvák), 2 km; pramení v katastri mesta Smolenice, tečie JV smerom, ústi JV od mesta vo vodnej nádrži Boleráz.

VMp. 50: 35-33

1968 *Luhový potok* ZVMp. 50

1970 *Luhový potok* MO ČSSR.

1971 *Luhový potok* HČ.

1975 *Luhový potok* MO ČSSR.

1979 *Luhový potok* GN. 10

1980 *Luhový potok* VMp. 50

1997 *Luhový potok* Tmp. 151

2003 *Luhový potok* Tmp. 128; Tmp. 11

2005 *Luhový potok* TAS. 50

Etym.: Názov *Luh* vznikol propralizáciou apel. *luh* (< psl. **logъ* s geneticou súvislosťou s apel. *lúka*, psl. **lōka* a *ka(lo)luža* < **luža* a vo všeobecnosti ním možno označiť polia a lesy na mokrej pôde v nížinách; porov. ESSJa, 16, s. 141, 217; Majtán, 1996, s. 38 – 41), názov teda motivovala charakteristika územia, cez ktoré tečie „potok tečúci cez luhy, cez zamokrený terén“.

Lit.: Majtán, 1996, s. 38.

Lukáčov jarok → Planinka

M

Máčonášsky → Mačonský kanál

Mačonášsky odpad → Mačonský kanál

Mačonský kanál 2,6 km dlhý kanál spájajúci sa JV od obce Kráľov Brod s Kolárovoým kanálom (SZ od samoty Mačonáš); varianty: Mačonášsky, Mačonášsky odpad; ON. Mačonáš; TN. Mačonské.

VMp. 50: 45-14

VN.: 1971 *odpad Mačonášský ZVMp. 50*

1979 *Máčonášsky kanál (Máčomášsky)*

GN. 10

1982 *Mačonský kanál* VMp. 50

1983 *Mačonský kanál* ZMp. 10

1990 *Mačonský kanál* ZMp. 10

1993 *Mačonský kanál (Máčonášsky kanál)*

GNGa. KBrod

2000 *Mačonský kanál* ZMp. 50

2004 *Máčonášsky kanál* ZMp. 10

2005 *Máčonášsky kanál* TAS. 50

ON.: Mačonáš (hosp. dvor; Kráľov Brod):

1884 *Duna metik májor* VM. III

1978 *Máčonáš* VSO. III, 382

1982 *Mačonáš* VMp. 50

1983 *ŠM Močonské* ZMp. 10

1990 *Mačonáš* ZMp. 10

1993 *Mačonáš (ŠM Mačonáš)* GNGa.

KBrod

TN.: 1983 *Močonské (pole)* ZMp. 10

1990 *Mačonské* ZMp. 10

1993 *Mačonské (Mačonášske, Močonské)*

GNGa. KBrod

Etym.: Názov *Mačonský kanál* vznikol z názvu hospodárskeho dvora *Mačonáš* (< azda **Močon-/ *Močen-* od koreňa *moč-* (porov. Stan., SJ, II, 298) alebo z osobného mena so základom **Mač-* (porov. Stan., SJ, II, s. 278), apel. *kanál*. Starší názov *Mačonášsky odpad* vznikol z osadného názvu *Mačonáš*, apel. *odpad* – odtok, kanál.

Doklad *Máčomášsky* je tlačová chyba.

Lit.: Stanislav, SJ, II, s. 298.

Machalov odpad → Raková

Majdan I. Parná (→ Trnávka → Dolný Dudváh) 5 km; vodný tok prameniaci Z od mesta Smolenice v lokalite Polámané, tečie JV smerom, ústi JZ od mesta pri horárni Majdan; ON. Majdan.

VMp. 50: 35-33

VN.: 1980 *Majdan* VMp. 50

2009 *Majdan* SÚGKK.

ON.: Majdan (samota; Horné Orešany):

1896 *Majdan malom* KMp. Lošonec

1952 *Majdán* GŠ. 50

1962 *Majdán* TS. 34/1, s. 85

1968 *Majdanské* ZVMp. 50

1970 *Majdan* MO ČSSR.

1977 *Majdan, Majdanský mlyn* VSO. I, 438

1980 *Majdan* VMp. 50

1981 *Majdan (Majdanské)* GN. 11

1985 *Majdan (Majdán)* GNTn. Smol.

1986 *Majdán* TS. 5/2, s. 123

2006 *Majdanské* Babirát, 2006, s. 8

Etym.: Názov *Majdan* vznikol podľa názvu samoty *Majdan*, cez ktorú tečie; osadný názov vznikol pravdepodobne z osobného mena *Majdán* – r. 1708

tu vraj dal vybudovať mlynár Majdán, chorvátsky prístahovalec, mlyn, zrušený bol v 60. rokoch 19. st., vybudoval aj mlyn pod Oborou (Babirát, 2006, s. 99). Treba však poznamenať, že priezvisko *Majdan/Majdán* v inventári chorvátskych priezvisk nenachádzame (zaujímavé však je, že doložené sú priezviská *Majdanić, Majdanović, Majdančić, Majdandžić*; porov. LPSRH., 1976, s. 352). Doložené ho máme v poľštine (*Majd-an*) ako priezvisko odvodené od priezviska *Majda*; tu však možno aj proprietizáciou poľ. apel. *majdan* – námestie; Rymut, 2001, s. 56; v tomto a ďalších významoch aj ukr. *майдан* – námestie, čistina v lese, rovina, v chorváčtine *majdān* < tur. *maidan* – voľné rovné miesto, rovina; porov. ESUM. 3, s. 361; Brückner, 1957, s. 318).

Lit.: Babirát, 2006, s. 99; Rymut, 2001, s. 56.

Majerský kanál 2,2 km; kanál spájajúci sa JV od obce Kráľov Brod so Slanišťským kanálom JV od samoty Mačonáš (k. ú. Kráľov Brod); variant: Ďršegmajerský kanál.

VMp. 50: 45-14

1971 *Ďršegmajerský kanál* ZVMp. 50

1982 *Majerský kanál* VMp. 50

1983 *Majerský kanál* ZMp. 10

1990 *Majerský kanál* ZMp. 10

1993 *Majerský kanál* GNGa. KBrod

2000 *Majerský kanál* ZMp. 50

2005 *Majerský kanál* TAS. 50

Etym.: Názov *Majerský kanál* motivovala skutočnosť, že sa nachádza pri hospodárstve, majeri Mačonáš; vznikol z adj. *majerský* (< apel. *majer* < nem. *Meier-hof* – veľkostatok; Mach., s. 283), apel. *kanál*.

Starší názov *Ěršegmajerský kanál* je ume-
lý názov: maď. *érsek* – arcibiskup, apel.
majer, apel. *kanál*; „kanál nachádzajúci
sa pri majeri patriacom arcibiskupstvu“.

Manéver → Manivier

Manivier p. Horný Dudvák, 5,6 km;
pramení Z od obce Radošovce, tečie JV
smerom, ústi JV od obce Ratkovce; va-
riant: Manéver; TN. Manivier.

VMp. 50: 35-34

VN.: 1937 *Manivír* ŠMp. 75

1967 *Manéver* ZVMp. 50

1970 *Manivier* MO ČSSR.

1971 *Manéver* HČ.

1975 *Manivier* MO ČSSR.

1978 *Manivier* VMp. 50

1979 *Manivier* (Manéver) GN. 10

1985 *Manivier* (*Manivír*) GNTn. Rad.

1985 *Manivier* (*Manéver*) GNTn. Rat.

1989 *Manivier* ZMp. 10

1997 *Manivier* TMp. 152; TMp. 151

2000 *Manivier* ZMp. 50

2005 *Manivier* TAS. 50

TN.: 16. st. **Suchý Manivier* Kubiš, s. 39

1837 – 1840 *Maniwēr Dolina* VM. II

1867 *Na Manivír* KKMp. VK.

1884 *Manivír dolina* VM. III

1898 *Manivír* (dolina, pole) KMp. Jasl.

1898 *Manivieri* KMp. VK.

1930 *Manivír dla*. ŠMp. 75

1935 *Manivír dolina* ŠMp. 75

1940 *Manivír dolina* ŠMp. 75

1945 *Manivír dolina* Mp. 75

1952-53 *Manivír* GŠ. 50

1954 *Manivierske* ŠMO. 5

1979 *Manivier* (*Manivír dolina*) GN. 10

1980 *Manivier* VMp. 50

1985 *Manivier* (*Manivír*) GNTn. Rad.,

Peč., VK.

1989 *Manivír* ZMp. 10

Etym.: Názov *Manivier* (náreč. *Manivír*)
vznikol podľa terénneho názvu (názvu
doliny) *Manivier*. Názov nie je jasný,
motivovala ho pravdepodobne skutoč-
nosť, že v jej blízkosti (pri obci Veľké
Kostolany) po takmer dvojmesačnom
obliehaní sa odohrala zdrvujúca po-
rážka bratříkov vojskami kráľa Mateja
Korvína (6.12.1466 – 29.1.1467; padlo
tu asi 2000 bratříckych vojakov). Názov
mohol vzniknúť z nem. ver. *manövie-
ren* – manévrovať, pohybovať sa, meniť
smer (o vojsku), taktizovať < apel. *s Ma-
növer* – vojenské cvičenie, manévre. Vý-
znamovo mu zodpovedá aj starší názov
Manéver.

Mariáš p. Horná Blava (→ Horný Dud-
vák) 1,9 km; podľa KMp. obce Dobrá
Voda a ZMp. 10 pôvodne horný tok po-
toka Blavy; pramení SZ od obce Dobrá
Voda v lokalite Mariáš, ústi v obci; TN.
1. Mariáš, 2. Nad Mariášom, 3. Pod Ma-
riášom, 4. Mariášske brehy.

VMp. 50: 35-31 (nepomenovaný)

VN.: 1968 *Mariáš* ZVMp. 50

1972 *Mariáš* ZMp. 10

1981 *Mariáš* TS. 5/1, s. 139

1985 *Mariáš* GN'Tn. DVoda

1986 *Mariáš* TS. 5/2, s. 133

1989 *Mariáš* AMp. 15

1991 *Mariáš* ZMp. 10

2002 *Mariáš* TMp. 129

2003 *Mariáš* TMp. 11

2005 *Mariáš* TAS. 50

TN.: 1. 1899 *Kaplnka Máriás forrás*,
Szt. háromság kápolna (kaplnka) KMp.
DVoda

1938 *Mariáš* ŠMp. 75
 1980 *Mariáš* VMp. 50
 1983 *Mariáš* ZMp. 10
 2002 *Mariáš* Tmp. 129
 2. *Nad Máriášom, Mad Mariášom* (les)
 1899 *Nad Máriášom, Nad Mariášom*
 Kmp. DVoda
 3. 1898 *Pod Mariášom* (samota, les)
 MTT. 75
 1899 *Pod Máriáš* Kmp. DVoda
 1938 *Podmariáš* ŠMp. 75
 1952 *Podmariáš* GŠ. 50
 2002 *Pod Mariášom* (les) Tmp. 129
 4. 1985 *Mariášske brehy* (les, pole)
 GNTn. DVoda
 VN.: → *Mariáš* [vodné plochy]
 Etym.: Názov *Mariáš* vznikol podľa
 názvu prameňa, z ktorého vyviera; →
Mariáš [kapitola Názvy vodných plôch
 a prameňov].

Meder p. Salibský Dudvák, 8,3 km; pra-
 mení V od obce Horné Saliby, tečie JV,
 neskôr SV smerom, ústi v obci Horné
 Saliby; variant: Kaponca ér; TN. Meder.
 VMp. 50: 45-14
 VN.: 1869 *Megyer B.[ach]* PM.
 1882 *Megyer p.* ŠMp. 75
 1890 *Megyer p.* MTT. 75
 1890 (d. t.) *Megyer*, (h. t.) *Kaponcza ér*
 Kmp. HSal.
 1965 p. *Meder* HP.
 1970 *Meder* MO ČSSR.
 1971 *Meder* HČ., ZVMp. 50
 1974 *Meder* MO ČSSR.
 1979 *Meder* GN. 10
 1982 *Meder* VMp. 50
 1983 *Meder* ZMp. 10
 1983 *Meder* ZMp. 10
 1989 *Meder* ZMp. 10

1993 *Meder* GNGa. HSal.
 2005 *Meder* TAS. 50
 TN.: 1993 *Meder* (pole) GNGa. Vozo-
 kany
 1983 *Meder* ZMp. 10
 1989 *Meder* ZMp. 10
 2000 *Meder* ZMp. 50
 2005 *Meder* ZMp. 10
 Etym.: Výklad názvu *Meder* (mad. *Megyer*)
 nie je jednoznačný. Ako ukazujú
 staršie maďarské doklady, mohol vznik-
 núť z mad. apel. *megye* – sloven. *medza*,
 hranica (< psl. **meda*; Mach., s. 296),
 mad. apel. *ér* – potôčik a motivovala by
 ho rozhraničujúca funkcia toku; „tok
 ležiaci na hranici katastrálnych území“.
 Podoba názvu však nevylučuje, že ná-
 zov vznikol z etnonyma *Maďar* (mad.
Megyer; porov. ON. Velký Meder, mad.
Megyer), v takomto prípade by sme
 mohli predpokladať existenciu staršie-
 ho osadného názvu motivovaného (ma-
 ďarskou) etnickou príslušnosťou obyva-
 telov osady, príp. by mohlo ísť o potok,
 pri ktorom žili Maďari a pod. Pomenú-
 vatelmi by v tomto prípade boli Slováci.
 Názov *Kaponcza ér* nie je jasný, vzni-
 kol pravdepodobne z terénneho názvu
 **Kaponcza* (v uvádzaných prameňoch
 nie je doložený) < mad. apel. *kaponcza/*
kapocza – kantár, ohlávka s uzdou; mo-
 tivácia však nie je jasná). Názov mohol
 vzniknúť prešmyknutím hlások zo slo-
 ven. apel. *kopanica* (resp. možno ide
 o dajakú zaniknutú osadu **Kopanica*
 – VM. II, III potvrdzujú v lokalite s les-
 nými porastmi viacero malých, najčas-
 tejšie dočasných osád – salašov). Názov
 by tak motivovala skutočnosť, že potok
 tiekol okolo *kopanice* (alebo *kopanic*),

okolo lokality získanej kľčováním stro-
mov alebo kríkov (< ver. *kopať*; Majtán,
1996, s. 65 – 66).

Mladá Blava → Blavička

† **Mladý potok** (1) zaniknuté rameno
rieky Trnávky v obci Bohdanovce nad
Trnavou, ktoré slúžilo ako mlynský ná-
hon na prevádzkovanie troch mlynov
v obci; variant: Nový potok.

VMp. 50: [35-33]

1993 *Mladý potok* Babirát, s. 24

náreč. *Mladí potok*, *Noví potok* KJÚ.
(Bohd.)

Etym.: Názov *Mladý potok* (adj. *mladý*
< psl. **molde*, apel. *potok*) a synonymný
názov *Nový potok* (adj. *nový* < psl. **novъ*,
apel. *potok*) motivovala sekundár-
nosť koryta ramena.

Mladý potok (2) → Parná

† ***Mlynské rameno** 1 km dlhé zanik-
nuté ľavostranné rameno Krupského
potoka na V okraji obce Horná Krupá;
odpájalo sa na S okraji obce, s Krup-
ským potokom sa spájalo na J okraji
obce; variant: Starý potok.

VMp. 50: [35-31]

1896 *Malom ág* KMp. HK.

1954 *Starý potok* ŠMO. 5

Etym.: Názov **Mlynské rameno* motivo-
valo hospodárske využitie ramena, na
ktorom stál mlyn (mad. apel. *malom* –
mlyn, apel. *ág* – rameno).

Názov *Starý potok* pomenúva pôvodné
koryto Krupského potoka (adj. *starý* <
psl. **starъ*, apel. *potok*).

† ***Mlynský jarok** (1) 0,6 km dlhé za-
niknuté ľavostranné rameno potoka Bu-
ková V od obce Buková.

VMp. 50: [35-31]

1896 *Malom árok* KMp. Buk.

Etym.: Názov ramena môžeme inter-
pretovať ako **Mlynský jarok* (mad. *ma-
lom* – mlyn, apel. *árok* – jarok); názov
motivovala hospodárska funkcia rame-
na, na ktorom stál mlyn.

***Mlynský jarok** (2) 1,5 km dlhé sčasti
zaniknuté pravostranné rameno rieky
Trnávky na Z okraji obce Majcichov;
dnes jeho južná časť slúži ako ústie Tr-
návky (pôv. ústila asi o 300 m severnej-
šie).

VMp. 50: 45-11 (čiastočne zaniknutý)

1893 *Malom árok* KMp. Majc.

Etym.: → † **Mlynský jarok* (1).

Mlynský náhon → Nový potok (2)

Mlynský potok (1) 2 km; ľavostranné
rameno potoka Gidry na S okraji obce
Cífer.

VMp. 50: 45-11 (nepomenovaný)

1895 *Malom patak* KMp. Cíf.

Etym.: Názov ramena môžeme inter-
pretovať ako **Mlynský potok* (mad. *ma-
lom* – mlyn, apel. *patak* – potok); názov
motivovala hospodárska funkcia rame-
na, na ktorom stál mlyn.

Mlynský potok (2) 1 km; ľavostranné
rameno potoka Gidry na J okraji obce
Cífer.

VMp. 50: 45-11 (nepomenovaný)

1895 *Malom patak* KMp. Cíf.

Etym.: → *Mlynský potok* (1).

† ***Mlynský potok** (3) zaniknuté pravostranné rameno potoka Holešky; začínalo sa SZ od mesta Vrbové, orientované bolo JV smerom popri toku Holešky cez mesto Vrbové, končilo sa na V okraji mesta; variant: *Nová Holeška; VN. Holeška.

VMp. 50: [35-32]

VN.: 1853 *Malom patak* KKMp. Vrb.

1880 *Malom patak* KKMp. Vrb.

1899 *Új Holeska p., Uj Holeska* KMp. Vrb.

VN.: → Holeška

Etym.: Názov **Mlynský potok* → Mlynský potok (1). Názov **Nová Holeška* motivovala sekundárnosť ramena oproti pôvodnému korytu Holešky (maď. adj. *új* – nový, VN. *Holeška*).

Mníšsky jarok I. Dubovský potok (→ Horná Blava → Horný Dudvák), 1,5 km; pramení a ústi S od obce Naháč, tečie južným smerom.

VMp. 50: 35-31 (nezaznačený)

1884 *Mniski jarek* VM. III

Etym.: Názov *Mníšsky jarok* motivovala skutočnosť, že preteká okolo zaniknutého Kláštora sv. Kataríny (adj. *mníšsky* < apel. *mních* (< sthn. *Munih* < lat. *monicus*; Mach., s. 370).

***Mřtvy Dudvák** → Salibský Dudvák

† ***Mřtvy potok** dnes neidentifikované (zaniknuté) rameno Krupského potoka medzi obcami Dolná Krupá a Špačince. VMp. 50: [35-33]

1316 *holthpathak* RDSL. II, Nr. 99

Etym.: Doklad interpretujeme ako **Mřtvy potok* (maď. *holt* – mřtvy, *patak* – po-

tok) a motivovala ho sekundárnosť ramena s mřtvou, stojatou vodou, príp. ho motivovala skutočnosť, že rameno bolo vyschnuté alebo často vysychalo.

† ***Mřtvy Váh** zaniknuté pravostranné rameno Váhu s dĺžkou asi 21 km; od Váhu sa odpájalo pri Kráľovej nad Váhom, smerovalo na J cez východný okraj obce Diakovce, od obce Diakovce ďalej JV smerom cez obec Žihárec a naspäť k Váhu sa pripájalo na južnom okraji obce Neded; jeho hornú časť dnes kopíruje Kráľovský kanál a derivačná sieť Kráľovského a Kolárovskeho kanála (v minulosti sa s ním od západu spájala → Derňa); varianty: Starý Váh, Pena. VN. Váh.

VMp. 50: [45-12; 14]; Šmil., s. 83, 334

VN.: 1138 *iuxta ripa fluvii nomine Holut Wag* CDSL. I, Nr. 78

1211 *aqua nomine Holtwag, iuxta ripam Holtwag* CDSL. I, Nr. 168

1214 *iuxta fluvii nomine Holtwag, fluvii Holutuuaq, fluvium Holutwag* CDSL. I, Nr. 192

1223 *fluvii nomine Holtwag, Holutwag* CDSL. I, Nr. 286

1236 *Holut Wag, Holutwag* Šmil., Nr. 282

1251 *Holuthwag* CDSL. II, Nr. 370

1252 *Holthwag* CDSL. II, Nr. 400; (1251-52) Šmil., Nr. 281

1297 *fluuium Holtvag* Šmil., Nr. 162 B

1782 – 1784 *Alte Waag oder Penna Flus, alte Wag oder Penna* VMS I.

1837 – 1840 *Holtwágh, Holt Vágh* VM. II

1884 (už len v dolnej časti) *Holt Waag* VM. III

VN.: Váh

Etym.: Názov *Holtvág* (< maď. *holt* – mŕtvy, VN. *Váh*, maď. *Vág*) pomenúva sekundárny tok (rameno) Váhu a môžeme ho interpretovať ako **Mŕtvy Váh*. Kartografické pramene a pravidelné používanie latinského termínu *fluvium* naznačuje, že išlo o veľké rameno Váhu a jeho sekundárnosť sa teda natoľko nepocitovala ako v prípade menších vodných tokov. Naznačuje to aj variant **Starý Váh* (*Alte Waag*; nem. *alte* – starý; pomenúva pôvodné koryto Váhu alebo jedno z jeho hlavných korýt pred reguláciou).

Názov *Pena* poukazuje na skutočnosť, že → Derňa (či → *Pena*) sa pôvodne spájala s **Mŕtvym Váhom*.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 334.

N

Na bahnách → Šárd

Na červených vrbach → Vrbový kanál

Na Veľkej → Veľký kanál

Nádašský potok → Krupský potok

Nárašdský kanál → Topoľnícky kanál

Nárašdský odpad → Topoľnícky kanál

Nededsko-vlčiansky kanál → Neded--Vlčany

Neded-Vlčany 4,8 km; kanál spájajúci Vlčiansky kanál s Kolárovsým kanálom; začína sa na V okraji obce Vlčany,

končí sa JV od obce Neded; variant: Nededsko-vlčiansky kanál; ON. 1. Neded, 2. Vlčany.

VMp. 50: 45-14; 32

VN.: 1971 *Neded-Vlčany* ZVMp. 50

1979 *Neded-Vlčany* GN. 10

1982 *Neded-Vlčany* VMp. 50

1983 *Neded-Vlčany* ZMp. 10

1984 *Neded-Vlčany* ZMp. 10

1990 *Neded-Vlčany* ZMp. 10

1991 *Neded-Vlčany* ZMp. 10

1993 *Nededsko-vlčiansky kanál* GNGa. Ned., Vlč.

2000 *Neded-Vlčany* ZMp. 50

2005 *Nededsko-Vlčiansky kanál* TAS. 50

2007 *Neded-Vlčany* (predtým *Nededsko-vlčiansky kanál*) SÚGKK.

ON.: 1. Neded:

(1111 *Neget* CDSl. I, Nr. 68)

1113 *Niget* CDSl. I, Nr. 69

1206 *Negied* CDSl. I. Nr. 137

1278 *Negeed* VSO. II, 288

1316 *Neged* RDSl. II, Nr. 130

1920 *Neded* VSO. II, 288

1773, 1786 *Negyed* Majt. 197

1863 – 1913 *Negyed* Majt. 197

1938 – 1945 *Negyed* Majt. 197

1808 *Negyed, Neděd'* Majt. 197

1920 *Neded* Majt. 197

1927 – 1938 *Neded, Negyed* Majt. 197

1945 – 1948 *Neded, Negyed* Majt. 197

1948 *Neded* Majt. 197

2. Vlčany:

1113 *Forcas* CDSl. I, Nr. 69

1206 *Forkas* CDSl. I, Nr. 137

1316 *Farkasd* RDSl. II, Nr. 130

1773, 1808 *Farkasd* Majt. 329

1863 – 1907 *Farkasd* Majt. 329

1786 *Farkaschd* Majt. 329

1913, 1938 – 1945 *Vágfarkasd* Majt. 329

1920 *Farkašd* Majt. 329

1927 – 1938 *Farkašd, Farkasd* Majt. 329

1945 – 1948 *Farkašd, Farkasd* Majt. 329

1948 *Vlčany* Majt. 329

Etym.: Názov *Neded-Vlčany* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Neded* (< **ne-dědъ* k apel. *dědъ*; Stan., SJ, II, s. 358) a *Vlčany* (preklad maď. názvu s apelatívnym základom *farkas* – vlk alebo osobným menom **Vlk*). Názov *Nedesko-vlčiansky kanál* ma takú istú motiváciu (< ON. *Neded, Vlčany*, apel. *kanál*).

Lit.: Stanislav, SJ, II, s. 358, 496.

Neded-Zemné → Zemniansky kanál

Neštich → Neštišský potok

† **Neštišský potok** dnes v kartografických prameňoch neidentifikovaný pravostranný prítok Trnávky v k. ú. obcí Bíňovce a Smolenice, ktorý zanikol v dôsledku výstavby vodnej nádrže Boleráz); variant: *Neštich*; ON. Smolenická Nová Ves (hist. *Neštich*).

VMp. 50: 35-33 (nepomenovaný)

VN.: 1871 *potok Nestich* Lich., s. 41

1985 *Neštišský potok (Neštiský potok)*

GNTh. Bíň., Smol.

ON.: Smolenická Nová Ves (č. o. Smolenice):

1363 *Výfolu* VSO. III, 58

1438 *Výfalu* Marek, s. 83

1773 *Neustift, Nestrich, Neústift* Majt. 269

1786 *Nestich, Neustift* Majt. 269

1808 *Nestich, Neustift, Nesstich* Majt. 269

1863 – 1882 *Nestich* Majt. 269

1888 – 1913 *Jánostelek* Majt. 269

1920 *Neštých* Majt. 269

1927 – 1948 *Neštich* Majt. 269

1948 – 1960 *Smolenická Nová Ves* Majt.

269

(r. 1960 pričlen. k obci Smolenice; Majt. 269)

Etym.: Pôvodne možno ide o Smolenický potok, keďže ho spomína D. Lichard (1871, s. 41) ako prvý významnejší prítok Trnávky. Názov *Neštich* vznikol podľa staršieho nemeckého názvu Smolenickej Novej Vsi (= *Neštich* < nem. *neu* – nový, *stiften* – založiť; založili ju pravdepodobne nemeckí kolonisti, v 16. st. sa poslovenčila; Marek, 2006, s. 83); názov *Neštišský potok* < ON. *Neštich*, apel. *potok*.

† **Nová Blava** (1) 2 km dlhé zaniknuté ľavostranné rameno Hornej Blavy; odpájalo sa SZ od obce Bučany, spájalo sa s ňou na Z okraji obce (vzniklo asi na zač. 17. st. pre potreby vodného mlyna a zaniklo r. 1976); VN. Blava.

VMp. 50: [35-34]

VN.: 1898 *Uj Blava* KMp. Buč.

1955 *Nová Blava* ŠMO. 5

náreč. *Nová Blava* Vidlička, s. 15, 84

VN.: → Blava

Etym.: Názov *Nová Blava* motivovala sekundárnosť ramena oproti pôvodnému korytu rieky; vznikol z adj. *nový* (< psl. **novъ*; maď. *új*), VN. *Blava*.

***Nová Blava** (2) 1,3 km; kanál na rieke Horná Blava v obci Malženice, ktorý vznikol r. 1979 úpravou ľavostranného ramena Hornej Blavy (mlynského náhona); VN. Blava.

VMp. 50: 35-34 (nepomenovaný)
VN.: 1898 *Uj Blava* KMp. Malž.
1993 *Nová Blava* Ozvald, s. 12
VN.: → Blava
Etym.: → Nová Blava (1).

***Nová Blava** (3) 0,5 km; ľavostranné rameno Hornej Blavy v obci Jaslovské Bohunice (na J okraji časti Jaslovce); VN. Blava.
VMp. 50: 35-33 (nepomenovaný)
VN.: 1898 *Uj Blava p.* KMp. Jasl.
VN.: → Blava
Etym.: → Nová Blava (1).

Nová Blava (4) → Blavička

Nová Blava (5) → Blava

***Nová Holeška** → + *Mlynský potok (3)

Nová Holeška → Veselský kanál

Novolúcky kanál 2 km; kanál spájajúci sa JV od obce Neded so Žihlavovým kanálom; variant: *Nová lúka; TN. Nová lúka.
VMp. 50: 45-14; 32
VN.: 1971 *Újré*t ZVMp. 50
1982 *Novolúcky kanál* VMp. 50
1983 *Novolúcky kanál* ZMp. 10
1990 *Novolúcky kanál* ZMp. 10
1993 *Novolúcky kanál* GNGa. Ned.
TN.: 1891 *Uj rét* (pole) KMp. Ned.
1983 *Nová lúka* ZMp. 10
1990 *Nová lúka* ZMp. 10
1993 *Nová lúka* GNGa. Ned.
Etym.: Názov *Novolúcky kanál* vznikol z terénneho názvu *Nová lúka* (adj. *nová*,

maď. *új*, apel. *lúka*, maď. *rét*), apel. *kanál*. Starší technický názov Újré't vznikol podľa maď. terénneho názvu *Új rét* = sloven. *Nová lúka*.

***Nová lúka** → Novolúcky kanál

***Nový potok** (1) ľavostranné rameno potoka Parná v obci Hrnčiarovce nad Parnou; odpája sa SZ od obce na okraji Trnavských rybníkov, tečie JV smerom, spája sa s tokom Parnej na V okraji obce. VMp. 50: 35-33 (nepomenovaný) koniec 19. st. *Uj Patak* Babirát, 2003, s. 111
Etym.: Názov **Nový potok* motivovala sekundárnosť ramena oproti pôvodnému korytu rieky Parná, vznikol z adj. *nový* (maď. *új*), apel. *potok* (maď. *patak*).

Nový potok (2) 1,8 km; ľavostranné rameno Chtelničky v obci Chtelnica, ktoré v minulosti slúžilo ako mlynský náhon; variant: Mlynský náhon.
VMp. 50: 35-31 (nepomenovaný) náreč. *Noví potok*, *Mlinskí náhon* Chtel.
Etym.: Názov *Nový potok* → *Nový potok* (1). Názov *Mlynský náhon* motivovala hospodárska funkcia ramena, ktoré malo funkciu mlynského náhona (adj. *mlynský* < apel. *mlyn* < psl. **mōlinъ* < sthnem. **mulin* < strlat. **molina*; Mach., s. 301 – 302; apel. *náhon*).

Nový potok (3) → + Mladý potok (1)

O

Obecný kanál 3,2 km; kanál spájajúci

sa Z od obce Dedina Mládeže s Koláro-
rovským kanálom; varianty: Kanál A,
Renczés ér, TN. Obecné lúky.

VMp. 50: 45-32

VN.: *Renczés ér* KMp. Kol.

1979 *Obecný kanál (Kanál A)* GN. 10

1982 *Obecný kanál* VMp. 50

1984 *Obecný kanál* ZMp. 10

1991 *Obecný kanál* GNKo. DM.; ZMp.
10

TN.: 1984 *Obecné lúky (pole)* ZMp. 10

1991 *Obecné lúky* GNKo. DM.

Etym.: Názov *Obecný kanál* vznikol z te-
rénného názvu *Obecné lúky* (adj. *obecný*
< apel. *obec*, apel. *kanál*). Názov *Kanál*
A je technický názov, vznikol propria-
lizáciou apel. *kanál* a identifikácie gra-
fémou A. Starší názov *Renczes ér* nie je
jasný.

Obuchovský potok p. Horný Dudváh,
4,7 km; pramení SZ od obce Podolie,
tečie JV smerom cez Korytnianske ko-
panice, osadu Obuchovci a po južnom
okraji obce Podolie; ON. Obuchovci.

VMp. 50: 35-32

VN.: 1999 *Obuchovský potok* ZMp. 50

2009 *Obuchovský potok* SÚGKK.

2010 *Obuchovský potok* VMp. 50

ON.: Obuchovci (samota; Podolie):

1978 *Obuchovci* VMp. 50

1981 *Korytnianske kopianice (Obuchov-
ci)* GN. 11

Etym.: Názov *Obuchovský potok* vznikol
z názvu samoty *Obuchovci* (< OM.
Obuch), vedľa ktorej tečie, apel. *potok*.

Očkovský → Očkovský potok

Očkovský odpad → Očkovský kanál

Očkovský potok → Očkovský kanál

Očkovský kanál p. Horný Dudváh, 5,5
km; vodný tok s upraveným vodným re-
žimom, pramení v obci Očkov, ústí JV
od obce Krakovany (pôvodne pramenil
S od obce Očkov); varianty: Očkovský
potok, Očkovský odpad, Očkovský,
Spúšť; ON. Očkov; TN. Pri spúšti, Za
spúšťom.

VMp. 50: 35-32

VN.: 1899 *Spuscs p.* KMp. Ost.

1899 *Szpuscs csatorna, Spuscs* (pri konci
kanála) KMp. Ost.

1901 *Izpuszco csatorna* KMp. Oč.

1951 *Spúšť* ŠMO. 5

1953 *Spúšť* ŠMO. 5

1970 *Očovský kanál (!)* MO ČSSR.

1970 *Očkovský* ZVMp. 50

1975 *Očovský kanál (!)* MO ČSSR.

1978 *Očkovský kanál* VMp. 50

1979 *Očkovský potok (Očkovský)* GN. 10

1981 *Očkovský potok* ZMp. 10

1985 *Očkovský potok* GNTr. Ost.

1987 *Očkovský potok* ZMp. 10

1991 *Očkovský potok* GNTr. Oč.

1999 *Očkovský kanál* ZMp. 50

2005 *Očkovský potok* ZMp. 10

ON.: Očkov:

1321 *Wchkou* RDSL. II, Nr. 726

1331 *Ochko* VSO. II, 339

1571 – 1573 *Ochko* Ur. I, s. 397

1773 *Ocsko* Majt. 210

1786 *Ocschko* Majt. 210

1808 *Ocskó, Očkow* Majt. 210

1863 – 1913 *Ocskó* Majt. 210

1920 *Očkov* Majt. 210

TN.: 1978 1. *Pri spúšti (Ostrov)* VSO.
II, 360

2. 1978 *Za spúšťom (Ostrov)* VSO. II, 360

Etym.: Názov *Očkovský potok* vznikol z osadného názvu *Očkov* (< OM. *Očko*, príp. demin. apel. *očko* < *oko* – metaf. „hlbšie jazierko pokryté vodným rastlinstvom obyčajne v zalesnenom priestore“; Krajčovič, 2005, s. 44), apel. potok.

Názvy *Očkovský kanál* a *Očkovský odpad* motivovala upravenosť pôvodného potoka na kanál, vznikli z ON. *Očkov*, apel. *kanál*, *odpad* – odtok, kanál. Názov *Očkovský* vznikol univerbizáciou < *Očkovský* [potok, kanál].

Názov *Spúšť* motivovala skutočnosť, že tok bol opatrený stavidlami, vznikol proprializáciou apel. *spúšť* (< ver. *spustiť*; náreč. *spúšć*) – zariadenie, ktorým sa uvádza do činnosti nejaký prístroj (SSJ, IV, s. 213), v tomto prípade stavidlo.

odpad Žihárec → Žihársky kanál

Orešianka → Orešiansky náhon

Orešianský potok → Orešiansky náhon

Orešiansky náhon 7,8 km; pôvodne vodný tok ústiaci do Parnej, dnes rameno odpájajúce sa z potoka Parná na J okraji obce Horné Orešany, JV od obce Košolná sa spája s Podhájskym potokom.

Pôvodne sa Orešianskym náhonom pomenúval 4 km dlhý kanál spájajúci hlavné koryto s riečkou Parná (azda pôv. koryto Orešianky); od Parnej sa odpája na J okraji obce Horné Orešany, spája sa s ňou JV od obce Dolné Orešany varianty: Orešianka, Orešianský potok; ON. 1. Dolné Orešany, 2. Horné Orešany.

VMp. 50: 35-33

VN.: 1884 *Oresanka p. VM. III*

1896 *Dios patak* KMp. Koš.

1930 *Orešanka p. ŠMp. 75*

1935 *Orešanka ŠMp. 75*

1938 *Orešanka ŠMp. 75*

1940 *Oresanka ŠMp. 75*

1945 *Oresanka Mp. 75*

1952 *p. Orešanka GŠ. 50*

1953 *Orešianský potok ŠMO. 5*

1958 *Orešianka MK. 75*

1965 *Orešanka HP.*

1962 *Orešianka TS. 34/1, s. 179*

1968 *Orešanka ZVMp. 50*

1971 *Orešanka HČ.*

1972 *Orešianka ZMp. 10*

1979 *Orešianka VMp. 50*

1980 *Orešianka VMp. 50*

1985 *Orešianka GNTn. Hor., Koš.*

1987 *Orešianka ZMp. 10*

1992 *Orešianka ZMp. 10*

2000 *Orešiansky náhon ZMp. 50*

2003 *Orešianka Hrušovský, s. 21*

2004 *Orešianka MK. 25*

2006 *Orešanka, Orešianka Babirát, s. 9, 16*

2007 *Orešiansky náhon* (predtým *Orešianka*) SÚGKK.

ON.: 1. Dolné Orešany:

(1235 – 1270, 1363/1364) *Gyos nunc vocata, olym vero Solyumus nuncupata* VSO. I, 337

1296 *Gyows* VSO. I, 337

1306 *Gyos* RDSL. I, Nr. 418, 435

1316 *Gyos* RDSL. II, Nr. 118

1390 *Villa Nucum Slavonicalis* VSO. I, 337

1420 *Oresya* VSO. I, 337

1437 *Oressaan a. n. Diosfallu* VSO. I, 337

1438 *Thothdyos* VSO. I, 337
1520 *Thotdioss* Marek, s. 84
1524 *villa Nucum Slavonicali* Marek, s. 84
1543 *Nußdorf* Ur. I, 73, *Windisch Nußdorff* Ur. I, 142, *Windisch Nüsdorff* Ur. I, 91, 96
1773 *Alsó-Dios, Unter-Nuszdorff, Dolne Oressany* Majt. 69
1786 *Alschó-Diósch, Jenes-Nußdorf, Unter-Nußdorf, Dolne Oressani* Majt. 69
1808 *Alsó-Dióš, Tót-Dióš, Windisch-Nußdorf, Unter-Nußdorf, Dolní Oressany* Majt. 69
1863 – 1913 *Alsódiós* Majt. 69
1920 *Dolné Orešany* Majt. 69
2. Horné Orešany:
1256 *villa Sumkerek* (neisté) Babirát, 2006, s. 18 (CDSL. I. uvádza, že sa nachádzala v blízkosti Boleráza)
1296 *possessio Gyows* VSO. I, s. 439
1306 *Gyos* RDSL. I, Nr. 418, 435
1316 *Gyos* RDSL. II, Nr. 118
1388 *Dyos* Babirát, 2006, s. 19
1390 *villa Nucum Teutonicalis* VSO. I, 439
1398 *Nemethdyos* VSO. I, s. 439
1414 *Nusstorff* Babirát, 2006, s. 20
1417 *Nusstorf* Babirát, 2006, s. 21
1543 *Teutschen Nussdorf* Babirát, 2006, s. 21
1543 *Nußderff* Ur. I, 78
1553 *Nemeth Dios* Babirát, 2006, s. 21
1561 – 62 *Nemeth Dyos* Babirát, 2006, s. 21
1633 *Felső Diós* Babirát, 2006, s. 21
1773 *Felső-Dios, Ober-Nuszdorff, Horne Oressany* Majt. 97
1786 *Felschő-Diósch, Ober-Nußdorf, Horné Oressani* Majt. 97

1808 *Felső vel Németh Diós, Ober Nussdorf, Hornj Oressany* Babirát, 2006, s. 21
1808 *Felső-Dióš, Német-Dióš, Ober-Nußdorf, Horní Ořessany* Majt. 97
1863 – 1913 *Felsődiós* Majt. 97
1920 *Horné Orešany* Majt. 97
Etym.: Názov *Orešiansky náhon* motivovala hospodárska funkcia ramena, ktoré slúžilo ako mlynský náhon, vznikol z osadného názvu [Horné, Dolné] *Orešany* (osadný názov motivoval typický porast < apel. *orech*, stsl. *orěchъ*, Mach., s. 418; maď. *dió* – orech, *diós* – orechový), apel. *náhon*. Názov *Orešiansky potok* vznikol z osadného názvu [Horné, Dolné] *Orešany*, apel. *potok*. Názov *Orešianka*: ON. *Oreš-any* + suf. *-ianka*).

Orvištský kanál 8 km (pôvodne 3,7 km; vznikol spojením Orvištského a Podhájskeho kanála); kanál spájajúci Starú Holešku s Dubovou Z od mesta Piešťany; varianty: Hlavný, Hlavný odpad; ON. 1. Veľké Orvište, 2. Malé Orvište.

VMp. 50: 35-32

VN.: 1965 *Hlavný odpad* HP.

1970 *Hlavný ZVMp*. 50

1978 *Orvištský kanál* VMp. 50

1979 *Orvištský kanál (Hlavný)* GN. 10

1981 *Orvištský kanál* ZMp. 10

1985 *Orvištský kanál* GNTn. Piešť.

1987 *Orvištský kanál* ZMp. 10

1989 *Orvištský kanál* AMp. 15

1994 *Orvištský kanál* Tmp. 129

1999 *Orvištský kanál* ZMp. 50

2002 *Orvištský kanál* Tmp. 129

2005 *Orvištský kanál* TAS. 50

ON. 1. Veľké Orvište:

1113 *Rivvis* CDSL. I, Nr. 69

1305 *Rywse* VSO. III, 247
1336 *Nogresse* VSO. III, 247
1500 *Erwysthye* Krajč., 1990, s. 59
1571 – 1573 *Nagi Hornysko* Ur. I, s. 379
1773 *Nagy-Eörviscse, Gros-Orwische, Welko Orwiscse* Majt. 320
1786 *Nagy-Oerwischcsche, Horné Orwiscse* Majt. 320
1808 *Nagy-Örvistye, Nagy-Eörvistye, Horní Orwisstě* Majt. 320
1863 – 1900 *Nagyörvistye* Majt. 320
1902 – 1913 *Nagyörvistye* Majt. 320
1920 – 1975, 1990 *Veké Orvište* Majt. 320

2. Malé Orvište (časť obce Ostrov):

1113 *Rivvis* CDSl. I, Nr. 69
1263 *Riuche* VSO. II, 222
1305 *Kysewr* VSO. II, 222
1336 *Kysresse* VSO. II, 222
1571 – 1573 *Kys Hornysko* Ur. I, s. 379
1773 *Kiss-Eörviscse, Klein-Orwische, Malo Orwiscse* Majt. 218
1786 *Kisch-Oerwischcsche, Dolné Orwiscse* Majt. 218
1808 *Kis-Örvistye, Kis-Eörvistye, Dolní Orwisstě* Majt. 218
1863 – 1900 *Kisörvistye* Majt. 218
1902 – 1913 *Kisörvistye* Majt. 218
1920 – 1973 *Malé Orvište* Majt. 218
(od r. 1974 pričlen. k obci Ostrov; Majt. 218)

Etym.: Názov *Orvištský kanál* vznikol z osadného názvu [Malé, Veľké] *Orvište* (< *rvišče*, podľa R. Krajčoviča malo toto apel. v 9. st. význam „priehlbina v pozdĺžnom tvare utvorená rozrývaním povrchu zeme < ver. **røvati* – vyrývať priehlbiny na povrchu zeme vytrhávaním koreňov drevného porastu a pod.; 2005, s. 44, t. j. „osada pri mieste

rozrytom jamami, priekopami pri dôležitom brode cez Váh“; novšie uvádza, že forma *Orvišče* vznikla ako hybridné kompozitum *ör-rvišče* < maď. *ör* – stráž; 1990, s. 59 (takýto výklad nie je pravdepodobný).

Názov *Hlavný odpad* je umelý, vznikol z adj. *hlavný*, apel. *odpad* (= odtok, kanál); názov *Hlavný* vznikol univerbizáciou z názvu *Hlavný* [odpad].

Lit.: Krajčovič, 1990, s. 59; 2005, s. 44.

P

† ***Pác** 1,6 km; zaniknutý tok pramenil SV od lokality Žihlavište JZ od obce Neded, tiekol JV smerom, ústil do † **Vlčieho* potôčika, ktorý sa spájal s dnešným *Studienským* kanálom.

VMp. 50: [45-32]

1884 *Pác er* VM. III

Etym.: Názov **Pác* nie je jasný (< azda podľa osobného mena **Pac, *Paca*; porov. Stanislav, SJ. II, s. 329).

Pajdla I. *Gidra* (→ *Dolný Dudvák*) 3,5 km; pramení SZ od obce Píla pri vrchu *Badúrka* (547 m n. m.), tečie V, neskôr JV smerom, ústi pri vodnej nádrži *Biela skala*; TN. *Pajdla, Pojidlá*.

VMp. 50: 34-44

VN.: 1884 *Paidla B.[ach]* VM. III

1895 *Paidla, Paidla patak* KMp. Čas.

1955 *Pajdal* ŠMO. 5

1970 *Pajdla* MO ČSSR.

1972 *Pajdla* ZMp. 10

1975 *Pajdla* MO ČSSR.

1979 *Pajdla* GN. 10

1983 *Pajdla* GNBv. Čas.

1984 *Pajdla* VMp. 50
2003 *Pajdla* TMp. 128
2005 *Pajdla* TAS. 50
TN.: 1895 *Paidla*, *Paidla völg*y (les, dolina) KMp. Čas.
2003 *Pojidlá* (les) TMp. 128

Etym.: Názov nie je jasný. Úplne sa azda nedá vylúčiť, že súvisí s terénnym názvom *Pojidlá* (< ver. *pojít*, *napájať* – splynutím *ji* > *j*, zmena *po* > *pa* je ťažšie vysvetliteľná, mohla v nárečí nastať pripodobnením prvej a poslednej slabiky: *pa* – *la*). Pôvodný názov potoka bol teda azda **Pojidlá*, ako tomu nasvedčuje názov lesa, cez ktorý *Pajdla* tečie, a ten motivoval charakter pramennej oblasti toku – „potok vznikajúci z napájadiel, studničiek“; VN. > TN. *Pojidlá*.

Paličkov kanál 0,7 km; kanál začínajúci sa SV od obce Veselé, V od obce sa spája s kanálom Stará Holeska; TN. Paličkovo. VMp. 50: 35-32

VN.: 1970 *Palčíkov* ZVMp. 50
1978 *Paličkov kanál* VMp. 50
1979 *Paličkov kanál* (*Palčíkov*) GN. 10
1981 *Paličkov kanál* ZMp. 10
1985 *Paličkov kanál* VMp. 50
1987 *Paličkov kanál* ZMp. 10
1999 *Paličkov kanál* ZMp. 50
2005 *Paličkov kanál* ZMp. 10
TN.: 1981 *Paličkové* (pole) ZMp. 10
1985 *Paličkovo* (*Paličkové*) GNTn. Ves.
1987 *Paličkové* ZMp. 10

Etym.: Názov *Paličkov kanál* vznikol z terénneho názvu *Paličkovo* (náreč. *Paličkové*), ten vznikol pravdepodobne z osobného mena **Palička*; apel. *kanál*. Pomenúva kanál nachádzajúci sa v lokalite pariacej Paličkovi.

Doklad z r. 1970 *Palčíkov* nevyčleňujeme ako variant, pravdepodobne ide o tlačovú chybu.

Parina → Parná

Parná p. Trnávka (→ Dolný Dudváh) 35 km; pramení v Malých Karpatoch JZ od obce Horné Orešany v nadmorskej výške okolo 540 m n. m., tečie SV, neskôr JV smerom, ústí JV od obce Zeleneč vo výške 132 m n. m., plocha povodia je 154 km² (ES. IV, s. 269); dlhodobý priemerný prietok pri ústí je 0,80 m³·s⁻¹ (Babirát, 2003, s. 12); od prameňa po riečny kilometer (rkm) 9,12, kde je vybudovaná hať, je tok upravený až po rkm 15,61, úsek až po profil vodnej nádrže Horné Orešany je neupravený a v úseku od nádrže opäť zregulovaný; Babirát, 2006, s. 9); varianty: *Parina*, **Štrkovisko*, *Kanál*, **Starý potok*, *Mladý potok* (názvy v jednotlivých k. ú.); ON. 1. Suchá nad Parnou, 2. + **Parná*; TN. **Štrková jama*; VN. *Parina*. VMp. 50: 45-11; 35-33

VN.: 1244 *aqua Parna* CDSL. II, Nr. 165; Šmil., s. 302

1279 *aqua Parna* Šmil., Nr. 153

1282 *fluvio Parna* Šmil., Nr. 155 B

1310 *fluvium Parna* RDSL. I, Nr. 780

1310 *fluuium parna* Šmil., s. 302

1322 *fluvium Parna* RDSL. II, Nr. 858 (*fluuium Parna* Šmil., s. 302)

1735 *Parna* Šmil., s. 302

1764 – 1787 *Ranowa Bach* (!) VM. I [Ronava; omyl]

1804 *Ranova B.* (!) Kor. [Ronava; omyl]

1808 (maď.) *Parma* (!) Lipsz.

1837 – 1964 *Parna Bach* VM. II

-
- 1864-65 *Parna* Šmil., s. 302
1869 *Parná B.[ach]* PM.
1871 *Parun* Lich., s. 41
1882 *Parma* (!) Šmil., s. 302
1884 (pri prameni) *Parina p.*, (d. t.) *Parna B.* VM. III
1892 *Parná* Šmil., s. 302
1893 *Parna patak* KMp. Majc.
1895 *Parna p.*, *Párna p.* KMp. HnP.
1895 *Kavicsbánya patak* KMp. TT. (úsek od Zvončina po Trnavu)
1895 *Párna patak* KMp. Zel.
1896 *Öreg patak* KMp. DOr. (úsek v obci Dolné Orešany)
1896 *Mládi patak*, *Mladi patak* KMp. Zvon. (hlavný tok v obci Zvončín)
1896 *Csatorna* KMp. Koš.
1898 (h. t.) *Orešanka p.*, (d. t.) *Parna p.* MTT. 75
1898 *Parna R.* Babirát, 1993, s. 62
koniec 19. st. *Ó Patak* (v obci HnP.) Babirát, 2003, s. 111
1930 *Parna p.* ŠMp. 75
1932 *Parna* Šmil., s. 26
1935 *Parna* ŠMp. 75
1938 *Parna* ŠMp. 75
1940 *Parna* ŠMp. 75
1945 *Parna Mp.* 75
1953 *Kanál* (pri DOr.) ŠMO. 5
1953 *Parna* GŠ. 50
1954 *Parná* ŠMO. 5
1962 *Parná* TS. 34/1, mapa
1965 *p. Parna* HP.
1966 *Parná* TS. 37, s. 238
1967-68 *Parná* ZVMp. 50
1970 *Parná* GN. 10; MO ČSSR.
1971 *Parná* HČ.
1972 *Parná* ZMp. 10
1973 *Parná* ZMp. 10
1974 *Parná* ZMp. 10
1975 *Parná* ZMp. 10; MO ČSSR.
1977 *Parná* VSO. I, 337
1978 *Parná* VSO. III, 345
1980 *Parná* VMp. 50; ES. IV, 269
1981 *Parná* TS. 5/1, s. 20
1983 *Parná* VMp. 50
1985 *Parná* GNTn. Trn., DOr., HOr., Majc., SnP., Zel.
1986 *Parná* TS. 5/2, s. 21
1987 *Parná* ZMp. 10
1989 *Parná* AMp. 15
1997 *Parná* Tmp. 151
1999 *Parná* PAS.
2000 *Parná* ZMp. 50
2001 *Parná* SnP., s. 7
2003 *Parná* Tmp. 128; Babirát, 2003, s. 12
2005 *Parná* TAS. 50
2006 *Parná* Babirát, s. 8; TSK.
2008 *Parná* ZMp. 10
1. Suchá nad Parnou:
1251 *terra Zuha* CDSI. II, Nr. 381
1296 *Zuh*, *Zubuch*, *Zubuh* SnP., s. 24
1332 – 1337 *Soch* SnP., s. 24
1390 *Surnbach* SnP., s. 24
1397 *Suh*, *Such* SnP., s. 24
1414 *Duerrenpach*, *Durrenbach* SnP., s. 24
1415 *Dürenbach* VSO. III, 105
1483 *Dirnbach*, *Dürnbach* SnP., s. 24
1531 *Dürenbach* SnP., s. 24
1540 *Suha* SnP., s. 24
1543 *Dürenbach* Ur. I, 108
1561 *Zuha* SnP., s. 24
1598 – 1600 *Dürnbach*, *Swcha*, *Suha* SnP., s. 24
1673 *Suha*, *Sucha* SnP., s. 24
1710 – 1735 *Szuha*, *Dürrenbach*, *Dürnbach* SnP., s. 24
1768 *Szuha*, *Sucha* SnP., s. 24

1773 *Szuha, Dirnpach, Suha* Majt. 280
1786 *Suha, Dürnbach* Majt. 280
1808 *Szuha, Dürnbach, Suchá* Majt. 280
1863 *Szárasd* Majt. 280
1873 – 1882 *Szuha* Majt. 280
1888 – 1913 *Száraspatak* Majt. 280
1920 *Suchá* Majt. 280
1927 *Suchá nad Parnou* Majt. 280
2. † *Parná (osada pri potoku Parná v blízkosti obce Biely Kostol):
1244 *terra Parna (...iuxta aqua Parna existentibus...)* CDSL. II, Nr. 165
1322 *possessio Parna* RDSL. II, Nr. 858
TN.: 1854 *Kavics gödör* (dolina, pole) KKMp. Zvon.
VN.: [rybník] → Parina
Etym.: Staršie doklady ukazujú, že názov vznikol univerbizáciou zo spojenia *Parná [voda]: < adj. *parný* < apel. *para* – plynná látka vznikajúca zohriatím vody (porov. Šmil., 1932, s. 302; Varsik, 1990, s. 27 – 28; Stan., SJ. II, s. 337 – 338). Názov motivovala skutočnosť, že voda v hornej časti toku (azda voda niektorého z prameňov) bola teplejšia ako ostatné, čo sa prejavovalo stúpaním pary z nej najmä v chladnom počasí (od základu *par-* je utvorený aj názov jazera v pramennej oblasti toku → *Parina*: apel. *par-* + suf. miesta *-ina* „miesto, kde sa tvorí para“, porov. doklad horného toku Parnej: 1884 *Parina*). S výkladom súvisí aj ľudová etymológia, podľa ktorej „Parná vyviera v Malých Karpatoch na Parinách, podľa týchto stokov je aj pomenovaná“ (SnP., s. 33).
V. Šmilauer nevyklučuje ani existenciu pôvodného hydronyma *Parnava* (**Parn-ava* < adj. *parný* + hydroformant *-ava*). Stará zmena **Parnava* > *Parná*

sa dá vysvetliť len vplyvom maďarčiny (*-ava* > *-va* > *-a*). Doklady však ukazujú, že pôvodný tvar je adjektívny (*Parná*), a ťažko teda predpokladať mladšie predĺženie poslednej slabiky v dôsledku predpokladanej zmeny *Parná* < **Parna* < **Parnava* (azda len opäť pod vplyvom adj. *parná*). Navyše, ako upozorňuje B. Varsik (1990, s. 28), aj keď oblasť medzi Dudváhom a Malými Karpatmi v 11. – 12. st. bola obranným územím Uhorska s maďarskými posádkami, zmenu *-ava* > *-a* by sme potom mali očakávať aj pri ďalších hydronymách v regióne (Trnava, dnes Trnávka, Pilava, dnes Gidra, Ronava, možno aj Blava), tie si však zachovali svoje pôvodné slovanské (resp. slovenské) názvy.

Zo základu *parn-* vznikol aj názov oravskej obce *Párnica* (1420 *Parnice*, 1625 *Párnica*; VSO. II, 369).

Zo staršej západoslovanskej hydronymie od adj. *parn-* (< *para*) porov. názvy *Parnitz*, *Partwitz* z územia Nemecka (HOS. II, s. 155), v poľskej hydronymii porov. *Parnica*, *Parny Potok*, *Parowa* a pod. (NWP. I, s. 199 – 200).

Doklady *Parun* (1871), *Parma* (1882) hodnotíme ako chybné zápisy. Doklad *Ranowa* (= Ronava) vznikol chybným priradením názvu.

Názov zaniknutej osady **Parná* vznikol podľa VN. *Parná*.

Názvy *Mladý potok* a **Starý potok* vznikli ako názvy častí toku s lokálnym významom. Názov **Starý potok* (maď. *Ó patak*) motivovala pôvodnosť koryta rieky, názov *Mladý potok* motivovala sekundárnosť, novosť koryta oproti pôvodnému korytu Parnej.

Názov *Kavicsbánya patak* môžeme interpretovať ako *Štrkovisko (maď. apel. *kavicsbánya* – štrková jama, štrkovisko) alebo podľa terénneho názvu *Štrková jama (maď. *Kavics gödör*; významovo mu zodpovedá aj názov *Kavicsbánya* < apel. *kavicsbánya* – štrkovisko), motivovala ho ťažba štrku v koryte rieky a jeho okolí.

Názov **Kanál* (maď. *Csatorna*) je umeľý; vznikol propriálizáciou maď. apel. *csatorna* (= sloven. *kanál*) a pomenúva upravenú, zregulovanú časť toku.

Literatúra: Šmilauer, 1932, s. 302, 486; Stanislav, SJ. II, s. 337 – 338; Varsik, 1990, s. 27 – 28.

***Pastvina** → Pastvinový kanál

Pastvinový kanál 1,6 km; kanál spájajúci sa JV od obce Neded s Novolúckym kanálom; variant: **Pasienok*; TN. Spoločné pastviny.

VMp. 50: 45-14; 32

VN.: 1971 *Legelő* ZVMp. 50

1979 *Pastvinový kanál (Legelő)* GN. 10

1982 *Pastvinový kanál* VMp. 50

1983 *Pastvinový kanál* ZMp. 10

1984 *Pastvinový kanál* ZMp. 10

1990 *Pastvinový kanál* ZMp. 10

1991 *Pastvinový kanál* ZMp. 10

1993 *Pastvinový kanál* GNGa. Ned.

2005 *Pastvinový kanál* TAS. 50

TN.: 1984 *Spoločné pastviny (pole)* ZMp. 10

1991 *Spoločné pastviny* ZMp. 10

1993 *Spoločné pastviny* GNGa. Ned.

Etym.: Názov *Pastvinový kanál* vznikol podľa hospodárskeho spôsobu využívania lokality, v ktorej sa kanál nachá-

dza (adj. *pastvinový* < apel. *pastvina* – miesto, kde sa pasie dobytok, apel. *kanál*). Významovo mu zodpovedá starší technický názov *Legelő* (maď. apel. *legelő* – pastvina).

Paušiho → Paušiho kanál

Paušiho kanál 1,5 km; kanál spájajúci sa s kanálom Babinec na Z okraji mesta Piešťany (vznikol na mieste zanikajúcej meandrovej sústavy Váhu pri meste Piešťany); variant: *Paušiho*; TN. **Na Paušiho, Pálčie*.

VMp. 50: 35-32

VN.: 1970 *Paušiho* ZVMp. 50

1974 *Paušiho kanál* ZMp. 10

1978 *Paušiho kanál* VMp. 50

1979 *Paušiho kanál (Paušiho)* GN. 10

1981 *Paušiho kanál* ZMp. 10

1985 *Paušiho kanál* GNTn. Piešť.

1987 *Paušiho kanál* ZMp. 10

1996 *Paušiho kanál* ZMp. 10

1999 *Paušiho kanál* ZMp. 50

2005 *Paušiho kanál* ZMp. 10

TN. 1. 1837 – 1840 *Na Pauci* VM. II

1900 *Na Pauci za Železnicu (pole)* KMp. Piešť.

1951 *Na Pavči za železnicou* ŠMO. 5

2. 1878 *Zahumenicze na Pauci (pole)* KKMp. Piešť.

1900 *Zahumenicze na Pauci* KMp. Piešť.

3. 1878 *Paucse a Hlbocsinecz (pole)* KKMp. Piešť.

1900 *Pauci a Hlboczinecz* KMp. Piešť.

4. 1985 *Pálčie (pole)* GNTn. Piešť.

5. 1878 *Kapusznicze na Pauci* KKMP. Piešť.

Etym.: Názov *Paušiho kanál* vznikol

chybným prepisom terénneho názvu *Paucsi* (= *Pálčie* nesystémovou náreč. zmenou *-l-* > *-u-*; porov. Štolc, 1994, s. 95) > *Páučí* (porov. aj ďalšie doklady TN.: *Paucsi* – **Pálčie*, *Na Paucsi* – **Na Pálčí*) z apel. *pálčie* (porast močiarnej rastliny pálky úzkolistej, bot. *Typha angustifolia*; porov. SSN. II, s. 703; SSJ. III, s. 15). Súvisiaci doklad terénny názov *Na Paucsi* by sme preto mohli intepretovať v podobe *Na Pálčí* (lokalita susedila s lokalitami Trscica < trsté; analogicky podľa pažiť > *Pasica*; VM. III).

Pečeňadský potok 5 km; pôvodne azda rameno potoka Chtelnička (naznačuje to Kmp. obce Veľké Kostolany), v súčasnosti kanál nachádzajúci sa v obci Pečeňady, začína sa na J okraji obce Veľké Kostolany, orientovaný je smerom na J až JV, s Horným Dudváhom sa spája V od obce Ratkovce; variant: Chtelnička; ON. 1. Pečeňady, 2. Chtelnička.

VMp. 50: 35-34

VN.: 1965 *Pečeňadský potok* HP.

1971 *Pečeňadský potok* HČ.

1997 *Chtelnička* TMp. 152

2005 *Chtelnička* TAS. 50

ON.: 1. Pečeňady:

1216 *ville Bissenorum, villa Byssenorum*

CDSL I, Nr. 208

1254 *ville Besseneu* CDSL II, Nr. 461

1264 *Besseneu* VSO. II, 377

1522 *Peczenad* Ur. I, s. 44

1571 – 1573 *Peczenie, Peczenied* Ur. II, s. 397

1773 *Pecsenéd, Peczenady* Majt. 222

1786 *Pecsched, Pecschedi* Majt. 222

1808 *Pecsenyéd, Pečeňady* Majt. 222

1863 – 1882 *Pecsenéd* Majt. 222

1888 – 1898 *Pecsenyéd* Majt. 222

1913 *Besnyópetőfalva* Majt. 222

1920 *Pečeňady, Pečeňany* Majt. 222

1927 *Pečeňady* Majt. 222

2. Chtelniica: → Chtelnička (1)

Etym.: Názov *Pečeňadský potok* vznikol z osadného názvu *Pečeňady* (ten z etnonyma *Pečeneh* – zástupca turkického bojovného kmeňa *Pečenehov*, ktorým osobitne v 10. – 11. st. Uhri zverovali ochranu konfína, pohraničného územia; porov. Marek, 2006, s. 290 – 318), apel. *potok*.

Názov *Chtelnička* → Chtelnička (1).

Lit.: Marek, 2006, s. 290 – 318.

Pena → Derňa, † **Mřtvy Váh*

Perna → Derňa

† ***Pieskové** zaniknuté koryto (nevedno, či išlo o vodný tok alebo rameno) pri potoku Derňa SZ od obce Diakovce.

VMp. 50: [45-14]; Šmil., s. 83, 337

1214 *ad Fuenes* Šmil., Nr. 282

1522 *Fevenyes* Šmil., s. 87

Etym.: Názov **Fövényes* motivovala skutočnosť, že koryto bolo zanesné pieskom (< maď. *fövényes* – pieskový; < *fövény* – piesok).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 337, 468.

Pílanický potok → Kamenný potok

Planinka p. Blava (→ Dudváh), 2,7 km; pramení SZ od obce Dechtice v lokalite Obora, tečie JV smerom okolo horárne Planinka, ústí SZ od obce; variant: Lukáčov jarok; ON. Planinka.

VMp. 50: 35-31

VN.: 1837 – 1840 *Lukačov Járek* VM. II
1991 *Planinka* VMp. 50

ON.: *Planinka* (horáreň; Dechtice):

1977 *Planinka* VSO. I, 307

1985 *Planinka* GNTn. Decht.

Etym.: Názov *Planinka* vznikol podľa názvu horárne, vedľa ktorej tečie (demin. apel. *planinka* < apel. *planina* – nezalesnená, holá rovina, náhorná plošina; SSJ. III, s. 80).

Názov *Lukáčov jarok* vznikol z osobného mena *Lukáč* (< *Lukács* – maď. forma osobného mena *Lukáš*), apel. *jarok* a pomenúva potok, ktorý tečie cez územie patriace Lukáčovi.

Pleva → *Gidra*

Plevanský potok → *Gidra*

Pod Hájom → *Podhájsky kanál*

Pod Šarkanom → *Bíňovský potok*

Podháj → *Podhájsky potok* (2)

† **Podhájsky kanál** 2,6 km; začínal a končil sa Z od mesta *Piešťany*, kde sa spájal s *Orvištským kanálom*, ktorého súčasťou je dnes → *Orvištský kanál*, a s kanálom *Babinec*; variant: *Pod Hájom*; TN. *Pod hájom*.

VMp. 50: 35-32

VN.: 1971 *Pod Hájom* ZVMp. 50

1978 *Podhájsky kanál* VMp. 50

1979 *Podhájsky kanál* (*Pod Hájom*) GN. 10

1981 *Podhájsky kanál* ZMp. 10

1985 *Podhájsky kanál* GNTn. *Piešť.*

1987 *Podhájsky kanál* ZMp. 10

TN.: 1900 *Pod hájom* (pole, les) KMp. *Piešť.*

Etym.: Názov *Podhájsky kanál* vznikol úpravou staršieho názvu *Pod Hájom*, a ten vznikol podľa terénneho názvu *Pod hájom* (prep. *pod*, apel. *háj*), prípadne ho motivovala lokalizácia objektu „kanál nachádzajúci sa pri háji“.

Podhájsky potok (1) p. *Horný Dudvák* 2,7 km; pramení Z od obce *Čachtice*, tečie V smerom, ústi v obci; TN. *Horný Podháj*.

VMp. 50: 35-14

VN.: 1977 *Podhájsky potok* VMp. 50

1991 *Podhájsky potok* VMp. 50

TN.: 1903 *Pod haje horne* (pole) KMp. *Čacht.*

1991 *Horný Podháj* (sad) GNTn. *Čacht.*

Etym.: Názov *Podhájsky potok* vznikol z terénneho názvu [*Horný*] *Podháj*, apel. *potok*, príp. ho motivovala lokalizácia objektu, pomenúva potok tečúci pri háji; vznikol z TN. *Podháj* alebo adj. *podhájsky* < prep. *pod*, apel. *háj*, psl. **gajb*, ESSJa, 6, s. 85 – 86; apel. *potok*.

Podhájsky potok (2) p. *Parná* (→ *Trnávka* → *Dolný Dudvák*) 16 km; pramení SZ od obce *Dolany*, tečie JV smerom, napája v. n. *Dolany* a v. n. *Suchá nad Parnou*, ústi v obci *Suchá nad Parnou*; variant: *Bosniacký potok*.

Na ZMp. 10 aj z obdobia po štandardizácii a v ďalších geograf. dielach je jeho horný tok označený ako *Bosniacký potok* a ako *Podhájsky potok* je označený susedný (na VMp. nepomenovaný) tok prameniaci pod vrchom *Šišoretné*, ako *Podhájsky potok* potom aj úsek po

- spojení sa obidvoch tokov; podľa HČ. je Bosniacky potok prítok Podhájskeho potoka; varianty: Bosniacky potok, Podháj; TN. Pod hájom. VMp. 50: 34-44; 35-33
VN.: 1884 *Podhajska p.* VM. III
1898 *Podhajska p.* MTT. 75
1917 *Podhajska p.* ŠMp. 75
1930 *Podhájsky potok* GMp.
1935 *Podhájsky potok* ŠMp. 75
1938 *Podhájsky potok* ŠMP. 75
1940 *Podhájsky potok* ŠMp. 75
1945 *Podhájsky potok* TSK.
1953 *Podhájsky potok* GŠ. 50
1965 *Podhájsky potok* HP.
1968 *Bosnácky potok, Podhájsky potok* ZVMp. 50
1970 *Bosniacky potok, Podhájsky potok* MO ČSSR.
1971 *Podhájsky potok, Bosnácky potok* (Bosnácky p. ako prítok Podhájskeho p.) HČ.
1972 *Bosniacky potok, Podhájsky potok* ZMp. 10
1972 *Podhájsky potok* ZMp. 10
1974 *Podhájsky potok* ZMp. 10
1975 *Bosniacky potok, Podhájsky potok* MO ČSSR.
1977 *Podhájsky potok* VSO. I, 319
1979 *Podhájsky potok (aj Bosnácky potok)* GN. 10
1980 *Podhájsky potok* VMp. 50
1983 *Bosniacky potok* GNBv. Doľ.
1985 *Podhájsky potok* GNTn. SnP.
1985 *Podhájsky potok (aj Bosnácky potok)* GNTn. Dlhá, Koš.
1987 *Bosniacky potok, Podhájsky potok* ZMp. 10
1989 *Podhájsky potok* AMp. 15
1992 *Bosniacky potok* ZMp. 10
1996 *Podhájsky potok* Tmp. 100
1997 *Podhájsky potok* Tmp. 151
2000 *Podhájsky potok* ZMp. 50
2001 *Podháj, Podhájsky potok* SnP., s. 7
2003 *Podhájsky potok* Tmp. 128
2005 (h. t.) *Bosniacky potok*, (d. t.) *Podhájsky potok* TAS. 50
2006 *Podhájsky potok* TSK.
TN.: 1896 *Pod hájom* (lúka, pole) Kmp. SnP.
1985 *Pod mladou horou* GNTn. SnP.
Etym.: Názov *Podhájsky potok* vznikol z terénneho názvu *Pod hájom* (apel. *pod*, apel. *háj*), apel. *potok*, príp. ho motivovala lokalizácia objektu „potok tečúci pri háji“. S tou istou motiváciou vznikol aj názov *Podháj*.
Názov *Bosniacky potok* (náreč. *Bosnácki potok*) vznikol pravdepodobne z etnonyma *Bosniak* (obyvateľ Bosny) a pomenúva potok, ktorý tečie cez územie, na ktorom bývali Bosniaci alebo ktoré patrilo Bosniakom (prípadne mohol vzniknúť z osobného mena *Bosniak*, náreč. *Bosnák*, ktorého motiváciou bola etnický pôvod rodiny; azda súvisí s chorvátskou kolonizáciou v regióne v 16. st.).
- Podkamenný kanál** → Studenský kanál
- Podkylavský potok** I. Holeška (→ Horný Dudváh), 4 km; pramení na južnom okraji obce Krajné, tečie JV smerom, ústi J od obce Podkylava; variant: Chotárny potok; ON. Podkylava; TN. 1. Kylava, 2. Podkylava. VMp. 50: 35-32
VN.: 1837 – 1840 *Podkylawa Bach und*

Thal VM. II

1935 *Chotárny potok* KMp.-od. Krajné

1965 *Podkývalský potok* (!) HP.

1967 *Podkýlavský potok* ZVMp. 50

1971 *Podkýlavský potok* HČ.

1973 *Podkýlavský potok, Podkýlavský potok* ZMp. 10

1977 *Podkýlavský potok* VSO. II, 407

1985 *Podkýlavský potok (Podkýlavský potok)* GNTn. Praš.

1987 *Podkýlavský potok* ZMp. 10

1991 *Podkýlavský potok* VMp. 50

1991 *Podkýlavský potok* GNTr. Podk.

2005 *Podkýlavský potok* ZMp. 10

2010 *Podkýlavský potok* VMp. 50

ON.: Podkylava:

1709 *Potkilava* VSO. II, 407

1773 *Podkilava* Majt. 230

1786 *Podkilawa* Majt. 230

1808 *Podkilava, Podkylawa* Majt. 230

1863 – 1907 *Podkilava* Majt. 230

1913 *Szakadék* Majt. 230

1920 *Podkylava* Majt. 230

TN.: 1837 – 1840 *Kilawa* B. VM. II

1851 *Kilava* (pole, les) KKMp. Kraj.

1901 *Kilava* KMp. Kraj.

1935 *Kylava* KMp.-od. Kraj.

1991 *Kylava* GNTr. Podk.

2. 1851 *Pod Kilava* (pole, les a samota z juhu susediace s lokalitou Kylava) KKMp. Kraj.

1901 *Podkilava, Podkylava* KMp. Kraj.

Etym.: Názov *Podkýlavský potok* vznikol z osadného názvu *Podkylava* (ten vznikol z prep. *pod* a terénneho názvu *Kylava*, ako to dosvedčuje topografická situácia priamo v teréne; porov. aj terénny názov *Podkylava* s dokladom z r. 1851 *Pod Kylava*, neskôr *Podkylava*), apel. *potok*.

Doklad z roku 1965 *Podkývalský potok* nevyčleňujeme ako variant, ide o tlačovú chybu.

Názov *Chotárny potok* motivovala poloha toku, vznikol z adj. *chotárny* < apel. *chotár* (< maď. *határ* – hromada, kopa; z významu *hromada kameňov* > význam *hranica*, porov. *Mach.*, s. 160; *Stan.*, 1956, s. 464; podľa Š. Ondruša z psl. **chot-árz* < **chot-ór* k ver. **šetati* < **chetati* – chodiť; 2002, s. 103), apel. *potok*; „*potok tečúci po chotárnej hranici obcí Vrbové, Šípkové, Podkylava a Krajné*“.

Podlazierie → Šteruský potok

Podolský potok p. Horný Dudvák, 3,1 km; pramení Z od obce Častkovce, tečie JV smerom, ústi na V okraji obce Podolie; variant: Stránsky potok; ON. 1. Podolie, 2. Podolské kopanice; TN. Stráne. VMp. 50: 35-14; 35-32

VN.: 1901 *Sztránszki patak* KMp. Čast. 1901 *Sztránszki patak, Sztránszki patak* KMp. Pod.

1951 *Stránsky potok* ŠMO. 5

1977 *Podolský potok* VMp. 50

1991 *Podolský potok* VMp. 50

2005 *Podolský potok* ZMp. 10

2009 *Podolský potok* SÚGKK.

2010 *Podolský potok* VMp. 50

ON.: 1. Podolie:

1332 *Lessak, Lesate* VSO. II, 408

1393 *Lessthe* VSO. II, 408

1691 *Leszete a. n. Podola* VSO. II, 408

1773 *Podola* Majt. 230

1786 *Podolla* Majt. 230

1808 *Podola, Podolie* Majt. 230

1863 *Podolla* Majt. 230

1873 – 1898 *Podola* Majt. 230
1900 – 1907 *Leszéte* Majt. 230
1913 *Felsőleszéte* Majt. 230
1920 *Podolie* Majt. 230
2. Podolské kopanice (samota; Podolie):
1977 *Podolské kopanice* VMp. 50
1971 *Podolské kopanice* GN. 11
1991 *Podolské kopanice* GNTr. Pod.
TN.: 1901 *Sztráni* (les, pole) KMp. Pod.
1978 *Stráne* ZMp. 10
1980 *Stráne* ZMp. 10
1991 *Stráne* GNTr. Pod.

Etym.: Názov *Podolský potok* vznikol z osadného názvu *Podolie* (ten vznikol proprializáciou apel. *podolie* – údolie, rovina; SSJ. III, s. 142), apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci cez obec Podolie.

Názov *Stránsky potok* vznikol z terénneho názvu *Stráne* (< apel. *stráň* – úpätie, úbočie, svah; významovo súvisí s apel. *strana*, psl. **storna*; Mach., s. 475), apel. *potok*.

Polana → Krupský potok

***Potok** (1) p. Dolný Dudváh, 1,3 km; občasný vodný tok prameniaci na severnom okraji obce Opoj, tečie JZ smerom, ústi na južnom okraji obce.

VMp. 50: 45-11 (nepomenovaný)

1854 *Patak* KKMp. Opoj

Etym.: Názov *Patak* je umelý; vznikol proprializáciou maď. apel. *patak* < slov. *potok* (*psl. *potokъ* Šulhač, 1998, s. 221 < prefix *po-* + *tok/tok-* k verbu *tiect'*, psl. **tek-ti*; SESJČ., s. 478).

Lit.: Šulhač, 1998, s. 221.

Potok (2) → Cintorínsky potok

Potok (3) → Trnávka

***Potok** (4) → Smutná

***Potok** (5) → Krupský potok

Prvý kanál → Borovský kanál

Pustoveský potok p. Holeška (→ Horný Dudváh) 2,7 km; pramení a ústi JV od obce Prašník, tečie SV smerom okolo samoty Dolná Pustá Ves; variant: *Záhorec, Dievčí stok; ON. 1. Pustá Ves, 2. Dolná Pustá Ves, 3. Horná Pustá Ves, 4. † *Záhorec.

VMp. 50: 35-31; Šmil., s. 17, 300

VN.: 1262 *fluuium Zahourch* Šmil., Nr. 142 B; *fluuium Zahorch* Valihora, s. 201
1707 *Devczy Stock, Riv.[ulus] Dievczy Stok* Mappa

1968 *Pustoveský potok* ZVMp. 50

1970 *Pustoveský potok* MO ČSSR.

1973 *Pustovecký potok* ZMp. 10

1975 *Pustoveský potok* MO ČSSR.

1979 *Pustoveský potok* GN. 10

1980 *Pustoveský potok* VMp. 50

1991 *Pustoveský potok* VMp. 50

1999 *Pustoveský potok* ZMp. 50

ON.: 1. Pustá Ves:

1764 – 1787 *Pustaves* VM. I

1837 – 1840 *Pusta Wes* VM. II

2. Dolná Pustá Ves (samota; Prašník):

1981 *Dolná Pustá Ves* GN. 11

1985 *Dolná Pustá Ves* GNTn. Praš.

3. Horná Pustá Ves (samota; Prašník):

1981 *Horná Pustá Ves* GN. 11

1985 *Horná Pustá Ves* GNTn. Praš.

4. † *Záhorec (zan. osada; možno

dnešná Pustá Ves; porov. Šmil., s. 19, 300; Chal., s. 236):

1262 *Zahurch* Šmil., Nr. 142, Valihora, s. 34

1262 *terra Zahorch* Chal., s. 236, Valihora, s. 201

Etym.: Názov *Pustovecký potok* vznikol z osadného názvu *Pustá Ves* (< adj. *pustý* – opustený, prázdny; apel. *ves* – osada), cez ktorú tečie.

Doklad z r. 1973 (*Pustovecký potok*) je tlačová chyba.

Názov **Záhorec* vznikol podľa názvu zaniknutej osady, vedľa ktorej (alebo cez ktorú) tiekol (< prep. *za*, apel. *hora*, *psl. *gora* – kopec porastený lesom, porov. ESSJa, 7, s. 29 – 30; „osada nachádzajúca sa za horou“; na jej mieste dnes pravdepodobne stoja osady Dolná Pustá Ves alebo Horná Pustá Ves); porov. Šmil., 1932, s. 300; Valihora, 2011, s. 38.

Názov *Dievčí stok* vznikol z adj. *dievčí* (= *dievočký* < apel. *dievka*), apel. *stok* – miesto, kde sa spájajú toky, sútok. Motivácia názvu nie je jasná – azda miesto, kde sa sa chodili kúpať dievky.

Lit.: Chaloupecký, 1923, s. 235, 236; Šmilauer, 1932, s. 19, 300; Valihora, 2011, s. 34, 201.

R

† ***Račia priekopa** zaniknutá priekopa medzi zaniknutým korytom *Mŕtveho Váhu a riekou Váh S od obce Žihárec.

VMp. 50: [45-14] Šmil., s. 83, 337

1251 *Racassuan* CDSl. II, Nr. 370

1252 *ad Rathaswan* CDSl. II, Nr. 400 (1251-52 *ad Racassuan, Rathasvan* Šmil., Nr. 281, s. 337)

Etym.: Názov rekonštruoval V. Šmilauer v podobe **Rákásvány* < maď. *rák* < slov. *rak* (zool. rak riečny, *Astacus fluviatili* alebo rak bahenný, *Astacus leptodactylus*), maď. apel. *ásvány* – priekopa a motivoval ho výskyt rakov v koryte.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 337.

Raková (1) I. Trnávka (→ Dolný Dudvák) 9,5 km; pramení SV od obce Trstín, tečie JZ, neskôr mierne JV smerom, ústi J od obce Trstín; varianty: Rakový potok, Trnavka, Machalov odpad; ON. 1. Dolná Raková, 2. Trnavka; TN. Raková.

VMp. 50: 35-31; 33

VN.: 1764 – 1787 *Rakowa Bach* VM. I

1884 *Rakova* VM. III

1896 *Rakova p.* KMp. Trst.

1967 *Machalov odpad* (úsek v obci Trstín) ZVMp. 50

1962 *Rakový potok* TS. 34/1, s. 198

1968 *Raková* ZVMp. 50

1970 *Raková* MO ČSSR.

1972 *Raková* ZMp. 10

1975 *Raková* MO ČSSR.

1980 *Raková* VMp. 50

1981 *Raková* TS. 5/1, s. 132

1983 *Raková* ZMp. 10

1985 *Raková* GNTh. Smol., Trst.

1986 *Raková* TS. 5/2, s. 128

1989 *Raková* AMp. 15

1991 *Raková* ZMp. 10; VMp. 50

1992 (h. t.) *Trnávka* ZMp. 10

1999 *Raková* ZMp. 50

2003 *Trnavka* TMp. 128; ZMp. 50

2003 *Raková* TMp. 11

2004 *Raková* MK. 25

ON.: 1. 1981 *Dolná Raková* (neosídlená samota; Trstín) GN. 11

1981 *Raková* TS. 5/1, s. 134
 1985 *Dolná Raková* (horáreň) GNTn. Trst.
 1986 *Dolná Raková* TS. 5/2, s. 128
 2003 *Raková* TMp. 128
 2004 *Raková* MK. 25
 2. Trnavka (samota; Trstín):
 1981 *Trnávka* (*Drotárska*) GN. 11
 1985 *Trnavka* (*Drotárska hájovňa*) GNTn. Trst.
 TN.: 1851 *Rakova, Rakovske* (dolina, les) KKMp. Trst.
 1896 *Rakova* KMP. Trst.
 1937-38 *Raková* ŠMp. 75
 1953 *úd. Raková* GŠ. 50
 1962 *Raková* TS. 34/1, s. 95
 1972 *Raková* ZMp. 10
 1978 *Raková* VSO. III, 200
 1979 *Raková* GN. 10
 1980 *Raková* VMp. 50
 1983 *Raková* ZMp. 10
 1985 *Raková* GNTn. Trst.
 1991 *Raková* ZMp. 10
 Etym.: Názov *Raková* vznikol univerbi-
 záciou z názvu *Raková* [voda] a motivo-
 val ho výskyt vodných živočíchov (adj.
rakový < apel. *rak*, psl. **rakъ*; zool. *rak*
riečny, Astacus fluviatili), VN. > TN.
Raková. Názov *Rakový potok* motivoval
 výskyt rakov.
 Názov *Trnavka* (podľa kartografických
 prameňov asi ľavostranný prítok v pra-
 mennej časti toku, na turistických ma-
 pách sa potom preniesol aj na horný tok
Rakovej) vznikol podľa názvu samoty
Trnavka (ten azda zo staršieho vodného
 názvu **Trnava*; porov. heslo → *Trnáv-
 ka*), v štandardizácii sa nepoužíva kvôli
 nežiaducej homonymii (rieka *Trnávka*
 tečie 5 km na západ; v hydrografickom

členení by bola situácia takáto: *Trnavka*
 Ľ. *Raková* → *Trnávka*).
 Názov *Machalov odpad* je technický ná-
 zov; vznikol z osobného mena *Machala*,
 apel. *odpad* – kanál.

Raková (2) bližšie neidentifikovaný
 prítok *Chtelničky* v k. ú. obce *Chtelni-
 ca*; TN. *Raková*.
 VMp. 50: 35-31 (neidentifikovaný)
 VN.: 1996 *Raková* Polakovič, s. 6
 TN.: 1985 *Raková* (les) GNTn. DLop.
 Etym.: → *Raková* (1); VN. > TN. *Ra-
 ková*.

Rakový potok → *Raková* (1)

Rakya p. *Trnávka* (→ *Dolný Dudváh*)
 3,5 km; pramení SZ od obce *Boleráz*,
 tečie JV smerom, ústi v obci; variant:
Rakytický jarok; TN. 1. *Rakya*; 2. *Nad*
Rakytím, 3. *V Rakytnom*.
 VMp. 50: 35-33
 VN.: 1968 *Rakya* ZVMp. 50
 1970 *Rakya* MO ČSSR.
 1972 *Rakya* ZMp. 10
 1975 *Rakya* MO ČSSR.; ZMp. 10
 1979 *Rakya* GN. 10
 1980 *Rakya* VMp. 50
 1985 *Rakya* GNTn. Bol.
 1987 *Rakya* ZMp. 10
 1989 *Rakya* AMp. 15
 1996 *Rakya* Babirát, s. 17
 1997 *Rakya* TMp. 151
 2000 *Rakya* ZMp. 50
 2003 *Rakya* TMp. 128
 2005 *Rakya* TAS. 50
 2006 *Rakya* TSK.
 náreč. *Rakický járek* KJÚ. (Bol.)
 TN.: 1. 1853 *Rakité* (pole) Babirát,

1996, s. 243

1881 *Ribník a Rakita* KKMp. Bol.

1896 *Rakita* KMp. Bol.

náreč. *Rakící* KJÚ. (Bol.)

2. 1881 *Nad Rakitím* (pole) KKMp. Bol.

1884 *Nad Rakitím* VM. III

1896 *Nad Rakitím* KMp. Bol.

1975 *Nad rakytím* ZMP. 10

1985 *Nad rakytím* GNTn. Bol.

1987 *Nad rakytím* ZMp. 10

1996 *Nad Rakytím* (Bol.) Babirát, s. 249

3. náreč. *V Rakitnom* (pole) KJÚ. (Bol.)

Etym.: Názov *Rakya* vznikol podľa terénneho názvu *Rakya*, ktorý motivoval typický porast v lokalite, cez ktorú tečie (apel. *rakya*, psl. **orkyta*, bot. vrba *rakya*, *Salix caprea*). Názov *Rakyský jarok* takisto vznikol z TN. *Rakya*, apel. *jarok*.

Rakyský jarok → *Rakya*

Rakytovský kanál 4 km; kanál spájajúci nepomenovaný kanál s Dudváhom JV od obce Žlkovce; TN. Dlhé Rakytové. VMp. 50: 35-34

VN.: 1967 *Rakytovský kanál* ZVMp. 50

1978 *Rakytovský kanál* VMp. 50

1979 *Rakytovský kanál* GN. 10

1985 *Rakytovský kanál* GNTn. Žlk.

1987 *Rakytovský kanál* ZMp. 10

1997 *Rakytovský kanál* Tmp. 152

2000 *Rakytovský kanál* ZMp. 50

2005 *Rakytovský kanál* ZMp. 10; TAS. 50

TN.: 1898 *Dlhe Rakitove* (pole) KMp. Žlk.

1978 *Dlhé Rakytové* ZMp. 10

1985 *Dlhé Rakytové* GNTn. Žlk.

1989 *Dlhé Rakytové* ZMp. 10

2005 *Dlhé Rakytové* ZMp. 10

Etym.: Názov *Rakytovský kanál* vznikol

z terénneho názvu [Dlhé] *Rakytové* (< apel. *rakya*, psl. **orkyta*, bot. vrba *rakya*, *Salix caprea*; podľa vrbového porastu v lokalite), apel. *kanál*.

Raštún 4,7 km; pôvodne vodný tok, dnes kanál spájajúci sa s Krupským potokom pred jeho ústím do Dolnej Blavy J od obce Brestovany; variant: Rošlím; TN. Za Rošlímom.

VMp. 50: 35-34

VN.: 1854 *Rostin* (*Roslin*) KKMp. HLov.

1967 *Raštúň* ZVMp. 50

1970 *Raštúň* MO ČSSR.

1975 *Raštúň* MO ČSSR.

1978 *Roštún* VMp. 50

1979 *Raštún* (*Raštúň*) GN. 10

1985 *Raštún* GNTn. Brest.

1989 *Raštúň* ZMp. 10

1996 *Raštúň* ZMp. 10

2000 *Raštún* ZMp. 50

náreč. *Rošlím* KJÚ. (Brest.)

TN.: náreč. *Za Rošlímom* (pole; Brest.), Hrušovský, s. 17

Etym.: Názov *Raštúň* (náreč. *Rošlím*) nie je jasný. Ukazuje sa, že v nárečovej podobe je pravidelne -o-, čo môže byť jerová striednica. V tom prípade by sme mohli predpokladať, že ide o domáci názov, ktorý azda súvisí s koreňom *rast-* (náreč. *rost-*), resp. by sme ho odvodzovali od verba *rásť* (s nejasnou motiváciou; azda by sa vzťahoval na porast v lokalite); suf. -ún/-úň, -ím nie sú príznačné pre slovenskú toponymiu. Pravdepodobnejší sa zdá byť predpoklad, že ide o starší deformovaný nemecký názov.

Rávasdi → Líščí kanál

Ráztocký potok I. Šteruský potok (Borovský kanál → Horný Dudváh), 2,7 km; pramení S od obce Šterusy (v hornej časti toku tvorí hranicu medzi k. ú. Vrbové a Šterusy), tečie južným smerom, ústi v obci Šterusy; varianty: Z Rázток, Hajlošský potok; TN. Ráztoky.

VMp. 50: 35-32 (nepomenovaný)

VN.: náreč. *Rástockí potok*, *Z Rástok*, *Hajloskí potok* Šter.

TN.: 1911 *Rasztoki* (vinohrad, pole, lúka) KMp. Vrb.

náreč. *Rástoki* (Vrb.) Bosák, 1996, s. 12

Etym.: Názov *Ráztocký potok* vznikol podľa tvaru potoka z apel. *ráztoka* – stok dvoch potokov (pri pohľade zdola ako roztekanie; HSSJ. V, s. 29), apel. *potok*. Názov *Z Rázток* vznikol podľa smerovania toku a pomenúva potok smerujúci od lokality Ráztoky, kde sa spojili dva toky; < prep. z, apel. *ráztoka*, pl. *ráztoky*).

Názov *Hajlošský potok* vznikol z apel. *hajloch* (viničná buda, chyžka; HSSJ. I, s. 391), apel. *potok*; pomenúva potok, ktorý preteká okolo hajlochov, viničných chyžiek.

Renczés ér → Obecný kanál

Ronava I. Gidra (→ Dolný Dudváh) 16 km; pramení pod juhovýchodnými svahmi Malých Karpát J od obce Borová vo výške okolo 207 m n. m., tečie JV smerom, ústi S od obce Pavlice vo výške 125 m n. m.; plocha povodia je 62 km² (ES., V, 142), priemerný ročný

prietok 0,05 m³.s⁻¹ (vzniká po sútoku → Zadnej doliny a → Strednej doliny; porov. aj Podolák – Nováková, 2009, s. 15); varianty: Dolina; Dolinská voda; TN. 1. Dolná dolina, 2. Dolinka.

Pôvodne pramenila SZ od obce Ružindol, pozostatkom jej pôvodného koryta je dnes nepomenovaný občasný tok vo Vinohradskej doline v k. ú. obce Ružindol, Zadná dolina a Stredná dolina boli jej samostatnými prítokmi; porov. VM., VMp.)

VMp. 50: 35-33; 45-11

VN.: 1782 – 1784 *Ranowa Bach* (!) VM. I

1804 *Ranowa B.* Kor.

(v obidvoch prípadoch je názov omylom zaznačený pri toku → Parnej)

1808 *Ronava* Lipsz.

1837 – 1840 (h. t.) *Ronawa Bach*, (d. t. od obce Vod.) *Dolinska Woda* VM. II

1869 *Ronava B.[ach]* PM.

1871 *Ronava* Lich., s. 41

1884 *Ronava B.* VM. III

1895 *Dolina patak* KMp. Cíf.

1898 *Ronava p.* MTT. 75

1930 *Ronava p.* ŠMp. 75

1932 *Ronava* Šmil., s. 26

1953 *Ronava* GŠ. 50

1965 *Roňava* HP.

1966 *Ronava* TS. 37, mapa

1967 *Ronava* ZVMp. 50

1970 *Ronava* MO ČSSR.

1971 *Ronava* HČ.

1973 *Ronava* ZMp. 10

1975 *Ronava* ZMp. 10; MO ČSSR.

1979 *Ronava* GN. 10

1981 *Ronava* ES. V, 142

1983 *Ronava* VMp. 50

1985 *Ronava* GNTn. Cíf.

1987 *Ronava* ZMp. 10
1991 *Ronava* Cífer, s. 9
1992 *Ronava* ZMp. 10
1997 *Ronava* TMp. 151
2000 *Ronava* ZMp. 50
2005 *Ronava* TAS. 50
2006 *Ronava* TSK.
2009 *Ronava* Podolák – Nováková, s. 15
TN.: 1. 1895 *Dolina* (pole, dolina)
KMp. Cíf.
1985 *Dolná dolina* GNTn. Cíf.
2. 1895 *Dolinka* (pole) KMp. Cíf.
Etym.: Názov *Ronava* odvodzujeme od
verba *roniť* (psl. **roniti* – vypúšťať, vy-
lučovať, vylievať v kvapkách; nechávať
tiecť; porov. Mach., s. 516) + hydrofor-
mant *-ava* a motivovalo ho malé množ-
stvo vody v koryte, resp. malá intenzita
toku (ide o nížinný tok). Aj keď doklady
máme naporúdzí až od 18. st., ukazuje
sa, že ide o starobylý názov.
Predpokladáme, že v slovenskej hydro-
nymii k názvu *Ronava* treba priradiť aj
názov *Roňava* (prítok *Tople*), aj keď sa
tradične dáva do súvislosti s náreč. apel.
rovnina – rovina a B. Varsík (1990, s.
149) predpokladá pôvodnú podobu ná-
zvu **Rovňava*.
Názov *Dolina* vznikol propriálizáciou
pomenovania terénneho tvaru, cez kto-
rý riečka tečie (apel. *dolina* < psl. **dolъ*).
Názov *Dolinská voda* vznikol z terénne-
ho názvu *Dolina*, apel. *voda*; pomenúva
potok tečúci cez lokalitu *Dolina*.
Názov *Ranova* (1782 – 1784; VM. I) je
omyl.
Lit.: Varsík, 1990, s. 148 – 149.

Rosuchovský potok I. Raková (→ Tr-
návka → Dolný Dudváh) 2,5 km; tečie J

a neskôr Z smerom od osady *Rosuchov*,
ústí na S okraji obce *Trstín*; ON. *Rosu-
chov*.

VMp. 50: 35-31

VN.: 1968 *Rosuchovský potok* ZVMp. 50

1972 *Rosuchovský potok* ZMp. 10

1973 *Rosuchovský potok* ZMp. 10

1979 *Rosuchovský potok* GN. 10

1980 *Rosuchovský potok* VMp. 50

1991 *Rosuchovský potok* ZMp. 10; VMp.
50

1999 *Rosuchovský potok* ZMp. 50

ON. *Rosuchov* (časť obce *Trstín*):

1837 – 1840 *Rosukow* VM. II

1851 *Raszocho* KKMp. Trst.

1884 *Rosuho* VM. III

1896 *Rasochov* KMp. Trst.

1953 *Rosuchov* GŠ. 50

1978 *Rosuchov* VSO. III, 200

Etym.: Názov *Rosuchovský potok* vznikol
z osadného názvu *Rosuchov*, apel. *potok*;
pomenúva potok pritekajúci z osady
Rosuchov.

Rošlím → Raštún

† ***Ruský potôčik** zaniknutý vodný tok
alebo rameno *Váhu*, ktoré sa nachádzalo
na V od mesta *Galanty*.

VMp. 50: [45-12]

1297 fl. *Wrutzer* Šmil, Nr. 162 B

Etym.: V. Šmilauer názov rekonštruoval
v podobe **Oroszér* a mohli by sme ho in-
terpretovať ako **Ruský potôčik* (< maď.
Orosz – Rus, *ér* – potôčik) s motíváciou
„potok, pri ktorom žili Rusi“. Prítom-
nosť Rusov, ktorí v podunajskom po-
hraničí vykonávali strážnu službu, je do-
ložená už v 12. st. a v 13. st., významne
napríklad aj na dolnom Pohroní (Marek,

2006, s. 228 – 231).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 303, 480.

† ***Rybársky potok** zaniknutý vodný tok s rybníkom pri osade Hetmeň.

VMp. 50: [45-14]; Šmil., s. 335

1113 *piscina, que vocatur Piscar* CDSL. I, Nr. 69; Šmil. Nr. 283 A

1293 *fluentem piscanis (piscaviz), fluuium Piscanis* Šmil. Nr. 285

Etym.: V. Šmilauer pôvod a výklad názvu pokladá za neznámy. Vylúčiť sa nedá, že v listine ani nebolo zaznamenané živé hydronymum, ale v skutočnosti môže ísť o umelý názov pomenúvajúci vodný tok, pri ktorom žili rybári (lat. *piscator*, pl. *piscatoris*) na rozdiel od iných objektov – močiarov – v mikroregióne. To, že názov pomenúval tečúcu vodu (potok), na ktorej stál rybník, pravdepodobnosť takéhoto výkladu potvrdzuje. Doklady rekonštruujeme ako ***Rybársky potok**, príp. aj ***Rybný potok**.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 335.

S

Salaš 1,7 km; kanál spájajúci sa SZ od mesta Kolárovo so Studienským kanálom v lokalite Salaše; ON. Salaše.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1982 *Salaš* VMp. 50

1984 *Salaš* ZMp. 10

1991 *Salaš* ZMp. 10

ON.: Salaše (samota; Kolárovo):

1764 – 1787 *Salasch* (samota) VM. I

1884 *Sereg akol-Guta szállás* VM. III

1938 *Salaše (Seregakólitanyák)* ŠMp. 75

1946 *Salaše* Gmp.

1981 *Salaše* GN. 11

1991 *Salaše* GNKo. Kol.

Etym.: Názov *Salaš* vznikol podľa názvu samoty *Salaše* (apel. *salaš*, maď. *szállás* – drevená ohrada pre ovce alebo dobytok počas pobytu na pasienkoch, k nej patriaci koliba pre valachov a baču; porov. HSSJ. V, s. 212).

Salibský Dudváh 23 km; kanál (pôvodne južná časť toku Dudváhu) odvodňujúci južnú časť povodia Dudváhu do Čiernej vody, odpája sa na S okraji obce Mostová, tečie JV smerom do Čiernej vody, s ktorou sa spája na SV okraji obce Kráľov Brod; varianty: Dudváh, *Mrtvy Dudváh, Šárd, *Kanál, Brodo-Salibský Dudváh; ON. 1. Horné Saliby, 2. Dolné Saliby, 3. Kráľov Brod, 4. Čierny Brod; VN. 1. Dudváh, 2. Šárd.

VMp. 50: 45-14

VN.: 1764 – 1787 *Dud-Waag, Waag Fl.* VM. I

1837 – 1840 *Dudvágh B.[ach]* VM. III

1890 *Csatorna* KMp. DSaI.

1890 *Dudvágh* KMp. HSal.

1892 *Holt Dudvágh* KMp. Most.

1965 *Brodo-Salibský Dudváh* HP.

1971 *Dudvágh* HČ.

1977 *Dudvágh* VSO. I, 440

1979 *Salibský Dudváh (Dudvágh)* GN. 10

1982 *Salibský Dudváh* VMp. 50

1983 *Šárd* ZMp. 10

1989 *Salibský Dudváh* AMp. 15

1989 *Šárd* ZMp. 10

1993 *Salibský Dudváh (Šárd)* GNGa. DSaI., KBrod

1993 *Salibský Dudváh* GNGa. HSal., Most.

1999 *Salibský Dudváh* PAS.

2006 Šárd ZMp. 10
ON.: 1. Horné Saliby:
1233 *ZeLe* VSO. I, 440 (nemá oporu v CDSL.)
1237 – 1240 *utraque Zeli* CDSL. II, Nr. 31
1246 *Scely* CDSL. II, Nr. 221
1323 *de Zeli* RDSL. II, Nr. 991
1323 *Zeely* RDSL. II, Nr. 990
1773 *Felső-Szeli, Hor[né] Saliby* Majt. 98
1786 *Felső-Selli, Horné Saliby* Majt. 98
1808 *Felső-Széllly, Horní Saliby* Majt. 98
1863 – 1913 *Felsőszelli* Majt. 98
1920 – 1938 *Horné Saliby* Majt. 98
1938 – 1945 *Felsőszelli* Majt. 98
1945 – 1948 *Horné Saliby, Felső-Szeli* Majt. 98
1948 *Horné Saliby* Majt. 98
2. Dolné Saliby:
1158 *Selu* VSO. I, 338 (nemá oporu v CDSL.)
1217 *ZeLe* VSO. I, 338 (nemá oporu v CDSL.)
1237 – 1240 *utraque Zeli* CDSL. II, Nr. 31
1246 *Scely* CDSL. II, Nr. 221
1773 *Also-Szeli, Dolne Saliby* Majt. 69
1786 *Alscho-Selli, Dolné Saliby* Majt. 69
1808 *Alsó-Széllly, Dolní Saliby* Majt. 69
1863 – 1913 *Alsószeli* Majt. 69
1920 – 1938 *Dolné Saliby* Majt. 69
1938 – 1945 *Alsószeli* Majt. 69
1945 – 1948 *Dolné Saliby, Alsó-Szeli* Majt. 69
1948 *Dolné Saliby* Majt. 69
3. Kráľov Brod: → Kráľovobrodský kanál
4. Čierny Brod:
1223 *Kusoud* VSO. I, 299
1297 *Wyzkeleth Kosod* VSO. I, 299

1411 *Wyzkeleth a. n. Wyzkelethkusod* VSO. I, 299
1412 *Wyzkeleth a. n. Kyskyrth* VSO. I, 299
1437 *Felwyzkeleth* VSO. I, 299
1773 *Viszkelet, Vizskeleth* Majt. 59
1786 *Wiszkelet* Majt. 59
1808 *Viszkelet* Majt. 59
1863 – 1948 *Vizkelet* Majt. 59
1948 *Čierny Brod* Majt. 59
VN.: 1. → Dudváh
2. → Šárd
Etym.: Názov *Salibský Dudváh* vznikol z osadného názvu [Dolné, Horné] *-Saliby*, VN. → *Dudváh*. Názov *Brod-Salibský Dudváh* je nesprávne utvorený z osadných názvov *Čierny Brod* (kde sa odpája od Dolného Dudváhu) alebo *Kráľov Brod* (cez ktorý tečie) a osadného názvu [Horné, Dolné] *Saliby*, VN. *Dudváh*.
Názov **Mrtvy Dudváh* (maď. *holt – mrtvy*) pomenúva pôvodnú časť toku, ktorá bola len sekundárnym ramenom rieky. Názov *Šárd* sa vzťahuje na časť toku, kde ústi → Šárd. Názov **Kanál* pomenúva upravenú časť toku (maď. apel. *csatorna – kanál*).

Selický odpad → Selický kanál

Selický kanál 21,5 km; odvodňuje Kráľovský kanál; odpája sa od neho S od obce Diakovce, pokračuje JV smerom, od južného okraja mesta Šaľa južným smerom a neskôr JZ smerom, pretína Kolárovsý kanál a končí sa JV od obce Kráľov Brod; varianty: Selický odpad, Vlčany-Žihárec pohraničný; ON. 1. Selice, 2. Vlčany, 3. Žihárec; TN. Selické.

VMp. 50: 45-14
VN.: 1971 *Selický odpad* ZVMp. 50
1979 *Selický kanál* (*Selický odpad*, *Vlčany-Žihárec pohraničný*) GN. 10
1983 *Selický kanál* ZMp. 10
1989 *Selický kanál* AMp. 15; ZMp. 10
1990 *Selický kanál* ZMp. 10
1999 *Selický kanál* PAS.
1982 *Selický kanál* VMp. 50
1993 *Selický kanál* GNGa. Diak., KBrod, Sel., Šala, Vlč., Žih.
2000 *Selický kanál* ZMp. 50
2005 *Selický kanál* ZMp. 10; TAS. 50
2006 *Selický kanál* TSK.
2007 *Selický kanál* ZMp. 10

ON.: 1. Selice:

(staršie osídlenie porov. v CDSL. I, heslo Kimelan)

1078 *Seleuch* VSO. III, 18 (nemá oporu v CDSL.)

1317 *Zelenchen* VSO. III, 18

1323 *Scelecen* VSO. III, 18

1773 *Szelőcze* Selőtz Majt. 261

1786 *Sellőcze* Majt. 261

1808 *Szelőcze*, *Selice* Majt. 261

1863 – 1913 *Szelőcze* Majt. 261

1920 *Selice* Majt. 261

1927 – 1938 *Selice*, *Szelőcze* Majt. 261

1938 – 1945 *Szelőcze* Majt. 261

1945 – 1948 *Szelőcze* Majt. 261

1948 *Selice* Majt. 261

2. Vlčany: → Neded-Vlčany

3. Žihárec: → Žihársky kanál

TN.: 1983 *Selické* (pole) ZMp. 10

1989 *Selické* ZMp. 10

1993 *Selické* GNGa. Sel.

Etym.: Názov *Selický kanál* vznikol z osadného názvu *Selice* (pôv. asi **Sedlice* < apel. *se(d)lo* – osada s humnami a poľami; porov. Stan., SJ. II, s. 405),

apel. *kanál*; pomenúva kanál pri obci Selice. Tú istú motiváciu má aj starší názov *Selický odpad* (< ON. *Selice*, apel. *odpad* – odtok, kanál).

Názov *Vlčany-Žihárec pohraničný* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Vlčany*, *Žihárec*, adj. *pohraničný* < apel. *hranica* (podľa vymedzujúcej funkcie; tvorí rozvodnicu medzi povodiami Dudváhu a Váhu).

Lit.: Stanislav, SJ. II, s. 405.

Siladický Dudváh → Dudváh (Horný Dudváh)

Sieglov jarok I. Kamenný potok (→ Gidra → Dolný Dudváh), 0,4 km; pramení a ústi v lokalite Písané v miestnej časti Modra-Piesok, tečie SZ smerom.

VMp. 50: 34-44

1854 *Siegels graben* KKMp. Mod.

Etym.: Doklad interpretujeme ako **Sieglov potok* (OM. **Siegel*, nem. suf. -s vyjadruje posesívnosť, apel. *r Graben* – jarok). Pomenúva tok, ktorý preteká cez územie patriace Sieglövi.

† **Sietny potok** I. Cintorínsky potok (Holeška → Horný Dudváh); pôvodne tiekol okolo bývalej tehelne v meste Vrbové, na VMp. 50 (1978) je ešte zakreslený jeho 0,3 km dlhý úsek pri ústí na J okraji mesta (dnes zaniknutý); TN. Sítie; UN. Sietna ulica.

VMp. 50: 35-32 (nepomenovaný)

VN.: 1997 *Sietny potok* Bosák, 1997, s. 6

TN.: 1911 *Szjeti* (pole) KMp. Vrb.

miest. *Sietie* (pole) Bosák, 1996, s. 12

UN.: *Sietna ulica* (Vrbové) Bosák, 1996, s. 12; mapa mesta

Etym.: Názov *Sietny potok* vznikol z terénneho názvu *Sietie* (apel. *sietie* – sieť, HSSJ., V, s. 252; možno metafor. podľa tvaru pozemkov, prípad. z apel. *sítie*, *sitina* – bot. *sitina* sivá, *Juncus inflexus* alebo z apel. *siatie*), apel. *potok*; pomenúva tok pretekajúci cez lokalitu *Sietie*.

Slaništský kanál 8,5 km; kanál začínajúci sa na JV okraji obce Žihárec, JV od nej sa spája so Selickým kanálom; variant: Sóskašzalás, TN. Slanište.

VMp. 50: 45-14

VN.: 1971 *Sóskašzalás* ZVMp. 50

1979 *Slaništský kanál (Sóskašzalás)* GN. 10

1982 *Slaništský kanál* VMp. 50

1983 *Slaništský kanál* ZMp. 10

1989 *Slaništský kanál* ZMp. 10

1993 *Slaništský kanál* GNGa. Žih.

2000 *Slaništský kanál* ZMp. 50

2005 *Slaništský kanál* TAS. 50

TN.: 1979 *Slanište (pole)* GN. 10

1982 *Slanište* VMp. 50

1983 *Slanisko* ZMp. 10

1989 *Slanisko* ZMp. 10

1993 *Slanište (Slanisko)* GNGa. Žih.

Etym.: Názov *Slaništský kanál* vznikol z terénneho názvu *Slanište* (apel. *slanište* – miesto so slanou, kyslou rašelinovou pôdou; porov. HSSJ. V, s. 287), apel. *kanál*. Významovo mu zodpovedá aj maď. názov *Sóskašzalás* (maď. *sós* – slaný, *kašzalás* – kosba; **Slaná kosba*) – pravdepodobne išlo pôvodne o terénny názov.

Smolenický luh → Smolenický potok

Smolenický potok p. Trnávka (→ Dol-

ný Dudváh) 7,5 km; pramení v obci Smolenice (v časti Smolenická Nová Ves), tečie JV smerom do v. n. Boleráz, ústí V od mesta Smolenice; variant: Smolenický luh; ON. 1. Smolenice, 2. Smolenická Nová Ves.

VMp. 50: 35-33

VN.: 1968 *Smolenický potok* ZVMp. 50
1970 *Smolenický potok* MO ČSSR.

1971 *Smolenický potok* HČ.

1973 *Smolenický potok* ZMp. 10

1974 *Smolenický potok* ZMp. 10

1975 *Smolenický potok* MO ČSSR.

1978 *Smolenický potok* VSO. III, 55

1979 *Smolenický potok* GN. 10

1980 *Smolenický potok* VMp. 50

1981 *Smolenický potok* TS. 5/1, s. 124

1985 *Smolenický potok* GNTn. SNV.

1986 *Smolenický potok* TS. 5/2, s. 129

1989 *Smolenický potok* AMp. 15

1992 *Smolenický potok* ZMp. 10

1996 *Smolenický potok* Babirát, s. 17

1997 *Smolenický potok* TMp. 151

1999 *Smolenický potok* PAS.

2000 *Smolenický potok* ZMp. 50

2003 *Smolenický potok* TMp. 128, TMp. 11

2004 *Smolenický potok* MK. 25

2005 *Smolenický potok* TAS. 50

náreč. *Smolenický potok*, *Smolenický luh* KJÚ. (Biň., Bol.)

2006 *Smolenický potok* TSK.

ON.: 1. Smolenice:

1240 *villa Theotonicorum de Leupusdorf* (s neistotou) Mar., s. 82

1256 *Solumus, Somolia, Zamalya* VSO. III, 58

1256 *Solumus* CDSl. II, Nr. 563 (*Solmus* Šmil., Nr. 152)

1291 *Zumula* VSO. III, 58

1330 *Sumulya* VSO. III, 58
 1388 *Somolga* Babirát, 2006, s. 19
 1390 *Lewtors* Mar., s. 82
 1398 *Somolya* VSO. III, 58
 1401 *Leustorff alias Smolinecz* Mar., s. 82
 1414 *Leustorff* Babirát, 2006, s. 20
 1416 *Smolenicze* VSO. III, 58
 1440 *Zmolian* VSO. III, 58
 1465 *Zomolyan* VSO. III, 58
 1466 *Zamolya* Mar., s. 82
 1773 *Szomolány, Smolenitz, Smolenicze* Majt. 269
 1786 *Somolyan, Smolenitz, Smolenice* Majt. 269
 1808 *Szomolyán, Smolenitz, Smolenice* Majt. 269
 1863 – 1913 *Szomolány* Majt. 269
 1920 *Smolenice* Majt. 269
 2. Smolenická Nová Ves:
 1363 *Výfolu* VSO. III, 58
 1773 *Neustift, Nestrich, Neústift* Majt. 269
 1786 *Nestich, Neustift* Majt. 269
 1808 *Nestich, Neustift, Nesstich* Majt. 269
 1863 – 1882 *Nestich* Majt. 269
 1888 – 1913 *Jánostelek* Majt. 269
 1920 *Neštých* Majt. 269
 1927 – 1948 *Neštich* Majt. 269
 1948 – 1960 *Smolenická Nová Ves* Majt. 269
 Etym.: Názov *Smolenický potok* vznikol z osadného názvu *Smolenice* (pôvodne azda **Smolany* < *Smol-* + obyvateľský suf. *-any* < *-jane* „osada ľudí zbierajúcich smolu, živicu“, resp. „osada ľudí bývajúcich v lese, kde sa zvykla zbierať zo stromov smola, živica; LMS., s. 277), apel. *potok*.
 Názov *Smolenický luh* vznikol z osadného názvu *Smolenice*, apel. *luh* (< psl.

**lqǫǝ* s genetickou súvislosťou s apel. *lúka*, psl. **lqka* a *ka(lo)luža* < **luža* a vo všeobecnosti ním možno označiť polia a lesy na mokrej pôde v nížinách; porov. ESSJa, 16, s. 141, 217; Majtán, 1996, s. 38 – 41).
 Lit.: Lutterer – Majtán – Šrámek, 1982, s. 277; Majtán, 1982, s. 38 – 41.

Smradliak → Červenický kanál

Smutná p. Smolenický potok (→ Trnávka → Dolný Dudváh) 6 km; pramení pri vrchu Červená Z od osady Smolenická Nová Ves, tečie JV až SV smerom, ústí V od obce; varianty: **Potok, Lošonská voda*; ON. Lošonec; TN. Smutná. VMp. 50: 35-33
 VN.: 1861 *Patak* KKMp. Loš.
 1871 *lošonecká voda* Lich., s. 41
 1884 *Szmutna p.* VM. III
 1898 *Szmutna p.* MTT. 75
 1930 *Smutna* ŠMp. 75
 1935 *Smutná* ŠMp. 75
 1938 *Smutná* ŠMp. 75
 1940 *Smutná* ŠMp. 75
 1945 *Smutná* Mp. 75
 1952 *p. Smutná* GŠ. 50
 1965 *Smutná* HP.
 1968 *Smutná* ZVMp. 50
 1970 *Smutná* MO ČSSR.
 1971 *Smutná* HČ.
 1977 *Smutná* VSO. I, 438
 1975 *Smutná* MO ČSSR.
 1978 *Smutná* VSO. III, 59
 1979 *Smutná* GN. 10
 1980 *Smutná* VMp. 50
 1981 *Smutná* TS. 5/1, s. 129
 1985 *Smutná* GNTn. SNV.
 1986 *Smutná* TS. 5/2, s. 124

1996 *Smutná* Babirát, s. 17
1997 *Smutná* Tmp. 151
1999 *Smutná* PAS.
2000 *Smutná* ZMp. 50
2003 *Smutná* Tmp. 128
2005 *Smutná* ZMp. 50
2006 *Smutná* Babirát, s. 8; TSK.
ON.: Lošonec:
1321 *Lochonch* RDSL. II, Nr. 716
1332 – 1337 *Losinch*, *Losnich* VSO. II, 188
1390 *Losunch* VSO. II, 188
1773 *Lossoncz*, *Losoncz*, *Loschontz*, *Lossonecz* Majt. 170
1786 *Loschonz*, *Lossanecz* Majt. 170
1808 *Losoncz*, *Lossanec* Majt. 170
1863 *Lossonc* Majt. 170
1873 – 1907 *Losonc* Majt. 170
1913 *Kislosonc* Majt. 170
1920 – 1975, 1990 *Lošonec* Majt. 170
(v r. 1976 – 1990 pričl. k obci Smolenice; Majt. 170)
TN.: 1884 *Szmutna* (dolina) VM. III
1930 *Smutna* ŠMp. 75
1935 *Smutná* ŠMp. 75
1940 *Smutná* ŠMp. 75
Etym.: Nie je jasné, či prvotné bolo hydronymum *Smutná* [voda] alebo terénny názov *Smutná* [dolina]. Ak by bol prvotný VN., motivovala by ho rýchlosť toku (= metaf. pomalý).
Názov *Lošonecká voda* (vhodnejšie *Lošonská voda*) vznikol z osadného názvu *Lošonec* (M. Marek názov rekonštruuje v podobe **Lučinci* a názov Lošonec pokladá za pomaďarčenú podobu sloven. názvu osady, v ktorej žili *lučištníci*, lukostrelci, t. j. Sikulovia; 2006, s. 272 – 273), apel. *voda*.
Lit.: Marek, 2006, s. 272 – 273.

Sobonka I. Holeška (→ Horný Dudvák) 2 km; pramení a ústí SZ od obce Prašník, tečie JV smerom; TN. Chrást a Sobonky.
VMp. 50: 35-31, 32
VN.: 1971 *Sobonka* HČ.
1978 *Sobonka* VMp. 50
1979 *Sobonka* GN. 10
1968 *Sobonka* ZVMp. 50
1999 *Sobonka* ZMp. 50
2005 *Sobonka* ZMp. 10
2010 *Sobonka* VMp. 50
TN.: 1863 *Chraszt es Szobonki* KKMp. Vrb.
1880 *Chraszt es Szobonki* KKMp. Vrb.
1899 *Szobonki* (pole) KMp. Vrb.
Etym.: Názov *Sobonka* vznikol z terénneho názvu [Chrást a] *Sobonky*. Názov *Sobonky* nie je jasný, F. Kott (III, 1882, s. 512) a M. Kálal (1924, s. 625) dokladajú zo staršej lexiky apel. *sobona* s významom „krava teliaca sa v sobotu“.

Sóskaszalás → Slaništský kanál

Spúšť → Očkovský potok

Stará Blava (1) 1,3 km; pravostranné rameno potoka Horná Blava na S okraji obce Dechtice; VN. Blava.
VMp. 50: 35-31 (nepomenovaný)
VN.: 1898 *Sztara Blava* KMp. Decht.
VN.: → Blava
Etym.: Názov *Stará Blava* pomenúva pôvodné hlavné koryto Blavy, vznikol z adj. *starý* (psl. **staro*), VN. → *Blava*.

Stará Blava (2) → Blava

Stará Holeška 4,2 km; kanál odvodňu-

júci Dudváh do v. n. Slháva, začína sa V od obce Veselé, končí sa SZ od obce Drahovce; variant: Holeška; VN. Holeška.

VMp. 50: 35-32

VN.: 1857 *Holeska Canal* KKMp. Vrb.

1899 *Ó Holeska, O Holeska* KMp. Vrb.

1900 *Holeska patak* KMp. Piešť.

1953 *Stará Holeška* ŠMO. 5

1970 *Stará Holeška* MO ČSSR.

1975 *Stará Holeška* MO ČSSR.

1978 *Stará Holeška* VMp. 50

1979 *Stará Holeška* GN. 10

1981 *Stará Holeška* ZMp. 10

1985 *Stará Holeška* GNTn. Piešť., Drah., Treb., Ves.

1987 *Stará Holeška* ZMp. 10

1989 *Stará Holeška* AMp. 15

1994 *Stará Holeška* TMp. 129

1999 *Stará Holeška* ZMp. 50

2002 *Stará Holeška* TMp. 129

2005 *Stará Holeška* TAS. 50; ZMp. 10

VN.: → Holeška

Etym.: Názov *Stará Holeška* pomenúva pôvodné hlavné koryto rieky Holeška v jej dolnej časti, vznikol z adj. *starý* (maď. *ó*), VN. *Holeška*.

Starý Dudváh → Červenický kanál

Starý potok (1) 3 km dlhé ľavostranné rameno potoka Parná; začína sa SZ od obce Zeleneč, s potokom Parná sa spája JV od obce.

VMp. 50: 35-33; 45-11 (nepomenovaný)

1975 *Starý potok* ZMp. 10

1985 *Starý potok* GNTn. Zel.

1987 *Starý potok* ZMp. 10

1992 *Starý potok* ZMp. 10

Etym.: Názov *Starý potok* Parná pomenúva pôvodné hlavné koryto rieky, vznikol z adj. *starý* (psl. **starǫ*), apel. *potok*.

Starý potok (2) 7 km dlhé ľavostranné rameno potoka Parná, odpája sa na Z okraji mesta Trnavy, tečie okolo Trnavských rybníkov JV smerom, spája sa s potokom Parná na J okraji obce Zeleneč.

VMp. 50: 35-33; 45-11 (nepomenovaný)

1895 *Sztári patak* KMp. Zel.

1975 *Starý potok* ZMp. 10

1985 *Starý potok* GNTn. Zel.

1987 *Starý potok* ZMp. 10

1992 *Starý potok* ZMp. 10

Etym.: → Starý potok (1).

Starý potok (3) 0,9 km dlhé ľavostranné rameno potoka Parná v obci Zvončín.

VMp. 50: 35-33 (nepomenovaný)

1896 *Sztári patak* KMp. Zvon.

1955 *Starý potok* ŠMO. 5

Etym.: → Starý potok (1).

***Starý potok** (4) 0,5 km (pôvodne 4,5 km) dlhé ľavostranné rameno potoka Gidry, vlieva sa do v. n. Budmerice; pôvodne sa končilo na J okraji obce Budmerice.

VMp. 50: 35-33 (nepomenovaný)

1895 *Ó patak* KMp. Budm.

Etym.: Názov *Starý potok* pomenúva pôvodné hlavné koryto rieky, vznikol z adj. *starý* (maď. *ó*), apel. *potok* (maď. *patak*).

† **Starý potok** (5) 1,6 km; zaniknuté ľavostranné rameno Gidry, ktoré sa odpájalo SZ od obce Pavlice, tieklo JV smerom, spájalo sa s Parnou JV od obce. VMp. 50: [45-11]

1893 *Sztari patak* KMp. Pav.

Etym.: → Starý potok (1).

Starý potok (6) → Abrahámsky kanál

Starý potok (7) → Gidra

Starý potok (8) → † *Mlynské rameno

***Starý potok** (9) → Parná

***Starý potok** (10) → Krupský potok

***Starý potok** (11) → Parná

Starý potok (12) → Chtelnička

Starý potok (13) → Holeška

***Starý Váh** → † *Mítyv Váh, Derňa

Stránsky potok → Podolský potok

Stočok pri Panenke Márii → Dechtický kanál

Stredná dolina I. Ronava (→ Gidra → Dolný Dudváh) 5,8 km; jeden z pramenných tokov Ronavy (pôvodne jeden z jej prítokov; porov. VM.), pramení SZ od obce Ružindol, tečie JV smerom, ústi JV od obce; TN. Stredná dolina.

VMp. 50: 35-33 (nepomenovaný)

VN.: 1898 *Stredna dla*. MTT. 75

1930 *Stredná dla*. ŠMp. 75

1940 *Stredna dolina* ŠMp. 75

1953 *Stredná dolina* GŠ. 50

1985 *Stredná dolina* GNTn. Ruž.

1997 *Stredná dolina* Tmp. 151

2005 *Stredná dolina* TAS. 50

2009 *Stredná dolina* Podolák – Nováková, s. 15

TN.: 1837 – 1840 *Stredná Dolina* VM. II

1884 *Stredná dolina* VM. III

1930 *Stredná dla*. (dolina) ŠMp. 75

1940 *Stredna dolina* ŠMp. 75

1945 *Stredná dolina* Mp. 75

1979 *Stredná dolina* GN. 10

1980 *Stredná dolina* VMp. 50

1985 *Stredná dolina* GNTn. Ruž.

2005 *Stredná dolina* TAS. 50

Etym.: Názov *Stredná dolina* vznikol podľa terénneho názvu *Stredná dolina* (adj. *stredná* < apel. *stred*, apel. *dolina*), TN. motivovala poloha doliny (dolina ležiaca uprostred medzi Zadnou a Vinohradskou dolinou).

Studienský kanál 8,5 km; pôvodne vodný tok; dnes kanál začínajúci sa SZ od mesta Kolárovo, orientovaný je JV smerom, SZ od mesta Kolárovo sa spája s Kolárovským kanálom; varianty: *Svätá studňa, Podkamenný kanál; ON. 1. Kamenisté, 2. Studienka; TN. Pod Kamenným.

VMp. 50: 45-32

1884 *Szentkuta* VM. III

1982 *Podkamenný kanál* VMp. 50

2005 *Studienský kanál* TAS. 50

2009 *Studienský kanál* SÚGKK.

ON.: 1. Kamenisté (samota; Kolárovo):

1981 *Štrkové* (Köveslág) GN. 11

1984 *Kamenisté* ZMp. 10

1991 *Kamenisté (Štrkové)* GNKo. Kol.
2. Studienka (samota; Kolárovo):
1884 *Szentkuta* VM. III
1981 *Studienka* GN. 11
1991 *Studienka* GNKo. Kol.
2005 *Studienka* TAS. 50
TN.: 1884 *Kövecs-lagy-alja* (pole) VM. III
1979 *Pod Kamenným (Pod kamenným)* GN. 10
1982 *Pod Kamenným* VMp. 50
1984 *Pod Kamenným* ZMp. 10
1991 *Pod Kamenným* (pole) GNKo. Kol.
Etym.: Názov *Studienský kanál* vznikol z názvu samoty *Studienka*, vedľa ktorej sa nachádza, apel. *kanál*. Názov samoty *Studienka* a jej starší názov **Svätá Studienka* (maď. *Szentkuta* < maď. *szent* – svätý, *kút* – studňa, studnička, studienka) vznikol podľa názvu studničky **Svätá studienka* (maď. *Szentkuta*; názov je motivovaný náboženskou tradíciou). Názov *Podkamenný kanál* je umelý (technický) názov, vznikol z terénneho názvu *Pod Kamenným* (prep. *pod*, adj. *kamenný* < apel. *kameň*), apel. *kanál*; pomenúva kanál nachádzajúci sa v lokalite *Pod Kamenným*.

† ***Studničkový potôčik** zaniknuté rameno **Mítveho Váhu* (alebo samostatný krátky tok); nachádzalo sa medzi **Obetnou studňou* a **Trstinovým SZ* od obce *Diakovce*.
VMp. 50: [45-14]; Šmil., s. 83, 335
1214 *ad Cuthsaheri* CDSL. I, Nr. 192 (*Cuthsa-heri* Šmil., Nr. 282)
1223 *ad Kutsaheri* CDSL. I, Nr. 286
1522 *Kuth-ere* Šmil., s. 335
1651 *Kút-ér* Šmil., s. 335

Etym.: Na základe mladších dokladov V. Šmilauer nevyklučuje rekonštrukciu názvu v podobe **Kútér* (< maď. *kút* – studňa, *ér* – potôčik), ale upozorňuje na prvý doklad **Kútsaér*, ktorý skôr ukazuje na maď. demin. *kútsa* (< *kút*), sloven. studnička, apel. *ér* – potôčik; pomenúval malý potok vznikajúci z vody vytekajúcej zo studne.
Lit.: Šmilauer, 1932, s. 335.

Sudcovský kanál 2,5 km; kanál spájajúci sa V od mesta Galanta s Kajalským kanálom, variant: *Bírósági*.

VMp. 50: 45-12

1970 *Sudcovský odpad* ZVMp. 50

1978 *Sudcovský kanál* ZMp. 10

1979 *Sudcovský kanál (Bírósági)* GN. 10

1981 *Sudcovský kanál* VMp. 50

1989 *Sudcovský kanál* ZMp. 10

1993 *Sudcovský kanál* GNGa. Gal.

2000 *Sudcovský kanál* ZMp. 50

2005 *Sudcovský kanál* ZMp. 10

2007 *Sudcovský kanál* ZMp. 10

Etym.: Názov *Sudcovský kanál* a starší variant *Sudcovský odpad* vznikli prekladom staršieho názvu *Bírósági* (ten vznikol podľa terénneho názvu *Bírósági*, ktorý však v uvádzaných prameňoch nie je doložený; maď. *bírósági* – sloven. súdny; motivácia TN. nie je jasná), apel. *kanál*, apel. *odpad* – odtok, kanál.

Sudcovský odpad → *Sudcovský kanál*

Suchá dolina p. Buková (→ *Trnávka* → *Dolný Dudvák*) 1,8 km; pramení S od obce Buková, tečie JV smerom, ústi na severnom okraji obce.

VMp. 50: [35-31]

1971 *Suchá dolina* HČ.

Etym.: Názov *Suchá dolina* vznikol podľa terénneho názvu *Suchá dolina* (v uvádzaných prameňoch nie je doložený) < adj. *suchý*, psl. **suchъ*, apel. *dolina*.

Suchá Holeška → Holeška

Suchý potok (1) p. Kamenný potok (→ Gidra → Dolný Dudvák) 0,3 km; pramení a ústi S od mesta Modra v lokalite Tanierkárová; TN. *Suchá dolina*.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

VN.: 1854 *Suchy p.* KKMp. Mod.

1894 *Száraz patak* KMp. Mod.

TN.: 1894 *Száraz völgy* (dolina) KMp. Mod.

1983 *Suchá dolina* GNTn. Čas.

Etym.: Názov *Suchý potok* motivovalo malé množstvo vody v koryte (adj. *suchý*, psl. **suchъ*, apel. *potok*); prípadne vznikol podľa TN. *Suchá dolina*.

Suchý potok (2) I. Dubovský potok (→ Horná Blava → Horný Dudvák) 1,5 km; pramení V od obce Naháč, tečie JV smerom, ústi na S okraji obce Horné Dubové; TN. 1. *Suchý potok*, 2. *Za Suchým potokom*.

VMp. 50: 35-31 (nepomenovaný)

VN.: 1851 *Suchy potok* KKMp. HDub.

1877 *Suchí potok* KKMp. HDub.

1954 *Suchý potok* ŠMO. 5

1977 *Suchý potok* VSO. I, 436

TN.: 1. 1851 *Suchy potok* (pole) KKMp. HDub.

1877 *Suchí potok* KKMp. HDub.

1952 *Suchý potok* GŠ. 50

2. 1954 *Za Suchým potokom* (pole) ŠMO. 5

Etym.: Názov *Suchý potok* motivovalo malé množstvo vody v koryte (adj. *suchý*, psl. **suchъ*, apel. *potok*); VN. > TN. *Suchý potok*.

***Svätá studňa** → Studiensky kanál

Szentkuta → Studiensky kanál

Szócze ér zaniknuté zvyšky ramena Váhu na Z okraji obce Vlčany; TN. *Szócze kert*.

VMp. 50: [45-14]

VN.: 1891 *Szócze ér* KMp. Vlč.

TN.: 1891 *Szócze kert* (pole) KMp. Vlč.

Etym.: Názov nie je jasný, možno by sa dalo uvažovať o tom, že je tu pomadarený slovenský názov **Selce* (porov. heslo † **Selce* v nasledujúcej kapitole).

Š

Šaliansky kanál 2,5 km; začína sa V od mesta Šala, končí sa S od obce Diakovce, kde sa spája so Selickým kanálom; variant: Šálsky odpad; ON. Šala.

VMp. 50: 45-14

VN.: 1971 *odpad Šálský* ZVMp. 50

1979 *Šaliansky kanál* (Šálsky odpad)

GN. 10

1982 *Šaliansky kanál* VMp. 50

1983 *Šaliansky kanál* ZMp. 10

1989 *Šaliansky kanál* ZMp. 10

1993 *Šaliansky kanál* GNGa. Diak., Šala

2000 *Šaliansky kanál* ZMp. 50

2005 *Šaliansky kanál* TAS. 50; ZMp. 10

2006 *Šaliansky kanál* ZMp. 10

ON.: Šala:

1002 *Sala* VSO. III, 117

1138 *Sala* CDSl. I, Nr. 78
 1223 *Sala* CDSl. I, Nr. 286
 1251 *utraque Sala* VSO. III, 117
 1318 *Sallia* RDSl. II, Nr. 312
 1323 *terra Sala* RDSl. II, Nr. 1015
 1773 *Sélyye, Sallya* Majt. 284
 1786 *Schellye, Schallya* Majt. 284
 1808 *Sélyye* Majt. 284
 1863 *Sellye* Majt. 284
 1873 *Selye* Majt. 284
 1877 – 1882 *Sellye* Majt. 284
 1888 – 1913, 1938 – 1945 *Vágsellye* Majt. 284
 1920 *Šala nad Váhom, Šaly* Majt. 284
 1927 – 1938, 1945 – 1948 *Šala, Sellye* Majt. 284
 1948 *Šala* Majt. 284
 Etym.: Názov *Šaliensky kanál* vznikol z osadného názvu *Šala* (azda k ver. *šalieť* alebo *šialit'* – klamať, miest niekoho; porov. Stan., SJ, II, s. 429), apel. *kanál*. Starší názov *Šálsky odpad* nie je správne utvorený, vznikol z ON. *Šala*, apel. *odpad* – kanál.
 Lit.: Stanislav, SJ, II, s. 429.

Šálsky odpad → Šaliensky kanál

Šárd I. Dudváh, 25 km; na väčšej časti vodný tok, v blízkosti ústia umelo upravený kanál spájajúci Dernodudvážsky kanál so Salibským Dudváhom; vzniká výronom vody na Trnavskej pahorkatine Z od obce Hoste, ústi na V okraji obce Horné Saliby, plocha povodia je 76 km² (pôvodne vznikol ako jedno z ramien Dudváhu V od obce Majcichov v lokalite Farkašín; porov. VM, II, ES, V, 685); variant: Na bahnách; TN. 1. Šárdy, 2. Šárdsky hon, 3. Šárdske, 4.

Šárdske zeme.
 VMp. 50: 45-11; 12; 14
 VN.: 1326 *Saar Šmil.*, s. 27
 1869 *Sárd* PM.
 1882 *Sárd ér* ŠMp. 75
 1837 – 1840 *Sárd, Sárd B.*, (pri ústí) *Sárdó B.[ach]* VM. II
 1884 *Sárd, Sárd ér* VM. III
 1890 *Sárd* KMp. HSal.
 1892 *Sárd ér* KMp. VMača, Gal., Matúš., Most.
 1892 *Sárd, Sárd ér* KMp. Sládk.
 1893 *Sárd ér* KMp. ABr., Ser.
 1898 *Sárd ér* MIT. 75
 1938 *Sárd ér* ŠMp. 75
 1953 *Na bahnách (Sárd ér)* GŠ. 50
 1965 *Šárd* HP.
 1966 *Šard* TS. 37, mapa
 1970 *Šárd* MO ČSSR.
 1970 *Šard* ZVMp. 50
 1971 *Šard, Šárd* ZVMp. 50
 1971 *Šárd* HČ.
 1975 *Šárd* MO ČSSR.
 1977 *Šárd* ZMp. 10
 1978 *Šárd* ZMp. 10
 1979 *Šárd* (aj *Šard*) GN. 10
 1981 *Šard* VMp. 50
 1981 *Šárd* ES. V, 685
 1982 *Šard* VMp. 50
 1983 *Šard* VMp. 50
 1989 *Šard, Šárd* ZMp. 10
 1992 *Šárd* ZMp. 10
 1993 *Šárd* GNga. Gal., HSal., Hos., Košúty, Matúš., Sládk., Teš., VMača
 1997 *Šárd* TMp. 152; TMp. 151
 1999 *Šárd* PAS.
 2000 *Šárd* ZMp. 50
 2005 *Šárd* TAS. 50
 2006 *Šárd* TSK.
 2007 *Šárd* ZMp. 10

TN.: 1. 1993 *Šárdy* (*Šardy*) (pole)
GNGa. VMača

2. 1892 *Sádra düllő* (pole) KMP. VMača

1978 *Šárdsky hon* ZMp. 10

1989 *Šárdsky hon* ZMp. 10

1993 *Šárdsky hon* GNGa. VMača, Košúty

3. 1892 *Sárd köze, Sárdon túl, Sárd parti* (polia) KMP. Matúš.

1993 *Šárdske* (les aj pole) GNGa. Matúš.

4. 1892 *Sárdon túli felső* (pole) KMP. Gal.

1989 *Šárdske zeme* ZMp. 10

1993 *Šárdske zeme* GNGa. Gal.

Etym.: Názov *Šárd* vznikol propriálizáciou maď. apel. *sár* – blato a motivoval ho charakter terénu, cez ktorý preteká, príp. vznikol podľa blatistého dna. Názov pravdepodobne vznikol ako deminutívum od apel. *sár* (-d = maď. demin. suf.). Názov *Na bahnách* má takú istú motiváciu (prep. *na*, apel. *bahno*); VN. *Šárd* > TN. *Šárdy*, *Šárdske*, *Šárdsky hon*, *Šárdske zeme*.

Šárd → Salibský Dudváh

***Šarkanský potok** → Bíňovský potok (1)

+ ***Šelpická rieka** dnes neidentifikovaný (pravdepodobne zaniknutý) pravostranný prítok Trnávky pri obci alebo v obci Šelpice; ON. Šelpice.

VMp. 50: [35-33]

VN.: 1543 *Schelbitz dem dorf fleust* Ur. I, 100

ON.: Šelpice:

1283 *Selpe* VSO. III, 127

1437 *Selpisz* VSO. III, 127

1773 *Selpicz, Schelpitz, Selpicze* Majt. 287

1786 *Schelpitz* Majt. 287

1808 *Selpicz, Sselpice* Majt. 287

1863 – 1882 *Selpic* Majt. 287

1888 – 1913 *Selpőc* Majt. 287

1920 – 1974, 1990 *Šelpice* Majt. 287

(v r. 1975 – 1990 pričlen. k obci Bohdanovce nad Trnavou; Majt. 287)

Etym.: Doklad interpretujeme ako **Šelpická rieka* (< ON. *Šelpice*, nem. apel. r. *Fluß* – rieka).

Šindelák p. Podkylavský potok (→ Holeška → Horný Dudváh), 3,5 km; pramení V od obce Košariská, tečie S, neskôr JV smerom okolo osady Šindelovci, ústi J od obce Podkylava; ON. Šindelovci.

VMp. 50: 35-31; 32

VN.: 1991 *Šindelák* VMp. 50

1999 *Šindelák* ZMp. 50

2005 *Šindelák* ZMp. 10

2009 *Šindelák* SÚGKK.

ON.: Šindelovci (samota; Košariská):

1764 – 1887 *Schindolazi* VM. I

1837 – 1840 *Šindelaci* VM. II

1857 *Sindeláci* KKMp. Podk.

1863 *Kop. Sindeláci* KKMp. Podk.

1938 *Kop. Šindeláci* ŠMp. 75

1977 *U Šindelov* VSO. II, 59

1980 *Šindelovci* VMp. 50

1981 *Šindelovci (Šindeláci)* GN. 11

1986 *Šindelovci* TS. 5/2, s. 144

náreč. *U Šindelov, Šindeláci* Košariská

Etym.: Názov *Šindelák* vznikol deriváciou z názvu samoty *Šindelovci* (náreč. *Šindeláci*), ten vznikol pravdepodobne z osobného mena *Šindel* (< apel. *šindel'*

– úzka drevená doštička na pokrývanie striech) alebo podľa zamestnania osadníkov.

***Šípkov** → Šípkovec

Šípkovec l. Holeška (→ Horný Dudváh) 5,5 km; pramení JV od obce Krajné, tečie JV smerom, ústi na S okraji mesta Vrbové; variant: *Šípkov, Šípkovský potok, *Šípkovská voda; ON. 1. Šípkové, 2. Šípkovský majer; TN. 1. Šípkovský háj, 2. Dolina Šípkovec.

VMp. 50: 35-32

VN.: 1113 *aqua Sipco* CDSL. I, Nr. 69; Šmil., Nr. 141 A

1258 *ad aliud flumen, quod Chypkow* Šmil. Nr., 141 B

1853 *Šípkovec* KKMp. Vrb.

1864-65 *Sipkói v.[íz]* Šmil., s. 300

1899 *Sipkovecz p., Sipkovecz* KMp. Vrb.

1899 *Sipkovecz p.* KMp. Krak.

1911 *Sipkovecz patak* KMp. Vrb.

1932 *Šípkovský potok* Šmil., s. 300

1953 *Šípkovec* ŠMO. 5

1971 *Šípkovec* HČ.

1973 *Šípkovec* ZMp. 10

1978 *Šípkovec* VMp. 50

1979 *Šípkovec* GN. 10

1985 *Šípkovec* GNTn. Krak., Šíp.

1986 *Šípkovec* ZMp. 10

1994 *Šípkovec* TMp. 129

1999 *Šípkovec* PAS.; ZMp. 50

2002 *Šípkovec* TMp. 129

2004 *Šípkovec* MK. 25

2005 *Šípkovec* TAS. 50

ON.: 1. Šípkové:

1369 *Sypko* VSO. III, 130

1571 – 1573 *Šibko* Ur. I, s. 396

1773 *Sipko, Sypkove* Majt. 289

1786 *Schipko* Majt. 289

1808 *Sipkó, Ssipkóvá* Majt. 289

1863 – 1907 *Sipkó* Majt. 289

1913 *Csipkés* Majt. 289

1920 *Šípkové* Majt. 289

1927 – 1974, 1992 *Šípkové* Majt. 289

2. Šípkovský majer (samota; Vrbové):

1978 *Šípkovský majer* VMp. 50

1981 *Šípkovský majer* GN. 11

1985 *Šípkovský majer* GNTn. Vrb.

TN.: 1. 1837 – 1840 *Šipkowski haj* (les) VM. II

1978 *Šípkovský háj* VMp. 50

1979 *Šípkovský háj* GN. 10

1985 *Šípkovský háj* (les) GNTn. Vrb.

2. 1837 – 1840 *Sipkovec Dol.* VM. II

1884 *Šípkovec dolina* VM. III

1937 *Dolina Šípkovec* ŠMp. 75

1938 *Dolina Šípkovec* ŠMp. 75

Etym.: Z prístupných dokladov sa zdá, že názov potoka bol starší ako názov obce. Prvé dva doklady interpretujeme ako *Šípkov [potok], doklad z r. 1258 (*Chypkow*) už naznačuje prevzatie do maď.: (sloven. Šípkov > maď. *Csipkou*; Šmil. s. 300; *ch, cs = č*). Názov potoka motivoval porast ruže šípovej (lat. *Rosa canina*): *šíp, šípka* < psl. *šíp, možno však aj inej rastliny porastenej trnám (porov. Mach., s. 609; Kott, III, s. 875). Onymickou polarizáciou sa neskôr názov potoka zmenil na *Šípkovský potok (maď. *Sipkói víz*: *Šípkovská voda) a Šípkovec (< ON. Šípkové).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 300; Krajčovič, 1980, s. 221.

***Šípkovská voda** → Šípkovec

Šípkovský potok → Šípkovec

Šípový jarok → † *Čipkovský jarok

Šípový kanál 4,3 km; kanál spájajúci sa SZ od mesta Kolárovo s Kolárovským kanálom; variant: Kanál XVI.; TN. Ší-
pové hony.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1979 *Šípový kanál (Kanál XVI)*
GN. 10

1982 *Šípový kanál* VMp. 50

1984 *Šípový kanál* ZMp. 10

1991 *Šípový kanál* GNKo. Kol.; ZMp.
10

2005 *Šípový kanál* TAS. 50

TN.: 1984 *Šípkové hony (pole)* ZMp. 10

1991 *Šípkové hony* GNKo. Kol.

2005 *Šípkové hony* TAS. 50

Etym.: Názov *Šípový kanál* vznikol z te-
rénného názvu *Šípkové hony* (adj. *šípkové*
< apel. *šíp* – ruža šípková, *Rosa canina*),
apel. *kanál*.

Technický názov *Kanál XVI.* vznikol
podľa číselnej identifikácie kanála v sú-
stave odvodňovacích kanálov (apel. *ka-
nál*, znak XVI = 16).

† ***Šiškový jarok** p. Kamenný potok
(→ Gidra → Dolný Dudváh) 0,3 km;
pramenil a ústil v k. ú. mesta Modra SZ
od Starého kopca; tiekol severným sme-
rom.

VMp. 50: [34-44]

1854 *Zapfens graben* KKMp. Mod.

Etym.: Názov **Šiškový jarok* motivoval
porast ihličnatých stromov v lokalite,
v ktorej tečie, vznikol z nem. apel. *r Za-
pfen* – šiška, plod ihličnatých stromov,
apel. *r Graben* – jarok.

Škarbák I. Smolenický potok (→ Tr-

návka → Dolný Dudváh), 1,5 km; pra-
mení a ústi západne od obce Smoleni-
ce v Smolenickom kráse, tečie južným
smerom neďaleko od jaskyne Driny;
ON. Jahodník (Škarbák).

VMp. 50: 35-33 (nepomenovaný)

VN.: 1981 *Škarbák* ES. V, 508

náreč. *Škarbák* Smol.

ON.: Jahodník (predtým Škarbák; ho-
ráreň, rekreačné stredisko; Smolenice):
1884 *Skrab(ni)* VM. III

1945 *mysl. Škarbák* Mp. 75

1962 *Škarbák* TS. 34/1, s. 86

1978 *Jahodník*, predtým *Škarbák* VSO.
III, 58

1981 *Jahodník* GN. 11

Etym.: Názov *Škarbák* vznikol azda
podľa názvu horárne *Škarbák*, okolo
ktorej tečie (názov *Škarbák* nie je jasný,
nedá sa však vylúčiť, že vznikol z apel.
škarpa (priekopa; HSSJ. IV, s. 414)
alebo z osobného mena so základom
Škarb- (alebo prešmyknutím zo *Škrab-*,
ako to naznačuje doklad z r. 1884).

***Šlahorovský jarok** p. Horná Blava (→
Horný Dudváh), 0,5 km; pramení aj ústi
na južnom okraji obce Kátlovce.

VMp. 50: 35-31 (nepomenovaný)

miest. *Šlahorých járek* Kubiš, s. 9

Etym.: Názov *Šlahorovský potok* vznikol
z osobného mena **Šlahor/-a* (náreč.
kol. poses. *-éch* = *-ovie*, *-ovský*), apel. *ja-
rok* a pomenúva potok, ktorý tečie cez
územie patriace Šlahorovi a jeho rodine.

Špačinská → Krupský potok

Špačinský potok → Krupský potok

Štefanovský potok I. Gidra (→ Dolný Dudváh) 6,5 km; pramení SZ od obce Štefanová, tečie JV smerom po okraji obce, ústi JV od nej; ON. Štefanová. VMp. 50: 35-33
VN.: 1965 *Štefanovský potok* HP.
1968 *Štefanovský potok* ZVMp. 50
1970 *Štefanovský potok* MO ČSSR.
1971 *Štefanovský potok* HČ.
1975 *Štefanovský potok* MO ČSSR.
1977 *Štefanovský potok* ZMp. 10
1978 *Štefanovský potok* VSO. III, 135
1979 *Štefanovský potok* GN. 10
1980 *Štefanovský potok* VMp. 50
1983 *Štefanovský potok* GNBv. Štef.
1997 *Štefanovský potok* TMp. 151
1999 *Štefanovský potok* PAS.
2000 *Štefanovský potok* ZMp. 50
2003 *Štefanovský potok* TMp. 10
2005 *Štefanovský potok* TAS. 50
2006 *Štefanovský potok* TSK.
ON.: Štefanová:
1588 *Steffansdorf* VSO. III, 135
1773 *Istvanfalva, Steffanowetz, Steffanowcze* Majt. 290
1786 *Ischtwánfalwa, Sstefanowce* Majt. 290
1808 *Istvánfalva, Stefelsdorf, Sstefanowce* Majt. 290
1863 – 1882 *Istvánfalva* Majt. 290
1888 – 1907 *Istvánfalu* Majt. 290
1913 *Istvánkirályfalva* Majt. 290
1920 *Štefanová* Majt. 290
Etym.: Názov *Štefanovský potok* vznikol z osadného názvu *Štefanová* (ten pravdepodobne motivovalo patrocínium sv. Štefana, kráľa; Kostol sv. Štefana bol v obci posvätený r. 1500; porov. Judák – Poláčik, 2009, s. 384), apel. *potok*.

Šteruský potok p. Borovský kanál (→ Horný Dudváh) 7,3 km; pramení na S okraji obce Šterusy (JZ od mesta Vrbové) tečie JV smerom, ústi JV od obce Dolný Lopašov (podľa Šmilauera pri Rakoviciach; s. 300); variant: Podlazie; ON. Šterusy.
(Mladšie ZMp. 10 odzrkadľujú oproti starším VMp. 50 novú hydrograf. situáciu – dolná časť toku tvorí dnes súčasť Veselského kanála, ktorý sa spája s Borovským kanálom).
VMp. 50: 35-32
VN.: 1262 *fluuium Chetruz, fluuium Chetruch* Šmil. Nr. 142 B
1837 – 1840 *Podlazie* VM. II
1864 *Szterusi patak* Šmil., s. 300
1965 *Šteruský potok* HP.
1968 *Šteruský potok* ZVMp. 50
1970 *Šteruský potok* MO ČSSR.
1971 *Šteruský potok* HČ.
1972 *Šteruský potok* ZMp. 10
1975 *Šteruský potok* MO ČSSR.
1978 *Šteruský potok* VMp. 50
1982 *Šteruský potok* ZMp. 10
1983 *Šteruský potok* ZMp. 10
1984 *Šteruský potok* ZMp. 10
1985 *Šteruský potok* GNTh. Bor., DLop., Koč., Šter.
1986 *Šteruský potok* ZMp. 10
1987 *Šteruský potok* ZMp. 10
1989 *Šteruský potok* AMp. 15
1994 *Šteruský potok* TMp. 129
1996 *Šteruský potok* ZMp. 10
1999 *Šteruský potok* PAS.; ZMp. 50
2002 *Šteruský potok* TMp. 129
2004 *Šteruský potok* MK. 25
2005 *Šteruský potok*, d. t. už ako → *Veselský kanál* ZMp. 10
2005 *Šteruský potok* TAS. 50

2006 *Šteruský potok* TSK.

ON.: Šterusy:

1262 *Cheteruch, Cheturuch* VSO. III, 136

1742 *Sterusz Šmil.*, s. 300

1773 *Sterusz, Steruzy* Majt. 290

1786, 1808, 1863 – 1907 *Sterusz* Majt. 290

1913 *Cseterőc* Majt. 290

1920 – 1974, 1990 *Šterusy* Majt. 290

VN.: → *Veselský kanál*

Etym.: V. Šmilauer prvý doklad rekonštruuje v podobe **Četruc* (s. 300), zdá sa však, že by sme ho mohli rekonštruovať aj v podobe **Šterus*. Názov *Šteruský potok* (maď. *Szterusi patak*) vznikol z osadného názvu *Šterusy*, apel. *potok*. Etymológiu osadného názvu *Šterusy* pokladáme za nejasnú.

Názov → *Veselský kanál* pomenúva po zmene hydrografickej situácie dolnú časť toku Šteruského potoka.

Názov *Podlazie* motivovala poloha toku, pomenúva potok tečúci pod kopanicou (prep. *pod*, apel. *laz* – horská osada so skupinami domov roztrúsených po sva-hoch, kopanica).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 300.

***Štrkovisko** → Parná

Šúrovský kanál 1,7 km; kanál na rozvodnici Dolného Dudváhu a Váhu J od obce Siladice; varianty: Várovsko-šúrsky kanál, Várovsko-Šúrovský kanál; ON. 1. Šúrovce, 2. Zemianske Šúrovce, 3. Varov Šúr.

VMp. 50: 35-34

VN.: 1967 *Várovskošúrsky* ZVMp. 50

1978 *Šúrovský kanál* VMp. 50

1978 *Várovsko-Šúrovský kanál* ZMp. 10

1979 *Šúrovský kanál* (Várovsko-Šúrsky kanál) GN. 10

1985 *Šúrovský kanál* (Várovsko-šúrsky kanál) GNTn. Sil.

1996 *Várovsko-Šúrovský kanál* ZMp. 10

ON.: 1. Šúrovce:

1241 *Sur* CDSL. II, Nr. 543 (s neistotou; s. 568)

1272 *Suur* VSO. III, s. 146

1291 *quinque terre* *Sur* VSO. III, s. 146

1309 *maiori terrae Suur* RDSL. I, Nr. 657

1311 *Suur, Suur Maioris* RDSL. I, Nr. 858

1426 *Naghschw* VSO. III, s. 146

1773 *Nagy-Sur* Majt. 293

1786 *Nagy-Schur, Surowce* Majt. 293

1808 *Nagy-Súr, Groß-Schur, Welký Ssúr* Majt. 293

1863 – 1913 *Nagysúr* Majt. 293

1920 *Velké Šúrovce, Velký Šúr* Majt. 293

1927 – 1944 *Velké Šúrovce* Majt. 293

2. Zemianske Šúrovce:

1322 *Suur* RDSL. II, Nr. 858

r. 1944 zlúč. obcí Veľké Šúrovce a Zemianske Šúrovce; r. 1955 pričl. obce Valtov Šúr, r. 1973 Varov Šúr > Šúrovce Majt. 293

3. Varov Šúr (časť obce Šúrovce):

1423 *Waarswr* VSO. III, 230

1773 *Varra-Suur* Majt. 293

1786 *Wára-Schur* Majt. 293

1808 *Vára-Súr, Ssúr* Majt. 293

1863 *Várrasúr* Majt. 293

1873 – 1907 *Varrasúr* Majt. 293

1913 *Várasúr* Majt. 293

1920 *Várašúr* Majt. 293

1927 – 1948 *Varasúr* Majt. 293

1948 – 1972 *Varov Šúr* Majt. 293

r. 1973 zlúč. s obcou Šúrovce (Majt. 293)

Etym.: Názov *Šúrovský kanál* vznikol z osadného názvu Šúrovce (J. Stanislav predpokladá, že osadný názov vznikol z apel. *šurv* – švagor, nevyklučuje však ani to, že vznikol z adj. *šurv* – krivý, šikmý; Stan., SJ. II, s. 438; porov. LMŠ., s. 298), apel. *kanál*.

Lit.: Stanislav, SJ. II, s. 438; Lutterer – Majtán – Šrámek, 1982, s. 298.

Švajčiarka p. Krupský potok (→ Dolná Blava → Dolný Dudváh), 1,3 km; pramení a ústi SZ od obce Naháč, tečie JV smerom v lokalite Kopanice.

VMp. 50: 35-31 (nepomenovaný)

1972 *Švojčiarka* ZMp. 10

1983 *Švojčiarka* ZMp. 10

1991 *Švajčiarka* VMp. 50

1992 *Švajčiarka* ZMp. 10

2003 *Švajčiarka* TMp. 11

2004 *Švajčiarka* MK. 25

Etym.: Názov *Švajčiarka* vznikol z apel. *švajčiarka* („švajčiarska krava“; Kálal, s. 702) a motivoval ho chov sláchteného hovädzieho dobytku pochádzajúceho zo Švajčiarska (do regiónu ho nechali priviezť Brunsvikovci; Petráš, 2003, s. 120).

Doklad *Švojčiarka* je tlačová chyba.

T

Teplica neidentifikovaný tok v katastrálnom území obce Chtelnica.

VMp. 50: 35-31 (neidentifikovaný)

1998 *Teplica* Polakovič, s. 114

Etym.: Názov *Teplica* vznikol propriázáciou apel. *teplica* (prameň s teplou vodou; < adj. *tepl*- + suf. *-ica*).

Tešedíkovský kanál 3,4 km; kanál spájajúci Kráľovský kanál s Kráľovobrodským kanálom J od obce Tešedíkovo; variant: Tešedíkovský odpad; ON. Tešedíkovo.

VMp. 50: 45-14

VN.: 1971 *Tešedíkovský odpad* ZVMp. 50

1979 *Tešedíkovský kanál* (*Tešedíkovský odpad*) GN. 10

1982 *Tešedíkovský kanál* VMp. 50

1983 *Tešedíkovský kanál* ZMp. 10

1989 *Tešedíkovský kanál* ZMp. 10

1993 *Tešedíkovský kanál* GNGa. Teš.

2000 *Tešedíkovský kanál* ZMp. 50

ON.: Tešedíkovo:

1237 – 1240 *Pered* CDSL. II, Nr. 30

1251 *Purud* CDSL. II, Nr. 370

1252 *Purud* CDSL. II, Nr. 400

1773, 1786, 1808 *Pered* Majt. 297

1863 – 1948 *Pered* Majt. 297

1948 *Tešedíkovo* Majt. 297

Etym.: Názov *Tešedíkovský kanál* vznikol z osadného názvu *Tešedíkovo* (< OM. *Tešedík*; Samuel Tešedík, 1742 – 1820), apel. *kanál*; podobne starší názov *Tešedíkovský odpad* (< ON. Tešedíkovo < OM. *Tešedík*, apel. *odpad* – odtok, kanál).

Tešedíkovský odpad → Tešedíkovský kanál

Tilalmas → Zakázané

Topolnický kanál 1,7 km; kanál spájajúci sa SZ od obce Topolnica s kanálom Derňa; variant: Nárašdský kanál; ON. Topolnica.

VMp. 50: 45-12

VN.: 1971 *Nárašdsky odpad* ZVMp. 50
1979 *Topolnický kanál (Nárašdský ka-
nál)* GN. 10

1981 *Topolnický kanál* VMp. 50

1993 *Topolnický kanál* GNGa. Top.

ON.: Topolnica:

1307 *Narosi* VSO. III, 169

1773 *Toos-Nyarosd* Majt. 299

1786 *Nyárad, Tóth-Nyárad* Majt. 299

1808 *Tósnyárasd* Majt. 299

1863 – 1920 *Tósnyárasd* Majt. 299

1927 – 1938 *Jazerný Náražď, Tős-Nyá-
rasd* Majt. 299

1938 – 1945 *Tósnyárasd* Majt. 299

1948 – 1948 *Jazerný Náražď, Tős-Nyá-
rasd* Majt. 299

1948 *Topolnica* Majt. 299

Etym.: Názov *Topolnický kanál* vznikol z osadného názvu *Topolnica* (ten vznikol prekladom maďarského názvu *Nyárasd* < maď. *nyárfa* – topoľ, *nyárad* – topoľový), apel. *kanál*. Významovo mu zodpovedajú aj doklady *Nárašdský kanál* a *Nárašdsky odpad* (vznikli zo staršieho názvu obce Topolnica *Nárašď*, apel. *kanál*, apel. *odpad* – odtok, kanál) – správne však malo byť *Náražďský kanál*.

Tölgyerdő → Dubovský kanál (1)

Trnava → Trnávka

Trnavka → Raková

Trnávka p. Dolný Dudváh, 43 km; pramení v Brezovských Karpatoch pod Vápenkovou skalou (469,4 m n. m.) južne od osady Rozbehy vo výške okolo 350 m n. m., tečie JV smerom cez obce

Boleráz, Bohdanovce nad Trnavou, cez mesto Trnava, pri obci Opoj sa stáča na juh, ústi pri obci Majcichov v nadmorskej výške 125 m n. m.; plocha povodia je 326 km² (ES. VI, 128), priemerný ročný prietok pod obcou Boleráz 0,59 m³ · s⁻¹ (Babirát, 1996, s. 17); varianty: Trnava, *Trnavský potok, *Potok, (d. t.) Križoviansky Dudváh; ON. 1. Trnava, 2. Trnavka, 3. Križovany nad Dudváhom; TN. Trnavka; VN. Dudváh. Turistický sprievodca z r. 1962 (34/1, s. 214) od seba odlišuje toky Trnava a Trnávka, resp. Trnávku chápe ako zdrojnicu (prítok) Trnavy, čo môže odzrkadľovať historické hydrologické pomery riek.

VMp. 50: 35-31, 33; 45-11

VN.: 1256 *per rippam Tyrna; transit ryp-
pam, que Tyrna nuncupatur* CDSL. II, Nr. 563; Šmil. Nr. 152

1271 *ad flumen Tyrna* Šmil., s. 301

1275 *iuxta aquam Tyrna* Šmil., Nr. 151

1297 *aqua Thirna* Šmil., s. 301

1330 *ad aquam Tyerna, fluvium Tyerna* Šmil., s. 24

1396 *Tyrna* Varsik, 1990, s. 27

1735 *Tyrna* Šmil., s. 301

1764 – 1787 *Tirnawa Bach, Tirnava
Bach* VM. I

1808 (sloven.) *Trnava*, (nem.) *Tyrnau-
bach* Lipsz.

1837 – 1840 (pri prameni) *Trnavka Po-
tok, Tyrnau Bach, Trnawa Potok, Trnawa
B.[ach]* VM. II

1852 *Patak* KKMp. Bíň.

1864-65 *Tirna* Šmil., s. 301

1869 *Trnava B., Trnavá B.[ach]* PM.

1871 *Trnava* Lich., s. 40

1881 *Trnavka* Šmil., s. 301

-
- 1882 *Trnava Šmil.*, s. 301
1884 *Trnava, Trnava p.* VM. III
1893 *Trnavka patak* KMp. Majc.
1895 *Trnavka patak* KMp. Trn.
1895 *Trnavka patak, Trnava patak* KMp. Zel.
1896 *Trnavka p.* KMp. Trst., Bíň.
1898 *Trnava* MTT. 75
1898 *Tirnava* R. Babirát, 1993, s. 62
1927 *Trnava* Gmp.
1930 *Trnava p.* ŠMp. 75
1930 *Trnavka* Gmp.
1932 *Trnávka Šmil.*, s. 301
1933-34 *Trnava* SMSS, 27-28, s. 42
1935 *Trnava* ŠMp. 75
1937-38 *Trnava* ŠMp. 75
1940 *Trnava* ŠMp. 75
1945 *Trnava* Mp. 75
1952 *Trnávka* ŠMO. 5
1952-53 *Trnava* GŠ. 50
1954 *Trnávka* ŠMO. 5
1954 *Trnava* MK. 200
1962 *Trnávka* TS. 34/1, s. 90
1962 *Trnava* TS. 34/1, s. 189
1965 *Trnavka* HP.
1966 *Trnava, Trnávka* TS. 37, s. 149, 180
1967 *Trnávka* ZVMp. 50
1970 *Trnavka* MO ČSSR.
1971 *Trnávka* HČ.
1972 *Trnávka* ZMp. 10
1972 (h. t.) *Buková*, (po sýtoku s Rakovou) *Raková* ZMp. 10
1973 *Trnávka* ZMp. 10
1974 *Trnávka* ZMp. 10
1975 *Trnavka*, (d. t.) *Trnávka* MO ČSSR.
1977 *Trnávka* VSO. I, 166
1981 *Trnávka* TS. 5/1, s. 134
1982 *Trnavka* ES. VI, 128
1983 *Trnávka* ZMp. 10
1985 *Trnavka* GNTr. Trn., Bíň., Bohd., Bol., Majc., Smol., Trst., Zel.
1986 *Trnávka* TS. 5/2, s. 128
1987 *Trnavka* ZMp. 10
1989 *Trnavka* AMp. 15
1988 *Trnavka (Trnávka)* GNSe. Cer.
1991 *Trnavka* VMp. 50
1992 *Križoviansky Dudváh (časť toku)* ZMp. 10
1993 *Trnávka* ZMp. 10
1997 *Trnavka* Tmp. 151
1999 *Trnavka* PAS.
2000 *Trnavka* ZMp. 50
2003 *Trnávka* Tmp. 11; Hrušovský, s. 21
2004 *Trnavka* MK. 25
2005 *Trnávka (predtým Trnavka)* SÚ-GKK.
2006 *Trnavka, Trnávka* TSK.
2008 *Trnavka* ZMp. 10
nářeč. *Trnáfka* KJÚ. (Roz.)
ON.: 1. *Trnava*:
1211 *Sumbot* CDSL. I, Nr. 166
1212 *Scembot* VSO. III, 187
1238 *Zumbothal* VSO. III, 187
1239 *Tyrna* CDSL. II, Nr. 53
1240 *Turnaw, Tirnow* VSO. III, 187
1244 *Sumbothal* VSO. III, 187
(1245) *Tyrnaviam* CDSL. II, Nr. 207
1247 *Terna* VSO. III, 187
1248 *Tyrna* CDSL. II, Nr. 291
1249 *prope Tyrnam* CDSL. II, Nr. 339
1250 *Tyrna* CDSL. II, Nr. 356
1251 *Tyrna* CDSL. II, Nr. 371, 373
(1254) *Tyrna* CDSL. II, Nr. 437
1255 *Tyrna, Tirna* CDSL. II, Nr. 472, 487
1256 *Tyrna* CDSL. II. Nr. (562), 563
1267 *Tirnauia* VSO. III, 187

- 1271 *Tirnauia Zomboth dicta* VSO. III, 187
- 1279 *Tyrna Šmil.*, Nr. 153
- 1301 *Tyrna* RDSL. I, Nr. 24
- 1302 *Tirnenensis, Tirnensi* RDSL. I, Nr. 96
- 1302 *Tyrnensis* RDSL. I, Nr. 152
- 1303 *Tyrna* RDSL. I, Nr. 178
- 1309 *Tirna* RDSL. I, Nr. 622, 646, 647, 649, 669, 684, 685
- 1309 *Tyrna* RDSL. I, Nr. 673
- 1309 *Tirna, Tyrna, Tyrnam* RDSL. I, Nr. 674
- 1309 *Tyrnauia, Tyrnauiensis, Tyrnaviam* RDSL. I, Nr. 680
- 1309 *Tyrnensi, Tyrnensis* RDSL. I, Nr. 682
- 1313 *Tyrna* RDSL. I, Nr. 1082
- 1313 *Tirna* RDSL. I, Nr. 1083
- 1313 *Nogzumbboth* RDSL. I, Nr. 1093
- 1315 *Tyrnauia* RDSL. II, Nr. 33, 34
- 1316 *Thirnauiensis* RDSL. II, Nr. 99
- 1317 *Tirna* RDSL. II, Nr. 255
- 1318 *Nogsmbat* RDSL. II, Nr. 289
- 1318 *Tirna, Tirnenses* RDSL. II, Nr. 312
- 1318 *Tyrna* RDSL. II, Nr. 417
- 1322 *Tirna* RDSL. II, Nr. 858
- 1322 *Tirna, Tirnenses* RDSL. II, Nr. 858
- 1323 *Nogzumbboth* RDSL. II, Nr. 990
- 1543 *Thirna* Ur. I, 71, *Thirnav* Ur. I, 150; *Thürnav* Ur. I, 145; *Türna* Ur. I, 146; *Tiernna* 147, *Thirna* Ur. I, 105
- 1592 *Thiernna* Ur. I, 485
- 1773 *Tyrnavia, Nagy-Szombath, Türnav, Trnawa* Majt. 303
- 1786 *Tirnav, Tyrnavia, Nagy-Szombath, Trnawa* Majt. 303
- 1808 *Tyrnavia, Tyrnav, Nagy-Szombath, Trnawa* Majt. 303
- 1863 – 1913 *Nagyszombath* Majt. 303
- 1920 *Trnava* Majt. 303
2. *Trnávka* (samota; Trstín):
- 1953 *Trnávka* GŠ. 50
- 1977 *Trnávka* VSO. I, 255
- 1981 *Trnávka (Drotárska)* GN. 11
- 1981 *Trnávka* TS. 5/1, s. 134
- 1985 *Trnavka (Drotárska hájovňa)* GNTn. Trst.
3. *Križovany nad Dudváhom*: → *Križoviansky kanál*
- TN.: 1851 *Trnavki* (les, pole) KKMp. Trst.
- 1896 *Trnavka* KMp. Trst.
- 1953 *Trnávky* GŠ. 50
- 1972 *Trnavka* ZMp. 10
- 1977 *Trnavky* VSO. II, 498
- 1993 *Trnavka* ZMp. 10
- VN.: → *Dudváh*
- Etym.: Staršie názory na výklad hydronyma *Trnávka* (pôvodne *Trnava*) predstavil V. Šmilauer (1932, s. 301). V podstate všetky sa zhodujú v tom, že názov vznikol z apel. *tří* (psl. *tvornb*; Mach., s. 675) – pichľavá časť rastliny + hydroformant *-ava* a pomenúva potok tečúci okolo porastu s trňmi. Názov *Trnava* vo včasnom stredoveku prevzala jedna z osád formujúcich sa na brehu riečky Trnavy. Slovenský názov *Trnava* (názov rieky aj osady) prevzali Maďari už v prvej polovici 10. st. Postupne, keď narastal komunikačný význam názvu osady a neskôr kráľovského mesta *Trnava*, z jazykovokomunikačných príčin sa názov potoka zmenil (*Trnava* > *Trnavka*; podobne VN. *Krupina* > ON. *Krupina* > VN. *Krupinica* a pod.) v dôsledku onymickej polarizácie. V západoslovanskej hydronymii máme podobné doklady napr. v českej (*Trnava*) a poľskej hydronymii (*Trnávka, Trnawka*; NWP. I, s. 303).

Od podoby *Trnavka*, ktorá sa v štandardizačnej praxi uplatňovala ako dôsledok onymickej polarizácie, sa upustilo r. 2005, keď sa štandardizovala podoba *Trnávka* (tu sa pociťuje už ako deminutívum), ktorú máme po prvý raz doloženú popri názve *Trnava* v rokoch 1837 – 1840 (názvy *Trnava* a *Trnávka* sa súbežne používali v kartografických aj iných prameňoch počas celého 20. st.). Turistický sprievodca z roku 1962 predpokladá, že *Trnávka* je prítokom *Trnavy*, v tom prípade by platilo, že hydronymum *Trnávka* je odvodený deminutívny názov od VN. *Trnava* (porov. záver výkladovej časti hesla; TS. 34/1, s. 214). Nie je isté, či daktoré staršie nemecké doklady podľa ich grafickej podoby (*Tyrnaubach*) treba interpretovať ako dvojčlenné názvy (**Trnavský potok* < ON. *Trnava*, apel. *potok*, nem. r *Bach*) alebo jednočlenné názvy s hydrografickým termínom (VN. *Trnava*, apel. r *Bach* – potok).

Názov **Potok* (maď. *Patak*) vznikol propriálizáciou apel. *patak* (maď. *patak*).

Názov *Križoviansky Dudváh* (k dispozícii máme len jeden doklad) je technický názov, pomenúva upravenú dolnú časť toku v katastri obce *Križovany* nad *Dudváhom*, kde *Trnávka* ústi do *Dolného Dudváhu*; vznikol z osadného názvu *Križovany* [nad *Dudváhom*] a vodného názvu *Dudváh*.

Doklad z r. 1972 (*Buková, Raková*) vznikol pravdepodobne ako dôsledok chybného priradenia názvu k toku.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 301; Varsík, 1990, s. 27; Szulowska – Wolnicz-Pawłowska, 2001, s. 151.

Trnavka → *Raková*

***Trnavský potok** → *Trnávka*

† ***Trstená** dnes presne neidentifikovaný pravostranný prítok *Holešky J* od obce *Košariská* prameniaci v *Lopušnej* (pravdepodobne jeden z pramenných tokov *Holešky S* od vrchu *Klenová*).

VMp. 50: 35-31 (nepomenovaný); Šmil., s. 300

1262 *ad fluium Nadostov* Šmil. Nr. 142 A

Etym.: V. Šmilauer (1932, s. 300) sa stotožnil s názorom regionálneho historika J. Klempu-Jacovského a názov interpretuje ako *Trstená*; maď. *Nádastou* > maď. *Nádastó* (porov. mladšiu rekonštrukciu M. Valihoru: **Nádašd*; 2011, s. 36). V súvislosti s výkladom V. Chaloupeckého, ktorý predpokladá, že doklad by sa mohol interpretovať ako sloven. názov **Nade stavy*, možno poznamenať, že by bol problém s výkladom motivácie, keďže toky v tejto oblasti majú povahu len malých strúžikov, v lete často vysychajúcich. Skôr môžeme predpokladať, že pisár v listine použil prostý preklad domácej (živej) podoby hydronyma s koreňom *trst-* < *psl. *trstb* (vysoká vodná tráva; Mach., s. 514), maď. *nádas* – trstie, trstinový < *nád* – trstina; názov by tak motivoval trstinový porast v okolí toku.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 300; Chaloupecký, 1923, s. 236; Valihora, 2011, s. 36.

Trstenák I. *Raková* (→ *Trnávka* → *Dolný Dudváh*) 1 km; pramení pod *Šrenkovým vrškom* (391 m n. m.) a ústi

S od obce Trstín; tečie SZ smerom; TN. V Trstenáku.

VMp. 50: 35-31 (nepomenovaný)

VN.: 1972 *Trstenák* ZMp. 10

1983 *Trstenák* ZMp. 10

1985 *Trstenák* GNTn. Trst.

1991 *Trstenák* ZMp. 10

TN.: 1851 *V Trstenaku* (les) KKMp. Trst.

Etym.: Názov *Trstenák* motivoval vodomilný porast v okolí toku (< adj. *trstený* < apel. *trst*, *trstina*, bot. trstina obyčajná, *Phragmites communis*; suf. *-ák*); VN. *Trstenák* > TN. V Trstenáku.

U, Ú

Udvárdsy odpad → Dvorský kanál

Újrét → Novolúcky kanál

***Úzky jarok** p. Kobyly jarok (→ Kamenný potok → Gidra → Dolný Dudváh) 0,4 km; pramení a ústí SZ od mesta Modra J od chatovej oblasti Zimná studňa.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

1854 *Schmale graben* KKMp. Mod.

Etym.: Názov vznikol z nem. adj. *schmal* – úzky, apel. *Graben* – jarok a motivovala ho šírka koryta.

V

Valy → Cintorínsky potok

Vanigovský kanál 5,6 km; kanál začínajúci sa na V okraji obce Žilkovce; spá-

ja Horný Dudváh s tokom Hornej Blavy V od obce Bučany; ON. > TN. Vaniga.

VMp. 50: 35-34

VN.: 1967 *Vanigovský kanál* ZVMp. 50

1978 *Vanigovský kanál* VMp. 50

1979 *Vanigovský kanál* GN. 10

1989 *Vanigovský kanál* ZMp. 10

2000 *Vanigovský kanál* ZMp. 50

2005 *Vanigovský kanál* ZMp. 10

ON. > TN.: Vaniga (zaniknutá samota > pole; Žilkovce):

1229 *Waniga* VSO. III, 393

1764 – 1787 *Vaniga M. h.* VM. I

1898 *Vaniga puszta* (samota) KMp. Žlk.

1930 *Vaniga M.* ŠMp. 75

1940 *ml. Vaniga* ŠMp. 75

1945 *dv. Vaniga* Mp. 75

1953 *Vaniga* GŠ. 50

1954 *Vaniga pusta* ŠMO. 5; MK. 200

1978 *Vaniga* ZMp. 10

2005 *Vaniga* ZMp. 10

1985 *Vaniga* (pole) GNTn. Žlk.

Etym.: Názov *Vanigovský kanál* vznikol z terénneho názvu *Vaniga* (ten z názvu zaniknutej osady *Vaniga*), apel. *kanál*.

Varáč p. Horný Dudváh 3,6 km; občasný tok so železitou vodou pramení JV od obce Bučany, tečie JV smerom, ústi v lokalite Mohyly JZ od obce Dolné Zelenice na mieste, kde sa odpája z Horného Dudváhu Dolný Dudváh; ON. > TN. Varáč.

VMp. 50: 35-34 (nepomenovaný)

VN.: 2008 *Varáč* Vidlička, s. 16

ON. > TN. Varáč (zaniknutá samota > pole; Brestovany):

1316 *Waracz* RDSI. II, Nr. 99

1322 *Warath* RDSI. II, Nr. 860

1465 *Varacz* KJÚ. (Brest.)

1508 – 1525 *Varth* KJÚ. (Brest.)
1985 *Varáč* (pole) GNTn. Buč.
náreč. *Varáč* Vidlička, s. 16; KJÚ.
(Brest.)
Etym.: Názov *Varáč* vznikol podľa terén-
neho názvu *Varáč* (ten zasa podľa názvu
zaniknutej osady alebo obce *Varáč* <
azda z maď. apel. *vár* – hrad, hrádok; ale
môže súvisieť aj so starším názvom čas-
ti susediacej obce Šúrovce – *Varov Šúr*,
náreč. *Varašúr*, ktorý by sme mohli od-
vodiť od hypokorist. podoby osobného
mena **Vara* < *Varnava* – OM. *Barnabáš*,
čo môže byť ešte pozostatkom byzant-
skej tradície v širšom nitrianskej centre;
porov. Stan., SJ. II, s. 477).
Etym.: Stanislav, SJ. II, s. 477.

Várovsoko-Šúrovský kanál → Šúrovský
kanál

Várovsoko-šúrský kanál → Šúrovský
kanál

Veľký kanál 3,5 km; kanál začínajúci sa
SV od obce Kocurice, JZ od nej sa spá-
ja s Horným Dudváhom; variant: Na
Velkej; ON. † Veľká pusta > TN. Veľká
pustatina.
VMp. 50: 35-32
VN.: 1970 *Na Veľkej* ZVMp. 50
1978 *Veľký kanál* VMp. 50
1979 *Veľký kanál (Na Veľkej)* GN. 10
1981 *Veľký kanál* ZMp. 10
1985 *Veľký kanál* GNTn. Koc.
1987 *Veľký kanál* ZMp. 10
1999 *Veľký kanál* ZMp. 50
2005 *Veľký kanál* ZMp. 10
2010 *Veľký kanál* VMp. 50
ON. > TN. Veľká pusta (zaniknutá sa-

mota > pole; Piešťany):
1884 *Pusztá velka* VM. III
1898 *Velka psz.* MTT. 75
1937 *Veľká pusta* (pole) ŠMp. 75
1951 *Veľká pusta* ŠMO. 5
1985 *Veľká pustatina* GNTn. Koc.
Etym.: Názov *Veľký kanál* vznikol z te-
réneho názvu *Veľká pustatina* (ten
z názvu zaniknutej osady *Veľká pusta*),
apel. *kanál* a pomenúva kanál nachá-
dzajúci sa v lokalite Veľká pustatina;
podobne aj starší názov *Na Veľkej* (prep.
na, TN. *Veľká* [pustatina]).

† ***Veľký potok** zaniknutý tok (skôr
rameno *Mŕtveho Váhu), nachádzal sa
medzi *Mŕtvym Váhom a Derňou Z od
obce Diakovce.
VMp. 50: [45-14]; Šmil., s. 83, 334
1214 *Ngary* CDSL. I, Nr. 192; Šmil. Nr.
282
1223 *ad Ngari* CDSL. I, Nr. 286
1561 *Nagher* Šmil., s. 334
Etym.: V. Šmilauer (s. 334) síce pripúšťa
rekonštrukciu v podobe **Nagyér* (**Vel-
ké rameno*; maď. *nagy* – veľký, *ér* – rame-
no, potôčik), sám ju však pokladá za ne-
istú a zápis z r. 1561 pokladá za pisárovo
etymologizovanie.
Podľa dokladov z 12. storočia sa nedá
vylúčiť, že názov je deformovaný a môže
súvisieť s maď. apel. *nyár* (*fa*) – topoľ.
V takomto prípade by ho motivoval po-
rast v lokalite.
Lit.: Šmilauer, 1932, s. 334.

Veselsko-kostolienský kanál → Vesel-
ský kanál

Veselský kanál 1,3 km; kanál spájajúci

Lančársky potok a Šteruský potok V od obce Veselé (pôvodne dolná časť Šteruského potoka a Holešky, s ktorou sa ešte spájali zaniknutý úsek v obci Veľké Kostoľany); variant: Veselsko--kostoľiansky kanál; ON. 1. Veselé, 2. Veľké Kostoľany; VN. Holeška.

VMp. 50: 35-32

VN.: 1953-54 *Holeška, Nová Holeška* ŠMO. 5

1967 *Veselsko-Kostoľiansky kanál* ZVMp. 50

2005 *Veselský kanál* ZMp. 10

2009 *Veselský kanál* SÚGKK.

2010 *Veselský kanál* VMp. 50

ON.: 1. Veselé:

1310 *Wygwar* RDSL. I, Nr. 733

1390 *Wygwar* VSO. III, 264

1418 *Wezele* VSO. III, 264

1452 *Wezele* VSO. III, 264

1522 *Wezele* Ur. I, s. 44

1773 *Veszele* Majt. 325

1786 *Weszele* Majt. 325

1808 *Veszele, Weselé* Majt. 325

1863 – 1898 *Veszele* Majt. 325

1900 – 1913 *Vigvár* Majt. 325

1920 – 1944 *Veselé* Majt. 325

1944 – 1946 *Veselie* Majt. 325

1946 *Veselé* Majt. 325

2. Veľké Kostoľany:

1209 *Costulan* VSO. III, 245

1216 *Costulan* VSO. III, 245

122[9] *villa sancti Viti* CDSL. I, Nr. 357

1244 *Keztelen* CDSL. II, Nr. 151

1254 *ad villam Sancti Viti* CDSL. II, Nr. 461

1258 *terre Sancti Viti* CDSL. II, Nr. 618

1310 *ecclesiam sanctorum Wyty et Modesti, villa Scenthwyd* RDSL. I, Nr. 733

1773 *Nagy-Kosztolan, Gros-Kosztolan,*

Kostolany Majt. 319

1786 *Nagy-Kosztolan* Majt. 319

1808 *Nagy-Kosztolan, Welké Kostelany* Majt. 319

1863 – 1888 *Nagykosztolan* Majt. 319

1892 – 1913 *Nagykosztolány* Majt. 319

1920 *Kostolany* Majt. 319

1927 – 1948 *Veľké Kostolany* Majt. 319

1948 *Veľké Kostoľany* Majt. 319

(časťou obce sú Zákostoľany; doklady porov. VSO. III, 245; Majt. 319)

VN.: → Holeška

Etym.: Názov *Veselský kanál* vznikol z osadného názvu *Veselé* (< apel. **veselbe* – radosť, šťastie, možno so želacou funkciou, keď sa tieto atribúty dávali do vienka novým osadám; R. Krajčovič ho dáva do súvislosti s názvom susednej osady *Ľapkové* < ver. *ľapkať* < interj. *ľap-ľap* a ON. *Veselé* logicky priraduje k názvom obcí *Igram* a pod., kde žili jokulátori, tanečníci, mímovia; porov. LMŠ., s. 328, Krajčovič, 2005, s. 168), apel. *kanál*.

Názov *Veselsko-kostoľiansky kanál* vznikol podľa smerovania kanála, vznikol z osadných názvov *Veselé*, [Veľké] *Kostoľany*, apel. *kanál*.

Názvy *Holeška*, *Nová Holeška* neuvádzame ako samostatné varianty. Názvy odzrkadľujú staršiu hydrografickú situáciu – *Veselský kanál* vznikol úpravou pôvodného koryta rieky *Holešky* (resp. jej ramena – *Nová Holeška*).

Lit.: Lutterer – Majtán – Šrámek, 1982, s. 328; Krajčovič., 2005, s. 168.

Vinohradský potok → Dubovský potok

Vítek → Výtok

Vlčany → Vlčiansky kanál

Vlčany-Žihárec pohraničný → Selický kanál

Vlčianske lúky 1,5 km; kanál spájajúci Z od obce Vlčany v lokalite Vlčianske lúky kanál Neded-Vlčany s Vlčianskym kanálom; ON. Vlčany, TN. Vlčianske lúky.

VMp. 50: 45-14 (nepomenovaný)

VN.: 1993 *Vlčianske lúky* GNGa. Vlč.

ON.: Vlčany: → [kanál] Neded-Vlčany

TN.: 1884 *Farkasdi rét* (pole, lúka) VM.

III

1979 *Vlčianske lúky* GN. 10

1982 *Vlčianske lúky* VMp. 50

Etym.: Názov *Vlčianske lúky* vznikol podľa terénneho názvu *Vlčianke lúky* (< ON. *Vlčany* < azda OM. **Vlk*; → Neded-Vlčany; apel. *lúka*, pl. *lúky*).

Vlčiansky kanál 5,7 km; kanál spájajúci sa JZ od obce Vlčany s Kolárovským kanálom; variant: Vlčany; ON. Vlčany.

VMp. 50: 45-14

VN.: 1971 *Vlčany* ZVMp. 50

1979 *Vlčiansky kanál (Vlčany)* GN. 10

1982 *Vlčiansky kanál* VMp. 50

1983 *Vlčiansky kanál* ZMp. 10

1990 *Vlčiansky kanál* ZMp. 10

1993 *Vlčiansky kanál* GNGa. Vlč.

2000 *Vlčiansky kanál* ZMp. 50

2005 *Vlčiansky kanál* TAS. 50

ON.: Vlčany: → Neded-Vlčany

Etym.: Názov *Vlčiansky kanál* vznikol z osadného názvu *Vlčany* (< azda OM. **Vlk*), apel. *kanál*. Názov *Vlčany* je tech-

nický názov, vznikol podľa ON. *Vlčany*; pomenúva kanál pri obci Vlčany.

† ***Vlčiansky potôčik** 1,5 km; zaniknutý tok pramenil v lokalite Žihlavište J od obce Vlčany, tiekol južným smerom, ústil do dnešného Studienského kanála; ON. Vlčany.

VMp. 50: [45-32]

VN.: 1884 *Farkas ér* VM. III

ON.: Včany: → Neded-Vlčany

Etym.: Názov istotne vznikol z osadného názvu *Vlčany* (maď. *Farkasd*), apel. *ér* – potôčik, aj keď podoba hydronyma zväzda hľadať súvislosť s maď. apel. *farkas* – vlk (**Vlčí potôčik*); pomenúva potok pritekajúci od obce Vlčany. Osadný názov vznikol pravdepodobne zo slovan. osobného mena **Vlk* (→ Neded-Vlčany).

Voderadský kanál 5,5 km; kanál spájajúci odvodňovací kanál Stará Holeška SZ od obce Drahovce s Dudváhom Z od obce Drahovce; ON. 1. Voderady, 2. Horné Voderady.

VMp. 50: 35-32 (nepomenovaný)

VN.: 1999 *Voderadský kanál* ZMp. 50

2005 *Voderadský kanál* ZMp. 10

2009 *Voderadský kanál* SÚGKK.

2010 *Voderadský kanál* VMp. 50

ON.: 1. Voderady (časť obce Drahovce): (1111) *Wederad* CDSl. I, Nr. 68

1113 *Vvederat* CDSl. I, Nr. 69

1782 – 1784 *Vogjjerad* VM. I

1837 – 1840 *Dolnj Woděrady (M. H.), Alsó Vogyerád* VM. II

1863 *Vogyerád* Majt. 73

1884 *Dolni Wodjeradj M. H. (Also Vogyerád)* MVS. III

po r. 1863 pričlenená k obci Drahovce (Majt. 73)

1977 *Dolné Voderady* VSO. I, 351

2. Horné Voderady (hospodárstvo; Drahovce):

1837 – 1840 *Hornj Woděrady* (M. H.), *Felső Vogyerád* VM. II

1884 *Horni Vodjeradj* M. H. (*Felső Vogyerád*) VM. III

1977 *Horné Voderady* VSO. I, 351

1981 *Horné Voderady* (neosídl.) GN. 11

1985 *Horné Voderady* GNTn. Drah.

Etym.: Názov *Voderadský kanál* vznikol z osadného názvu *Voderady* (< apel. **voděradi* z apel. *voda* + ver. *raditi*; osada ľudí „majúcich starosť s vodou, stavajúcich a udržiavajúcich ochranné hrádze v rieke, príp. odvádzajúcich vodu z chotára“; porov. Krajčovič, 1983, s. 52), apel. *kanál*.

Lit.: Krajčovič, 1983, s. 52.

***Vodný jarok** (1) 1,4 km; kanál spájajúci sa s nepomenovaným kanálom SZ od obce Drahovce na S okraji lokality Za Holeškou pri samote Horné Voderady.

VMp. 50: 35-32 (nepomenovaný)

1900 *Viz árok* KMp. Drah.

Etym.: Názov interpretujeme ako **Vodný jarok* (< maď. *víz* – voda, apel. *árok* – jarok).

***Vodný jarok** (2) 3,5 km; kanál spájajúci SZ od obce Drahovce pri samote Horné Voderady Starú Holešku s nepomenovaným kanálom.

VMp. 50: 35-32 (nepomenovaný)

1900 *Viz árok* KMp. Drah.

Etym.: → Vodný jarok (1).

† ***Vrbina** (1) pôvodne vodný tok medzi obcami Nebojsa a Kajal (medzi *Čipkovským jarkom a Váhom; pravdepodobne na jeho mieste dnes je jeden z derivačných kanálov pri obci Kajsja).

VMp. 50: [45-12]; Šmil., s. 303

1297 *ad fluiuum Fiuzeg* Šmil., Nr. 162 B Etym.: Názov rekonštruoval V. Šmilauer ako **Füzégy* < maď. apel. *fűz* – vrba a môžeme ho interpretovať ako **Vrbina* (maď. *füzégy* – vrbina). Názov motivoval vrbový porast v lokalite (bot. vrba biela, lat. *Salix alba*).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 303, 480.

***Vrbina** (2) → † *Vrbinový potôčik

† ***Vrbinový potôčik** zaniknutý tok SZ od obce Diakovce medzi *Blatistým jazerom a *Trstinovým; variant: *Vrbina; VN. † *Vrbina.

VMp. 50: [45-14] Šmil., s. 83, 335

VN.: 1214 *iuxta Fizedheri* CDSL. I, Nr. 192

1214 *Fized-heri* Šmil., Nr. 282

1522 *Fywzed-ere* Šmil., s. 335

1568 *Füzes-er* Šmil., s. 335

1651 *Füzes ér* Šmil., s. 335

VN.: → [vodná plocha] † *Vrbina

Etym.: Názov môžeme rekonštruovať v podobe **Füzégyér* < maď. *füzégy* – vrbina (< *fűz* – vrba; → *Vrbina*), *ér* – potôčik (Šmilauer, s. 480), čomu významovo zodpovedajú aj mladšie doklady: *Füzes ér* (maď. *füzes* – vrbina).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 335, 480.

Vrbová → Vrbovec

Vrbovec p. Horná Blava (→ Horný

Dudváh) 5,3 km; pramení Z od obce Dechtice, tečie JV smerom, ústi JV od obce; varianty: Vrbovský jarok, Vrbová; TN. Do Vrbovca.

VMp. 50: 35-31

VN.: 1898 *Vrbovski járek* KMp. Decht.

1938 *Vrbová* ŠMp. 75

1952 *Vrbová* GŠ. 50

1968 *Vrbovec* ZVMp. 50

1970 *Vrbovec* MO ČSSR.

1971 *Vrbovec* HČ.

1972 *Vrbovec* ZMp. 10

1975 *Vrbovec* MO ČSSR.

1979 *Vrbovec* GN. 10

1980 *Vrbovec* VMp. 50

1985 *Vrbovec* GNTn. Decht.

1989 *Vrbovec* AMp. 15

1991 *Vrbovec* ZMp. 10; VMp. 50

1994 *Vrbovec* Tmp. 129

1997 *Vrbovec* Tmp. 151

1999 *Vrbovec* ZMp. 50

2001 *Vrbovce* Kubiš, s. 182

2002 *Vrbovec* Tmp. 129

2003 *Vrbovec* Tmp. 11

2004 *Vrbovec* MK. 25

2005 *Vrbovec* TAS. 50

TN.: 1898 *Do Vrbovca* (pole) KMp. Decht.

1954 *Do vrbovca* ŠMO. 5

Etym.: Názov *Vrbovec* motivoval porast v okolí toku (< adj. *vrbový* < apel. *vrba*, bot. vrba biela, lat. *Salix alba*; suf. + -ec). Ukazuje sa, že najstarší bol názov *Vrbová*, ktorý vznikol univerbizáciou (< *Vrbová* [voda]).

Podľa hydronyma *Vrbovec* alebo z hydronyma *Vrbová* [voda] pravdepodobne vznikol terénny názov **Vrbovec* (v uvádzaných prameňoch nie je doložený), ako to naznačuje TN. *Do Vrbovca* a ná-

zov *Vrbovský jarok* (< (TN.) *Vrbovec*, apel. *jarok*).

Vrbovský jarok → Vrbovec

Vrbovský kanál 1 km; pôvodne potok, ktorého prameň sa používal ako napájadlo pre dobytok, dnes samostatne situovaný kanál nachádzajúci sa v lokalite Hony J od mesta Vrbové na hranici k. ú. obcí Trebatice, Borovce a mesta Vrbové; variant: Humenský potok; TN. 1. Humence, 2. Predné Humence.

VMp. 50: 35-32 (nepomenovaný)

VN.: 1968 *Vrbovský kanál* ZVMp. 50

miest. *Humenský potok* Bosák, 1997, s. 6

ON.: Vrbové:

1332 *Ecclesia S. Martini* VSO. III, 287

1347 *Worbow* VSO. III, 287

1390 *Varbow* VSO. III, 287

1392 *Barboro* VSO. III, 287

1398 *Orbo* VSO. III, 287

1571 – 1573 *Verbo* Ur. I, s. 396

1773 *Verbo*, *Werbowa*, *Werbowe* Majt. 333

1786 *Werbo*, *Werbowe*, *Vrbau* Majt. 333

1808 *Verbó*, *Wrbowé* Majt. 333

1863 – 1913 *Verbó* Majt. 333

1920 *Vrbové* Majt. 333

TN.: 1. 1837 – 1840 *Hlawo-Humenski Wr*, *Humenska Dol*. (polia, lúky) VM. II

1911 *Humenszke nizse hradzszke*, *Humenszke*, *vise hradzszke* KMp. Vrb.

1985 *Humence* (pole) GNTn. Vrb.

1996 miest. *Humenská*, *Humenská vyše hradzskej*, *Humenské flaky* (polia) Bosák, 1996, s. 11

2. 1985 *Predné Humence* (*Predné humence*) (pole) GNTn. Vrb.

Etym.: Názov *Vrbovský kanál* vznikol

z osadného názvu *Vrbové* (< *vřba*, psl. **vrba*, bot. *vřba* biela, lat. *Salix alba*), apel. *kanál*. Názov *Humenský potok* vznikol z terénneho názvu *Humence* alebo od neho odvodeného TN. (< apel. *humno* – pozemok za domom alebo stodolou, stodola s príslušenstvom, hohumnica; HSSJ. I, s. 456), apel. *potok* (pôvodne išlo o potok vyvierajúci z napájadla pre dobytok; dnes *kanál*).

***Vrbovský potok** → Holeška

Vřbový kanál 2,5 km; začína sa a končí sa Z od mesta Piešťany, kde sa spája s kanálom Babinec; varianty: Červené *vřby*, Na červených *vřbach*; TN. Červené *vřby*.

VMp. 50: 35-32

VN.: 1970 *Na červených vřbach* ZVMp. 50

1978 *Vřbový kanál* VMp. 50

1979 *Vřbový kanál* (*Na červených vřbach*) GN. 10

1981 *Červené vřby* ZMp. 10

1987 *Vřbový kanál* ZMp. 10

TN.: 1878 *Cservene vrbi* (pole) KKMp. Vrb.

1900 *Cservene vrbi* (kopec) KMp. Piešť.

1951 *Červené vřby* ŠMO. 5

1974 *Červené vřby* ZMp. 10

1981 *Červené vřby* ZMp. 10

1985 *Červené vřby* GNTn. Piešť.

Etym.: Názov *Vřbový kanál* vznikol z terénneho názvu *Červené vřby* (adj. *červený*, apel. *vřba*, pl. *vřby*), apel. *kanál*.

Názov *Červené vřby* vznikol podľa terénneho názvu *Červené vřby*. Názov *Na červených vřbach* motivovala lokalizácia kanála, vznikol z prep. *na*, TN. *Červené*

vřby (správne by malo byť *Na Červených vřbach*).

Vřivavá → Vřivavý potok

Vřivavý potok dnes neidentifikovaný prítok Chtelničky S od obce Chtelnica (zanikol pri budovaní vodnej nádrže); variant: Vřivavá; TN. Vřivavá.

VMp. 50: 35-31 [neidentifikovaný]

VN.: miest. *řivavý potok*, *mlyn na řivavej* Polakovič, s. 63

TN.: 1707 *Vřivava* (les) Mappa

miest. *řivavá* (les) Polakovič, s. 63

Etym.: Názov *Vřivavy potok* (univerbizáciou *Vřivavý*) vznikol azda podľa vlastnosti toku – adj. *vřivavý* – metaf. naničhodný (možno často vysychajúci alebo v období dažďov často rozvodnený), apel. *potok*.

Vřsadbový kanál 1,5 km; kanál nachádzajúci sa na JZ okraji obce Dolný Lopašov; spája sa sprava s Lopašovským potokom.

VMp. 50: 35-31 (nepomenovaný)

1967 *Vřsadbový kanál* ZVMp. 50

Etym.: Názov *Vřsadbový kanál* je technický (umelý) názov, vznikol z apel. *vřsadba* (< *vřsádat* < *sadiť*), apel. *kanál*; pomenúva kanál v agrotechnicky zaujímavej lokalite, kde sa uskutočňuje *vřsadba*.

Vřtok → Chtelnička

Z

Z Ráztok → Ráztoký potok

Zabité I. Parná (→ Trnávka → Dolný Dudvák), 3,5 km; pramení Z od obce Lošonec, tečie okolo vrchu Jaseňové JV smerom cez dolinu Zabité, ústi JZ od obce Lošonec; ON. Zabité; TN. Zabité; VN. Zabité.

VMp. 50: 35-33 (nepomenovaný)

VN.: 1970 *Zabité* MO ČSSR.

1975 *Zabité* MO ČSSR.

ON.: Zabité: → [rybník] Zabité

VN.: → [rybník] Zabité

TN.: Zabité: → [rybník] Zabité

Etym.: Názov *Zabité* vznikol podľa názvu samoty → *Zabité*; pomenúva potok tečúci okolo samoty Zabité.

Zadná dolina → Zadný potok

Zadný potok p. Ronava (→ Gidra → Dolný Dudvák) 5 km; jeden z pramených tokov Ronavy (pôvodne jej prítok); pramení SZ od obce Ružindol, tečie JV smerom, ústi JV od obce; variant: Zadná dolina; TN. Zadná dolina.

VMp. 50: 35-33 (nepomenovaný)

VN.: 1983 *Zadná dolina* GNBv. Budm., Jab.

1985 *Zadná dolina* GNTn. Ruž.

1997 *Zadná dolina* Tmp. 151

2007 *Zadný potok* (predtým *Zadná dolina*) SÚGKK.

TN.: 1. 1972 *Zadná dolina* ZMp. 10

1987 *Zadná dolina* ZMp. 10

1993 *Zadná dolina* ZMp. 10

2005 *Zadná dolina* TAS. 50

2009 *Zadná dolina* Podolák – Nováková, s. 15

Etym.: Názov *Zadný potok* vznikol z terénneho názvu *Zadná dolina* (adj. *zadný* – nachádzajúci sa vzadu; vzhľadom na

Vinohradskú a → Strednú dolinu, apel. *potok*). Starší názov *Zadná dolina* vznikol podľa terénneho názvu *Zadná dolina*; pomenúva potok tečúci v Zadnej doline.

***Záhorec** → Pustoveský potok

Zajačí jarok p. Kamenný potok (→ Gidra → Dolný Dudvák), 2,2 km; pramení a ústi Z od obce Píla, tečie SV smerom v lokalite Zajačie; variant: Zajačí potok, Krivý jarok; TN. Zajačie.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

VN.: 1854 *Hasen graben*, *Krivi járok* KKMp. Mod.

1972 *Zajačí jarok* ZMp. 10

1983 *Zajačí jarok* GNBv. Píla

1991 *Zajačí jarok* ZMp. 10

2003 *Zajačí potok* Tmp. 10

2005 *Zajačí jarok* TAS. 50

TN.: 1972 *Zajačie* (les) ZMp. 10

1983 *Zajačie* GNBv. Mod.

1991 *Zajačie* ZMp. 10

Etym.: Názov *Zajačí potok* motivoval azda výskyt zajacov v okolí toku (adj. *zajačí* < apel. *zajac*, nem. *r Hase*, zool. *zajac* poľný, *Lepus europaeus*; apel. *jarok*, nem. *r Graben*) alebo vznikol z terénneho názvu *Zajačie*. Názov *Krivý jarok* motivoval tvar toku (adj. *krivý*, psl. **krivъ*, apel. *jarok*).

Zajačí potok → Zajačí jarok

Zakázané 0,7 km; kanál spájajúci sa J od mesta Šala s Kolároevským kanálom; variant: **Tilalmas*.

VMp. 50: 45-14

1971 *Tilalmas* ZVMp. 50

1979 *Zakázané (Tilalmas)* GN. 10

1982 *Zakázané* VMp. 50

1983 *Zakázané* ZMp. 10

1989 *Zakázané* ZMp. 10

1993 *Zakázané* GNGa. Šala

2000 *Zakázané* ZMp. 50

Etym.: Názov *Zakázané* vznikol podľa terénneho názvu *Zakázané* (v uvádzaných prameňoch nie je doložené), podobne maďarský názov *Tilalmas* (= sloven. *Zakázané*; < adj. *zakázaný* – chránený, hájený).

Závojský jarok I. Raková (→ Trnávka → Dolný Dudváh) 0,7 km; pramení a ústi S od obce Trstín pri Šrenkovom vršku (390,5 m n. m.), ústi pri horárni Horná Rakytová; TN. Závojský jarok. VMp. 50: 35-31 (nepomenovaný)

VN.: 1972 *Závojský jarok* ZMp. 10

1983 *Závojský jarok* ZMp. 10

2003 *Závojský jarok* Tmp. 11

2004 *Závojský jarok* MK. 25

TN.: 1896 *Zavojszki jarek* (les) Kmp. Trst.

2002 *Závojský jarok* Tmp. 129

Etym.: Názov *Závojský jarok* nie je jasný (vznikol azda z osobného mena *Závojský*); VN. > TN. *Závojský jarok*.

Zelenicko-siladický kanál → Zelenický kanál

Zelenický kanál 4,7 km; z Horného Dudváhu sa odpája JV od obce Bučany, JZ od obce Dolné Zelenice sa spája so Siladickým Dudváhom; variant: Zelenicko-siladický kanál; ON. 1. Horné Zelenice, 2. Dolné Zelenice, 3. Siladice. VMp. 50: 35-34

VN.: 1967 *Zelenicko-siladický kanál* ZVMp. 50

1978 *Zelenický kanál* VMp. 50

1979 *Zelenický kanál (Zelenicko- -Siladický kanál)* GN. 10

1989 *Zelenický kanál* AMp. 15

2000 *Zelenický kanál* ZMp. 50

2003 *Zelenický kanál* ZMp. 10

ON.: 1. Horné Zelenice:

1244 *Zela* CDSL. II, Nr. 151

1309 – 1313 *Zela* RDSL. I, Nr. 726

1312 *Superiorem seu Maiorem Zelencen* RDSL. I, Nr. 1032

1316 *Zela* RDSL. II, Nr. 99

1576 *Felso Zela* Pram., 50

1773 *Felső-Zéla, Ober-Zelenitz, Horne Zelenicze* Majt. 99

1786 *Felschő-Zela, Horné Zelenicze* Majt. 99

1808 *Felső-Zéla, Horní Zelenice* Majt. 99

1863, 1888, 1913 *Felsőzélle* Majt. 99

1873 – 1882 *Felsőzéle* Majt. 99

1892 – 1907 *Felsőzélle* Majt. 99

1920 – 1979, 1990 *Horné Zelenice* Majt. 99

2. Dolné Zelenice:

1244 *Zela* CDSL. II, Nr. 151

1291 *Scele* VSO. I, 340

1309 – 1313 *Zela* RDSL. I, Nr. 726

1316 *Zela* RDSL. II, Nr. 99

1352 *Zeuldwar* VSO. I, 340

1400 *Zela alias Pentechfalva* VSO. I, 340

1576 *Also Zela* Pram., 50

1773 *Alsó-Zéla, Unter-Zelenitz, Dolne Zelenicze* Majt. 70

1786 *Alschő-Zéla, Dolne Zelenicze* Majt. 70

1808 *Alsó-Zéla, Dolní Zelenice* Majt. 70

1863, 1888 – 1913 *Alsózélle* Majt. 70

1873 – 1882 *Alsózéle* Majt. 70

1892 – 1907 *Alsózele* Majt. 70
1920 – 1979, 1990 *Dolné Zelenice* Majt. 70
v r. 1980 – 1990 zlúč. obcí Horné Zelenice a Dolné Zelenice > *Zelenice* (Majt. 70)

3. Siladice: → Dudváh

Etym.: Názov *Zelnický kanál* vznikol z osadného názvu [Horné, Dolné] *Zelenice* (< adj. *zelený*, stsl. *zelenъ*, príp. z kolektíva *zельje*, ktoré neskôr zúžilo svoj pôvodný význam „tráva, zelina“ na označenie druhu kapusty (Mach., s. 584), apel. *kanál*).

Názov *Zelenicko-siladický kanál* vznikol podľa smerovania kanála z osadných názvov *Zelenice*, *Siladice* (→ *Siladický kanál*), apel. *kanál*.

Zelnický potok 3,5 km; pramení SZ od obce Dolné Orešany, tečie JV smerom, JV od obce sa spája s Orešianskym náhomom. Pravdepodobne ide o bývalý horný tok Orešianky (dnes Orešiansky náhon); TN. Pod Zelnice.

VMp. 50: 35-33

VN.: 1980 *Zelnický potok* VMp. 50

2009 *Zelnický potok* SÚGKK.

TN.: 1953 *Pod Zelnice* ŠMO. 5

Etym.: Názov *Zelnický potok* vznikol podľa hospodárskeho využívania lokality, okolo ktorej tečie (potok tečúci popri zelnici; apel. *zelnica* – pole alebo záhrada, kde sa pestuje kapusta, kapustnisko; porov. Majtán, 1996, s. 77).

Zemniansky kanál 2,5 km; kanál odvodňujúci Váh na Z okraji obce Zemné do Kolárovskeho kanála, končí sa Z od obce Dedina Mládeže; variant: Neded-

-Zemné; ON. 1. Zemné, 2. Neded.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1979 *Zemniansky kanál* (Neded-Zemné) GN. 10

1982 *Zemiansky kanál* VMp. 50

1984 *Zemnianský kanál* ZMp. 10

1991 *Zemniansky kanál* GNKo. DM.

1991 *Zemnianský kanál* ZMp. 10

1993 *Zemniansky kanál* (*Zemiansky kanál*) GNNZ. Zem.

2005 *Zemiansky kanál* TAS. 50

ON.: 1. Zemné:

1113 *Zeme* CDSI. I, Nr. 68

1206 *Zemci* CDSI. I, Nr. 137

1249 *Zemey* Stan., SJ. I, 251

1571 – 73 *Zymeó*, *Zimeó* Ur. I, 283, 376

1773 *Szimó* Majt. 344

1786 *Simó* Majt. 344

1808, 1863 *Szémó*, *Szimó* Majt. 344

1873 – 1920, 1938 – 1945 *Szimó* Majt. 344

1927 – 1938, 1945 – 1948 *Zemné*, *Szimó* Majt. 344

1948 *Zemné* Majt. 344

2. Neded: → Neded-Vlčany

Etym.: Názov *Zemniansky kanál* vznikol z osadného názvu *Zemné* (J. Stanislav ho odvodzuje od apel. **šémъ* – rodina, SJ. I, s. 251; nedá sa vylúčiť ani rekonštrukcia V. Chaloupeckého: **Zeme* < apel. *zem* vzhľadom na okolitý močaristý terén), apel. *kanál*. Doklad *Zemiansky kanál* pokladáme za tlačovú chybu.

Starší názov *Neded-Zemné* vznikol podľa smerovania kanála z osadných názvov *Neded* (→ *Neded-Vlčany*), *Zemné*.

Lit.: Stanislav, SJ. II, s. 251; Chaloupecký, 1923, s. 98.

Ž

Žihárec → Žihársky kanál

Žihársky kanál 2,7 km; začína sa S od obce Žihárec, JZ od nej sa spája so Seľickým kanálom; variant: Žihárec; ON. Žihárec; TN. Žiar.

VMp. 50: 45-14

VN.: 1971 *odpad Žihárec* ZVMp. 50

1979 *Žihársky kanál (odpad Žihárec)* GN. 10

1982 *Žihársky kanál* VMp. 50

1993 *Žihársky kanál* GNGa. Sel., Žih.

2005 *Žihársky kanál* ZMp. 10

ON.: Žihárec:

1251 *Sygarth* (osob. meno) VSO. III, 382

1268 *Sygar, Sygart* VSO. III, 382

1280 *Sygarth* VSO. III, 382

1773 *Zsigárd* Majt. 351

1786 *Zschigard* Majt. 351

1808 *Zsigárd* Majt. 351

1863 – 1920 *Zsigárd* Majt. 351

1927 – 1938 *Žigard, Zsigárd* Majt. 351

1945 – 1948 *Žigard, Zsigárd* Majt. 351

1948 *Žihárec* Majt. 351

TN.: 1953 *Žiar* (les) GŠ. 50

Etym.: Názov *Žihársky kanál* vznikol z osadného názvu *Žihárec* (ak je možné s dnešnou obcou stotožniť staršie doklady *Sygar* 1156, *Ysgar* 1232, ktoré spomína J. Stanislav; SJ. II, s. 515, v interpretácii osadného názvu sa zhodujú I. Kniezsa aj J. Stanislav: prvý doklad čítajú ako **iz-gar*, druhý ako *iz-žar* a názov rekonštruujú v podobe **Žbgar*, t. j. *Ždiar* – priestor získaný pálením, žiarením); porov. názov lesa *Žiar* pri obci), apel. kanál.

Lit.: Stanislav, SJ. II, s. 515.

Žihlavový kanál 6 km; začína sa na S okraji obce Neded, JV od obce sa spája s Kolárovským kanálom; varianty: Batoňa, Csóványos; ON. > TN. Batoňa; TN. Žihlavište.

VMp. 50: 45-14; 32

VN.: 1971 *Csóványos* ZVMp. 50

1979 *Žihlavový kanál (Bátónya, Csóványos)* GN. 10

1982 *Žihlavový kanál* VMp. 50

1983 *Žihlavový kanál* ZMp. 10

1984 *Žihlavový kanál* ZMp. 10

1990 *Žihlavový kanál* ZMp. 10

1991 *Žihlavový kanál* ZMp. 10

1993 *Žihlavový kanál* GNGa. Ned.

2000 *Žihlavový kanál* ZMp. 50

2005 *Žihlavový kanál* TAS. 50

ON. > TN. Batoňa → Batonský kanál

TN.: 1837 – 1840 *Csoványos* (pole) VM. II

1884 *Csóványos* VM. III

1977 *Csóványos* VSO. II, 288

1982 *Žihlavište* VMp. 50

1983 *Žihlavište* ZMp. 10

1990 *Žihlavište* ZMp. 10

1991 *Přhlavové* ZMp. 10

1993 *Žihlavište* GNGa. Ned.

Etym.: Názov *Žihlavový kanál* vznikol z terénneho názvu *Žihlavište* (< apel. *žihlava*, bot. prhlava dvojdomá, *Urtica dioica*), apel. *kanál*, prípadne ho motivoval výskyt tejto rastliny v okolí kanála. Významovo mu zodpovedá aj starší technický názov *Csóványos*, ktorý vznikol podľa maď. terénneho názvu *Csóványos* (maď. *csóvány* – žihlava).

Názov *Batoňa* (maď. *Bátonya*) vznikol podľa pôvodného názvu samoty, resp. poľa *Batoňa*, ten zasa zo slovan. osobného mena *Bata* (porov. Stan., SJ. I, s.

36 – 37; SJ. II, s. 31) alebo ešte pravdepodobnejšie z OM. *Batona*, ako na to v iných súvislostiach upozorňuje V. Uhlár (1975, s. 208).

Lit.: Stanislav, SJ. I, s. 36 – 37, SJ. II, s. 31; Uhlár, 1975, s. 208.

Žľab 1,8 km; začína sa V od obce Bole-
ráz, na JV okraji obce sa spája s riekou
Trnávka; TN. Žľab.

VMp. 50: 35-33

VN.: 1980 *Žľab* VMp. 50

TN.: 1881 *Zslab* (pole) KKMp. Bol.

1896 *Zslab* KMp. Bol.

1985 *Žľab* GNTn. Bol.

náreč. *Žľab*, *V žľabe*, *Ve žľabe* KJÚ. (Bol.)

Etym.: Názov *Žľab* motivovala funkcia
toku, vznikol proprializáciou apel. *žľab*,
psl. **želbъ* – malá priekopa určená na
odvádzanie vody.

NÁZVY VODNÝCH PLÔCH A PRAMEŇOV

A

† **Archi** zaniknutý rybník pri obci Neded.

VMp. 50: [45-14]; Šmil., s. 336

1113 *piscina, que vocatur Archi* CDSL. I, Nr. 69; Šmil., Nr. 283 B

Etym.: Názov nie je jasný (porov. Šmilauer, 1932, s. 336).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 336.

B

Baňa (1) jazero (bývalé štrkovisko) na východnom okraji obce Červeník.

VMp. 50: 35-34 (nepomenovaný)

náreč. *Bana* Červ., Leop.

Etym.: Názov *Baňa* vznikol propriálizáciou apel. *baňa* – miesto, kde sa ťaží štrk, štrkovisko (porov. Majtán, 1996, s. 60); jazero vzniklo ťažbou štrku.

Lit.: Majtán, 1996, s. 60.

† **Baňa** (2) zaniknuté jazero (vzniklo ako štrkovisko slúžiace na ťažbu piesku), nachádzalo sa V od obce Bučany v lokalite Na Moľvách; varianty: Piesková baňa, Spievajúca voda; TN. Pri bani.

VMp. 50: [35-34]

VN.: miest. *Bana, Spievajúca voda* Vidlička, 2008, s. 16, 30

náreč. *Písková bana* KJÚ. (Brest.)

TN.: 1985 *Pri bani* (pole) GNTn. Buč.

miest. *Pri bani* Vidlička, s. 16

Etym.: Názov *Baňa* → *Baňa* (1). Názov *Piesková baňa* motivoval spôsob vzniku, resp. funkcia objektu – jazero vzniklo v dôsledku ťažby piesku; < adj. *pieskový* < apel. *piesok*, apel. *baňa*).

Názov *Spievajúca voda* je metaforický, motivoval ho výskyt žiab v okolí jazera (< ver. *spievať*, metaf. podľa krkania žiab, apel. *voda*).

Baňa (3) → Slovlík

Barina → Parina

Biela skala vodná nádrž na potoku Gidra SZ od obce Častá v Kobylskej doline; variant: Kobylie; ON. Biela skala, TN. 1. Biele, 2. Kobylská dolina.

VMp. 50: 34-44

VN.: 1968 *vodná nádrž Biela skala* ZVMp. 50

1970 *vodná nádrž Biela skala* MO ČSSR.

1972 *vodná nádrž Biela skala* ZMp. 10

1975 *vodná nádrž Biela skala* MO ČSSR.

1979 *Biela skala* GN. 10

1983 vodná nádrž *Biela skala (Kobylyie)*
GNBv. Čas.

1984 vodná nádrž *Biela skala* VMp. 50

1989 vodná nádrž *Biela skala* AMp. 15

2003 vodná nádrž *Biela skala* TMp. 128

2005 vodná nádrž *Biela skala* TAS. 50

ON.: Biela skala (horáreň, rekr. stre-
disko; Častá):

1977 *Biela skala* VSO. I, 280

1981 *Biela skala (Kobylyie)* GN. 11

1983 *Biela skala* GNBv. Čas.

TN.: 1. 1983 *Biele (les)* GNBv. Čas.

2. 1983 *Kobyľská dolina (dolina)* GNBv.
Čas.

Etym.: Názov *Biela skala* vznikol podľa
názvu horárne a rekreačného strediska
Biela skala < apel. *biely*, apel. *skala*), pri
ktorých bola vybudovaná. Starší názov
Kobylyie vznikol podľa staršieho názvu
rekreačného strediska *Kobylyie* < apel.
kobyly – samica koňa).

† ***Blatná** (1) zaniknutá studňa V od
obce Žihárec.

VMp. 50: [45-14]

1884 *Bálota kut* VM. III

Etym.: Názov je slovenský, rekonštru-
jeme ho v podobe **Blatná*, príp. aj **Bla-
tá* (< apel. *blato* < psl. **bolto* – močaris-
té miesto) alebo **Blato*. Motivoval ho
blatistý charakter terénu v okolí studne
(maď. apel. *kút* – studňa).

† ***Blatná** (2) dnes neidentifikovaná
vodná plocha na východnom okraji
obce Horné Saliby; VN. Šárd.

VMp. 50: [45-14]; Šmil., s. 83, 336

VN.: 1214 *Sartuu* CDSI. I, Nr. 192;
Šmil., Nr. 282

1223 *ad Sartuu* CDSI. I, Nr. 286

1522 *Saarthew Šmil.*, s. 336

1651 *Saarfő Šmil.*, s. 336

VN.: → [vodný tok] Šárd

Etym.: Názov rekonštruoval V. Šmilauer
v podobe **Sártó* a môžeme ho interpre-
tovať ako **Blatná* (porov. doklad z roku
1651 *Saarfő*; osadný názov *Blatné*, do r.
1948 *Šarfia*), príp. **Blatné jazero* (maď.
sár – blato, *tó* – jazero).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 336.

† ***Blato** zaniknutý močaristý rybník
SZ od obcí Neded a Vlčany.

VMp. 50 [45-14]

1206 *ad caput piscinae Balata* CDSI. I,
Nr. 137

Etym.: Názov **Blato* (príp. aj **Blatá*)
vznikol proprializáciou apel. *blato*, pl.
blatá (< psl. **bolto*; ESSJa, 2, 179) >
maď. *Balato/Balata*; tvar *Balata* je mož-
no sloven. genitívny tvar, na čo upozor-
ňuje aj tvar apelatíva (*piscinae*), príp. by
sme ho mohli rekonštruovať aj v podo-
be **Blatná*.

Blava jeden z troch prameňov tvoria-
cich Dobrovodský kras, zároveň jeden
z prameňov riečky → Blava, nachádza
sa v obci Dobrá Voda; VN. Blava

VMp. 50: 35-31 (nezaznačený)

VN.: 1962 *Blava* TS. 34/1, s. 162

1981 *Blava* TS. 5/1, s. 242

1986 *Blava* TS. 5/2, s. 261

VN.: [vodný tok] → Blava

Etym.: Názov prameňa vznikol podľa
názvu rieky → *Blava*, ktorá z neho pra-
mení.

Blavica mokrade nachádzajúce sa pri
Kuliarskom kanáli v k. ú. obce Brestova-

ny; VN. Blavica.
VMp. 50: 35-34 (nezakreslený)
VN.: náreč. *Blavica* KJÚ. (Brest.)
VN.: → Kuliarsky kanál (Blavica)
Etym.: Názov *Blavica* vznikol z názvu
rieky → *Blava*, suf. *-ica*, vedľa ktorej sa
mokrade nachádzajú.

Boleráz vodná nádrž s rozlohou 88 ha
na toku Trnávky J od obce Bíňovce;
variant: Bolerázska vodná nádrž; ON.
Boleráz.

VMp. 50: 35-33

VN.: 1968 *vodná nádrž Boleráz* ZVMp.
50

1970 *vodná nádrž Boleráz* MO ČSSR.

1974 *vodná nádrž Boleráz* ZMp. 10

1975 *vodná nádrž Boleráz* MO ČSSR.

1979 *Boleráz (Bolerázska vodná nádrž)*

GN. 10

1980 *vodná nádrž Boleráz* VMp. 50

1981 *Bolerázska vodná nádrž* TS. 5/1,
s. 186

1985 *vodná nádrž Boleráz* GNTn.
Smol., Bíň.

1986 *vodná nádrž Boleráz* TS. 5/2,
s. 180

1987 *vodná nádrž Boleráz* ZMp. 10

1989 *vodná nádrž Boleráz* AMp. 15

1996 *vodná nádrž Boleráz* Babirát, 1996,
s. 17

1997 *vodná nádrž Boleráz* Tmp. 151

1999 *vodná nádrž Boleráz* PAS.

2000 *vodná nádrž Boleráz* ZMp. 50

2003 *vodná nádrž Boleráz* Tmp. 128,
Tmp. 11

2005 *vodná nádrž Boleráz* TAS. 50

2006 *vodná nádrž Boleráz* TSK.

2009 *vodná nádrž Boleráz* SÚGKK.

ON.: Boleráz:

1205 – 1233 *Balarad* (?) CDSl. I, Nr.
135

1240 *Balarad* CDSl. II, Nr. 71

1247 *Balarad* CDSl. II, Nr. 275

1248 *Balarad* CDSl. II, Nr. 291

1249 *Balyarad* CDSl. II, Nr. 339

1256 *Balarad* CDSl. II, Nr. 562, 563

1297 *Balierat* VSO. I, 180

1330 *Bagyarad* Šmil., s. 24

1332 – 1337 *Villa Dominarum* VSO. I,
180

1363 *Bolerad* VSO. I, 180

1450 *Boleraz* VSO. I, 180

1543 *Bilehras* Ur. I, 142

1773 *Bolerasz, Boleraz* Majt. 38

1786 *Boleracz* Majt. 38

1808 *Boleráz* Majt. 38

1873 – 1882 *Boleráz* Majt. 38

1863 *Bolerác* Majt. 38

1888 – 1913 *Bélaház* Majt. 38

1920 *Boleráz* Majt. 38

Etym.: Názov *Boleráz* pomenúva vodnú
nádrž v katastrálnom území obce Bole-
ráz (< OM. **Bolërad* + poses. suf. *-jv*).
Názov *Bolerázska vodná nádrž* vznikol
z osadného názvu *Boleráz* a združeného
pomenovania *vodná nádrž* (adj. *vodná* <
apel. *voda*, apel. *nádrž*).

Bolerázska vodná nádrž → Boleráz

† **Bučiansky rybník** zaniknutý rybník
na J okraji obce Bučany; ON. Bučany.
VMp. 50: [35-34]

VN.: 1970 *Bučiansky rybník* MO ČSSR.

1975 *Bučiansky rybník* MO ČSSR.

ON.: Bučany:

1258 *terra Bund* Šmil., Nr. 145 B

1258 *terra Buud* Vidlička, s. 13

1268 *Buda* Šmil., Nr. 146

1262 *Bucha, Bucsa* Vidlička, s. 13
 1267 *Bucha, Bucsa* Vidlička, s. 13
 1307 *Kis Bucsan* RDSL. I, Nr. 520
 1317 *Kusbud* RDSL. II, Nr. 252
 1330 *Buchan* VSO. I, 251
 1360 *Kybuchan* VSO. I, 251
 1388 *Kysbuchan, Nagybuchan* Vidlička, s. 13
 1447 *Bwchan* Vidlička, s. 13
 1479 *Bwczan* Vidlička, s. 13
 1522 *z Buczan* Vidlička, s. 13
 1525 *de Bwchan* Vidlička, s. 13
 1526 *Bwchan* Vidlička, s. 13
 1532 *z Buczan* Vidlička, s. 13
 1571 – 1573 *Bwczan* Ur. I, s. 398
 1629 *de Buchan, de Buczan* Vidlička, s. 13
 1665 *Bučany, od Bučan* Ur. II, s. 334
 1742 *Bucsán, Butsán* Vidlička, s. 13
 1773 *Bucsán, Bucžany* Majt. 46
 1786 *Alschó-Bucschan und Felschó-Bucschan* Majt. 46
 1808 *Alsó-Bucsán, Kis-Bucsán cum Felsó-Bucsán, Nagy-Bucsán, Dolní Bučany et Horní Bučany* Majt. 46
 1863 *Nagybucsán és Kisbucsán* Majt. 46
 1873 – 1882 *Alsóbucsán és Felsőbucsán* Majt. 46
 1888 *Nagybucsány és Kisbucsány* Majt. 46
 1892 – 1913 *Bucsány* Majt. 46
 1920 *Bučany* Majt. 46
 Etym.: Názov *Bučiansky rybník* vznikol z osadného názvu *Bučany*, apel. *rybník* (< *rybný* + suf. *-ík*; < apel. *ryba*); osadný názov *Bučany* R. Krajčovič (2007, s. 339 – 340) odvodzuje od apel. *búč* alebo *buča* (*búč* „zavodnená, močaristá plocha s odumierajúcim, zahŕňvajúcim porastom“, *buča* „močaristá, vodným rastlin-

stvom zarastená mierna priehlbena obyčajne väčších rozmerov“ < ver. *bučať* „zahŕňať“ od vlhkosti, od odumierajúceho porastu v močaristom teréne“; > **Bučane* ľud. názov obyvateľov usadlosti podľa vodných, vodomilným porastom zarastených priehlbín v chotári: *búč*, *buča* + kolektív. suf. *-jane, -'ane*), odvolávajú sa na staršie doklady nevyklučuje ani to, že vznikol z hypokor. podoby zloženého osobného mena *Budislav* (*Budimir...*) > hypokor. *Bud, Buda*.
 Lit.: Krajčovič, 2007, s. 339 – 340.

Budmerice vodná nádrž na rieke Gidre, nachádza sa SZ od obce Budmerice; ON. Budmerice.

VMp. 50: 35-33

VN.: 1980 *vodná nádrž Budmerice* VMp. 50

1997 *vodná nádrž Budmerice* TMp. 151

2000 *vodná nádrž Budmerice* ZMp. 50

2003 *vodná nádrž Budmerice* TMp. 10

2005 *vodná nádrž Budmerice* TAS. 50

2006 *vodná nádrž Budmerice* TSK.

ON.: Budmerice:

koncom 13. st. *Budmer* VSO. I, 254

1296 *Keresthwr* VSO. I, 254

1335 *Podmorch* VSO. I, 254

1390 *Pudmurich* Marek, s. 86

1410 *Keresthwr* VSO. I, 254

1411 *Budmer* VSO. I, 254

1435 *Pudmericz* VSO. I, 254

1437 *Pudmerycz alias Keresthwr* VSO. I, 254

1543 *Pomeritz* Ur. I, 73, *Pommeritz* Ur. I, 130, 131

1569 *de Podmerycz* Mar., s. 87

1773 *Pudmericz, Pudmeritz* Majt. 47

1786 *Pudmericz* Majt. 47

1808 *Pudmericz, Pudměřice, Podmerice*
Majt. 47

1863 – 1907 *Pudmeric* Majt. 47

1913 *Gidrafa* Majt. 47

1920 – 1948 *Pudmerice* Majt. 47

1948 *Budmerice* Majt. 47

Etym.: Názov *Budmerice* pomenúva vodnú nádrž v katastrálnom území obce *Budmerice* (< OM. *Budimer*, **Budiměrb*; Krajčovič, 2005, s. 78).

Lit.: Krajčovič, 2005, s. 78.

Bystré jazierko jazierko nachádzajúce sa JZ od obce Tešedíkovo; variant: Šebeš; TN. Pod Šebešom.

VMp. 50: 45-14 (nepomenovaný)

VN.: 1837 – 1840 *Sebesér* VM. II

1882 *Sebes ér* ŠMp. 75

1884 *Sebes ér* VM. III

1890 *Sebes ér* KMp. Teš.

1938 *Sebes ér* ŠMp. 75

1953 *Bystré jazierko* GŠ. 50

1983 *Bystré jazierko* ZMp. 10

1985 *Bystré jazierko* GNGa. Teš.

2000 *Bystré jazierko* ZMp. 50

2005 *Bystré jazierko* TAS. 50

TN.: 1884 *Sebesér Réte* VM. III

1890 *Sebes érhát* (pole) KMp. Teš.

1993 *Pod Šebešom* GNGa. Teš.

2007 *Pod Šebešom* ZMp. 10

Etym.: Názvy *Bystré jazierko* a *Šebeš* vznikli azda podľa čistoty vody (maď. *sebes* – sloven. *bystrý*; psl. adj. *bystrý* však malo okrem významu rýchly aj význam „čistý“, ktorý motivoval maď. názov; porov. Bartmiński – Kosyl, 1972, s. 112 – 118; ESUM., 1, s. 186) alebo zo slovan. osobného mena *Šebeš* (maď. *Sebes*).

Lit.: Bartmiński – Kosyl, 1972, s. 112 – 118.

C

***Cigánske jazero** najjužnejšie situované jazero na Z okraji obce Vlčany.

VMp. 50: 45-14

1891 *Czigány tó* KMp. Vlč.

Etym.: Názov **Cigánske jazero* motivovala skutočnosť, že v jeho okolí žili *Cigáni* (< etnonymum *Cigán*, maď. *cigány*, maď. apel. *tó* – jazero).

Č

Čachtice vodná nádrž na Podhájskom potoku Z od obce Čachtice; ON. Čachtice.

VMp. 50: 45-14

VN.: 1991 *vodná nádrž Čachtice* VMp. 50

1999 *vodná nádrž Čachtice* PAS.

2000 *vodná nádrž Čachtice* ZMp. 50

2002 *vodná nádrž Čachtice* TMp. 129

2003 *vodná nádrž Čachtice* ZMp. 50

2006 *vodná nádrž Čachtice* TSK.

ON.: Čachtice:

1263 *Chekche* VSO. I, 274

1276 *Chechte* VSO. I, 274

1299 *Chechte* VSO. I, 274

1309 *Chechte* RDSL. I, Nr. 683

1322 *Chehte* RDSL. II, Nr. 860

1323 *Chehte* RDSL. II, Nr. 946

1505 *Csejthe* VSO. I, 274

1773 *Cseitha, Csachticz, Czachtice* Majt. 53

1786 *Cscheitha, Čschachticze* Majt. 53

1808 *Csejte, Csejtha, Czachtice* Majt. 53

1863 *Csejthe* Majt. 53

1873 – 1913 *Csejte* Majt. 53

1920 *Čachtice* Majt. 53

Etym.: Názov *Čachtice* pomenúva vodnú nádrž v katastrálnom území obce *Čachtice* (< OM. *Čachta*, *Čacht*; LMŠ., s. 72).

Lit.: Lutterer – Majtán – Šrámek, 1982, s. 72.

† ***Čanov** dnes neidentifikovaný (zaniknutý) močiar J až JZ od obce Madunice a V od obce Červeník (pri pôvodnom koryte Dudváhu a v blízkosti Váhu); VN. Čanov.

VMp. 50: [35-34]

VN.: 1254 *ad paludem Choncu* CDSL. II, Nr. 461; Šmil., Nr. 271 A

VN.: Čanov: → [vodný tok] *Červenický kanál

Etym.: V. Šmilauer doklad číta ako **Chontu* a rekonštruje v podobe **Cson-tó*; odvodzuje ho od maďarského osobného mena *Cson*, maď. apel. *tó* – jazero (1932, s. 333). Pravdepodobnejšie je však to, že názov je utvorený zo slovan. osobného mena *Čan*, keďže v lokalite máme doložený aj potok *Čanov* (→ *Červenický kanál).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 333; Hladký, 2010, s. 299.

Čerenec vodná nádrž vybudovaná v r. 1961 – 1964 medzi mestom Vrbové a obcou Prašník na potoku Holeška (rozloha: 46 ha); variant: Priehrada; TN. Čerenec, Pod Čerencom, Nad Čerencom.

VMp. 50: 35-32

VN.: 1968 *retenčná nádrž na Holeške* ZVMp. 50

1970 *vodná nádrž Čerenec* MO ČSSR.

1972 *vodná nádrž na Holeške* ZMp. 10

1975 *vodná nádrž Čerenec* MO ČSSR.

1978 *vodná nádrž Čerenec* VMp. 50

1979 *vodná nádrž Čerenec (vodná nádrž na Holeške)* GN. 10

1981 *vodná nádrž Čerenec* TS. 5/1, s. 185

1983 *vodná nádrž na Holeške* ZMp. 10

1985 *vodná nádrž Čerenec (vodná nádrž na Holeške)* GNTn. Vrb.

1986 *vodná nádrž na Holeške* ZMp. 10

1994 *vodná nádrž Čerenec* Tmp. 129

1999 *vodná nádrž Čerenec* PAS.; ZMp. 50

2002 *vodná nádrž Čerenec* Tmp. 129

2004 *vodná nádrž Čerenec* MK. 25

2005 *vodná nádrž Čerenec* TAS. 50

2006 *vodná nádrž Čerenec* TSK.

miest. *Priehrada* Bosák, 1997 s. 6

TN.: 1. 1853 *Cserenec* (les, polia) KKMp. Vrb.

1880 *Cserenec* KKMp. Vrb.

1899 *Cserencz* KMp. Vrb.

1911 *Cserencz* KMp. Vrb.

1985 *Čerenec* GNTn. Praš.

2. 1853 *Pod Cserencom* (les) KKMp. Vrb.

1880 *Pod Cserencom* KKMp. Vrb.

1899 *Pod Cserenczom* KMp. Vrb.

1901 *Pod Cserenczom* KMp. Vrb.

1985 *Pod Čerencom (Nad Holeškou)* GNTn. Vrb.

3. 1853 *Nad Cserencom* (pole) KKMp. Vrb.

1880 *Nad Cserencom* KKMp. Vrb.

1899 *Nad Cserenczom* KMp. Vrb.

1911 *Nad Cserenczom* KMp. Vrb.

1953 *Nad Čerencom* ŠMO. 5

Etym.: Názov *Čerenec* pomenúva vodnú nádrž vybudovanú v lokalite *Čerenec* (apel. *čerenec*, *čereň* – sieť na lovenie rýb zavesená na dvoch prehnutých, krížom preložených prútoch; HSSJ. I, s. 206 – motiváciou by bol lov rýb v potoku

Holeška čereňom; motivujúcim však bol skôr význam „hrebeň hory“, porov. Káral, s. 71; Kott, I, s. 172); vodná nádrž sa nachádza pod hrebeňom hory.

Názov *Priehrada* vznikol propriálnou apel. *priehrada* (< ver. *prehradiť*). Doklady *retenčná nádrž na Holeške, vodná nádrž na Holeške* sú opisné apelatívne pomenovania, nehodnotíme ich teda ako varianty.

† **Červená studňa** verejná studňa v centre obce Cífer pred Horným majetkom; zrušená bola v r. 1937 – 1940.

VMp. 50: [45-11]

miest. *Červená studňa* Cífer, 1991, s. 114, 155

Etym.: Názov *Červená studňa* motivovala azda farba objektu (adj. *červený*, apel. *studňa*).

† ***Čierne blato** (1) zaniknutý močiar medzi obcami Červenik a Veľkými Kostoľanmi pri bývalom toku Dudváhu (jeho zvyšky sa nachádzajú J od lesa Mlieč); TN. Čierne blato.

VMp. 50: [35-34]; Šmil., s. 301

VN.: 1208-1209 *Feketesar* CDSL. I, Nr. 149

1216 *Feketesar* CDSL. I, Nr. 208; Šmil. Nr. 143 A

TN.: 1874 *Cserne blato* (pole) KKMp. Červ.

1894 *Cserne blato* KMp. Červ.

1904 *Cserne blato* KMp. Červ.

1985 *Čierne blato* GNTn. Červ.

náreč. *Černé blato*, *Čérne blato* Červ.

Etym.: Názov pôvodného močiara v presnosti sa zachováva v terénnom názve *Čierne blato* a motivovalo ho sfar-

benie a povaha lokality (adj. *čierny*, maď. *fekete*; apel. *blato*, maď. *sár*).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 301; Hladký, 2010, s. 298.

† **Čierne blato** (2) dnes nelokalizovaná mokraď na ľavom brehu Pustoveského potoka pri Dolnej Pustej Vsi; TN. † Lúky v Čiernom blate.

VMp. 50: [35-31]

VN.: 1707 *Cjerne blato* Mappa

TN.: 1792 *Luký w czernem blate* Valihora, s. 261

Etym.: Názov *Čierne blato* motivovalo sfarbenie a povaha lokality (adj. *čierny*, apel. *blato*) VN. *Čierne blato* > TN > *Čierne blato*. *Lúky* v *Čiernom blate*.

Čierne jazierko vodná plocha JV od obce Tešedíkovo na Kráľovbrodskom kanáli; TN. Čierny jarok.

VMp. 50: 45-14

VN.: 1837 – 1840 *Feketeér* VM. II

1882 *Fekete ér* ŠMp. 75

1884 *Fekete ér* VM. III

1890 *Fekete ér* KMp. Teš.

1938 *Fekete ér* ŠMp. 75

1953 *Čierne jazierko* GŠ. 50

1982 *Čierne jazierko* VMp. 50

1989 *Čierne jazierko* ZMp. 10

2000 *Čierne jazierko* ZMp. 50

2005 *Čierne jazierko* TAS. 50

1993 *Čierne jazierko* GNGa. Teš.

TN.: 1937 – 1840 *Feketeér Réte* (pole)

VM. II

1970 *Čierny jarok* MO ČSSR.

1974 *Čierny jarok* MO ČSSR.

1983 *Čierny jarok* ZMp. 10

1993 *Čierny jarok* GNGa. Teš.

2005 *Čierny jarok* TAS. 50

Etym.: Pôvodný názov by sme mohli interpretovať ako *Čierne rameno (adj. čierny – maď. *fekete*, apel. *rameno*, *potôčik* – maď. *ér*) a motivovalo sfrabenie dna (čierne, blatisté). Názov Čierne jazierko < adj. čierny, apel. *jazero* > demin. *jazierko* (jazierko je pozostatkom vodného toku, resp. ramena).

D

Dechtické rybníky rybníky na S okraji obce Dechtice pri potoku Blava; ON. Dechtice.

VMp. 50: 35-31

VN.: 1967 *Dechtické rybníky* ZVMp. 50

1972 *Dechtické rybníky* ZMp. 10

1974 *Dechtické rybníky* ZMp. 10

1979 *Dechtické rybníky* GN. 10

1980 *Dechtické rybníky* VMp. 50

1985 *Dechtické rybníky* GNTn. Decht.

1986 *Dechtické rybníky* TS. 5/2, s. 184

1991 *Dechtické rybníky* VMp. 50

1994 *Dechtické rybníky* TMp. 129

1999 *Dechtické rybníky* ZMp. 50

2002 *Dechtické rybníky* TMp. 192

2003 *Dechtické rybníky* TMp. 11

2004 *Dechtické rybníky* MK. 25

2005 *Dechtické rybníky* TAS. 50

ON.: Dechtice: → Dechtický kanál

Etym.: Názov *Dechtické rybníky* vznikol z osadného názvu *Dechtice* (< apel. *decht* – tekutina vznikajúca suchou destiláciou dreva alebo uhlia), apel. *rybník*, pl. *rybníky*.

Diakovce termálne kúpalisko v katastri obce Diakovce; ON. Diakovce. VMp. 50: 45-14 (nezaznačený)

VN.: 2005 *termálne kúpalisko Diakovce* TAS. 50

ON.: Diakovce: → Diakovský kanál

Etym.: Názov *Diakovce* pomenúva termálne kúpalisko nachádzajúce sa v katastrálnom území obce *Diakovce* (→ Diakovský kanál).

† ***Dlhý močiar** zaniknutý močiar pri obci Veľké Kostolány; nachádzal sa medzi pôvodnými korytami Dudváhu a Váhu.

VMp. 50: [35-34]; Šmil., s. 301

1274 *lacum Huscwyttou* Šmil., Nr. 143 B

Etym.: V. Šmilauer názov rekonštruoval v podobe **Hosszútó* (< maď. *hosszú* – dlhý, *tó* – jazero, močiar) a motivovala ho veľkosť, rozľahlosť objektu.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 301.

Dobrá voda neupravený prameň nachádzajúci sa SZ od obce Dechtice na okraji lokality Nové hory, občas sa stotožňuje s jedným z prameňov Blavy (Vidlička, 2008, s. 216).

VMp. 50: 35-31 (nezaznačený)

náreč. *Dobrá voda* Decht.

Etym.: Názov *Dobrá voda* motivovala chuť vody prameňa < adj. *dobry*, psl. *dobry*, apel. *voda*.

Doľany vodná nádrž na Podhájskom potoku JV od obce Doľany; ON. Doľany.

VMp. 50: 35-33

VN.: 1980 *vodná nádrž Doľany* VMp. 50

1999 *Doľany* PAS.

2000 *vodná nádrž Doľany* ZMp. 50

2005 *vodná nádrž Doľany* TAS. 50

2006 *vodná nádrž Doľany* TSK.

2009 *Doľany* SÚGKK.

ON.: Dolány:

1390 *Ottontal* VSO. I, 328

1773 *O[m]pital, Ompital, Ottenthal* Majt. 66

1786 *Ompital, Ottenthal* Majt. 66

1808 *Ompitál, Ottenthal, Hompitál* Majt. 66

1863, 1877 *Ompitál* Majt. 66

1873, 1882 *Ompital* Majt. 66

1888 – 1913 *Ottóvölgy* Majt. 66

1920 – 1948 *Ompitál* Majt. 66

1948 *Dolány* Majt. 66

Etym.: Názov *Dolány* pomenúva vodnú nádrž v katastrálnom území obce Dolány (< *dolina, dol*, psl. **dolъ*; osada nachádzajúca sa v doline).

Dolná Krupá → Hornokrupské rybníky

Dolné Dubové vodná nádrž na Dubovskom potoku SZ od obce Dolné Dubové; ON. Dolné Dubové.

VMp. 50: 35-33

VN.: 1978 *vodná nádrž Dolné Dubové* ZMp. 10

1980 *vodná nádrž Dolné Dubové* VMp. 50

1987 *vodná nádrž Dolné Dubové* ZMp. 10

1997 *vodná nádrž Dolné Dubové* Tmp. 151

1999 *vodná nádrž Dolné Dubové* PAS.

2000 *vodná nádrž Dolné Dubové* ZMp. 50

2003 *vodná nádrž Dolné Dubové* Tmp. 11

2005 *vodná nádrž Dolné Dubové* TAS. 50

2006 *vodná nádrž Dolné Dubové* TSK.

2009 *vodná nádrž Dolné Dubové* SÚ-GKK.

ON.: Dolné Dubové: → Dubovský potok

Etym.: Názov *Dolné Dubové* pomenúva vodnú nádrž v katastrálnom území obce

Dolné Dubové (< adj. *dolný*, adj. *dubový* < apel. *dub*, psl. **dŏbъ*; bot. dub letný, lat. *Quercus robur*; dub zimný, *Quercus sessilis*).

† ***Dubový potok** zaniknutá vodná plocha v blízkosti obce Madunice.

VMp. 50: [35-34]; Šmil., s. 333

1294 *stagnum Dumbopataka* Šmil., Nr. 271 B

Etym.: Názov rekonštruujeme ako **Dubový potok*: psl. **dŏbъ* – dub > adj. *dŏbov-* > maď. *dumbó* > *dombó* – dubový, apel. *patak* – potok) a motivoval ho porast v okolí jazierka.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 333.

***Dubový prameň** prameň Dubovského potoka SZ od obce Horné Dubové; ON. 1. Horné Dubové, 2. Dolné Dubové; VN. Dubovský potok.

VMp. 50: 35-31 (nezakreslený)

VN.: 1262 *ad fontem Dombov* Šmil., Nr. 144

ON.: 1. Horné Dubové: → Dubovský potok

2. Dolné Dubové: → Dubovský potok

VN.: → Dubovský potok

Etym.: Názov **Dŏbov-* (< psl. **dŏbъ* dub) motivoval porast v lokalite; po prevzatí v maďarčine: **Dŏbov-* > maď. *Dumbov* > *Dombou* (porov. Šmil., s. 301); → Dubovský potok.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 301.

E

† **Evina studňa** neidentifikované jazierko JV od obce Tešedíkovo.

VMp. 50: [45-14]

1890 *Eve kút* KMp. Teš.

Etym.: Názov je odvodený od osobného (rodného) mena *Eva*, maď. apel. *kút* – studňa. Interpretujeme ho ako **Evina studňa* (pravdepodobne ho motivovalo vlastníctvo lokality, v ktorej sa nachádza).

F

Fúgelka rybník na Kamennom potoku SZ od obce Dubová; variant: Koruny; ON. Fúgelka.

VMp. 50: 34-44

VN.: 1884 *Heim Teich* VM. III

1968 *ryb. Fúgelka* ZVMp. 50

1970 *Fúgelka* MO ČSSR.

1972 *ryb. Fúgelka* ZMp. 10

1975 *Fúgelka* MO ČSSR.

1979 *Fúgelka* GN. 10

1983 *Fúgelka (aj Koruny)* GNBv. Dubová

1984 *rybník Fúgelka* VMp. 50

1991 *ryb. Fúgelka* ZMp. 10

2003 *Fúgelka* Tmp. 10

2005 *Fúgelka* TAS. 50

ON.: Fúgelka (horáreň; Píla):

1884 *Fugelka* VM. III

1895 *Fugelka* KMp. Píla

1930 *Fúgelka* Gmp.

1962 *Fugelka* TS. 34/1, mapa

1981 *Fúgelka* GN. 11

1983 *Fúgelka* GNBv. Dubová

1986 *Fugelka* TS. 5/2, s. 112

Etym.: Doklady ukazujú, že starší je názov horárne; názov *Fúgelka* vznikol podľa názvu horárne *Fúgelka* (< azda OM. *Fúgel/-ka*), vedľa ktorej sa nachádza;

porov. doklad *Heim Teich* (< nem. apel. *s Heim* – rekreačný dom, apel. *r Teich* – rybník; rybník nachádzajúci sa pri rekreačnom dome alebo horárni).

H

Háječek → Hájiček

Hájiček rybník na rieke Gidra na SZ okraji obce Budmerice; TN. Hájiček, Za hájom, Medzi hájmi.

VMp. 50: 35-33

VN.: 1968 *rybník Háječek* ZVMp. 50

1970 *rybník Hájiček* MO ČSSR.

1972 *rybník Hájiček* ZMp. 10

1975 *rybník Hájiček* MO ČSSR.

1979 *Hájiček (Háječek)* GN. 10

1980 *Hájiček* VMp. 50

1983 *Hájiček* GNBv. Budm.

1986 *Háječek* TS. 5/2, s. 184

1989 *rybník Hájiček* AMp. 15

1991 *rybník Hájiček* ZMp. 10

1997 *Hájiček* Tmp. 151

2000 *rybník Hájiček* ZMp. 50

2003 *Hájiček* Tmp. 10

2005 *rybník Hájiček* TAS. 50

TN.: 1983 *Hájiček* (pole) GNBv. Budm.

2. 1895 *Zahájom* (!) (pole, les) KMp. Budm.

3. *Medzi háji* (pole, les) KMp. Budm.

1981 *Medzi hájmi* GNBv. Budm.

Etym.: Názov vznikol podľa názvu lokality *Hájiček* (demin. *hájiček*, náreč. *háječek* < apel. *háj*, psl. **gajb*), kde rybník vznikol.

† **Ham** zaniknutý močiar V od obce Tešedíkovo pri † *Mírtvom Váhu* (dnes

pri Kolárovsom kanáli) J od lokality Dvorské lúky.

VMp. 50: [45-14]

1837 – 1840 *Ham* VM. II

1884 *Ham* VM. III

Etym.: Názov nie je jasný, pravdepodobne však vznikol z nem. apel. *ham*, ktorým sa pomenúvalo vysychajúce rameno rieky, ale aj zátoka (porov. výklad ojkonyma Hamburg od L. Kissa, 1978, s. 262; LKH., 1976, s. 101). Pravdepodobnosť tohto výkladu dosvedčuje aj názov → Hamský kanál (predtým *Hamweis*). Aj keď M. Marek (2006) v súvislosti s obcou Tešedíkovo nespomína nemecké osídlenie, berúc v tejto lokalite do úvahy aj existenciu hydronyma → **Selmeč* (< azda nem. **Schemnitz* < sloven. **Štiavnica*), zdá sa, že nemecký element bol v okolí Tešedíkova v stredoveku nezanedbateľný.

Jednoznačne sa nedá vylúčiť ani súvislosť s maď. apel. *hám* – šupa, šupina (s nejasnou motiváciou), príp. môže ísť o starý slovanský (slovenský) názov, ktorý vznikol z psl. apel. **gamъ* (šum, krik), ver. **gaměti*/**gamiti* (šumieť, kričať; ESSJa., 6, s. 98; z psl. **gamъ* v mladšej slovnej zásobe aj ver. *hámať* – „klábošiti, žvaniti“; Kálal, s. 160). Ak by sme prijali tento výklad, doklad *Ham* ukazuje, že v 12. storočí prešiel zmenou *g > h* ešte v slovenskom jazykovom prostredí (porov. heslo *Gamota ér*, resp. Hliník-Martovce; Hladký, 2004, s. 81).

Lit.: Kiss, 1978, s. 262; Lutterer – Kropáček – Huňáček, 1976, s. 101; Hladký, 2004, s. 81.

Hlávka v minulosti prístupný prameň v obci Dobrá Voda (pri kostole) s výdat-

nosťou 120 l za sekundu, v 60. rokoch 20. st. počas výstavby vodovodu ho kvôli ochrane kvality vody uzavreli.

VMp. 50: 35-31 (nepomenovaný)

náreč. *Hlávka* DVoda

Etym.: Názov *Hlávka* vznikol podľa terénnej vyvýšeniny, pri ktorej vyvierajú (apel. *hlávka* < apel. *hlava* – metaf. vyvýšenina zaobleného tvaru; porov. VN. → Hlavina).

† **Hliník** vodná plocha v k. ú. obce Kátlovce; zanikla v 50. rokoch 20. st.

VMp. 50: [35-31]

miest. *Hlinník* Kátlovce; Kubiš, s. 12

Etym.: Názov *Hliník* vznikol propriáliáciou apel. *hliník* – miesto, kde sa ťaží hlina (porov. Majtán, 1996, s. 60); jazero vzniklo v dôsledku ťažby hliny.

Horná Krupá → Hornokrupské rybníky

Horné Orešany vodná nádrž na potoku Parná SZ od obce Horné Orešany; ON. Horné Orešany.

VMp. 50: 35-33 (nezaznačený)

VN.: 1997 *vodná nádrž Horné Orešany* Tmp. 151

1999 *vodná nádrž Horné Orešany* PAS.

2003 *vodná nádrž Horné Orešany* Tmp. 128

2004 *vodná nádrž Horné Orešany* MK. 25

2005 *vodná nádrž Horné Orešany* TAS. 50

2006 *vodná nádrž Horné Orešany* Babi-rát, s. 9; TSK.

2009 *Horné Orešany* SÚGKK.

ON.: Horné Orešany: → [vodný tok] Orešiansky náhon

Etym.: Názov *Horné Orešany* pomenúva

vodnú nádrž, ktorá sa nachádza v katastrálnom území obce Horné Orešany (→ Orešiansky náhon).

Horné Saliby termálne kúpalisko v katastri obce Horné Saliby (vzniklo rozdelením pôvodného term. kúpaliska Diakovce; ON. Horné Saliby.

VMp. 50: 45-14 (nezaznačený)

VN.: 2005 *termálne kúpalisko Horné Saliby* TAS. 50

ON.: Horné Saliby: → Salibský Dudváh
Etym.: Názov *Horné Saliby* pomenúva kúpalisko v katastrálnom území obce *Horné Saliby* (→ Salibský Dudváh).

Hornokrupské rybníky vodná nádrž na Krupskom potoku SZ od obce Dolná Krupá; varianty: Dolná Krupá, Horná Krupá; ON. 1. Dolná Krupá, 2. Horná Krupá.

VMp. 50: 35-33

VN.: 1978 *vodná nádrž Dolná Krupá* ZMp. 10

1980 *vodná nádrž Dolná Krupá* VMp. 50

1987 *vodná nádrž Dolná Krupá* ZMp. 10

1997 *vodná nádrž Horná Krupá* TMp. 151

1999 *Hornokrupské rybníky* PAS.

2000 *Hornokrupské rybníky* ZMp. 50

2003 *vodná nádrž Horná Krupá* TMp. 11

2005 *vodná nádrž Horná Krupá* TAS. 50

2006 *Hornokrupské rybníky* TSK.

2009 *Hornokrupské rybníky* SÚGKK.

ON.: 1. Dolná Krupá: → [potok] Krupica

2. Horná Krupá: → [potok] Krupica

Etym.: Názov *Hornokrupské rybníky* pomenúva rybníky, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území obce *Horná*

Krupá (< ON. *Horná Krupá* → [potok] *Krupica*, *Krupský potok*, apel. *rybník*, pl. *rybníky*). Názov *Horná Krupá* pomenúva vodnú nádrž nachádzajúcu sa v katastrálnom území obce *Horná Krupá*, názov *Dolná Krupá* vznikol podľa ON. *Dolná Krupá*.

Husí stok prameň na 30. km toku potoka Parná v lokalite Křč Z od obce Horné Orešany a J od horárne Majdan; TN. Husí stok.

VMp. 50: 35-33 (nepomenovaný)

VN.: 2003 *Husí stok* TMp. 132

2004 *Husí stok* MK. 25

2005 *Husí stok* TAS. 50

náreč. *Husí stok* HOR.

TN.: 1973 *Husí stok* (les) ZMp. 10

1985 *Husí stok* GN'Tn HOR.

1988 *Husí stok* ZMp. 10

Etym.: Názov *Husí stok* vari motivoval výskyt husí pri prameni (adj. *husí* < apel. *hus*, zool. *hus* divá, *Anser anser*, alebo *hus* domáca, apel. *stok* – miesto, kde sa z viacerých strán steká voda).

Ch

Chtelnica vodná nádrž s rozlohou 20 ha vybudovaná r. 1995 S od obce Chtelnica na potoku Chtelnička; ON. Chtelnica.

VMp. 50: 35-31 (nezaznačený)

VN.: 1972 *vodná nádrž Chtelnica* ZMp. 10

1989 *vodná nádrž Chtelnica* AMp. 15

1991 *vodná nádrž Chtelnica* VMp. 50

1992 *vodná nádrž Chtelnica* ZMp. 10

1999 *vodná nádrž Chtelnica* PAS.; ZMp. 50

2002 *vodná nádrž Chtelnica* TMp. 129

2003 vodná nádrž *Chotelnica* TMp. 11
2004 vodná nádrž *Chotelnica* MK. 25
2006 vodná nádrž *Chotelnica* TSK.
2009 *Chotelnica* SÚGKK.
ON.: *Chotelnica* → [potok] *Chotelnička*
Etym.: Názov *Chotelnica* pomenúva vodnú nádrž vybudovanú v katastrálnom území obce *Chotelnica* (→ *Ctelnička*).

Chvojnica rybník na Podkylavskom potoku na východnom okraji obce Podkylava; ON. *Chvojnica*; VN. *Chvojnica*. VMp. 50: 35-32
VN.: 2010 rybník *Chvojnica* VMp. 50
ON.: *Chvojnica*: → [potok] *Chvojnica*
VN.: *Chvojnica*: → [potok] *Chvojnica*
Etym.: Názov *Chvojnica* pomenúva rybník vybudovaný na potoku → *Chvojnica* pri osade *Chvojnica*.

J

† **Jáchimka** studnička sa nachádzala v lokalite Nad Čerencom SZ od mesta Vrbové; TN. *Jáchimka*, ON. *Joachim* > *Jáchim*.
VMp. 50: [35-32]
VN.: náreč. *Jáchimka* Bosák, 1997, s. 6
TN.: náreč. *Jáchimka* (pole) Bosák, 1996, s. 11
OM.: 1664 *František Joachim* Bosák, 1996, s. 11
1712 *Catharina Yoachimových* Bosák, 1996, s. 11
1724 *Paulinna Yachimka* Bosák, 1996, s. 11
Etym.: Názov *Jáchimka* vznikol podľa terénneho názvu *Jáchimka* (ten vznikol z osobného mena *Joachim*, meno

Jáchim, doložené r. 1724, môže byť len nárečovou realizáciou mena *Joachim*; názov motivovalo vlastníctvo lokality, v ktorej sa studnička nachádzala.
Lit.: Bosák, 1996, s. 11; 1997, s. 6.

***Jaseňové jazero** najsevernejšie situované jazero na Z okraji obce Vlčany. VMp. 50: 45-14
1891 *Körös tó* KMp. Vlč.
Etym.: Názov motivoval jaseňový porast v okolí jazera (maď. *körös* – jaseň, *tó* – jazero) a doklad *Körös tó* interpretujeme ako *Jaseňové jazero.

† ***Jazero** zaniknuté jazero na mieste dnešného toku Derne v obci Topoľnica. VMp. 50: [45-14]
1892 *Tő* KMp. Top.
Etym.: Názov vznikol podľa charakteru vodnej plochy (maď. apel. *tő* – jazero).

K

Kamenáč → Trnavské rybníky

Kamenný mlyn → Trnavské rybníky

Kandia jazero (dnes močiar) na SZ okraji obce Dolné Saliby; TN. *Kandia*. VMp. 50: 45-14 (nepomenovaný)
VN.: 1890 *Kandia* KMp. DSaI.
TN.: 1890 *Kandia* (pole, mokraď) KMp. DSaI.
Etym.: Názov *Kandia* nie je jasný.

Kikiri jazero nachádzajúce sa medzi *Jaseňovým jazerom a *Cigánskym jazerom Z od obce Vlčany.

1891 *Kikiri tó* KMp. Vlč.

Etym.: Názov azda vznikol zo zvukomalebného spojenia *ki-ki-ri* (-*ki*), maď. apel. *tó*; z hľadiska motivácie názov nie je jasný (azda súvisí s názvom susediaceho → *Cigánskeho jazera – podľa kriku alebo inej charakteristiky obyvateľov okolia), príp. vznikol z apel. *kikiriki* (ľudové pomenovanie žerušnice lúčnej, lat. *Cardamine pratensis*; *Kálal*, s. 237).

Kobyľie → Biela skala

***Koniarova studňa** studňa upravená ako zdroj pitnej vody pre verejný vodovod na južnom okraji obce Žihárec; TN. Koniarova studňa.

VMp. 50:45-14

VN.: 1884 *Csikós kút* VM. III

1938 *Csikós kút* ŠMp. 75

TN.: 1953 *Csikós kút* (pole) GŠ. 50

1982 *Koniarova studňa* VMp. 50

1993 *Koniarova studňa* GNGa. Žih.

Etym.: Názov *Koniarova studňa* motivovala jej funkcia – slúžila ako prirodzené napájadlo pre kone (maď. *csikós* – pastier koní, apel. *kút* – studňa); VN. *Csikós kút* (*Koniarova studňa) > TN. *Csikós kút* (Koniarova studňa).

***Korčuľa** zaniknuté jazero v Trnave na SV okraji historického centra mesta.

VMp. 50: [35-33]

1895 *Korcsolya tó* KMp. Trn.

Etym.: Názov motivoval spôsob príležitostného využitia jazera ako vodnej plochy, ktorá v zime slúžila ako verejná ľadová plocha na korčuľovanie (maď. *korcsolya* – korčuľa, *tó* – jazero).

Koruny → Fúgelka

***Kováčov prameň** prameň, ktorý V. Šmilauer lokalizuje SZ od obce Trstín, avšak nachádzal sa ešte na ľavom brehu Trnávky.

VMp. 50: 35-31 (neidentifikovaný); Šmil., s. 302

1256 *ad fontem Kannach* CDSL. II, Nr. 563 (*Konach* Šmil., Nr. 152)

Etym.: Zo starších názorov V. Šmilauer bez hodnotenia uvádza rekonštrukciu P. Križka v podobe **Konač*; sám však názov rekonštruuje ako **Kouach*, teda **Kováčov prameň* (< apel. *kováč*).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 302.

Kozy upravený, no neutržiavaný prameň SZ od obce Dolné Orešany; ON. *Kozy*.

VMp. 50: 35-33 (neidentifikovaný)

VN.: náreč. *Kozi* DOr.

ON.: *Kozy* (samota; Dolné Orešany):

1945 *háj. Koza* Mp. 75

1981 *Kozy (Koza)* GN. 11

1985 *Kozy (Koza)* GNTn. DOr.

Etym.: Názov *Kozy* pomenúva prameň, ktorý sa nachádza pri samote *Kozy* (→ *Kozárovský* potok).

† ***Kravská studňa** zaniknuté jazierko JV od obce Tešedíkovo.

VMp. 50: [45-14]

1884 *Tehén kút* VM. III

1890 *Tehén kút* KMp. Teš.

Etym.: Názov *Tehén kút* motivoval spôsob využívania studne (maď. *tehén* – krava, *kút* – studňa; studňa slúžiaca na napájanie dobytky) a intepretujeme ho ako **Kravská studňa*.

L

Lamfešt vodná plocha na potoku Blavička v k. ú. obce Kátlovce.

VMp. 50: 35-31 (nezakreslený)
miest. *Lamfeš* Kátlovce; Kubiš, 2001, s. 10

Etym.: Názov *Lamfešt* vznikol podľa spôsobu vzniku a hospodárskeho využitia proprializáciou apel. *lamfešt* – časť mlynskeho náhonu; súčasť systému, ktorý umožňoval pravidelné zavlažovanie lúk (porov. HSSJ. II, s. 192).

***Lastovičia studňa** dnes neidentifikovaná (asi zaniknutá) studňa V od obce Žihárec.

VMp. 50: [45-14]

1884 *Fecske diosi kut* VM. III

Etym.: Názov vznikol z terénneho názvu **Fecske dió* (**Lastovičí orech* s nejasnou motiváciou, maď. *fecske* – lastovička, *dió* – orech; v uvádzaných prameňoch nie je doložený) > VN. *Fecske diosi kút* (maď. apel. *kút* – studňa) a interpretujeme ho ako **Lastovičia studňa*.

M

***Malé jazero** jazero JV od obce Váhovce na rozvodnici Dudváhu a Váhu.

VMp. 50: 45-12

1892 *Kis tó* KMp. Váh.

Etym.: Názov motivovala veľkosť jazera (maď. *kis* – malý, *tó* – jazero) a interpretujeme ho ako **Malé jazero*.

Mariáš vyvieracia JZ od obce Dobrá Voda, z ktorého vyteká potok Mariáš;

variant: Prameň pod Mariášom, Mariášov prameň; VN. Mariáš; TN. 1. Mariáš, 2. Nad Mariášom, 3. Pod Mariášom, 4. Mariášske brehy.

VMp. 50: 35-31 (nepomenovaný)

VN.: 1952 *prm. Mariáš* GŠ. 50

1962 *Mariáš* TS. 34/1, s. 15

1972 *prm. Mariáš* ZMp. 10

1977 *Mariáš* VSO. I, 323

1985 *Mariáš* GNTn. DVoda

1981 *Mariášov prameň* TS. 5/1, s. 139

1986 *Mariášov prameň* TS. 5/2, s. 133

1991 *prm. Mariáš* VMp. 50

1999 *prm. Mariáš* ZMp. 50

2002 *Mariáš* TMp. 129

2003 *Prameň pod Mariášom* TMp. 11

2005 *Mariáš* TAS. 50

VN.: → [potok] *Mariáš*

TN.: 1. Mariáš → [potok] *Mariáš*

2. Nad Mariášom → [potok] *Mariáš*

3. Pod Mariášom → [potok] *Mariáš*

4. Mariášske brehy → [potok] *Mariáš*

Etym.: Názov *Mariáš* motivovala náboženská tradícia (miesto uctievania Panny Márie, pri prameni sa nachádza kaplnka zasvätená Panne Márii; → potok Mariáš).

Názov *Prameň pod Mariášom* motivovala lokalizácia prameňa, vznikol z apel. *prameň*, prep. *pod* a terénneho názvu *Mariáš*. Názov *Mariášov prameň* nie je správne utvorený.

Mariášov prameň → Mariáš

† ***Milerova studňa** dnes neidentifikovaná (pravdepodobne zaniknutá) studňa JV od obce Kráľov Brod a V od obce Žihárec.

VMp. 50: [45-14]

1884 *Mileri kút* VM. III

Etym.: Názov vznikol z osobného mena *Miler* (pôvodne asi *Müller*), maď. apel. *kút* – studňa, pomenúva studňu nachádzajúcu sa v lokalite, ktorá patrila Mile-
rovi (Müllerovi).

Močarina mokrad' pri Červenom mos-
te nad potokom Blava na J okraji obce
Malženice.

VMp. 50 35-34 (nezakreslený)
miest. *Močarina* (Malž.); Ozvald, s. 12
Etym.: Názov *Močarina* motivoval cha-
rakter vodnej plochy, vznikol propriali-
záciou apel. *močarina* – močiar, moča-
risko SSJ. II, s. 167).

† ***Močiar** (1) zaniknutá vodná plocha
(pravdepodobne močiar), ktorý sa na-
chádzal pri Dudváhu v k. ú. obce Maj-
cichov.

VMp. 50: [45-11]; Šmil., s. 302
1282 *stagnum tow* Šmil., Nr. 155 B
Etym.: Doklad môžeme interpretovať
ako **Tó* (< maď. apel. *tó* s významami
močiar, barina, jazierko, rybník; Šmil.,
s. 457).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 302, 457.

† ***Močiar** (2) zaniknutý močiar medzi
*Mŕtvym Váhom a Váhom pri obci Ka-
jal.

VMp. 50: [45-14]
1297 *stagnum Selmecus* Šmil., Nr. 162 B
Etym.: Doklad rekonštruoval V. Šmilau-
er (1932, s. 303) ako **Selymékés*, resp.
**Semlyékés* = *selymékés* (< maď. *semlyék*
močiar, barina).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 303, 470.

Močidlo (1) pôvodne močidlo konopí
a rybník, dnes hasičská vodná nádrž na
Blave na J okraji obce Kátlovce.

VMp. 50: 35-31 (nezakreslený)
miest. *Močidlo* Kátlovce; Kubiš, s. 11
Etym.: Názov *Močidlo* motivovalo
hospodárske využitie vodnej plochy,
vznikol proprializáciou apel. *močidlo* –
miesto na namáčanie ľanu.

† ***Močidlo** (2) zaniknutý močiar JZ od
obce Tešedíkovo.

VMp. 50: [45-14]; Šmil., s. 336
1252 *ad Machalathu* CDSL. II, Nr. 400;
(1251-52) Šmil., Nr. 281
Etym.: Doklad možno azda rekonštru-
ovať ako **Mocsolyató* (slov. *moči(d)lo*
– plytká a stojatá voda, ale aj močidlo
ľanu > maď. *mocsolya*, apel. *tó*, resp. *-tő*
(porov. Šmil., s. 336, 469).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 336, 469.

Mon Repos prameň Z od obce Lošo-
nec v lokalite Podplášť pri horárni Mon
Repos; ON. Mon Repos.

VMp. 50: 35-33 (nepomenovaný)
VN.: 1997 *Mon Repos* TMp. 151
ON.: 1962 *Monrepos* TS. 34/1, s. 89
1981 *Monrepos* (zaniknutá horáreň) TS.
5/1, s. 125
1986 *Monrepos* TS. 5/2, s. 120

1997 *Mon Repos* TMp. 151
Etym.: Názov vznikol podľa názvu ho-
rárne *Mon Repos*, vedľa ktorej sa nachá-
dza.

† ***Mŕtva** (1) zaniknutá mokrad' medzi
† ***Ruským ramenom** a Váhom V od
Galanty.

VMp. 50: [45-12]; Šmil., s. 303

1297 *stagnum Morutua* Šmil. Nr. 162 B
Etym.: Názov interpretujeme ako **Mřtva*;
sloven. *mřrtva* (lat. *mortua*) > *Mřtva*
> maď. *Morotva* (Šmil., s. 303) s významom
„mřtva voda, zanesené rameno, vlhké miesto
zarastené trstím.“
Lit.: Šmilauer, 1932, s. 303, 462.

† ***Mřtva** (2) zaniknutý rybník medzi
obcami Neded a Topolnica.
VMp. 50: [45-14]; Šmil., s. 89, 336
1113 *in piscina qui vocatur Mortua* Šmil.,
Nr. 283 B
Etym.: Názov motivovala povaha vodného
objektu: psl. **mřrtvō*, *mřrtva*, lat. *mortua*
(mřtva, netečúca, príp. aj bez života) >
maď. *mor(o)tva*; sloven. **Mřtva* > maď.
Mor(o)tva.
Lit.: Šmilauer, 1932, s. 336, 462.

Mřtvy Váh zvyšky pravostranného
ramena Váhu; dnes samostatný objekt na
rozvodnici Váhu a Dudváhu (mřtve
rameno, mokraď) v obciach Neded a
Vlčany; VN. Mřtvy Váh.
V stredoveku pravdepodobne tvorilo
najjužnejšiu časť veľkého pravostranného
ramena Váhu (→ heslo † **Mřtvy Váh*;
kap. Názvy vodných tokov)
VMp. 50: 45-14 (nepomenovaný)
VN.: 1891 *Holt Vág* Kmp. Ned.
VN.: → † **Mřtvy Váh*
Etym.: → [vodný tok] † **Mřtvy Váh*.

N

Na Doline pôv. studňa, dnes prameň
napájajúci vodovodnú sieť prevádzok
bývalých hydínární v obci Cífer; TN.

Dolná Dolina, Horná dolina; VN. Malá
dolinka.
VMp. 50: 45-11 (nezakreslený)
1991 *Na Doline* Cífer, s. 155
TN. 1. 1985 *Dolná dolina* (pole) GNTn.
Cífer.
1991 *Dolná dolina* Cífer, s. 155
2. 1991 *Horná dolina* Cífer, s. 155
VN.: → [vodný tok] *Malá dolinka*
Etym.: Názov *Na Doline* motivovala lo-
kalizácia studne, vznikol z prep. *na*, TN.
Dolina (v uvádzaných prameňoch nie je
doložený).

Nad svätým stokom prameň nachá-
dzajúci sa pri Kaplnke sv. Rócha SZ od
obce Chtelnica.
VMp. 50: 35-31 (nezakreslený)
17. st. *Nad svatým stokem* Polakovič,
s. 29

Etym.: Názov Nad svätým stokom mo-
tivovala poloha prameňa (prameň sa
nachádza pri Kaplnke sv. Rócha), vznikol
z prep. *nad*, adj. *svätý*, apel. *stok*.

† ***Nega** dnes neznámy rybník S od o-
sady Hetméň; TN. † Nega.
VMp. 50: [45-14]; Šmil., s. 83, 335
VN.: 1113 *piscina, que vocatur Maga*
Šmil., Nr. 283 A
1381 *piscina Nega* Šmil., s. 335
TN.: 1251 *in valle Nege, ad Nega* CDSL.
II., Nr. 370
1252 *vallem magnum Nega, vallem Kys-
negued* CDSL. I, Nr. 400 (1251-52 Šmil.,
Nr. 281)

Etym.: Zápisy *Nega* a *Maga* pokladá V.
Šmilauer za identické, podoba TN. **Ne-
gued* je demin. k *Nega*, sám však pokladá
presnú podobu a etymológiu názvu za

nejasné. Uvádza aj staršie názvy, podľa ktorých sa názov interpretuje ako *magna piscina*, teda **veľký rybník* (lat. *magna* – veľká).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 335.

O

***Obetná studňa** prameň medzi *Predným jazerom a *Trstinovým SZ od obce Diakovce

VMp. 50: [45-11]; Šmil., s. 337

1214 *iuxta fossam, que vocatur Aldocuth*
CDSl. I, Nr. 192; Šmil., Nr. 282

1223 *Aldoukut* CDSl. I, Nr. 286

Etym.: Doklad rekonštruujeme v podobe **Áldókút* (< maď. *áld* – obetovať, *kút* – studňa), teda **Obetná studňa*. Názov motivovala kultová činnosť pôvodných obyvateľov („studňa, pri ktorej sa vykonávali obety a im podobné predkresťanské náboženské úkony“), čo môže potvrdzovať aj zmienka v tej istej listine o tom, že v blízkosti sa nachádza *supulchrum (sepulcrum) paganorum*, teda pohanské pohrebisko. V. Šmilauer uvádza zo susedného Matúškova aj živý názov *Pogány-temető*, teda pohanský cintorín (podľa V. Chaloupeckého to boli Sikulovia; 1923, s. 88). Z mladších prameňov dokladá prítomnosť Sikulov napr. katastrálna mapa susednej obce Horné Saliby z r. 1890: *Sikolai utcza* – Sikulská ulica.

S kultovou činnosťou pôvodných obyvateľov v mikroregióne môže súvisieť aj názov → **Volské jazero*.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 86, 337, 473; Chaloupecký, 1923, s. 88.

P

Padlá voda prameň Z od mesta Smolenice v lokalite Hlboča Z od vrchu Molpír; TN. *Padlá voda.

VMp. 50: 35-33 (nezaznačený)

VN.: 2003 *Padlá voda* TMp. 11

2004 *Padlá voda* MK. 25

TN.: 1896 *Podla vodu* (!) KMp. Smol.

Etym.: Názov *Padlá voda* pravdepodobne motivovala neupravenosť prameňa alebo nedostatočná starostlivosť oň a s tým súvisiaca nižšia kvalita vody (adj. *padlý* – nachádzajúci sa v úpadku, zničený < ver. *padnúť*, apel. *voda*); VN. > TN. Padlá voda.

***Panská studňa** (1) studňa, z ktorej vyteká ľavý pramenný tok Hlbokého jarka SZ od mesta Modra; TN. Panská studňa.

VMp. 50: 34-44 (nezakreslený)

VN.: 1894 *Úri kút* KMp. Mod.

TN.: 1983 *Panská studňa* (les) GNBv. Mod.

Etym.: Názov *Panská studňa* motivovalo vlastníctvo lokality, kde sa studňa nachádza (adj. *panský* < apel. *pán*, apel. *studňa*); studňa nachádzajúca sa na panskom pozemku.

***Panská studňa** (2) dnes neidentifikovaná studňa V od obce Horné Saliby; TN. Panské zeme.

VMp. 50: [45-11]

VN.: 1890 *Úrföldi kút* KMp. HSal.

TN.: 1837 – 1840 *Urföldje* (pole) VM.

II

1890 *Úrföldi dűlő* KMp. HSal.

1993 *Panské zeme* GNGa. HSal.

Etym.: Názov *Úrföldi kút* vznikol z terénneho názvu *Úrföldi dúlő* (maď. *úr* – pán, *föld* – zem, *dúlő* – hon; sloven. **Panské zeme*), maď. apel. *kút* – studňa a interpretujeme ho ako → Panská studňa (1).

Parina rybník na potoku Parná Z od obce Horné Orešany (r. 1923 upravený na systematický chov pstruhovitých rýb); varianty: Barina, Rybáreň; ON. Rybáreň; VN. Parná; TN. 1. Dolná Parina, 2. Horná Parina, 3. Barina.

VMp. 50: 35-33

VN.: 1896 *Barina halastó* KMp. Hor.

1940 *Rybárňa* ŠMp. 75

1952 *Rybárňa* GŠ. 50

1968 *ryb. Parina* ZVMp. 50

1970 *rybník Parina* MO ČSSR.

1972 *Parina* ZMp. 10

1973 *rybník Parina* ZMp. 10

1975 *rybník Parina* MO ČSSR.

1979 *Parina* GN. 10

1980 *Parina* VMp. 50

1982 *Parina* ZMp. 10

1985 *Parina* GNTh. HOr.

1986 *Rybáreň* TS. 5/2, s. 123

1988 *rybník Parina* ZMp. 10

1992 *Parina* ZMp. 10

1997 *Parina* Tmp. 151

2000 *ryb. Parina* ZMp. 50

2003 *Parina* Tmp. 10

2006 *rybáreň na Parine* Babirát, s. 9

ON. Rybáreň (samota; Horné Orešany):

1945 *Rybárňa* Mp. 75

1962 *Rybáreň* TS. 34/1, mapa

1968 *Rybáreň* ZVMp. 50

1981 *Rybáreň* GN. 11

1986 *Rybáreň* TS. 5/2, s. 128

2000 *Rybáreň* ZMp. 50

VN.: → [vodný tok] Parná

TN.: 1. miest. *Dolná Parina* (dolina; HOr.) Babirát, 1996, s. 99

2. miest. *Horná Parina* (dolina; HOr.) Babirát, 1996, s. 99

3. 1952 *Barina* (les) GŠ. 50

Etym.: Názov *Parina* etymologicky súvisí s názvom potoka → Parná (< adj. *parný* < apel. *para*). Doklad z r. 1896 (*Barina halastó*) motivoval charakter vodnej plochy (< *barina*), no môže byť aj chybným zápisom (*p/b*).

Názov *Rybárňa* motivovalo hospodárske využitie jazera a vznikol proprietárnou apel. *rybárňa* (*rybárňa*) – nádrž na prechovávanie rýb; HSSJ. V, s. 202).

Piesková baňa → Baňa (2)

Pod skalkou studnička nachádzajúca sa SZ od mesta Vrbové v lokalite Lipníky (v minulosti aj močiar, dnes len zamokrené pole); TN. 1. Pod skalkou, 2. Skalka.

VMp. 50: 35-32

VN.: miest. *Pod skalkou* Bosák, 1997, s. 6

TN.: 1. 1911 *Pod szkalku* (pole, les) KMp. Vrb.

1985 *Pod skalkou* (pole) GNTh. Vrb.

miest. *Podskalka* Bosák, 1996, s. 12

2. miest. *Skalka* (les) Bosák, 1996, s. 12

Etym.: Názov *Pod skalkou* motivovala lokalizácia studničky, vznikol z prep. *pod*, demin. apel. *skalka* < apel. *skala*), príp. vznikol podľa terénneho názvu *Pod skalkou*.

Podhájska vodná nádrž → Suchá nad Parnou

***Polákovská jama** neidentifikovaná vodná plocha na potoku Blava v k. ú. obce Kátlovce.

VMp. 50: 35-31 (neidentifikovaný)
náreč. *Polákech jama* Kátlovce; Kubiš, s. 12
Etym.: Názov motivovalo vlastníctvo lokality, kde sa vodná plocha nachádzala (< OM. *Polák*, možno aj *Poliak*, apel. *jama*).

Prameň pod Mariášom → Mariáš

† ***Predné jazero** zaniknutá močaristá vodná plocha SZ od obce Diakovce, V od *Obetného prameňa v k. ú. obce Dolné Saliby.

VMp. 50: [45-14]; Šmil., s. 83, 337
1214 *ad lacum, qui vocatur Eleutou*
CDSL. I, Nr. 192; Šmil., Nr. 282
1223 *Eleuthoy* CDSL. I, Nr. 286
1522 *Elewtho* Šmil., s. 337
1651 *Elóto* Šmil., s. 337

Etym.: Názov môžeme interpretovať ako *Elóto* a motivovala ho poloha objektu vzhľadom na ostatné podobné objekty v lokalite (maď. *elő* – predný; *tó* – jazero). Môžeme ho preložiť ako sloven. **Predné jazero*.

V obci Dolné Saliby sa nachádza miestna časť *Elóvér* (VSO. I, 338), čo naznačuje, že z jazera pravdepodobne vytekal potôčik, ktorý mohol spájať **Predné jazero* s iným jazerom v komplikovanej sústave jazierok a močiarov v okolí Diakoviec a H. Salíb (príp. aj to, že jazero sa nachádzalo o čosi nižšie, ako ho lokalizuje V. Šmilauer, čo však nemožno s istotou tvrdiť).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 337.

Pri zástavnici → Spúšče

Priehrada → Čereneč

Pustá Ves vodná nádrž V od obce Pustá Ves na potoku Holeška; ON. Pustá Ves.
VMp. 50: 35-31 (nezaznačený)
1991 *vodná nádrž Pustá Ves* VMp. 50
1999 *vodná nádrž Pustá Ves* PAS.
2002 *vodná nádrž Pustá Ves* Tmp. 129
2005 *vodná nádrž Pustá Ves* TAS. 50
2006 *vodná nádrž Pustá Ves* TSK.
2009 *Pustá Ves* SÚGKK.

ON.: Pustá Ves: → Pustoveský potok
Etym.: Názov *Pustá Ves* pomenúva vodnú nádrž v katastrálnom území obce *Pustá Ves* (→ Pustoveský potok).

R

***Rakytová studňa** dnes neidentifikovaná studňa V od obce Horné Saliby; TN. Rakytyník.

VMp. 50: 45-11
VN.: 1890 *Rakottyási kút* Kmp. HSal.
TN.: 1890 *Rakottyási* (pole) Kmp. HSal.

1993 *Rakytyník* GNGa. HSal.
Etym.: Názov motivoval porast vrby rakyty (bot. vrba rakyta, *Salix caprea*) v okolí studne. Rekonštruujeme ho v podobe **Rakytová studňa*, ale môžeme ho rekonštruovať aj ako **Rakytyníková studňa* (< TN. *Rakytyník* < adj. *rakytyný* < apel. *rakytá*, apel. *studňa*).

Róchova studienka studnička za apsidou Kaplnky sv. Rócha z r. 1832 na Z okraji mesta Vrbové; upravená r.

1942; variant: (hist.) Vrbovcová studienka; TN.: Horné Vrbovce, Dolné Vrbovce.

VMp. 50: 35-32 (nezakreslený)

VN.: miest. *Róchova*, staršie *Vrbovcová studienka* Bosák, 1997, s. 6

TN.: 1. 1788 *Verbovecz* (vinica, pole) Bosák, 1996, s. 13

1911 *Horne vrbovcze* KMp. Vrb.

1985 *Horné Vrbovce* GNTn. Vrb.

2. *Dolne vrbovcze* (vinice, sad) KMp. Vrb.

Etym.: Názov *Róchova* [studienka] motivovala náboženská tradícia, vznikol z mena svätca, ktorému je zasvätená kaplnka stojaca pri studničke (*sv. Róchus*).

Názov *Vrbovcová studienka* vznikol z terénneho názvu *Vrbovce* (< apel. *vřba*), demin. apel. *studienka* (< *studňa*); *studňa* nachádzajúca sa v lokalite Vrbovce.

Ronava vodná nádrž na potoku Ronava SZ od obce Voderady a S od obce Slovenská Nová Ves); variant: Voderady; VN. Ronava; ON. Voderady.

VMp. 50: 45-11

VN.: 1970 *vodná nádrž Ronova* (!) MO ČSSR.

1975 *vodná nádrž Ronova* (!) MO ČSSR.

1975 *vodná nádrž Voderady* ZMp. 10

1979 *vodná nádrž Ronava* GN. 10

1983 *vodná nádrž Voderady* VMp. 50

1985 *vodná nádrž Ronava* GNTn. SINV.

1985 *vodná nádrž Voderady* ZMp. 10

1987 *vodná nádrž Voderady* ZMp. 10

1989 *vodná nádrž Ronava* AMp. 15

1991 *vodná nádrž Ronava* Cifer, s. 65

1992 *vodná nádrž Voderady* ZMp. 10

1997 *vodná nádrž Ronava* TMp. 151

1999 *vodná nádrž Voderady* PAS.

2000 *vodná nádrž Ronava* ZMp. 50

2005 *vodná nádrž Ronava* TAS. 50

2006 *vodná nádrž Voderady* TSK.

ON.: Voderady:

1241 *Wederađ, alia terra Vedered* VSO. III, 277

1243 *Wedered* CDSl. II, Nr. 126

1252 *Vedrid* VSO. III, 277

1279 *Wedered* Šmil., Nr. 153

1282 *Vedred* Šmil., Nr. 155 B

1301 *Wedered* RDSl. I. Nr. 15

1323 *Wedered* RDSl. II, Nr. 989

1773 *Wödröd, Vogyerad, Wog[y]eradj* Majt. 330

1786 *Wödröd, Wogyerad* Majt. 330

1808 *Vedröd, Woderady* Majt. 330

1863 *Vedröd, Vödröd* Majt. 330

1873 – 1913 *Vedröd* Majt. 330

1920 *Voderady* Majt. 330

VN.: → [vodný tok] *Ronava*

Etym.: Názov *Ronava* pomenúva vodnú nádrž vybudovanú na rieke → *Ronava*. Názov *Voderady* pomenúva vodnú nádrž nachádzajúcu sa v katastrálnom území obce *Voderady*.

Rybáreň → Parina

† **Hallódi kút** dnes neidentifikovaná studňa S od obce Horné Saliby; TN. Hallódi dűlő.

VMp. 50: [45-11]

VN.: 1890 *Hallódi kút* KMp. HSal.

TN.: 1890 *Hallódi dűlő* (pole) KMp. HSal.

Etym.: Názov nie je jasný, azda súvisí s maď. adj. *halód* – podobný morskej soli, čomu by možno významovo zod-

povedal (terénny) názov *Slanisko* alebo *Slatina* (apel. *slanisko*, významovo blízke *slatina* – močaristé, barinaté miesto, rašelinisko, zamokrená lúka; Majtán, 1996, s. 37), príp. vznikol z maď. *halódi* – umierajúci, azda podľa močaristého terénu (dva razy zaznamenaná spolu-hláska *l* môže byť omyl).
Lit.: Majtán, 1996, s. 36 – 38.

† **Rybníček** zaniknutá vodná plocha (napájadlo aj rybník) pri Henrietinom majeri J od obce Dolná Krupá; ON. Rybníčky, TN. Rybníčky.

VMp. 50: [35-33]

VN.: koniec 19. st. *Ribnicsek* Petráš, s. 120

ON.: Rybníčky (samota; Dolná Krupá): 1884 *Ribnicsek* (*Henriettenhof*) VM. III 1938 *dv. Rybníčky* ŠMp. 75

1953 *dv. Rybníčky* GŠ. 50

1980 *Rybníčky* VMp. 50

1981 *Rybníčky* GN. 11

1985 *Rybníčky* GNTn. DKr.

TN.: 1985 *Rybníčky* (pole) GNTn. DKr.
Etym.: Názov *Rybníček* vznikol proprializáciou demin. apel. *rybníček* (< *rybník* – vodná plocha určená na chov rýb); VN. *Rybníček* > ON. *Rybníček* > TN. *Rybníčky*.

***Rybník** (1) rybník nachádzajúci sa J od obce Kráľov Brod.

VMp. 50: 45-14 (nepomenovaný)

1890 *Halastó* KMp. KBrod

Etym.: Názov **Rybník* vznikol podľa hospodárskeho využívania vodnej plochy (maď. *halastó* – rybník).

† **Rybník** (2) zaniknutá močaristá vod-

ná plocha na S okraji obce Bučany medzi dnešným korytom Blavy a † Novou Blavou (1); variant: Rybníky.

VMp. 50: [35-34]

VN.: 2007 *Rybníky* Krajčovič, 2007, s. 339

náreč. *Ribník* Vidlička, s. 14, 16

TN.: náreč. *Ribník* Vidlička, s. 14, 16

Etym.: Názov *Rybník* a jeho variant *Rybníky* vznikli proprializáciou apel. *rybník* (pl. *rybníky*).

Rybník (3) → Trnavské rybníky

***Rybník** (4) → Zabité

Rybník Horná Krupá → Zabité

Rybníky → Rybník (2)

S

† ***Samsa** zaniknutá veľká vodná plocha (pravdepodobne močiar) SZ od obce Žihárec medzi † *Mŕtvym Váhom a historickým korytom Dudváhu.

VMp. 50: [45-14]; Šmil., s. 83, 336

1252 *ad magnum stagnum Sampsa* CDSL. II, Nr. 400; (1251-52) Šmil. Nr. 281

Etym.: Názov nie je jasný. V. Šmilauer ho rekonštruuje v podobe **Samsa* (od hypokoristických podôb typu *Samson* k OM. *Samuel*), grafému *p* v doklade pritom pokladá len za výplnkovú.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 336.

Sebes ér → Bystré jazierko

† ***Selce** zaniknuté jazero alebo močiar SZ od mesta Šaľa pri pôvodnom koryte Derne; ON. [† *Selce].

VMp. 50: [45-14]

VN.: 1214 *ad lacum, qui vocatur Sceles* CDSL. I, Nr. 192

1214 *ad lacum, qui vocatur Scelce* Šmil. Nr. 282

1223 *Scelce* CDSL. I, Nr. 286

(v odpisoch: 1236 *Scelec*, 1522 *Zelcze*; Stan., SJ. II, s. 404; Šmil., s. 337)

Etym.: Názov vznikol podľa názvu nedoloženej osady **Sedlce* > **Selce* (< apel. **se(d)lo* – osada s humnami a polami; porov. Šmil., s. 337, Stan. SJ. II, s. 404).

Zaniknutá osada **Selce* sa občas stotožňovala s dnešnými (Hornými, Dolnými) Salibami (porov. Šmil., s. 337).

Lit.: Chaloupecký, 1923, s. 259; Šmilauer, 1932, s. 337; Stanislav SJ. II, s. 404.

† ***Selmec** zaniknutý močiar Z od dnešnej obce Tešedíkovo medzi korytami Derne a *Mítveho Váhu.

VMp. 50: [45-14]; Šmil., s. 83, 336

1214 *lacum Selmich* CDSL. I, Nr. 192

1214 *lacum Selnuch* Šmil., Nr. 282

1223 *lacum Selmich* CDSL. I, Nr. 286

1561 *Selmecz* Šmil., s. 336

Etym.: Názov je nejasný, V. Šmilauer takisto pokladá jeho etymológiu za neznámu (1932, s. 336), aj keď rekonštrukciu v podobe **Selmec* pokladá za správnu.

Je celkom pravdepodobné, že názov by sme mohli čítať aj v podobe **Šelmec* (v maď. *s* = *š*). Nachádzame tu vývinovú paralelu s hydronymom **Štiavnica* a ojkonymom [Banská] *Štiavnica* (napr. r. 1290 sa uvádza ako *Selmeczbanya*,

rieka *Štiavnica* ako *Selmec folyó* (maď. *folyó* = rieka; doklady porov.: LMŠ., 1982, s. 47, Kiss, 1978, s. 567). Maďarská podoba *Selmec* sa pritom vytvorila z nem. *Schemnitz*, čo je zasa podoba, ktorá vznikla adaptáciou sloven. názvu *Štiavnica* (porov. Kiss, 1978, s. 567). Pôvodne tu teda azda máme **Štiavnicu* (> nem. *Schemnitz* > maď. *Selmec*).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 336; Kiss, 1978, s. 567; Lutterer – Majtán – Šrámek, 1982, s. 46 – 47.

Schovávací stok → Stratený stok

Sivé bane upravený prameň Z od obce Častá a S od hradu Červený Kameň; TN. Sivé bane.

VMp. 50: 35-33

VN.: náreč. *Sivé bane* Čas.

TN.: 1983 *Sivé bane* (les) GNBv. Čas.

Etym.: Názov *Sivé bane* vznikol podľa názvu lokality *Sivé bane* (adj. *sivý*, apel. *baňa*, pl. *bane*), kde vyvieria.

Sklená huta neupravený prameň Z od obce Doľany pri Sklenej hute; ON. † Sklená huta.

VMp. 50: 35-33 (nezakreslený)

VN.: náreč. *Sklená huta* Doľ.

ON.: † Sklená huta (zan. samota; Doľany; jestvovala už v 17. st.; VSO. I, 328):

1981 (zan.) *Sklená huta* GN. 11

1977 *Sklárska huta* VSO. I, 328

1983 (zan.) *Sklená huta* GNBv. Doľ.

Etym.: Názov prameňa *Sklená huta* vznikol podľa názvu zaniknutej samoty *Sklená huta* (adj. *sklený* < apel. *sklo*, apel. *huta*).

Slabých jama vodná plocha na potoku Blava v k. ú. obce Kátlovce v lokalite Dolná pažiť.

VMp. 50: 35-31 (nepomenovaný)

miest. *Slabých jama* Kátlovce; Kubiš, s. 12

Etym.: Názov *Slabých jama* motivovalo vlastníctvo lokality, kde sa vodná plocha nachádza (< OM. *Slabý*, apel. *jama*).

Slovlik vodná nádrž v areáli závodu Slovenské liehovary a likérky, a. s., na juhozápadnom okraji mesta Leopoldov; varianty: Baňa, Štrková baňa.

VMp. 50: 35-34

1978 *vodná nádrž Slovlik* VMp. 50

1978 *Štrková baňa* VSO. III, 143

1989 *vodná nádrž Slovlik* ZMp. 10

1996 *vodná nádrž Slovlik* ZMp. 10

1997 *Slovlik* TMp. 152

1999 *Slovlik* SÚGKK.

2000 *vodná nádrž Slovlik* ZMp. 50

2005 *vodná nádrž Slovlik* TAS. 50

náreč. *Bana*, *Baňa* Leop.

Etym.: Názov *Slovlik* vznikol podľa názvu podniku, v ktorého areáli sa vodná nádrž nachádza (Slovlik < Slovenské liehovary a likérky).

Názov *Baňa* vznikol proprializáciou apel. *baňa* – miesto, kde sa ťaží štrk, štrkovisko (porov. Majtán, 1996, s. 60); jazero vzniklo ťažbou štrku, podobne názov *Štrková baňa*.

Lit.: Majtán, 1996, s 60.

Spievajúca voda → Baňa (2)

Spúšť vodná plocha na Blave, ktorá vzniká pri stavidle oddeľujúcom Blavičku od pôvodného koryta Blavy v k. ú.

obce Kátlovce; variant: Pri zástavnici.

VMp. 50: 35-31 (nezakreslený)

miest. *Spúšť*, *Pri zástavnici* Kátlovce; Kubiš, s. 11

Etym.: Názov *Spúšť* vznikol proprializáciou apel. *spúšť* (< ver. *spustiť*; náreč. *spúšče*) – zariadenie, ktorým sa uvádza do činnosti nejaký prístroj (SSJ., 4, s. 213), v tomto prípade stavidlo – vodná plocha bola ohraničená spúšťami. Názov *Pri zástavnici* má takú istú motiváciu, vzniklo z prep. *pri*, apel. *zástavnica* – stavidlo.

Stratený stok intermitujúca vyvieráčka pod Bachárou v pramennej oblasti Jaseňového potoka; chránený prírodný výtvar s rozlohou 3,47 ha, výdatnosťou 20 – 120 l za sek. a frekvenciou vyvierania a nečinnosti 13 min. : 18 min., nachádza sa 2 km SV od obce Dobrá Voda; variant: Schovávaci stok.

VMp. 50: 35-31 (nezaznačený)

1837 – 1840 *Straceny stok* (*Quelle*) VM. II

náreč. *Schovávaci stok* DVoda, HOr.

Etym.: Názov *Stratený stok* motivovalo nepravidelné vyvieranie vody z prameňa, vznikol z adj. *stratený*, apel. *stok* (nem. termín *e Quelle* – prameň, žriedlo).

Takú istú motiváciu má aj názov *Schovávaci stok* < ver. *schovávať* (*sa*), apel. *stok*.

Suchá → Suchá nad Parnou

Suchá Holeška zachytený prameň (dnes je súčasťou verejnej vodovodnej siete) JV od obce Košariská a V od Lopusnej; pôvodne jeden z krátkych pra-

menných tokov Holešky; VN. Holeška.
VMp. 50: 35-31 (nepomenovaný)
VN.: 1707 *Rivus Holleßka, Szucha Holeßka* Mappa
VN.: → [vodný tok] Holeška
Etym.: Názov *Suchá Holeška* motivovala povaha toku, ktorý často vysychal (adj. *suchý*, psl. **sucho*, VN. → *Holeška*).

Suchá nad Parnou vodná nádrž s rozlohou 9 ha na Podhájskom potoku Z od obce Suchá nad Parnou; varianty: Podhájska vodná nádrž, [v. n.] Suchá, Suchovská nádrž, [v. n.] Zvončín; ON. 1. Suchá nad Parnou, 2. Zvončín; VN. Podhájsky potok.

VMp. 50: 35-33

VN.: 1973 *Podhájska vodná nádrž* ZMp. 10

1980 *vodná nádrž Suchá* VMp. 50

1993 *Podhájska vodná nádrž* ZMp. 10

1996 *vodná nádrž Zvončín* TMp. 1

1997 *vodná nádrž Suchá nad Parnou* TMp. 151

1999 *vodná nádrž Suchá* PAS.

1999 *vodná nádrž Suchá nad Parnou* ZMp. 50

2003 *vodná nádrž Suchá* TMp. 128

2005 *vodná nádrž Suchá* TAS. 50

2006 *vodná nádrž Suchá* TSK.

2009 *Suchá nad Parnou* SÚGKK.

náreč. *Suchovská nádrž* Zvon.

ON.: 1. Suchá nad Parnou: → [vodný tok] Parná

2. Zvončín:

1539 *Sowouchyn* VSO. III, 368

1543 *Zvončín* VSO. III, 368

1543 *Schwontzin* Ur. I, 84, 105

1773 *Zwonzzen, Zwonzén, Swontzin, Zwonzine* Majt. 348

1786 *Zwonzzen* Majt. 348

1808 *Zvoncsin, Zwončín* Majt. 348

1863 – 1882 *Zvoncsin* Majt. 348

1888 – 1913 *Harangfalva* Majt. 348

1920 – 1973, 1995 *Zvončín* Majt. 348

VN.: → Podhájsky potok

Etym.: Názov *Suchá nad Parnou*, názov *Suchá* a názov *Suchovská nádrž* pomenúvajú vodnú nádrž, ktorá sa nachádza v katastrálnom území obce *Suchá nad Parnou* (< adj. *suchá*, prep. *nad*, VN. → *Parná*). Názov *Zvončín* pomenúva vodnú nádrž, ktorá sa nachádza pri obci *Zvončín*.

Suchánka neupravený prameň nachádzajúci sa S od prameňa Rakovej (možno jeden z jej prameňov) Z od obce Dobrá Voda v lokalite Miškózlovo; ON. Suchánka.

VMp. 50: 35-31

VN.: náreč. *Suchánka* DVoda

ON.: Suchánka (horáreň; Hradište pod Vrátnom):

1884 *Suhanka* J. H. VM. III

1962 *háj. Suchánka* 34/1, mapa

1980 hor. *Suchánka* VMp. 50

1981 *Suchánka* GN. 11

1986 *Suchánka* TS. 5/2, s. 133

1989 *Suchánka* GNSe. HpV.

Etym.: Nie je isté, či je starší názov prameňa alebo horárne. Ak by bol starší názov prameňa, vznikol by podľa množstva vody, resp. výdatnosti (< adj. *suchý*, psl. **sucho*).

Suchovská nádrž → Suchá

***Svätá studňa** → Studienský kanál

Š

Tomáš alebo Tomášek (< Tomáš).

Šárd vodná nádrž na potoku Šárd na západnom okraji mesta Galanta; VN. Šárd.

VMp. 50: 45-12 (nezaznačený)

VN.: 2005 *vodná nádrž Šárd* TAS. 50

VN.: → [vodný tok] Šárd

Etym.: Názov *Šárd* pomenúva vodnú nádrž vybudovanú na potoku → Šárd.

Širavina močiar v k. ú. obce Boleráz; TN. Širavina.

VMp. 50: 35-33 (nezaznačený)

VN.: náreč. *Širavina* KJÚ. (Bol.)

TN.: náreč. *Širavina* (pole) KJÚ. (Bol.)

Etym.: Názov *Širavina* motivovala azda veľkosť, rozľahlosť močiara (< adj. *širav-ny* – široký, rozľahlý + suf. *-ina*; porov. Kálal, s. 676).

Škarpa dve mokrade pri potoku Varáč; nachádzajú sa JV od obce Bučany pri železničnej trati.

VMp. 50: 35-34 (nezaznačený)

miest. *Škarpa* Vidlička, s. 16

Etym.: Názov *Škarpa* vznikol proprializáciou apel. *škarpa* (priekopa; HSSJ. IV, s. 414).

Štrková baňa → Slovlík

T

Tomášek prameň na západnom okraji mesta Smolenice v lokalite Prielohy.

VMp. 50: 35-33 (nepomenovaný)

2004 *Tomášek* MK. 25

Etym.: Názov vznikol z osobného mena

Trnavské rybníky komplex ôsmich rybníkov vybudovaný v rokoch 1951 – 1956 pri potoku Parná na JZ okraji mesta Trnava (r. 1974 vyhlásené za chránenú študijnú plochu s rozlohou 38,42 ha; Babirát, 2003, s. 19); varianty: Kamenáč, Kamenný mlyn, Rybník; ON. 1. Trnava, 2. Kamenný mlyn. VMp. 50: 35-33

VN.: 1967 *Trnavské rybníky* ZVMp. 50

1970 *Trnavské rybníky* MO ČSSR.

1973 *Trnavské rybníky* ZMp. 10

1975 *Trnavské rybníky* MO ČSSR.

1979 *Trnavské rybníky* GN. 10

1980 *Trnavské rybníky* VMp. 50

1981 *Trnavské rybníky* TS. 5/1, s. 292

1985 *Trnavské rybníky* GNTn. Trn.

1987 *Trnavské rybníky* ZMp. 10

1989 *Trnavské rybníky* AMp. 15

1993 *Trnavské rybníky* ZMp. 10

1997 *Trnavské rybníky* Tmp. 151

2000 *Trnavské rybníky* ZMp. 50

2003 *Trnavské rybníky* Babirát, 2003, s. 12

2005 *Trnavské rybníky* TAS. 50

2006 náreč. *Kamenáč, Kamení mlin* Trn., náreč. *Rybník* KJÚ. (Trn.)

ON.: 1. Trnava → [vodný tok] Trnávka

2. Kamenný mlyn (samota; Trnava):

1764 – 1787 *Kamení M: oder Kô malom* VM. I

1837 – 1840 *Stein M.* VM. II

1884 *Steinmühle* VM. III

1895 *Kômalom* Kmp. Trnava

1935 *Kamenný mlyn* ŠMp. 75

1938 *Kamenný mlyn* ŠMp. 75

1973 *Kamenný mlyn* ZMp. 10

1978 *Kamenný mlyn* VSO. III, 187

1980 *Kamenný mlyn* VMp. 50

1985 *Kamenný mlyn* GNTn. Trn.

1993 *Kamenný mlyn* ZMp. 10

Etym.: Názov Trnavské rybníky pomenúva rybníky vybudované v katastrálnom území mesta Trnava; vznikol z ON. Trnava (→ Trnávka), apel. *rybník*, pl. *rybníky*.

Názov *Kamenný mlyn* vznikol podľa názvu samoty *Kamenný mlyn*, pri ktorom sa rybníky nachádzajú (adj. *kamenný* < apel. *kameň*, maď. *kő*, nem. *r Stein*; apel. *mlyn*, maď. *malom*, nem. *e Mühle*) > skrátením názov *Kamenáč*.

Tri stoky tri pramene pri nepomenovanom toku SV od obce Trstín V od osady Rosuchov.

VMp. 50: 35-31 (nezaznačený)

1896 *Tri sztoki* KMp. Trst.

Etym.: Názov *Tri stoky* motivoval počet prameňov, vznikol z num. *tri*, apel. *stoka*, pl. *stoky*.

† ***Trstinový** dnes neznáma vodná plocha SZ od obce Diakovce a SZ od močiaru *Vrbina.

VMp. 50: [45-14]

1214 *lacum Nadost* CDSL. I, Nr. 192; Šmil. Nr. 282

1223 *ad lacum Nadost* CDSL. I, Nr. 286

1522 *Nadasd* Šmil., s. 337

Etym.: Názov interpretujeme ako maď. **Nadasd* < maď. *nádasdi* – trstinový < *nádas* – trstie, *nád* – trstina („vysoká vodná tráva“, bot. Phragmites) a motivoval ho porast v okolí vodnej plochy.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 337.

V

† ***V krovine** zaniknuté najvýchodnejšie položené jazierko v sústave jazierok a mokradí doložených v 13. st. v okolí obce Diakovce; nachádzalo sa Z od obce.

VMp. 50: [45-14]; Šmil., s. 83, 336

1214 *ad lacum Gemulsicius* CDSL. I, Nr. 192; Šmil. Nr. 282

1223 *ad lacum Gemulsicius* CDSL. I, Nr. 286

Etym.: Doklad je latinizovaný, V. Šmilauer ho rekonštruuje ako **Gyümölcse-nyos*, čo by sme mohli preložiť ako **Krovinový* (< maď. *gyümölcse-nyos* – krovie + adj. suf. *-os*), resp. za vhodnejší pokladáme predložkový názov **V krovine*.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 336.

V žliabku studnička nachádzajúca sa SZ od mesta Vrbové na začiatku lokality Lipník, upravená r. 1942; Bosák, 1997, s. 6).

VMp. 50: 35-32

náreč. *V žlápku* Bosák, 1997, s. 6

Etym.: Názov *V žliabku* motivovala lokalizácia studničky; vznikol z prep. *v*, demin. apel. *žliabok* (< *žlab*).

***Vážina** dnes neidentifikovaný močiar J od obce Madunice a V od obce Červeník v blízkosti pôvodného koryta Váhu (možno sa jeho zvyšky nachádzajú pri jazere Ypsilon v lokalite Malý Vážok); TN. 1. Malý Vážok, 2. Vážina; VN. Váh.

VMp. 50: 35-34 (neidentifikovaný)
VN.: 1254 *ad aliam paludem Wasna* CDSL. II, Nr. 461; Šmil., Nr. 271 A

TN.: 1. 1894 *Od maleho vászku* (pole,

zvyšky močiara) KMp. Červ.
1904 *Od maleho vászku* KMp.-od. Červ.
1985 *Malý Vážok* (pole) GNTn.Červ.
2. náreč. *Vážina, Za Vážinu* (pole) Mad.
VN.: (rieka) Váh
Etym.: V. Šmilauer doklad rekonštruje ako **Vážná* a odvodzuje od hydronyma *Váh*, do pozornosti však dáva aj poľ. apel. *važna toń* „hlboká jamina, hĺbčina“ (1932, s. 333). Berúc do úvahy aj živé terénne názvy *Vážina, Važinka* (Červeník, Madunice) sa zdá byť adekvátnejšia rekonštrukcia dokladu *palus Wasna* v podobe **Vážina* (< VN. *Váh*; po náležitej konsonantickej alternácii *h* > *ž* + *-ina*) a pomenúva zamokrenú lokalitu, močiar v blízkosti rieky Váh.
Lit.: Šmilauer, 1932, s. 333, Hladký, 2010, s. 299.

† ***Velká priekopa** dnes neidentifikované koryto pri † *Mftvom potoku medzi obcami Dolná Krupá a Špačince (možno koryto Krupského potoka).
VMp. 50: [35-33]
1316 *ad fossatum magnum* RDSL. II, Nr. 99
Etym.: Názov intepretujeme ako **Velká priekopa* (lat. *magum* – veľký, *fossatum* – priekopa).

Vincov les termálne kúpalisko v k. ú. obce Sládkovičovo; TN. Vincov les.
VMp. 50: 45-11 (nezaznačený)
VN.: 2005 *termálne kúpalisko Vincov les* TAS. 50
TN.: 1884 *Vincehazi erdő* (les, pole) VM. III
1938 *Vinceházi e.[rdő]* ŠMp. 75
1953 *Bažantnica (Vincehazi e.)* GŠ. 50

1977 *Vincov les* ZMp. 10
1979 *Vincov les* ZMp. 10
1993 *Vincov les* GNGa. Sládk.
2005 *Vincov les* TAS. 50
2007 *Vincov les* ZMp. 10
Etym.: Názov termálneho kúpaliska vznikol podľa názvu lokality *Vincov les*, kde bolo vybudované (< OM. *Vinco*, hypokor. podoba OM. *Vincent*; apel. *les*).

Vlčiareň neupravený prameň nachádzajúci sa Z od obce Smolenice S od jaskyne Driny; TN. Vlčiareň.
VMp. 50: 35-33 (nezaznačený)
náreč. *Vlčárna, Vlčáren Smol.*
TN.: 1986 *Vlčiareň* (dolina) TS. 5/2, s. 124

Etym.: Názov *Vlčiareň* a slovotvorný variant *Vlčiarňa* vznikli podľa terénneho názvu *Vlčiareň* (náreč. *Vlčárna, Vlčáren*), motivoval ho azda výskyt vlkov v okolí prameňa (zool. vlk obyčajný, *Canis lupus*; *vlč-* + suf. *-iar-eň/-ár-ňa*).

† **Vlková** zaniknutá studnička sa nachádzala na Z okraji mesta Vrbové v blízkosti dnešnej záhradkárskej oblasti.
VMp. 50: [35-32]
náreč. *Vlková* (Vrb.) Bosák, 1997, s. 6
Etym.: Názov *Vlková* vznikol univerbizáciou z názvu *Vlková* [studnička], pravdepodobne ho motivovalo vlastníctvo lokality, v ktorej sa studnička nachádzala (< OM. *Vlk*), príp. vznikol podľa výskytu vlka, čo je však menej pravdepodobné (predpokladali by sme podobu *vlčia*).

Voderady → Ronava

vodná nádrž na Holeške → Čerenec

***Volská studňa** studňa SV od obce Horné Saliby; Šmil. (s. 336) ju situuje na východný okraj obce; TN. Volská studňa.

VMp. 50: 45-14 (nezakreslený); Šmil. s. 83

VN.: 1214 *ad Ykortou* CDSL. I, Nr. 192; Šmil., Nr. 282

1223 *ad Ikurtoy* CDSL. I, Nr. 286

1651 *Eokor tó* Šmil., s. 86

1890 *Ökörtói kút* KMp. HSal.

TN.: 1. 1890 *Ökörtö* (lúky, mokrad') KMp. HSal.

2. 1993 *Malý Bikáš* (pole) GNGa. HSal.

3. 1993 *Veľký Bikáš* (pole) GNGa. HSal.

Etym.: V. Šmilauer síce nevylučuje staršiu rekonštrukciu názvu v podobe **Ökörtö* (maď. *ökör* – vòl, *tó* – jazero; t. j. **Volské jazero*), ale, vychádzajúc z najstaršieho dokladu, sa mu z hláskoslovného hľadiska zdá byť vhodnejšia rekonštrukcia v podobe **Ikertó* z maď. *ikër* – dvojitý, motiváciou názvu by v tomto prípade bol tvar prameňa (1932, s. 336). Mladšie doklady hydronyma a ďalšie terénne názvy (z 19. st. *Ökörtö*; v súčasnosti *Malý Bikáš*, *Veľký Bikáš*: < maď. *bika* – býk) však potvrdzujú výklad z **Ökörtö* (**Volská studňa*).

Názov dnešnej studne je sekundárny (VN. **Ökörtö* > TN. *Ökörtö* > VN. *Ökörtói kút*; maď. *-ói*, sloven. *-ský*).

Literatúra: Šmilauer, 1932, s. 336.

† ***Vrbina** zaniknutý močiar SZ od obce Diakovce, ktorý sa nachádzal pri **Vrbinovom* potôčiku; VN. **Vrbinový* potôčik.

VMp. 50: [45-14]; Šmil., s. 83, s. 337

VN.: 1214 *ad lacum, qui voactur Fized*

CDSL. I, Nr. 192; Šmil., Nr. 282

1223 *Fyzed* CDSL. I, Nr. 286

VN.: → [vodný tok] **Vrbinový* potôčik

Etym.: Názov rekonštruoval V. Šmilauer ako **Füzégy* (s. 337) a motivoval ho vrbový porast v okolí močiara (maď. *fűz* – vrba > *füzégy* – vrbina; s. 480).

Nezdá sa dôležité, či bol prvotný názov močiara **Vrbina* alebo potoka → **Vrbinový potôčik*, pretože ide o opisné názvy, ktoré vznikli podľa porastu v lokalite. Vylúčiť sa nedá ani rekonštrukcia názvu v podobe **Füzadi* – **Vrbový* (s tou istou motiváciou).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 337, 480.

Vrbovcová studienka → Róchova

Výtok (1) prameň v Dobrovodskom krase, z ktorého pramení potok Výtok SZ od obce Chtelnica; prameň sa využíva aj ako zdroj pitnej vody v regióne (od r. 1956 súčasť vodovodnej siete v mikroregióne; Polakovič, s. 111); VN. Výtok.

VMp. 50: 35-31

VN.: 1837 – 1840 *Witek Quelle* VM. II

1848 *Vitek Quelle* VM. III

1899 *Vittek* (studňa) KMp. Chtel.

1937-38 *prm. Vitek* ŠMp. 75

1952 *prm. Vitek* GŠ. 50

1962 *prm. Vitek* TS. 34/1, mapa

1970 *prm. Výtok* MO ČSSR.

1972 *prm. Výtok* ZMp. 10

1975 *prm. Výtok* MO ČSSR.

1977 *Výtok* VSO. I, 486

1980 *prm. Výtok* VMp. 50

1981 *Výtok* TS. 5/1, s. 242

1986 *Výtok* TS. 5/2, s. 261
1988 *prm. Výtok* ZMp. 10
1991 *prm. Výtok* VMp. 50
1994 *prm. Výtok* TMp. 129
2002 *Výtok* TMp. 129
2003 *Výtok* TMp. 11; ZMp. 50
2004 *Výtok* MK. 25

VN.: → [vodný tok] Výtok, → [vodná nádrž] Výtok (2)

Etym.: Názov *Výtok* vznikol propriálizáciou apel. *výtok* (to, čo vyteká) < *vytekať* < *tiecť* od psl. ver. **tek-ti*, SESJČ., s. 478; podľa neho aj starší názov → Chtelničky (*Výtok*). V nemeckých dokladoch apel. *e Quelle* = prameň, žriedlo.

Výklad z mena svätca *Vít* (hypokor. *Vitko*, *Vitek/Vítek*; patrocínium vo Veľkých Kostolnoch, cez ktoré potok Chtelnička preteká, porov. staršie názvy obce 122[9] *villa sancti Viti* CDSL. I, Nr. 357, 1258 *terre Sancti Viti* CDSL. II, Nr. 618), sa zdá byť nepravdepodobný.

Výtok (2) vodná nádrž vybudovaná v pramennej oblasti potoka Výtok; ON. Výtok, VN.Chtelnička, Výtok (1).

VMp. 50: 35-31 (nezaznačený)
VN.: 1981 *Výtok* TS. 5/1, s. 179

1986 *Výtok* TS. 5/2, s. 181
2004 *Výtok* MK. 25

2005 *Výtok* TAS. 50

ON.: Výtok (samota; Chtelnica):

1981 *Výtok* GN. 11

1985 *Výtok* GNTn. Chtel.

1986 *Výtok* TS. 5/2, s. 249

VN.: → [vodný tok] Chtelnička, → [prameň] Výtok (1)

Etym.: → Výtok (1).

Vyvieračka pod Bachárkou prameň

vyvierajúci V od obce Dobrá Voda pri vrchu Bachárka; TN. Bachárka
VMp. 50: 35-31 (nepomenovaný)

VN.: 2005 *Vyvieračka pod Bachárkou*
TAS. 50

TN.: 1985 *Bachárka* (les) GNTn. DVo-da

Etym.: Názov *Vyvieračka pod Bachárkou* je motivovaný polohou prameňa, vznikol z apel. *vyvieračka* (prameň, žriedlo), prep. *pod*, TN. *Bachárka*.

Z

Zabité (1) rybník pri Podhájskom potoku SZ od obce Dolány; variant: *Rybník; ON. Zabité, TN. Zabité.

VMp. 50: 35-33

VN.: 1898 *Halas tó* KMp. Doľ.

1968 *ryb. Zabité* ZVMp. 50

1970 *rybník Zabité* MO ČSSR.

1972 *rybník Zabité* ZMp. 10

1975 *rybník Zabité* MO ČSSR.

1979 *Zabité* GN. 10

1980 *rybník Zabité* VMp. 50

ON.: Zabité (horáreň; Dolány):

1898 *Zabite* MTT. 75

1930 *Zabité* ŠMp. 75

1935 *Zabité* ŠMp. 75

1940 *mysl. Zabité* ŠMp. 75

1952 *Zabité* GŠ. 50

1958 *háj. Zabité* MK. 75

1972 *hor. Zabité* ZMp. 10

1981 *Zabité* TS. 5/1, s. 243

1985 *Zabité* GNTn. Doľ.

1986 *Zabité* TS. 5/2, s. 115

TN.: 1861 *Zabite* (les) KKMp. Loš.

1896 *Zabite* KMp. Loš.

1898 *Zabite* KMp. Doľ.

1938 *Zabité* ŠMp. 75

1945 *Zabité* Mp. 75

1952 *Zabité* GŠ. 50

1985 *Zabité* GNTn. Loš.

Etym.: Názov *Zabité* pomenúva rybník, ktorý vznikol pri horárni a lese *Zabité*. Názov **Rybník* vznikol podľa hospodárskeho využitia vodnej plochy (maď. *halastó* – rybník).

Zabité (2) upravený prameň nachádzajúci sa pri ceste naľavo od rybníka *Zabité SZ* od obce *Dolany*; ON. *Zabité*, TN. *Zabité*, VN. *Zabité*.

VMp. 50: 35-33 (nezaznačený)

VN.: náreč. *pramen Zabité Dol*.

ON.: *Zabité*: → *Zabité* (1)

TN.: *Zabité*: → *Zabité* (1)

VN.: *Zabité*: → *Zabité* (1)

Etym.: → *Zabité* (1).

Zvončín → *Suchá nad Parnou*

Ž

Žabia studienka prameň napájajúci jeden z pramenných tokov *Kamenného potoka Z* od obce *Píla* (dĺžka 100 m).

VMp. 50: 34-44 (neidentifikovaný)

1895 *Zsaba sztudjenka* KMp. *Píla*

Etym.: Názov *Žabia studienka* motivoval výskyt žiab v okolí studničky (adj. *žabia* < apel. *žaba*, psl. **žaba*, Mach. s. 590; demin. apel. *studienka* < *studňa*).

HYDROGRAFICKÉ ČLENENIE POVODIA DUDVÁHU

Jednotlivé povodia sú členené vždy od prameňa po ústie s vyznačením, či ide o ľavý, alebo pravý prítok. V schéme sú zaradené aj kanály, pretože časť z nich vznikla úpravou pôvodných vodných tokov (napr. potoka, príp. aj ramena), a teda tvoria prirodzenú súčasť povodia (pochopiteľne, s upraveným vodným režimom). V niektorých prípadoch vyznačujeme súvzťažnosť kanálov graficky (ide o kanály, ktoré majú za úlohu spájať iné kanály; tam naznačujeme aj miesto, kde sa kanál začína, aj miesto, kde sa kanál končí). V niektorých prípadoch sme identifikovali vodné objekty, ktoré majú povahu občasných tokov, resp. sú to v teréne samostatne stojace kanály, ktoré sa prirodzene nezaraďujú do hydrografickej schémy (nemajú ústie ani sa nespájajú s iným vodným objektom). Hydrografické členenie vychádza z Vodohospodárskej mapy SSR (1 : 50 000).

Značky:

- l. ľavý prítok (v prípade kanálov ide len o označenie smeru, z ktorého sa pripája)
- p. pravý prítok (v prípade kanálov ide len o označenie smeru, z ktorého sa pripája)
- l, p. označenie kanálov, ktoré pretínajú kanál zľava i sprava
 - (označenie krátkeho ramena rieky, ktoré sa začína a končí ešte pred ústím ďalšieho toku
 - [označenie kanála alebo ramena, ktoré plnia spojovaciu funkciu (v členení preto zaznamenávame aj jeho začiatok, aj koniec, a to uvedením čísla objektu; ak hranatá zátvorka stojí za názvom objektu, číslo, ktoré za ňou nasleduje, naznačuje číslo ďalšieho objektu,

s ktorým je takto označený objekt spojený)

1 Horný Dudváh

- 2 p. Podhájsky potok
- 3 p. Podolský potok
- 4 p. Obuchovský potok
- 5 p. Očkovský kanál
- 6 p. Holeška
- 7 p. Pustoveský potok
- 8 l. Podkylavský potok
- 9 l. Chvojnica
- 10 p. Šindelák
- 11 p. Sobonka
- 12 l. Šípkovec
- 13 p. Cintorínsky potok
- 14 Kasovský potok (osobitne)
- 15 Vrbovský kanál (osobitne)
- 16 l. Veľký kanál
- 17 p. Kocurický kanál
- 18 l. Stará Holeška → Váh (vodná nádrž Slňava)
- 19 p. Orvištský kanál [Dubová
- 20 l. Babinec
- 21 p. Paušihó kanál
- 22 p. Vřbový kanál
- 23 [l. Voderadský kanál [1
- 24 p. Paličkov kanál
- 25 [l. Vodný jarok [23
- 26 l. 23
- 27 p. Borovský kanál
- 28 p. Šteruský potok
- 29 l. Ráztocký potok
- 30 [p. Veselský kanál
- 31 p. Lančársky potok
- 32 l. Kočínsky potok
- 33 [30

-
- 34 p. Chtelnička
35 l. Bukovinský potok
36 (l. Nový potok
37 l. Lopašovský potok
38 p. Výsadbový kanál
39 l. Hlavný kanál → Váh
40 p. Pečeňadský potok
41 p. Manivier
42 l. Rakytovský kanál [39, 62, 63
43 p. Horná Blava
44 p. Mariáš
45 p. Hlavina
46 l. Jaseňový potok
47 p. Planinka
48 l. Dubnícky potok
49 (p. Stará Blava
50 p. Vrbovec
51 l. Dechtický kanál
52 (p. Blavička
53 p. Hajkovský jarok
54 p. Šlahorovský jarok
55 [l. Kotlovina [56
56 p. Dubovský potok
57 l. Mníšsky jarok
58 l. Suchý potok
59 [l. 55
60 (l. Nová Blava
61 (l. Nová Blava
62 l. Vanigovský kanál [42
63 l. Červenický kanál
64 l. Zelenický kanál
65 p. Varáč
66 → p. Dolný Dudváh
67 l. 64

68	→ Váh	
69		Šúrovský kanál (osobitne)
70	p. Dolný Dudváh [1	
71	[p. Kuliarsky kanál [72	
72	[p. Dolná Blava [43	
73	p. Krupský potok	
74	p. Švajčiarka	
75	p. Krupica	
76		Babindol (osobitne)
77	p. Dolina	
78	l. Raštún	
79	(p. Križoviansky kanál	
80	p. Potok	
81	p. Trnávka	
82	p. Buková	
83	l. Suchá dolina	
84	l. Raková	
85	l. Závojský jarok	
86	l. Trstenák	
87	l. Rosuchovský potok	
88	l. Františkov kanál	
89	l. Ambrózov kanál	
90	p. Luhový potok	
91	p. Smolenický potok	
92	l. Škarbák	
93	p. Smutná	
94	l. Pod Šarkanom	
95	l. Krátky kanál	
96	p. Rakyta	
97	l. Žľab	
98	p. Džbankársky	
100	p. Parná	
101	p. Barina	
102	l. Bohatá	

103	I. Zabité
104	I. Majdan
105	[p. Orešiansky náhon
106	p. Zelnický potok
107	p. [105
108	p. Podhájsky potok
109	I. Čertov potok
110	I. Kozárovský kanál
111	(I. Starý potok
112	(I. Nový potok
113	(I. Starý potok
114	(I. Kanál
115	(p. Mlynský jarok
116	[I. Dernodudvážsky kanál [144
117	[p. Abrahámsky kanál [135, 118
118	p. Gidra
119	I. Pajdla
120	p. Kamenný potok
121	I. Sieglav jarok
122	p. Šiškový jarok
123	p. Suchý potok
124	p. Kobylí jarok
125	p. Úzky jarok
126	p. Zajačí jarok
127	I. Blatnavý jarok
128	I. Bahence
129	I. Hlboký jarok
130	I. Starý potok
131	I. Štefanovský potok
132	p. Dolina
133	(I. Mlynský potok
134	(I. Mlynský potok
135	I. Ronava
136	I. Stredná dolina

137	p. Zadný potok
138	[I. 117
139	I. Salibský Dudváh
140	→ Čierna voda
141	[I. Šárd [116
142	I. Gelenský kanál
143	p. Meder
144	I. Derňa
145	I. Homorov
146	p. Topoľnický kanál
147	I. Kajalský kanál
148	p. Sudcovský kanál
149	I. Gorazdovský kanál
150	[I. Diakovský kanál [151
151	[I., p. Kráľovský kanál [→ Váh, 192
152	[I. Selický kanál
153	I. Majerský kanál
154	[p. Bočný Bufiansky kanál
155	[p. Batonský kanál [160
156	[I., p. Bufiansky kanál [160, 167
157	[I., p. 160
158	I. Žihársky kanál
159	I. Slaništský kanál
160	[I., p. Kolárovský kanál
161	I. Zakázané
162	I. Hetménsky kanál
163	[p. Dvorský kanál [189
164	p. Horný kanál
165	p. Mačonský kanál
166	[I., p. číslo Selického
167	I. Kačonský kanál
168	p. Líščí kanál
169	p. Kačonka
170	[p. číslo Bufianskeho

171	[p. číslo Batonského
172	l. Vlčiansky kanál
173	p. Hamský kanál
174	p. Dubovský kanál
175	l. Vlčianske lúky
176	l. Neded-Vlčany [160
177	l. Žihľavový kanál
178	l. Novolúcky kanál
179	l. Pastvinový kanál
180	[p. Horný kanál [181
181	[p. Šípový kanál [180
182	[l. Zemniansky kanál [Váh
183	l. Obecný kanál
184	p. Bočný kanál
185	l. Studiensky kanál
186	p. Salaš
187	l. Asódsky kanál
188	→ Malý Dunaj
189	[l., p. Šaliensky kanál [152, 163
190	[150
191	[p. Tešedíkovský kanál [192
192	[l., p. Kráľovbrodský kanál [→ Stará Čierna Voda
193	p. Kohútí kanál
194	→ Stará Čierna Voda

KARTOGRAFICKÉ PRAMENE

Kartografické pramene podľa skratiek a značiek

- AMp. 15 – *Automapa 1 : 200 000. Zv. 15. Juhozápadné Slovensko. Red. A. Kubaljaková. Bratislava: Slovenská kartografia, 1989.*
- GMp. – *Generálna mapa. Země slovenská. Praha: Vojenský zeměpisný ústav, 1927 – 1946.*
- GŠ. 50 – *Generální štáb Československé armády. 1 : 50 000. 1952 – 1953.*
- Kor. – *KORABINSKY, I. M. (KORABINSKÝ, J. M.): Atlas regni Hungariae portabilis. Com. Poseniensis. Tab. I., II. Vindobonae, 1804.*
- KMp. – *Katastrálna mapa obce (mesta).*
- KKMp. – *Konkretná mapa obce (mesta).*
- Mappa – *Mappa plagum inter dominium Iokeő ac oppidum Brezova controversam exhibens. 1707. In: VALIHORA, M.: Brezová. O minulosti Brezovej pod Bradlom pred rokom 1848. Bratislava: Polleo Partners, 2011. 331 s.*
- MK. 200 – *Kraj Nitriansky. Edícia Mapa krajov. Č. 15. 1 : 200 000. Praha: Státní zeměměřický a kartografický ústav, 1954.*
- MK. 25 – *Malé Karpaty. Podrobný turistický atlas. 1 : 25 000. Harmanec: Vojenský kartografický ústav, 2004.*
- MK. 75 – *Malé Karpaty (južná časť). 1 : 75 000. Bratislava: Správa geodézie a kartografie na Slovensku, 1958.*
- MO ČSSR. – *Mapa okresov ČSSR. 1 : 50 000. Okres Trnava (1970, 1977), Okres Galanta (1970, 1974). Bratislava : Slovenský úrad geodézie a kartografie.*
- Mp. 75 – *Trnava. Špeciálna mapa 1 : 75 000. Nr. 465. Praha: Zeměměřický úřad, 1945.*
- Mp. 100 – *Záhorie. Považie. Mapa turistických zaujímavostí. 1 : 100 000. Harmanec: Vojenský kartografický ústav, 1996.*
- MTT. 75 – *Magyarország távolsági térképe. 1 : 75 000. Kiadjo Kereskedelemügyi M. Kir. Ministerium, 1898.*
- PAS. – *Podrobný autoatlas. Slovenská republika 1 : 100 000. 2. vyd. Red. J. Vašek et al. Harmanec: Vojenský kartografický ústav, 1997.*
- PM. – *Pozsony-megye. 1 : 144 000. Wien: Herausgegeben vom kais. u kön.*

-
- Militarisch geografischen Institute, 1869.
- ŠMO. 5 – Štátna mapa odvodená. 1 : 5 000.
- ŠMp. 75 – Špeciálna mapa. 1 : 75 000. Praha: Vojenský zeměpisný ústav. 1935 – 1938.
- TAS. 50 – Turistická atlas Slovenska. 1 : 50 000. 1. vyd. Harmanec: Vojenský kartografický ústav, 2005. 372 kladových listov + 16 s. príloh.
- TMp. 10 – Malé Karpaty. Stred. Podrobná turistická mapa. 1 : 25 000. Harmanec: Vojenský kartografický ústav, 2003.
- TMp. 11 – Malé Karpaty. Sever. Podrobná turistická mapa. 1 : 25 000. Harmanec: Vojenský kartografický ústav, 2003.
- TMp. 128 – Malé Karpaty. Záruby. Turistická mapa č. 128. 1 : 50 000. Harmanec: Vojenský kartografický ústav, 2003.
- TMp. 129 – Malé Karpaty. Bradlo. Turistická mapa č. 129. 1 : 50 000. Harmanec: Vojenský kartografický ústav, 1994 (1. vyd.), 2002 (2. vyd.).
- TMp. 151 – Trnavská pahorkatina. Senec. Turistická mapa č. 151. 1 : 50 000. Harmanec: Vojenský kartografický ústav, 1997.
- TMp. 152 – Nitrianska pahorkatina. Hlohovec. Turistická mapa č. 152. 1 : 50 000. Harmanec: Vojenský kartografický ústav, 1997.
- TSK. – Trnavský samosprávny kraj. 1 : 150 000. Harmanec: Vojenský kartografický ústav, 2006.
- VMp. 50 – Vodohospodárska mapa Slovenskej socialistickej republiky (Vodohospodárska mapa Slovenskej republiky). 1 : 50 000. Bratislava: Slovenský úrad geodézie, kartografie a katastra SR. Kladové listy 35-13, 35-14, 35-31, 35-32, 34-44, 35-33, 35-34, 45-11, 45-12, 45-13, 45-14, 45-32.
- VM. I – I. vojenské mapovanie – *Az első katonai felmérés*. Budapest: Arcanum, 2004 (DVD vydanie).
- VM. II – II. vojenské mapovanie – *Die zweite militärische Vermessung. Kartenprofilen des Königreich Ungarn und Banat von Temes (1806 – 1869)*. A második katonai felmérés. Budapest: Arcanum, 2005 (DVD vydanie).
- VM. III – III. vojenské mapovanie – *Az Osztrák-Magyar Monarchia harmadik katonai felmérés. (1869 – 1887)*. Budapest: Arcanum, 2006 (DVD vydanie).
- ZMp. 10 – Základná mapa Slovenskej socialistickej republiky (Základná mapa Slovenskej republiky). 1 : 10 000. Bratislava: Slovenský úrad geodézie, kartografie a katastra SR.
- ZMp. 50 – Základná mapa Slovenskej socialistickej republiky (Základná mapa Slovenskej republiky). 1 : 50 000. Bratislava: Slovenský úrad geodézie, kartografie a katastra SR.

ZVMp. 50 – *Základní vodohospodářská mapa ČSSR. 1 : 50 000.* Praha:
Kartografické nakladatelství – Kartografie, 1967 – 1971.

PRAMENE, LITERATÚRA

Pramene a literatúra podľa skratiek

- BABIRÁT, M.: *Bohdanovce nad Trnavou 1332 – 1992*. Bohdanovce nad Trnavou: Obecný úrad Bohdanovce nad Trnavou, 1993. 118 s.
- BABIRÁT, M.: *Boleráz 1240 – 1995*. Boleráz: Obecný úrad Boleráz, 1996. 400 s.
- BABIRÁT, M. a kol.: *Horné Orešany. Historicko-národopisná monografia*. Horné Orešany: Obecný úrad Horné Orešany, 2006. 190 s.
- BABIRÁT, M. – DOBROTKOVÁ, M. – MONCMANOVÁ, L.: *Hrnčiarovce nad Parnou*. Hrnčiarovce: Hrnčiarovce nad Parnou, 2003. 424 s.
- BARTMIŇSKI, J. – KOSYL, C.: O bystrej wodzie w jeziorze i nazwie rzeki Bystrzyca. In: *Język Polski*, roč. 52, 1972, s. 112 – 118.
- BEL, M.: *Notitia Hvgariae Novae Historico-Geographica*. Tomus I. Comitatus Posoniensis (1735; 696 s.). Tomus II. Comitatus Posoniensis (continuatio; 1736; 587 s.). Vienna.
- BELÁKOVÁ, M.: Problematika nejednoznačného kartografického popisu vodného toku Gidra. In: *Z hydronymie západného Slovenska*. Ed. J. Hladký. Trnava: Pedagogická fakulta TU, 2010, s. 91 – 93.
- BOSÁK, L.: Miestne názvy vo Vrbovom (1.). In: *Hlas Vrbového*, roč. 6, 1996, č. 25-26, s. 11 – 13.
- BOSÁK, L.: Miestne názvy vo Vrbovom (2.). In: *Hlas Vrbového*, roč. 7, 1997, č. 1, s. 6.
- BRŮCKNER, A.: *Słownik etymologiczny języka polskiego*. Warszawa: Wiedza powszechna, 1957. 808 s.
- CDSL. – *Codex diplomaticus et epistolaris Slovaciae*. Tomus I. (805 – 1235; 1971; 472 s. + 32 s. prílohy), II. (1235 – 1260; 1971; 640 s. + 32 s. príloha). Ed. R. Marsina. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.
- Cífer. Vlastivedná monografia*. Zost. L. Bernadič. Bratislava: Obzor, 1991. 352 s.
- Cuř. – CUŘÍN, F.: *Studie z historické dialektologie a toponomastiky Čech*. Praha: Universita Karlova 1967. 188 s. + 7 máp.
- DUBOVSKÝ, J. – POSPECHOVÁ, P. – TURCSÁNY, J.: *Dolány*. Bratislava-Dolány: Obecný úrad v Dolanoch, 2002. 216 s.
- ES. – *Encyklopédia Slovenska. Súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska*.

-
- Zv. 1. (A – D; 1972; 624 s.), 2. (E – J; 1978; 536 s.), 3. (K – M; 1979; 656 s.), 4. (N – Q; 1980; 600 s.), 5. (R – Š; 1981; 792 s.), 6. (T – Ž; 1982; 776 s.). Red. J. Veľký. Bratislava: Veda.
- ESSJa. – *Etimologičeskij slovar slavjanskich jazykov. Praslovljanskij leksičeskij fond*. Zv. 2. (*bez - *bratrb; 1975; 240 s.), 5. (*dělo - *dъrъzъbъ; 1978; 232 s.), 6. (*E - *G *golva; 1979; 224 s.), 7. (*golvačb - *gyžati; 1980; 224 s.), 8. (*xa - *jъvъlga; 1981; 254 s.); 13. (*kroměžirb - *kyžiti; 1987; 286 s.), 16. (*lokadlo - *lъžvъsb; 1990; 264 s.). Red. O. N. Trubačev. Moskva: Izdatel'stvo Nauka.
- ESUM. – *Etyimologičnyj slovnnyk ukrajinskoji movy*. Tom I. (A – G; 1982; 632 s.), III. (Kora – M; 1989; 552 s.). Ed. O. S. Melnyčuk. Kyjiv: Naukova dumka.
- GEBAUER, J.: *Slovník staročeský*. Zv. 2. (K – N). Praha: Academia, 1970. 640 s.
- GN. 10 – Geografické názvoslovie Základnej mapy ČSSR 1 : 50 000 z územia Slovenskej socialistickej republiky. *Kartografické informácie*. Zv. 10. Názvy nesídelných geografických objektov. Západoslovenský kraj. Spracovali Z. Koláriková, M. Majtán. Bratislava: Slovenský úrad geodézie a kartografie, 1979. 124 s. + 1 príloha.
- GN. 11 – Geografické názvoslovie Základnej mapy ČSSR 1 : 50 000 z územia Slovenskej socialistickej republiky. *Kartografické informácie*. Zv. 11. Názvy sídelných geografických objektov. Spracovali Z. Koláriková, M. Majtán. Bratislava: Slovenský úrad geodézie a kartografie, 1981. 168 s. + 1 príloha.
- GNBv. – *Geografické názvy okresu Bratislava-vidiek*. Edícia Geografické názvoslovné zoznamy Slovenskej republiky. Zv. A 1. Spracovali Z. Koláriková, M. Majtán. Bratislava: Úrad geodézie a kartografie Slovenskej republiky, 1983. 70 s. + 1 príloha.
- GNGa. – *Geografické názvy okresu Galanta*. Edícia Geografické názvoslovné zoznamy Slovenskej republiky. Zv. A 29. Spracovali M. Klobošicová, K. Hegerová. Bratislava: Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, 1993. 52 s. + 1 príloha.
- GNKo. – *Geografické názvy okresu Komárno*. Edícia Geografické názvoslovné zoznamy OSN – ČSFR. Zv. A 20. Spracovali A. Kubaljaková, M. Majtán. Bratislava: Slovenský úrad geodézie a kartografie 1991. 78 s. + 1 príloha.
- GnSe. – *Geografické názvy okresu Senica*. Edícia Geografické názvoslovné zoznamy OSN – ČSFR. Zv. A 3. Spracovali Z. Koláriková, M. Majtán. Bratislava: Slovenský úrad geodézie a kartografie, 1989. 134 s. + 1 príloha.
- GNTn. – *Geografické názvy okresu Trnava*. Edícia Geografické názvoslovné zoznamy OSN – ČSFR. Zv. A 3. Spracovali M. Gregorová, M. Majtán. Bratislava: Slovenský úrad geodézie a kartografie, 1985. 100 s. + 1 príloha.
- GNTr. – *Geografické názvy okresu Trenčín*. Edícia Geografické názvoslovné zoznamy OSN – ČSFR. Zv. A 19. Spracovali M. Hajčíková, M. Majtán. Bratislava: Slovenský úrad geodézie a kartografie, 1991. 126 s. + 1 príloha.

-
- HČ. – *Hydrografický číselník tokov na Slovensku*. Bratislava: Vodorozvoj, 1971.
- HLADKÝ, J.: *Hydronymia povodia Nitry*. Trnava: Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity, 2004. 294 s.
- HLADKÝ, J.: O pôvode hydronyma Blava. In: *Z hydronymie západného Slovenska*. Ed. J. Hladký. Trnava: Pedagogická fakulta TU, 2010, s. 94 – 100.
- HLADKÝ, J.: Onomasticko-historické kontexty lokality Stará dedina. In: *Slovenská reč*, roč. 75, 2010, č. 4-5, s. 298 – 304.
- HOS. – *Historisches Ortsnamenbuch von Sachsen*. Band 2. (M – Z). Ed. E. Eichler et al. Leipzig: Akademie Verlag, 2001. 681 s.
- HP. – *Hydrologické pomery Československé socialistické republiky*. Sv. 1. Texty. Praha: Hydrometeorologický ústav, 1965. 414 s.
- Hruš. – HRUŠOVSKÝ, B.: *Medzi nebou a zemou. Dejiny Brestovian (1113 – 2003)*. [Bez miesta vydania] Promédia pre Obecný úrad v Brestovanoch 2003. 174 s.
- HRUŠOVSKÝ, B.: *Dedinka v údolí alebo Savarani na kope*. [Bez miesta vydania] Promédia 2005. 268 s.
- HSSJ. – *Historický slovník slovenského jazyka*. Zv. 1. (A – J; 1991; 536 s.), 2. (K – N; 1992; 616 s.), 3. (O – P *pochytka*; 1994; 656 s.), 4. (P *poihrať sa – pytlovať*; 1995; 583 s.), 5. (R – Š; 2000; 692 s.), 6. (T – V; 2005; 700 s.), 7. (Z – Ž, dodatky; 2008; 542 s.). Red. M. Majtán. Bratislava: Veda.
- Chal. – CHALOUPECKÝ, V.: *Staré Slovensko*. Bratislava: Filozofická fakulta Univerzity Komenského, 1923. 444 s. + 5 s. príloha.
- JAKUBÍK, J.: Vývoj vojenskej kartografie na území Slovenskej republiky. Banská Bystrica: Fakulta prírodných vied UMB, 2009. 142 s. + 1 príloha (DVD nosič).
- JUDÁK, V. – POLÁČIK, Š.: *Katalóg patrocínií na Slovensku*. Bratislava: Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta UK v Bratislave, 2009. 478 s.
- KÁLAL, M.: *Slovenský slovník z literatúry aj nárečí (Slovensko-český slovník a český ukazovateľ)*. S praktickou mluvniciou československou. Banská Bystrica, 1924. 1216 s.
- KISS, L.: *A földrajzi nevek etimológiai szótára*. Zv. 1. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1988. 460 s.
- KLEMPA, J.: Zámok a mestečko Frašták. In: *Pútnik svätovoješský*, roč. 21, 1892, s. 81 – 99.
- Kott – *Česko-německý slovník zvláště grammatico-fraseologický*. Zv. 1. (A – M; 1878; 1098 s.), 3. (Q – Š; 1882; 992 s.); 5. (Z – Č; 1887; 1234 s.). Red. F. Š. Kott. Praha: Tiskem a nákladem Knihotiskárny Josefa Koláře.
- KRAJČOVIČ, R.: *Slovenčina a slovanské jazyky*. Zv. 1. Praslovanská genéza slovenčiny. Bratislava: SPN, 1974. 328 s.
- KRAJČOVIČ, R.: Z lexiky staršej slovenskej hydronymie v slovanskom kontexte. In: *Slavica Slovaca*, roč. 15, 1980, č. 3, s. 217 – 224.

-
- KRAJČOVIČ, R.: Z archaickej lexiky slovenskej ojkonymie. In: *Z dejín slovenského jazyka*. Jazykovedné štúdie. Zv. 13. Red. Š. Peciar. Bratislava: Veda 1983, s. 39 – 58.
- KRAJČOVIČ, R.: *Živé kroniky slovenských dejín skryté v názvoch obcí a miest*. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2005. 232 s.
- KRAJČOVIČ, R.: Z lexiky stredovekej slovenčiny s výkladmi názvov obcí a miest. In: *Kultúra slova*, roč. 41, 2007, č. 6, s. 336 – 343.
- KRŠKO, J.: *Hydronymia povodia Turca*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, Fakulta humanitných vied, 2003. 167 s.
- KRŠKO, J.: *Spracovanie hydronymie Slovenska. (Metodické pokyny na spracúvanie projektov Hydronymie Slovaciae)*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, Fakulta humanitných vied, 2005. 105 s.
- KRŠKO, J.: *Hydronymia povodia Hrona*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, Fakulta humanitných vied, 2008. 351 s.
- KSSJ. – *Krátky slovník slovenského jazyka*. Tretie, doplnené a prepracované vydanie. Red. J. Kačala, M. Pisárčiková, M. Považaj. Bratislava: Veda 1997. 948 s.
- KUBIŠ, S. et al.: *Kátlovce (1401 – 2001)*. Kátlovce: Obecný úrad Kátlovce, 2001. 352 s.
- KÜHNEL, P.: *Die Slavischen Orts- und Flurnamen im Lüneburgischen*. Edícia Slavistische Forschungen. Zv. 34. Ed. E. Eichler. Wien: Böhlau Verlag Köln, 1982. 196 s.
- Lich. – LICHARD, D. G.: Z topografie Malých Karpatov. In: *Letopis Matice slovenskej*, roč. 8, 2. zv. Red. V. Pauliny-Tóth. Turčiansky Sv. Martin: Kníhtlačiarско-účastinársky spolok, 1871, s. 36 – 46.
- Lipsz. – LIPSZKY DE SEDLICSNA, J.: *Repertitorium locorum objectorumque in XII tabulis mappae regnorum Hungariae, Slavoniae, Croatiae et confiniorum militarium occurrentium*. Secundum varias in his provinciis usu receptas denominationes. Budae 1808. (DVD vydanie)
- LKH. – LUTTERER, I. – KROPÁČEK, L. – HUŇÁČEK, V.: *Původ zeměpisných jmen. Etymologický slovník 1000 vlastních jmen zemí, měst a přírodních objektů z celého světa*. Praha: Mladá fronta, 1976. 304 s.
- LMŠ. – LUTTERER, I. – MAJTÁN, M. – ŠRÁMEK, R.: *Zeměpisná jména Československa. Slovník vybraných zeměpisných jmen s výkladem jejich původu a historického vývoje*. Praha: Mladá fronta, 1982. 376 s.
- LPSRH. – *Leksik prezimena socijalističke republike Hrvatske*. Red. V. Pukanec, P. Šimunović. Zagreb: Nakladni zavod Matice Hrvatske, 1976. 774 s.
- Mach. – MACHEK, V.: *Etymologický slovník jazyka českého a slovenského*. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd, 1957. 628 s.
- Majt. – MAJTÁN, M.: *Názvy obcí Slovenskej republiky. Vývin v rokoch 1773 – 1997*. Bratislava: Veda, 1998. 600 s.

-
- MAJTÁN, M.: Súčasná slovenská hydronymia. In: *Studia Academica Slovaca*. Prednášky 18. letného seminára slovenského jazyka a kultúry. Zv. 11. Red. J. Mistrík. Bratislava: Alfa, 1982, s. 279 – 288.
- MAJTÁN, M.: Slovenská hydronymia v slovanskom kontexte. In: *Zápisník slovenského jazykovedca*, roč. 6, 1987, č. 1, s. 14 – 16.
- MAJTÁN, M.: *Z lexiky slovenskej toponymie*. Bratislava: Veda, 1996. 192 s.
- MAJTÁN, M.: Úskalia heuristického výskumu hydronymie (problém horného a pramenného toku Dudváhu). In: *Z hydronymie západného Slovenska*. Ed. J. Hladký. Trnava: Pedagogická fakulta TU, 2010, s. 11 – 15.
- MAJTÁN, M. – RYMUT, K.: *Hydronimia dorzecza Orawy*. Wrocław – Warszawa – Kraków – Łódź : Wydawnictwo PAN, 1985. 141 s.
- MAJTÁN, M. – RYMUT, K.: *Hydronymia povodia Oravy*. Bratislava: Veda, 2006. 208 s.
- MAJTÁN, M. – ŽIGO, P.: *Hydronymia povodia Iplá*. 1. vyd. Bratislava: Jazykovedný ústav L. Štúra SAV Bratislava – Filozofická fakulta UK, 1999. 116 s.
- Mar. – MAREK, M.: *Cudzie etniká na stredovekom Slovensku*. Martin: Matica slovenská, 2006. 520 s.
- Myjava*. Zost. M. Dugáček a J. Gálik. Bratislava: Obzor, 1972. 920 s.
- NWP. I – SZULOWSKA, W. – WOLNICZ-PAWŁOWSKA, E.: *Nazwy wód w Polsce*. Część 1. Układ alfabetyczny. Warszawa: Wydawnictwo naukowe Semper, 2001. 340 s.
- ONDRUŠ, Š.: Je pomenovanie rieky Váh slovanské? In: *Slovenská reč*, roč. 37, 1972, č. 5, s. 257 – 263.
- ONDRUŠ, Š.: Ešte raz o pôvode pomenovania rieky Váh : Otvorená odpoveď Vladimírovi Šmilauerovi. In: *Slovenská reč*, roč. 40, 1975a, č. 1, s. 40 – 41.
- ONDRUŠ, Š.: Ešte o mene rieky Dudváh. In: *Slovenská reč*, roč. 40, 1975b, č. 4, s. 225 – 229.
- ONDRUŠ, Š.: Slovenské rieky – pôvod mien. In: *Studia Academica Slovaca*. Prednášky 15. letného seminára slovenského jazyka a kultúry. Zv. 8. Red. J. Mistrík. Bratislava: Alfa, 1979, s. 267 – 289.
- ONDRUŠ, Š.: Slovenské rieky. In: *Slovakistické štúdie*. Zborník vybraných prednášok Letného seminára slovenského jazyka a kultúry *Studia Academica Slovaca*. Zost. J. Mistrík. Bratislava: Matica slovenská, 1985, s. 269 – 275.
- ONDRUŠ, Š.: *Odtajnené trezory slov*. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2000. 244 s.
- ONDRUŠ, Š.: *Odtajnené trezory slov*. Zv. 2. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2002. 230 s.
- ONDRUŠ, Š.: *Odtajnené trezory slov*. Zv. 3. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2004. 232 s.

-
- OZVALD, B.: *Malženice 1113 – 1993*. Malženice: Obecný úrad Malženice, 1993. 92 s.
- PASTOREK, I. et al.: *Trakovice 1275 – 2000*. Trnava: Obec Trakovice vo vydavateľstve Tripsoft, 2000. 126 s.
- PETRÁŠ, S.: *Kapitoly z dejín Dolnej Krupej. História obce Dolná Krupá v obrazoch*. Dolná Krupá: Obecný úrad v Dolnej Krupej, 2003. 208 s.
- PODOLÁK, J. – NOVÁKOVÁ, K. et al.: *Ružindol : Vlastivedná monografia obce*. Ružindol: Obec Ružindol, 2009. 296 s.
- POLAKOVIČ, J.: *Chtelnica (790 rokov)*. Chtelnica: Obecný úrad Chtelnica, 1998. 212 s.
- Pram. – *Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov*. Zv. 6. Pod osmanskou hrozbou. Ed. P. Dvořák. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2004. 376 s.
- PREOBRAŽENSKIJ, A. G.: *Etimologičeskij slovar russkogo jazyka*. Moskva: Gosudarstvennoe izdatelstvo inostrannyh i nacionalnyh slovaraj, 1958. 1284 s.
- RDSL. – *Regesta diplomatica nec non epistolaria Slovaciae*. T. 1. (1301 – 1314; 1980; 654 s.), 2. (1315 – 1323; 1987; 636 s.). Ed. V. Sedlák. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.
- RYMUT, K.: *Nazwiska Polaków. Słownik historyczno-etymologiczny*. T. II. (L – Ź). Kraków: Wydawnictwo naukowe DWN, 2001. 772 s.
- RYMUT, K. – MAJTÁN, M.: *Gewässernamen im Flussgebiet des Dunajec. (Nazwy wodne dorzecza Dunajca)*. Hydronymia Europaea. Tom 13. Hrsg. Von W. P. Schmid, Stuttgart: Franz Steiner Verlag, 1998. 516 s.
- SESJČ. – HOLUB, J. – LYER, S.: *Stručný etymologický slovník jazyka českého. Se zvláštním zřetelem k slovům kulturním a cizím*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1982. 528 s.
- SICÁKOVÁ, L.: *Hydronymia slovenskej časti povodia Slanej*. 1. vyd. Prešov: Pedagogická fakulta UPJŠ, 1996. 108 s.
- SnP. – ŠTEFÁNEK, L. et al.: *Suchá nad Parnou 1251 – 2001*. Trnava: Obecný úrad Suchá nad Parnou vo vydavateľstve Tripsoft, 2001. 172 s.
- SSJ. – Slovník slovenského jazyka. Zv. 1. (A – K; 1959), 2. (L – O; 1960), 3. (P – R; 1963), 4. (S – U; 1964), 5. (V – Ž; 1965), 6. (doplnky, dodatky; 1968). Red. Š. Peciar. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.
- SSN. – Slovník slovenských nárečí. Zv. 1. (A – K; 1994; 936 s.), 2. (L – P povzchádzať; 2006; 1066 s.). Ed. I. Ripka. Bratislava: Veda.
- Stan. – SJ. I STANISLAV, J.: *Slovenský juh v stredoveku*. Zv. 1. Vydanie 2. Bratislava: Národné literárne centrum, 1999. 485 s.
- SJ. II STANISLAV, J.: *Slovenský juh v stredoveku*. Zv. 2. Vydanie 2. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2004. 534 s.

-
- STANISLAV, J.: *Dejiny slovenského jazyka*. Zv. 1. Úvod a hláskoslovie. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1956. 592 s.
- SMSS. – *Sborník Slovenskej muzeálnej spoločnosti*, roč. 29, 1938, s. 46
- SÚGKK. – *Spravodajca Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky*, roč. 37, 2005, 25.5.2005. čiastka 2. 12 s. Dostupné na: http://www.skgeodesy.sk/index.php?www=sp_file&id_item=1185 (2010-05-24)
- Spravodajca Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky*, roč. 41, 2009, 21.12.2009, čiastka 4. 33 s. Dostupné na: http://www.skgeodesy.sk/index.php?www=sp_file&id_item=1245 (2010-05-24)
- Spravodajca Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky*, roč. 39, 2007, 23.10.2007, čiastka 3. 18 s. Dostupné na: http://www.skgeodesy.sk/index.php?www=sp_file&id_item=1194 (2010-05-24)
- Súpis prác o slovenskej hydronymii. Zost. J. Krško, J. Hladký. In: *Z hydronymie západného Slovenska. Zborník vedeckých štúdií*. Ed. J. Hladký. Trnava: Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity, 2010, s. 138 – 149.
- Šmil. – ŠMILAUER, V.: *Vodopis starého Slovenska*. Praha – Bratislava: Nákladem Učené společnosti Šafaříkovy, 1932. 564 s. + 3 s. príloha.
- ŠMILAUER, V.: Etymologie Šimona Ondruše. In: *Zpravodaj místopisné komise ČSAV*, roč. 14, 1973, č. 2-3, s. 530 – 532.
- Poznámka V. Šmilauera. In: ONDRUŠ, Š.: Ešte raz o pôvode pomenovania rieky Váh. Otvorená odpoveď Vladimírovi Šmilauerovi. In: *Slovenská reč*, roč. 40, 1975a, 1, s. 40 – 41.
- ŠMILAUER, V.: Šimon Ondruš: Slovenské rieky – pôvod mien. In: *Zpravodaj místopisné komise ČSAV*, roč. 21, 1981, č. 1-2, s. 151 – 156.
- ŠTOLC, J.: *Slovenská dialektológia*. Bratislava: Veda, 1994. 179 s. + 37 máp.
- ŠULHAČ, V. P.: *Praslovjanskij hidronimnyj fond. Fragment rekonstrukcii*. Kyjiv: Nacionalna akademija nauk Ukrajiny, Instytut ukrajinskoji movy, 1998. 368 s.
- TS. 5 – /1 *Malé Karpaty*. Turistický sprievodca ČSSR. Zost. R. Jedlička. Bratislava: Šport, 1981. 304 s. + 16 s.
- /2 *Malé Karpaty*. Turistický sprievodca ČSSR. Zv. 5. Zost. J. Szomolányi et al. Bratislava: Šport, 1986. 336 s. + 1 príloha.
- TS. 34 – /1 *Malé Karpaty*. Turistický sprievodca ČSSR. Zv. 34. Zost. O. Došek a kol. Bratislava: Šport, 1966. 230 s.
- /2 *Biele Karpaty*. Turistický sprievodca ČSSR. Zv. 34. Zost. B. Vavřík a kol. Bratislava: Šport, 1988. 311 s.
- TS. 37 – *Podunajská nížina*. Turistický sprievodca ČSSR. Zv. 37. Zost. O. Došek a kol. Bratislava: Šport, vydavateľstvo SV ČSTV 1966. 256 s. + 10 s. príloha.
- UDOLPH, J.: *Studien zu slavischen Gewässernamen und Gewässerbezeichnungen*. Ein Beitrag zur Frage nach der Urheimat der Slaven. Heidelberg: Carl Winter – Universitätsverlag, 1979. 642 s.

-
- UHLÁR, V.: Ludová etymológia a toponomastika. Dokončenie. In: *Kultúra slova*, roč. 9, 1975 (b), č. 6, s. 208 – 212.
- Ur. – *Urbáre feudálnych panstiev na Slovensku*. Zv. 1. (16. stor.; 1959; 576 s.), 2. (17. stor.; 1959; 596 s.). Zost. R. Marsina, M. Kušík. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.
- VALIHORA, M.: *Brezová. O minulosti Brezovej pod Bradlom pred rokom 1848*. Bratislava: Polleo Partners, 2011. 331 s.
- Var. – VARSÍK, B.: *Z osídlenia západného a stredného Slovenska v stredoveku*. Bratislava: Veda, 1984. 260 s.
- VARSÍK, B.: *Slovanské (slovenské) názvy riek na Slovensku a ich prevzatie Maďarmi v 10. – 12. storočí. Príspevok k etnogenéze Slovákov*. Bratislava: Veda, 1990. 184 s.
- VARSÍK, B.: *Kontinuita medzi veľkomoravskými Slovienmi a stredovekými severouhorskými Slovanmi (Slovákmi)*. Výber štúdií a článkov z rokov 1969 – 1992. Bratislava: Veda, 1994. 284 s.
- VIDLIČKA, Š. – VIDLIČKA, L.: *Bučany a Bučančania*. Bučany: Obecný úrad Bučany, 2008. 338 s + 44 s. obraz. príl.
- VSO. – *Vlastivedný slovník obcí na Slovensku*. Zv. 1. (A – J; 1977; 528 s.), 2. (K – R; 1977; 520 s.), 3. (S – Z; 1978; 536 s.). Red. M. Kropilák. Bratislava: Veda.
- ZÁVODNÝ, A.: *Vzťahové a štruktúrne modely hydronymie slovenských prítokov Moravy*. [Rukopis dizertačnej práce]. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela. Fakulta humanitných vied, Katedra slovenského jazyka a literatúry s oddelením prekladateľstva a tlmočníctva, 2010. 290 s.
- ŽIGO, P.: Hydronymia Slovenska a Hydronymia Europaea. In: *Slovenská reč*, roč. 59, 1994, s. 150 – 155.

Internetové odkazy:

web 1

<http://sk.wikipedia.org/wiki/Dudv%C3%A1h> [2011-07-07]

ZNAČKY A SKRATKY

†	zaniknutý objekt	jsl.	južnoslovanský
*	rekonštruovaný tvar	J.	južný, južne
→	1. určenie nadradeného toku;	JV.	juhovýchodný, juhovýchodne
	2. pozri	JZ.	juhozápadný, juhozápadne
a.	aqua (vodný objekt)		
adj.	adjektívum	k. ú.	katastrálne územie
apel.	apelatívum	KJÚ.	kartotéka toponým (JÚ L. Štúra SAV)
B.	nem, <i>der Bach</i> (potok)		
bot.	botanický	KKMp.	konkretuálna mapa obce
csl.	celoslovanský		
č.	číslo	KMp.	katastrálna mapa
č. o.	časť obce	KMp.-od.	odtlačok KMp.
čes.	český, po česky	lat.	latinský, po latinsky
etn.	etnonymum	l.	ľavý prítok
d. t.	dolný tok	maď.	maďarský, po maďarsky
deriv.	derivácia, derivovaný	mask.	maskulínium
dol.	dolina	miest.	miestny, miestne
demin.	deminutívum	náreč.	nárečový, nárečovo
fem.	feminínium	nem.	nemecký, po nemecky
fl.	fluvius (rieka)	Nr.	numerus (číslo listiny)
gen.	genitív	numer.	numerálium
h. t.	horný tok	OM.	osobné meno
hypokor.	hypokoristikum	ON.	osadný názov
chorv.	chorvátsky, po chorvátsky	p.	1. pravý prítok 2. potok
ide.	indoeurópsky	pl.	plurál

pod.	podobne	SV.	severovýchodný,
pol.	poľský, po poľsky		severovýchodne
porov.	porovnaj	SZ.	severozápadný,
poses.	posesívny		severozápadne
pôv.	pôvodný, pôvodne	TN.	terénny názov
prep.	prepozícia (predložka)	ukr.	ukrajinský,
psl.	praslovanský		po ukrajinsky
prm.	prameň	v. n.	vodná nádrž
riv.	lat. <i>rivulus</i> (potok)	VMP.	vodohospodárska
rkm.	riečny kilometer		mapa
rus.	ruský, po rusky	UN.	urbanonymum
s.	strana	VN.	vodný názov
s. t.	stredný tok	V.	východný, východne
S.	severne	zan.	zaniknutý
sg.	singulár	Z.	západný, západne
slov.	slovanský	zool.	zoologický
sloven.	slovenský	35-43	číslo mapového listu
st.	storočie	[35-43]	lokalizácia zaniknutého
sthnem.	starohornonemecký		objektu na mapovom
stsl.	starosloviensky		liste s týmto číslom
subst.	substantívum		
suf.	suffix		

SKRATKY OBCÍ

Abr.	Abrahám	DM.	Dedina Mládeže
Bíň.	Bíňovce	Doľ.	Doľany
Boh.	Bohunice (dnes č. o. Jaslovské Bohunice)	DOr.	Dolné Orešany
Bohd.	Bohdanovce nad Trnavou	Drah.	Drahovce
Bol.	Boleráz	DSal.	Dolné Saliby
Bor.	Borovce	DZel.	Dolné Zelenice
BpB.	Brezová pod Bradlom	Dub.	Dubovany
Brest.	Brestovany	Dubová	Dubová
Budm.	Budmerice	DVoda	Dobrá Voda
Buk.	Buková	Gal.	Galanta
Buč.	Bučany	Gáň	Gáň
Cíf.	Cífer	Hloh.	Hlohovec
Čacht.	Čachtice	HDub.	Horné Dubové
Čas.	Častá	HK.	Korná Krupá
Čast.	Častkovce	HLov.	Horné Lovčice (dnes č. o. Brestovany)
Červ.	Červeník	HnP.	Hrnčiarovce nad Parnou
ČB.	Čierny Brod	HOr.	Horné Orešany
DDub.	Dolné Dubové	Hos.	Hoste
Decht.	Dechtice	HpV.	Hradište pod Vrátnom
Diak.	Diakovce	HSal.	Horné Saliby
DKr.	Dolná Krupá	Chtel.	Chtelnica
Dlhá	Dlhá	Jab.	Jablonec
DLOp.	Dolný Lopašov	Jasl.	Jaslovce (dnes č. o. Jaslovské Bohunice)
DLOv.	Dolné Lovčice (dnes č. o. Brestovany)	JBoh.	Jaslovské Bohunice
		Kaj.	Kajal

Kátl.	Kátlovce	Peč.	Pečeňady
KBrod	Kráľov Brod	Piešť.	Piešťany
KnD.	Križovany nad Dudváhom	Píla	Píla
KnV.	Kráľová nad Váhom	Pod.	Podolie
Koc.	Kocurice	Podk.	Podkylava
Koč.	Kočín (dnes č. o. Kočín-Lančár)	Praš.	Prašník
Kol.	Kolárovo	Rad.	Radošovce
Koš.	Košolná	Rak.	Rakovice
Košúty	Košúty	Rat.	Ratkovce
Kraj.	Krajné	Roz.	Rozbehy
Krak.	Krakovamy	Ruž.	Ružindol
Lanč.	Lančár (dnes č. o. Kočín-Lančár)	Sel.	Selice
Leop.	Leopoldov	Ser.	Sered'
Loš.	Lošonec	Sil.	Siladice
Mad.	Madunice	Sládk.	Sládkovičovo
Majc.	Majcichov	SlNV.	Slovenská Nová Ves
Malž.	Malženice	Smol.	Smolenice
Matúš.	Matúškovo	SnP	Suchá nad Parnou
MBr.	Malé Brestovany (dnes č. o. Brestovany)	SNV.	Smolenická Nová Ves
Mod.	Modra	Šaľa	Šaľa
Most.	Mostová	Šíp.	Šípkové
Nah.	Naháč	Špač.	Špačince
Neded	Ned.	Štef.	Štefanová
Niž.	Nižná	Šter.	Šterusy
Oč.	Očkov	Šul.	Šulekovo
Opoj	Opoj	Teš.	Tešedíkovo
Ost.	Ostrov	Top.	Topoľnica
Pad.	Paderovce (dnes č. o. Jaslovské Bohunice)	Trak.	Trakovice
Pav.	Pavlice	Treb.	Trebatice
		Trn.	Trnava
		Trst.	Trstín
		Váh.	Váhovce
		VBr.	Veľké Brestovany (dnes č. o. Brestovany)

Ves.	Veselé	Vrb.	Vrbové
VK.	Velké Kostolany	Zavar	Zavar
Vlč.	Vlčany	Zel.	Zeleneč
Vod.	Voderady	Zem.	Zemné
VMača	Velká Mača	Zvon.	Zvončín
VŠúr.	Velké Šúrovce (dnes č. o. Šúrovce)	Žih.	Žihárec
		Žlk.	Žlkovce

Povodie Dudváhu.

Smerný vodohospodársky plán Slovenskej socialistickej republiky. 2. vydanie. Bratislava: Slovenská kartografia – Vodorozvoj 1974.

doc. PhDr. Juraj Hladký, PhD.

HYDRONYMIA POVODIA DUDVÁHU

Zodpovedný redaktor PhDr. Jozef Molitor
Grafická úprava a zalomenie Jana Janíková
Návrh obálky Mgr. Mária Moravčíková, PhD.

Vydalo vydavateľstvo TYPUS UNIVERSITATIS TYRNAVIENSIS,
spoločné pracovisko Trnavskej univerzity v Trnave
a VEDY, vydavateľstva Slovenskej akadémie vied,
v roku 2011 ako 94. publikáciu.

Vytlačila VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.

ISBN 978-80-8082-504-1